

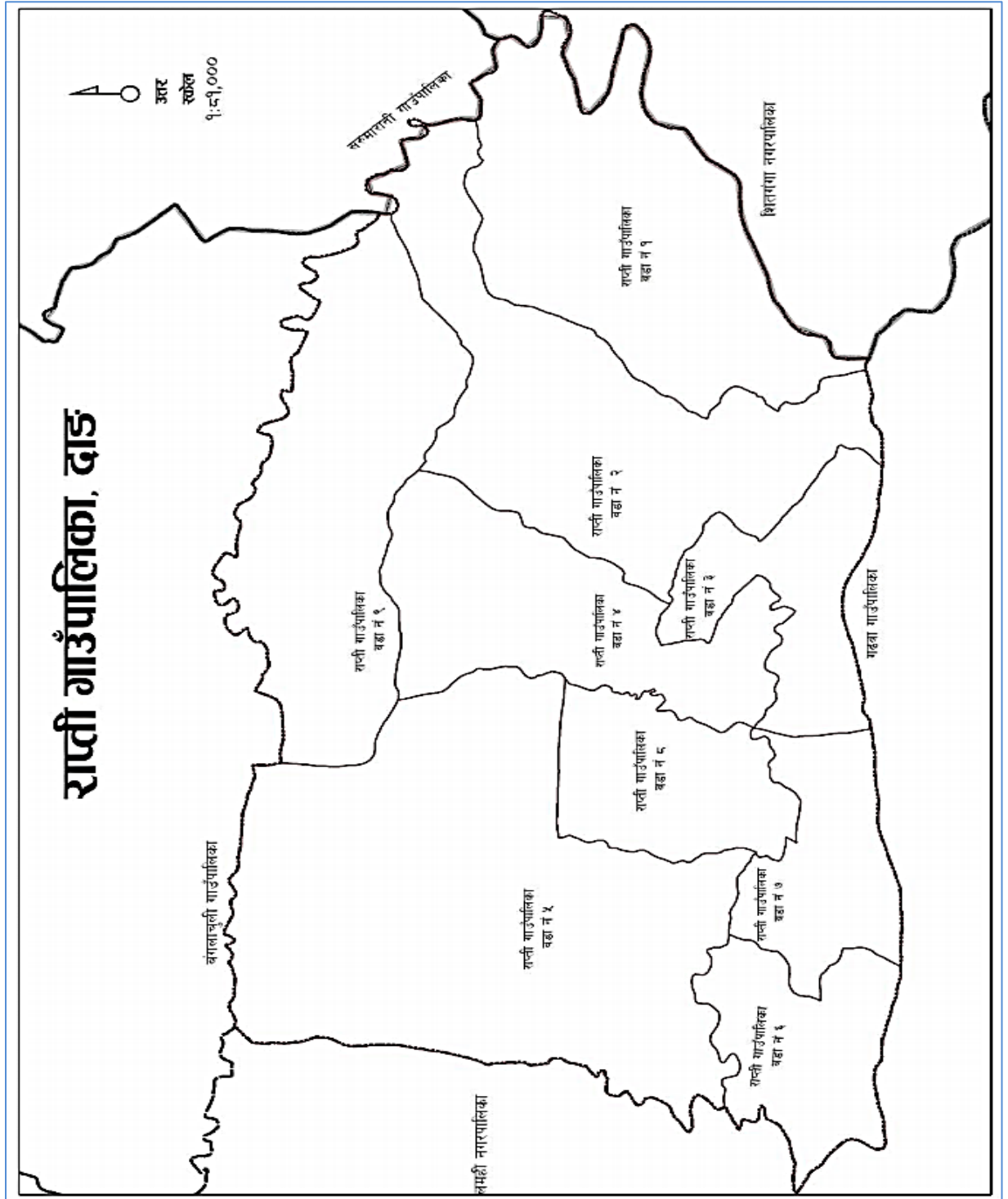

राप्ती गाउँपालिका को

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता
(वास) योजना - २०७८

राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय
मसुरिया दाङ्ग
लुम्बीनी प्रदेश, नेपाल

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

नक्सा स्रोत : राप्ती गाउँपालिकाको प्रोफाइल २०७५

विषय सुचि

गाउँपालिकाको नक्सा :	I
विषय सुचि :	II
अध्यक्षको कलमवाट :	VIII
उपाध्यक्षको कलमवाट :	IX
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको कलमवाट :	X
क) परिचय :	XI
ख) औचित्य :	XII
ग) राप्ती गाउँपालिकाको जी.पी.एस. नक्सा :	XIII

अध्याय १: राप्ती गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण

१.१ गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति :	१
१.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण :	१
तालिका नं. १.२.१ गाउँपालिकाको राजनीतिक विभाजन :	२
१.३ धरातलीय अवस्था :	२
तालिका नं. १.४ वडा कार्यालयहरूको अवस्थिति विवरण :	३
१.४.१ राप्ती गाउँपालिकाको वडागत नक्सा :	४
१.५ पहुँच :	५
तालिका १.६. भू-उपयोग तथा वातावरण :	५
तालिका नं.१.६.१ वर्तमान भू उपयोग विवरण :	५
१.६.२ भू-स्वामित्व :	५
१.७ वातावरण र जैविक विविधता :	६
१.८ तयारी चरण :	७
१.८.१ वस्तुस्थिति विवरण ढाँचा, औजार तथा कार्यविधि तयारी :	७
१.८.२ वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यशाला :	७
१.८.३ वास योजना तथ्याङ्क संकलकहरूको छनौट, अभिमुखिकरण र परिचालन :	७
१.८.४ तथ्याङ्क संकलन :	८
तालिका १.८.४.१ तथ्यांक संकलकहरूको विवरण :	८
१.८.५ तथ्यांक प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोत नक्शा तयारी :	९
१.८.६ वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयारी :	९
१.९ गाउँपालिका भित्रका टोल विकास संस्था सम्बन्धी विवरण :	९
१.९.१ गाउँपालिका भित्र गठन भएका टोल विकास संस्थाहरूको नामावली :	९
१.९.२ पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको अवस्था :	१२
१.९.३ वस्ती र घरपरिवार विवरण :	१२
तालिका नं. १.९.३ वस्ती र घरपरिवार विवरण :	१२
तालिका नं. १.९.४ वडागत घरपरिवार तथा जनसंख्या विवरण :	१३
१.९.० प्रमुख आर्थिक अवस्था :	१३

१.१०.१ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको अवस्था :.....	१३
१.१०.२ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव सशाधन :.....	१४
१.१०.३ मुख्य पेशा :.....	१४
१.१०.४ बसाई सराई को अवस्था :.....	१४
१.१०.५ सडक संजालको विद्यमान अवस्था :.....	१४
१.११ गाउँपालिकामा उपलब्ध अन्य कार्ययोजनाहरु र वास योजनाको सम्बन्ध :.....	१५
१.१२ वास क्षेत्रमा कार्यरत विकासका साभेदारहरु :.....	१५

अध्याय २ : खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता स्थिति

२.१ राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानीको अवस्था :.....	१६
२.१.१ गाउँपालिकामा खानेपानीको प्राथमिक श्रोतहरु :.....	१६
तालिका नं २.१.१ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार :.....	१६
चार्ट नम्बर २.१.१ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार :.....	१७
२.१.२ गाउँपालिकामा खानेपानीको स्तर (संयुक्त अनुगमन कार्यक्रम) :.....	१७
तालिका नं २.१.२ खानेपानीको स्तर प्रतिशतमा (दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा) :.....	१७
तालिका नं २.१.२ वडा अनुसार खानेपानीको स्तर (दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा) :.....	१८
चार्ट नम्बर २.१.२ वडा अनुसार खानेपानीको स्तर (दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा) :.....	१८
तालिका : २.१.२ खानेपानी सेवाको स्तर वर्गिकरण :.....	१९
२.१.३ खानेपानीको मुख्य श्रोत (वर्षमा सवैभन्दा बढि प्रयोग गर्ने खानेपानीको स्रोत) :.....	१९
२.१.३.१ घरधुरीको आधारमा :.....	१९
तालिका : २.१.३ घरधुरीको आधारमा :.....	१९
चार्ट नं. २.१.३ घरधुरीको आधारमा :.....	२०
२.१.३ पानीको पर्याप्तता र अपर्याप्तताको आधारमा :.....	२०
तालिका : २.१.३ पानीको पर्याप्तता र अपर्याप्तताको आधारमा :.....	२०
चार्ट नं. २.१.३ पानीको पर्याप्तता र अपर्याप्तताको आधारमा :.....	२१
२.१.४ पानी भरेर ल्याउन लाग्ने समयको आधारमा :.....	२१
तालिका : २.१.४ पानी भरेर ल्याउन लाग्ने समयको आधारमा :.....	२२
चार्ट नं. २.१.४ पानी भरेर ल्याउन लाग्ने समयको आधारमा :.....	२२
२.१.५ धारामा पानी आउने महिनाको आधारमा :.....	२२
तालिका : २.१.५ धारामा पानी आउने महिनाको आधारमा :.....	२३
चार्ट नं. २.१.५ धारामा पानी आउने महिनाको आधारमा :.....	२३
२.१.६ खानेपानी योजना सुचारुपनको आधारमा :.....	२४
तालिका नं. २.१.६ खानेपानी योजना सुचारुपनको आधारमा :.....	२४
चार्ट नं. २.१.६ खानेपानी योजना सुचारुपनको आधारमा :.....	२५
२.१.७ पानीको धमिलोपनाको आधारमा :.....	२५
तालिका नं. २.१.७ पानीको धमिलोपनाको आधारमा :.....	२५
चार्ट नं. २.१.७ पानीको धमिलोपनाको आधारमा :.....	२६
२.१.८ पानी शुद्धिकरणको आधारमा :.....	२६

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

तालिका नं. २.१.८ पानी शुद्धिकरणको आधारमा :	२७
चार्ट नं. २.१.८ पानी शुद्धिकरणको आधारमा :	२७
२.१.९ पानीको गुणस्तर जाँचको आधारमा :	२८
तालिका नं. २.१.९ पानीको गुणस्तर जाँचको आधारमा :	२८
चार्ट नं. २.१.९ पानीको गुणस्तर जाँचको आधारमा :	२८
२.२ खानेपानीको समग्र अवस्था :	२९
तालिका नं. २.२.१ खानेपानीको समग्र अवस्था (घरधुरी तथा जनसंख्याको आधारमा) :	२९
२.३ निर्माणाधीन खानेपानी प्रणालीहरू :	२९
तालिका नं. २.३.१ निर्माणाधीन खानेपानी प्रणालीहरूको विवरण :	२९
तालिका नं. २.३.२ वास योजनामा प्रस्तावीत नयाँ खानेपानी योजनाहरू :	३०
तालिका नं. २.३.३ वास योजनामा प्रस्तावीत मर्मत संभार गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरू :	३०
तालिका नं. २.३.४ मौजूदा योजनावाट विस्तार र पुनःस्थापना गर्नुपर्ने योजनाहरू :	३१
२.४ संस्थागत (शैक्षिक संस्था र स्वास्थ्य संस्था) हरूमा खानेपानी सुविधा :	३२
२.४.१ शैक्षिक संस्थाहरूमा खानेपानी सुविधा :	३२
तालिका नं. २.४.१ विद्यालयको खानेपानी र सरसफाइको विवरण :	३२
तालिका नं. २.४.२ कलेजहरू तथा उच्च मा.वि.हरूको खानेपानी र सरसफाइको विवरण :	३४
तालिका नं. २.४.३ निजी विद्यालयहरूको खानेपानी र सरसफाइको विवरण :	३४
२.५ स्वास्थ्य संस्थाहरूमा खानेपानी सुविधा :	३५
तालिका २.५.१ स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पानी र सरसफाइ सुविधाको अवस्था :	३५
२.६ संस्थागत कार्यालयहरूमा खानेपानी सुविधा :	३५
२.७ सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था :	३६
२.७.१ घरायसी सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था :	३६
तालिका नं. २.७.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा वडागत शौचालयको विवरण :	३६
चार्ट नं. २.७.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा वडागत शौचालयको विवरण :	३७
२.७.२ घरायसी शौचालयको सुविधास्तर :	३७
तालिका नं. २.७.२ सरसफाइको स्तर (दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा) :	३८
तालिका २.७.३ घरधुरी सर्वेक्षणमा सरसफाइ स्तरको वडागत विवरण :	३८
चार्ट नं. २.७.३ घरधुरी सर्वेक्षणमा सरसफाइ स्तरको वडागत विवरण :	३९
२.८ ठोस फोहोर संकलन गर्ने विधि अनुसार :	३९
तालिका २.८.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा ठोस फोहोर व्यवस्थापनमा वडागत विवरण :	४०
चार्ट नं. २.८.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा ठोस फोहोर व्यवस्थापनमा वडागत विवरण :	४०
२.९ संकलन गरिएको ठोस फोहोर कहाँ कसरी व्यवस्थापन गरिन्छ :	४१
तालिका २.९.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा संकलन गरिएको ठोस फोहोर व्यवस्थापनमा वडागत विवरण :	४१
चार्ट नं. २.९.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा संकलन गरिएको ठोस फोहोर व्यवस्थापनमा वडागत विवरण :	४२
२.१० सार्वजनिक शौचालय :	४२
२.११ शैक्षिक संस्थाहरूमा सरसफाइ तथा स्वच्छता अवस्था :	४३
२.१२ स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सरसफाइ तथा स्वच्छता अवस्था :	४३
२.१३ ढल व्यवस्थापन :	४४
२.१४ खानेपानी गुणस्तर अवस्था :	४४

२.१५ विपद जोखिम तथा जलवायु परिवर्तन असर स्थानीय अनुकूलनका प्रयासहरु :	४४
२.१६ महामारीको प्रकोप :	४५
तालिका नं. २.१६.१ गाउँपालिकामा हुन सक्ने सम्भावित प्रकोपको विवरण :	४५
२.१७ योजना कार्यान्वयनमा जनताको चासो र योगदानका लागि तत्परता :	४६
२.१८ पूर्ण सरसफाइ उन्मुख अवस्था तर्फको समग्र अवस्था :	४६
तालिका नं. २.१८.१ पूर्ण सरसफाइका सुचक र विद्यमान अवस्था :	४७

अध्याय ३ कार्यक्रम तथा कार्ययोजनाहरुको प्राथमिकिकरण

३.१ खानेपानी योजनाहरुको पहिचान तथा योजना :	५०
३.१.१ प्राथमिकीकरणमा परेका खानेपानी योजनाहरु :	५०
तालिका नं. ३.१.१ निर्माणाधीन खानेपानी योजनाहरु :	५०
३.१.२ वास योजनामा प्रस्तावीत नयाँ खानेपानी योजनाहरु :	५१
तालिका नं. ३.१.२ वास योजनामा प्रस्तावीत नयाँ खानेपानी योजनाहरु :	५१
३.१.३ वास योजनामा प्रस्तावीत मर्मत संभार गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरु :	५१
तालिका नं. ३.१.३ वास योजनामा प्रस्तावीत मर्मत संभार गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरु :	५२
३.१.४ मौजुदा योजनावाट विस्तार र पुनःस्थापना गर्नुपर्ने योजनाहरु :	५२
तालिका नं. ३.१.४ मौजुदा योजनावाट विस्तार र पुनःस्थापना गर्नुपर्ने योजनाहरु :	५३
३.१.५ प्रस्तावित ठुलो मर्मत गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरु :	५३
तालिका नं. ३.१.५ प्रस्तावित ठुलो मर्मत गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरु :	५४
तालिका नं. ३.२ प्रस्तावीत संस्थागत तथा सार्वजनिक शौचालयहरु :	५४
३.३ सरसफाइ तथा स्वच्छता तर्फ :	५६
तालिका नं. ३.३ सरसफाइ तथा स्वच्छता तर्फ :	५६
३.४ सीप तथा क्षमता विकास तालीम तर्फ :	५६
तालिका नं. ३.४.१ सीप तथा क्षमता विकास तालीम तर्फ :	५७
३.४.२ क्षमता विकासको लागि आवश्यक न्यूनतम क्रियाकलापहरु :	५७
३.५ जलवायु अनुकूलन (स्रोत संरक्षण) तर्फ :	५८
३.५.१ प्रस्तावित रिचार्ज पोखरी योजनाहरु :	५८
तालिका नं. ३.५.१ प्रस्तावित रिचार्ज पोखरी योजनाहरु :	५८
३.६ शैक्षिक संस्थाहरुमा खानेपानी सुविधा :	५८
तालिका नं. ३.६.१ विद्यालयको खानेपानी र सरसफाइको विवरण :	५९
तालिका नं. ३.६.२ कलेजहरु तथा उच्च मा.वि. :	६०
तालिका नं. ३.६.३ निजि स्कूलहरु :	६१
३.७ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा खानेपानी सुविधा :	६१
तालिका ३.७.१ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पानी र सरसफाइ सुविधाको अवस्था :	६२
३.८ संस्थागत कार्यालयहरुमा खानेपानी सुविधा :	६२
३.९ निर्माणाधीन खानेपानी योजनाहरुको मर्मत संभार, सुचारुपन र दिगोपन :	६२
३.१० खानेपानी सुरक्षा योजना, गुणस्तर पहिचान तथा गुणस्तर सुनिश्चितता :	६२
३.११ सरसफाइ योजनाहरुको पहिचान :	६३

३.११.१ घरायसी शौचालय निर्माण तथा स्तरोन्नति :	६३
तालिका नं ३.११.१ नयाँ निर्माण तथा स्तरोन्नति गरिने शौचालयहरूको विवरण :	६३
३.११.२ संस्थागत शौचालय (विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सार्वजनिक) निर्माण तथा स्तरोन्नति	६३
तालिका नं ३.११.२ संस्थागत शौचालय नयाँ निर्माण तथा मर्मत विवरण :	६३
३.१२ व्यवस्थित ठोस फोहोर व्यवस्थापन योजना :	६४
३.१३ व्यवस्थित ढल व्यवस्थापन योजना :	६४
३.१४ महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन योजना :	६४
३.१५ साबुन पानीले हात धुने :	६५
३.१६ विपद जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना :	६५
३.१६.१ विपद जोखिम व्यवस्थापन :	६५
३.१६.२ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन :	६६
३.१७ बैकल्पिक प्रविधि :	६६
तालिका नं ३.१७ खानेपानीका बैकल्पिक प्रविधिहरू :	६६
३.१७ पालिका स्तर तथा समुदाय स्तर क्षमता विकास योजना :	६७
३.१७.१ पालिका स्तर क्षमता अभिवृद्धि योजना :	६७
३.१७.२ समुदाय स्तर क्षमता अभिवृद्धि योजना :	६७
३.१८ पुरक विषय सवाल (Cross-cutting Issues) सम्बोधन योजना :	६८
३.१८.१ लैंगिक तथा समावेशिकरण मुलप्रवाहिकरण :	६८
तालिका नं. ३.१८.१ प्रयोगकर्ता मैत्री संरचना निर्माण योजना :	६८

अध्याय ४ :संस्थागत संरचना, क्षमता अभिवृद्धि र अनुगमन

४.संस्थागत संरचना र क्षमता अभिवृद्धि :	७०
४.१ गाउँपालिकाको वास संरचना :	७०
४.२ गाउँपालिकाको वास क्षेत्रमा कार्यरत अन्य संस्थाहरू र कार्यक्रम :	७०
४.३ गाउँपालिकामा वास संयुक्त कोष :	७०
४.४ संस्थागत संरचना तथा क्षमता विकास आवश्यकता :	७०
४.४.१ संस्थागत संरचना :	७०
४.४.२ संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि :	७१
४.५ सरसफाइ तथा स्वच्छता अनुगमन विधिहरू :	७२
४.६ सरसफाइ तथा स्वच्छता स्व-घोषणा, अनुमोदन तथा प्रमाणीकरण :	७३
४.७ सफा तथा स्वच्छ क्षेत्रका चरणहरू :	७४
४.७.१ यस चरणमा निम्न लिखित क्रियाकलापहरू संचालन गरिनेछ :	७४
४.७.२ पूर्ण सरसफाइ उन्मुख क्षेत्र चरण :	७७
४.७.३ पूर्ण सरसफाइ उन्मुख क्षेत्र घोषणा चरणका सूचकहरू :	७८
४.७.४ सफा र स्वच्छ अवस्था एवं पूर्ण सरसफाइका सूचकहरू :	७८
क) पूर्ण सरसफाइ एवं सफा र स्वच्छ अवस्था क्षेत्र घोषणा चरणका सूचकहरू :	७८
१. योजना तर्जुमा तथा व्यवस्थापन :	७८
२. चर्पीको समुचित प्रयोग :	७९

३. व्यक्तिगत सरसफाइ :	७९
४. सुरक्षित पानीमा पहुँच तथा प्रयोग :	७९
५. सुरक्षित खानाको प्रयोग :	७९
६. घरायसी एवं संस्थागत सरसफाइ :	८०
७. वातावरणीय सरसफाइ :	८०

अध्याय ५ : अनुसूचीहरू

अनुसूची १. प्राथमिकिकरणमा परेका खानेपानी योजनाहरू :	८१
अनुसूची १.२ संघीय/प्रदेश सरकारलाई सिफारिस गर्ने :	८१
अनुसूची १.३ वास योजनामा प्रस्तावीत मर्मत संभार गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरू :	८२
अनुसूची १.४ मौजुदा योजनावाट विस्तार र पुनःस्थापना गर्नुपर्ने योजनाहरू :	८२
अनुसूची १.५ प्रस्तावित ठुलो मर्मत गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरू :	८३
अनुसूची २ सरसफाइ तथा स्वच्छता तर्फ :	८३
अनुसूची ३ सीप तथा क्षमता विकास तालीम तर्फ :	८४
अनुसूची ४ प्रस्तावित रिचार्ज पोखरी योजनाहरू :	८५
अनुसूची ५ विद्यालयको खानेपानी र सरसफाइको विवरण :	८५
अनुसूची ६ स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पानी र सरसफाइ सुविधाको अवस्था :	८८
अनुसूची ७ प्रस्तावित सार्वजनिक शौचालयहरू :	८८
अनुसूची ८ गाउँपालिका भरि खानेपानी सेवा विस्तार योजना :	९०
अनुसूची ९ खानेपानी योजनाहरूको दिगोपना (Sustainability) :	९०
अनुसूची १० वास क्षेत्रका सरोकारवाला संस्थाहरू र जिम्मेवारी :	९१
अनुसूची १०.१ कार्यक्रम संचालन तह :	९१
अनुसूची १०.२ नीति निर्माण तथा समन्वय तह :	९४
अनुसूची ११ सरसफाइ अनुगमन फारमहरू :	९५
अनुसूची १२ पूर्ण सरसफाइका सूचकहरू उल्लेखित स्टिकरहरूको नमुना :	१०१
अनुसूची १३ सरसफाइ कार्डको नमुना :	१०२
अनुसूची १४ गाउँपालिका स्तरिय खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता समन्वय समितिका पदाधिकारीहरूको विवरण :	१०३
अनुसूची १५ गाउँपालिकाको वास योजना निर्माणका लागी सुरु चरण देखि हालसम्मको माइन्सुटहरू :	१०४
अनुसूची १६ गाउँपालिकाको वास सम्बन्धी विभिन्न अवस्था दर्शाउने जि.पी.एस. नक्शाहरू :	१३७

अध्यक्षको कलमबाट

.....
नुमानन्द सुवेदी
(गा.पा. अध्यक्ष)

उपाध्यक्षको कलमबाट

.....
जगदम्बा कुमारी चौधरी
(गा.पा. उपाध्यक्ष)

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको कलमबाट

.....
शोभाराम रिजाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क) परिचय :

नेपालमा सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्यक्रम संयुक्त राष्ट्रसंघले सन् १९८० को दशकलाई खानेपानी तथा सरसफाइ दशकको रूपमा कार्य गर्ने आह्वान गरे पश्चात् औपचारिक रूपमा सुरुवात भएको हो । यस क्षेत्रमा संलग्न संस्थाहरूले आ-आफ्नो संस्थाको सिमित स्रोतसाधन र कार्य प्रक्रियामा आधारित सरसफाइका टुक्रे कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएका थिए । सरसफाइ गुरुयोजना, २०६८ को कार्यान्वयन पश्चात स्थानीय निकायको नेतृत्वमा सामाजिक अभियानको रूपमा सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरि खुला दिशा मुक्तको अभियान सफलताका साथ सञ्चालन भइराखेको छ । सरसफाइ र स्वच्छता प्रवर्द्धन गर्ने कार्य बहुआयामिक र बहुक्षेत्रगत सरोकारको विषयको रूपमा संस्थागत भइ स्थानीय सरोकारवालाको सक्रिय सहभागीतामा दाङ्ग जिल्लालाई २०७१ जेष्ठ २३ गते देशको १४ औँ खुला दिसामुक्त जिल्लाको रूपमा घोषणा गरिएको थियो ।

नेपालको संविधान २०७२ ले आधारभूत स्तरको खानेपानी र सरसफाइ सुविधालाई नागरिकको आधारभूत अधिकारको रूपमा स्थापित गरेको छ । हालका दिनमा सरसफाइको दायरा फराकिलो भई प्रतिष्ठा, स्वास्थ्य, विकस निर्माण, जनजीविका, सामाजिक सशक्तिकरण र समृद्धिको आधारस्तम्भको रूपमा विस्तारित भई सरसफाइलाई राष्ट्रिय विकासको अभिन्न अंगकोरूपमा लिन थालिएको छ । वर्तमान परिप्रेक्ष्यमा यस क्षेत्रमा एकातिर खुला दिसामुक्तको अवस्थालाई निरन्तरता दिन जोखिम श्रृजना भई राखेको छ भने अर्कोतिर राज्यको पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शनमा उल्लेखित पूर्ण सरसफाइका सुचकहरू प्राप्त गर्नुपर्ने जोखिम देखिन्छ । यस क्षेत्रमा संलग्न सरोकारवालाहरूले विगतदेखि विभिन्न नामले खुला दिसामुक्त घोषणा पश्चातका क्रियाकलापहरू संचालन गरेतापनि परम्परागत रूपमा स्थापित रुढिवादि संस्कार, सरसफाइले स्वास्थ्यमा पुऱ्याउने सकारात्मक प्रभाव प्रति सचेतनाको अभाव, आवश्यक पूर्वाधारहरूको कमि, हेलचेक्रयाई, असक्तता तथा स्थानीय तहको फितलो अनुगमनका कारण सरसफाइ सम्बन्धी संरचनाहरूको समुचित प्रयोग, मर्मतसंभार तथा स्वस्थकर बानी व्यवहार विकास गर्ने कार्य चुनौतीपूर्ण बनेको छ । यसका साथसाथै सम्भाव्य विपद्लाई समेत मध्येनजर राखि खानेपानी र सरसफाइका सेवा सुविधाहरूको आपूर्ति र निरन्तरता अपरिहार्य रहेको देखिन्छ ।

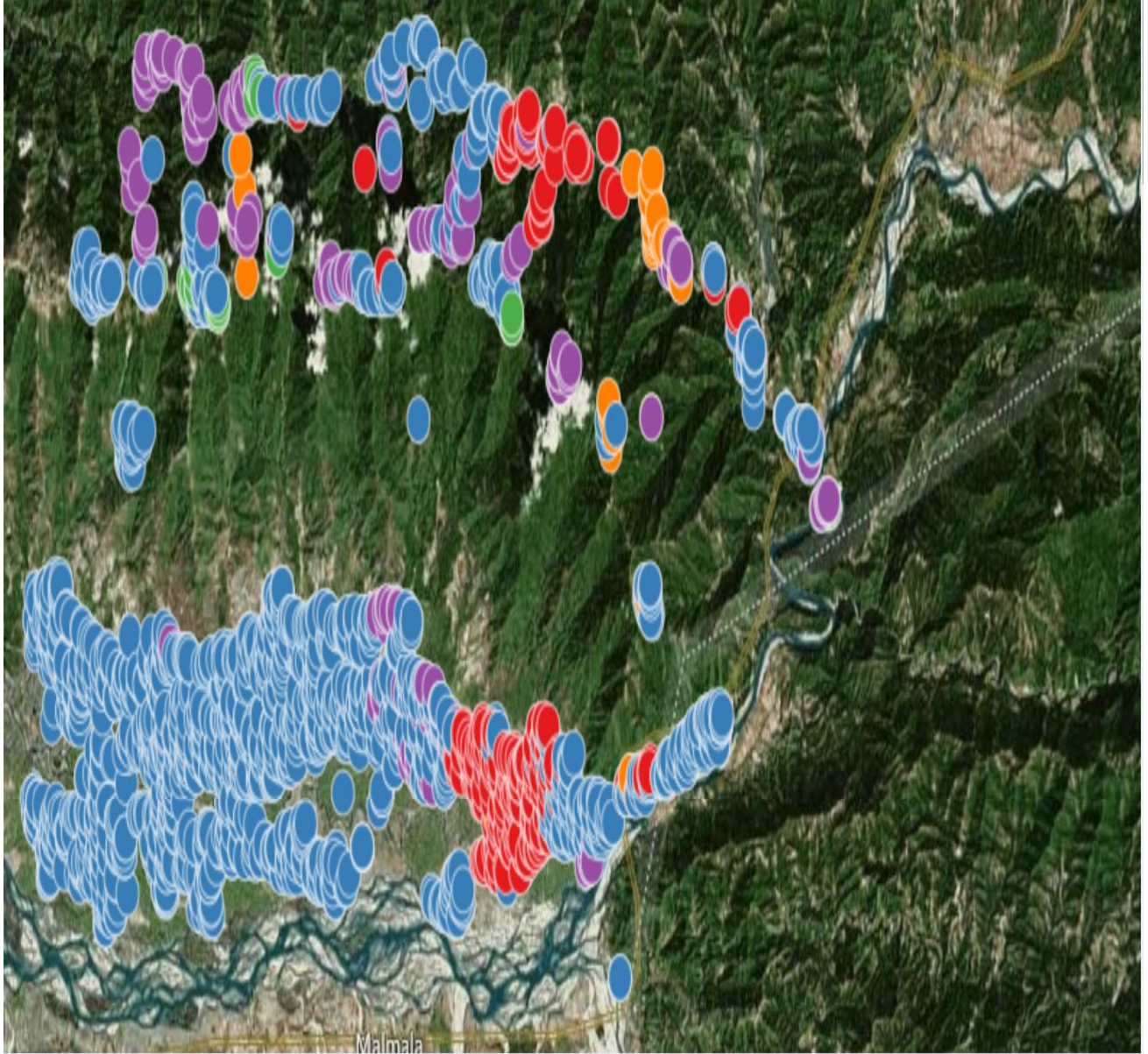
सरसफाइ गुरुयोजना, २०६८ र वातावरण मैत्री स्थानीय सुशासन ढाँचा, २०७० तथा पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शन, २०७३ ले सन् २०३० सम्म सबैको लागी, सँधैको लागी पूर्ण सरसफाइको अवस्था हाँसिल गर्ने लक्ष्य राखे अनुरूप र साविकको खुला दिसा मुक्त गाविस घोषणा अवधि तथा तत् पश्चातका स्थानीय अनुभव, सरसफाइलाई प्रभाव पार्ने सामाजिक विकृती, विसंगति तथा बाधा अड्काउ, वडा स्तरिय समिक्षा बैठक तथा अन्य सरोकारवालाहरूको समन्वय र सिकाई आदान प्रदानलाई मध्येनजर राखि र नेपाल सरकार खानेपानी तथा सरसफाइ मन्त्रालयको पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शन २०७३ को मर्म र भावना अनुसार यस राप्ती गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाइ वनाउनका लागी यो पुर्ण सरसफाइ रणनीतिक योजना २०७८ तयार गरिएको छ ।

ख) औचित्य :

पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शन, २०७३ ले मानव मलमुत्रको सुरक्षित विर्सजनका लागी सेवा, सुविधा र व्यवस्थापनलाई सरसफाइ, जनस्वास्थ्य र प्रतिष्ठा प्रवर्द्धनका लागी गरिएका विभिन्न स्वस्थकर क्रियाकलापहरूको समग्र कार्य एवं प्रक्रिया सरसफाइ हो भनी परिभाषित गरेको छ । साथै जोखिमपूर्ण अवस्था (खाना बनाउनु, खानु र खुवाउनु अघि, दिसा गरेपछि, विरामीको हेरचाह एवं वच्चाको दिसा, गाईवस्तुको मलमुत्र व्यवस्थापन गरेपछि) सावुन पानीले हात धुने र चर्पी निर्माण, प्रयोग तथा यसको मर्मतसंभार मात्र नभई व्यक्तिगत, घरायसी र वातावरणीय सरसफाइका साथै मानिसको बानी व्यवहार परिवर्तनहरूलाई पनि पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शनले समेटेको छ ।

हाल सामाजिक अभियानको रूपमा सञ्चालीत खुला दिसामुक्त अवस्थाका उपलब्धीहरूलाई दिगोपना बनाइ राख्न सरसफाइका अन्य सुविधाहरूको निर्माण, प्रभावकारी प्रयोग तथा सञ्चालन गरि सफा स्वच्छता कायम गर्न सार्वजनिक र निजि क्षेत्रको साभेदारीमा ग्रामिण र सहरी क्षेत्रमा स्तरीय सेवा प्रवाह, सचेतना अभिवृद्धि, सामाजिकिकरण, सामुहिक सशक्तिकरण तथा स्व-अनुगमन सम्बन्धि क्रियाकलापहरूको नियमित कार्यान्वयन गर्नु आवश्यक छ । त्यसैले खानेपानीका स्रोतहरूको पहिचान गरि प्रणालीगत खानेपानी योजनाहरूलाई व्यवस्थीत गर्दै जाने, नयाँ खानेपानीका मूलहरू पहिचान गरि प्रणालीगत खानेपानी योजनाहरूको वढोत्तरी गर्नु र सरसफाइ र स्वच्छताको दिगोपना कायम गर्न पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शनका आधारमा योजना तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गर्न अपरिहार्य छ ।

ग) राप्ती गाउँपालिकाको जी.पी.एस. नक्सा :

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_राप्ती गाउँपालिका, दाङ

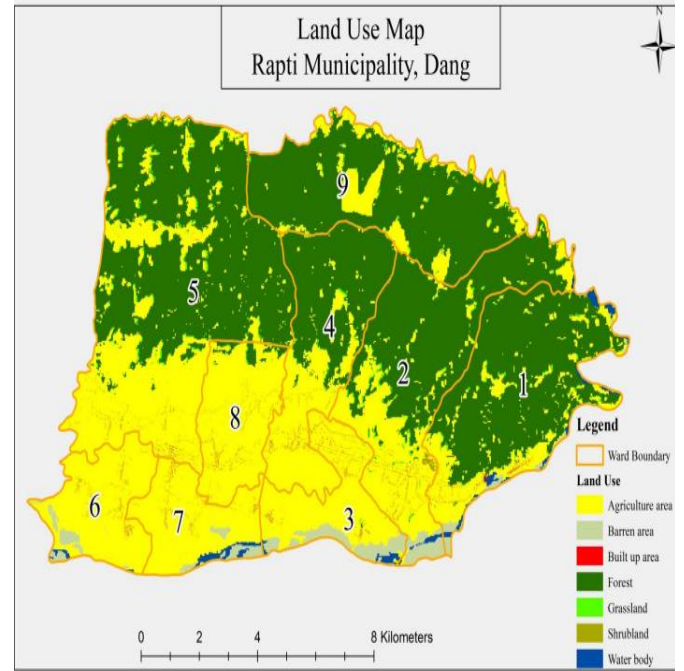
- Safely managed
- Basic
- Limited
- Unimproved
- Surface water

x

अध्याय १: राप्ती गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण

१.१ गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति :

नेपालको मध्य पश्चिम क्षेत्रमा रहेको दाङ जिल्लाको पूर्वीभागमा अवस्थित राप्ती गाउँपालिका भित्री मधेश तथा चुरे क्षेत्रमा अवस्थित छ । राप्ती गाउँपालिका साविकका २ वटा गाउँ विकास समितिहरू लालमटिया र सिसहनीयाको सबै भाग तथा हाँसपुर गाउँ विकास समितिको साविक वडा नं १ र २ वडालाई पुनर्संरचना गरी हाल ९ वटा वडामा पुनर्संरचना गरिएको छ । हाल यसको प्रशासनिक केन्द्र (गाउँपालिकाको कार्यालय) मसुरियामा राखिएको छ । यो गाउँपालिका २७ डिग्री ४९ मिनेट ५ सेकेण्ड देखि २७ डिग्री ५५ मिनेट १५ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश सम्म र ८२ डिग्री ३६ मिनेट ८ सेकेण्ड देखि ८२ डिग्री ४८ मिनेट २६ सेकेण्ड पूर्वी देशान्तरमा रहेको छ । कूल क्षेत्रफल १६१ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा राप्ती नदीपारी अर्घाखाँची जिल्ला र दक्षिणमा राप्ती नदी तथा गढवा गाउँपालिका, उत्तर पूर्वमा प्यूठान, उत्तरमा वंगलाचुली गाउँपालिका तथा पश्चिममा लमही नगरपालिका, सिंगेखोला पर्दछ । यस गाउँपालिकाको बीचवाट करीव १५ कि.मि पूर्व पश्चिम राजमार्ग पर्दछ । यो गाउँपालिका समथर तथा सिंचाई सुविधा भएको कारण अति उर्वर समेत भएकाले कृषि खेती तथा तरकारी वालीको लागि राम्रो संभावना छ । यस गाउँपालिका क्षेत्रमा ब्राम्हण क्षेत्री, ठकुरी, मगर, थारु, दलित र मुश्लिमहरूको बसोवास रहेको छ ।

१.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण :

राप्ती गाउँपालिका दाङ जिल्लाको सुदुर पूर्वी क्षेत्रमा रहेको गाउँपालिका हो । नेपालको संघीय शासन प्रणाली अर्न्तगत राज्य पुनर्संरचनामा स्थानीय तहको नयाँ सिमांकन गर्दा यो गाउँपालिका साविकका ३ वटा गाविसहरूबाट रुपान्तरण भई स्थापना भएको हो । यो गाउँपालिका जातिगत तथा सांस्कृतिक रुपमा विशिष्टता र विविधता बोकेको गाउँपालिका हो । आदिवासी थारु, मगर र क्षेत्री बाम्हणहरूको समेत यस गाउँपालिकामा बसोबास रहेको छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वी तथा दक्षिणी भागवाट समग्र देउखुरीकै सम्पत्ति, प्रमुख ऐतिहासिक श्रोतको रुपमा रहेको र समुन्नत कृषि प्रणालीको आधार राप्ती नदीले यस गाउँपालिकालाई चिनाएको छ । ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय महत्व तथा प्रसिद्ध धार्मिक आस्थाको केन्द्रको रुपमा रहेका प्रसिद्ध भद्राक्षी देवी मन्दिर यसै

गाउँपालिकामा पर्छ । स्वस्थानी ब्रत कथामा उल्लेख भए अनुसार महादेव पत्नी सतीदेविको देब्रे घुडा पतन भएको स्थान यो ऐतिहासिक तथा प्रसिद्ध ऐतिहासिक महत्वको स्थल यस गाउँपालिका भित्र पर्दछ । यस गाउँपालिको नामाकरण सम्बन्धमा रहेको धारणा अनुसार यो क्षेत्र देउखुरी उपत्यकाको जलभण्डारको रूपमा रहेको राप्ती नदीको सिंचित भूमी हो । यहाँ राप्ती र यसका सहायक नदीहरु पूर्वबाट क्रमशः पश्चिम तर्फ बहेका छन् । यस क्षेत्र भएर राप्ती नदी बहने हुनाले आदिकालदेखि यस क्षेत्रलाई राप्ती क्षेत्र नै भनिदै आएको हो । त्यसैले हाल राज्य पुर्नसंरचनामा यस गाउँपालिकाको नाम राप्ती राखिएको हो । यस गाउँपालिकाको राजनीतिक अवस्थिति राजनैतिक विभाजनको आधारमा दाङ जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नं १ (क) अर्न्तगत पर्ने राप्ती गाउँपालिका जम्मा ९ वटा वडाहरुमा विभाजन भएको छ । साविकको २ वटा गाउँ विकास समितिहरु सिसहनिया र लालमटियाको सबै साविकका वडाहरु र हाँसपुरको २ वटा वडाहरुलाई पुर्नसंरचना गरी राप्ती गाउँपालिका कायम गरिएको छ । यस गाउँपालिकाको केन्द्र वडा नं. ३ को मसुरियामा रहेको छ ।

तालिका नं. १.२.१ गाउँपालिकाको राजनीतिक विभाजन :

हालकोवडा नं.	समावेश भएको गाविस	साविक वडा नं.	क्षेत्रफल
१	लालमटिया	३	२२.७
२	लालमटिया	४ र ७	२३.९
३	लालमटिया	१, २ र ८	९
४	लालमटिया	५, ६ र ९	१५.८
५	सिसहनिया	५ र ७	४२.२
६	सिसहनिया	८ र ९	९
७	सिसहनिया	१, २ र ३	८.३
८	सिसहनिया	४ र ६	९.२
९	हाँसपुर	१ र २	२१.६
जम्मा			१६१.६

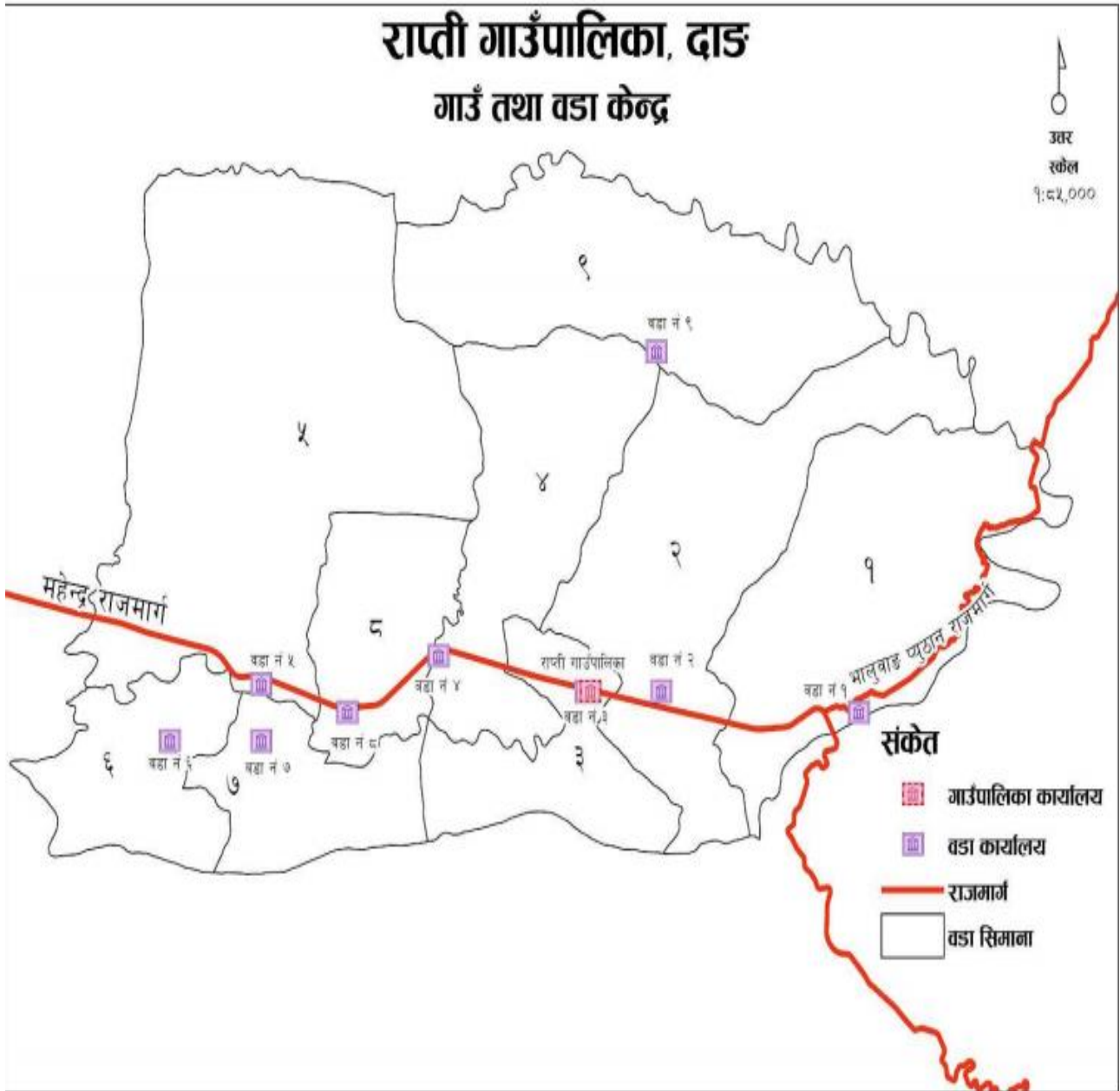
१.३ धरातलीय अवस्था :

यो राप्ती गाउँपालिका भित्री मधेश, चुरीया क्षेत्र हुँदै महाभारत पहाडसम्म फैलिएकोले यहाँको भौगोलिक स्वरूपमा समेत विविधता पाईन्छ । यहाँ उत्पन्न भएका खोला तथा खोल्सीहरु क्रमशः उत्तरबाट दक्षिणतर्फ विभिन्न जलाधारमार्फत राप्ती नदीमा मिसिन्छ । यस गाउँपालिकाका अधिकांश क्षेत्र चुरे भूभाग अर्न्तगत पर्दछन् । यस गाउँपालिकाको वडा नं. २, ४, ३, ६, ७ र ८ वडाहरु समथर जमिन पर्दछ । अन्य वडाहरु होचो चुरे क्षेत्रभित्र अवस्थित छन् । राप्ती नदीको किनार सिंचाईको सुविधा भएको भागहरु कृषिको लागि महत्वपूर्ण रहेको छ । भौगोलिक विविधताले गर्दा यहाँ पाईने वनस्पति तथा जैविक विविधतामा समेत एकरूपता देखिदैन । यस राप्ती गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति अनुसार क्रमशः दक्षिणी तथा पूर्वी मोहडा क्षेत्रबाट उत्तरतर्फ भिरालोपना बढ्दै गएको छ । यस गाउँपालिकाको न्यूनतम उचाई २५३ मिटर र अधिकतम उचाई ११९४ मिटर उत्तरी सिमाना सम्म रहेको छ ।

तालिका नं. १.४ वडा कार्यालयहरूको अवस्थिति विवरण :

कार्यालय	वार्ड कार्यालय रहेको स्थान	Latitudes	Longitudes	Elevation	गाउँपालिका कार्यालय सम्मको दुरी	समय
गाउँपालिका	मसुरिया	२७.८४४	८२.७१५	२४१.५	० कि.मि.	० मिनेट
१ नं. वडा कार्यालय	भालुवाङ्ग पुरानो बजार	२७.८४१	८२.७६८	२५२.४	५ कि.मि.	२ घण्टा
२ नं. वडा कार्यालय	बराखुट्टी	२७.५३४	८२.४९०	२४७.२	१ कि.मि.	३५ मिनेट
३ नं. वडा कार्यालय	मसुरिया	२७.८४३	८२.७१४	२४५.१	२०० मि.	२० मिनेट
४ नं. वडा कार्यालय	श्रीनारायण चोक	२७.५७२	८२.४९२	२१५.८	३ कि.मि.	२ घण्टा
५ नं. वडा कार्यालय	सिसहनिया	२७.८४५	८२.६५०	२५१.७	७ कि.मि.	४ घण्टा
६ नं. वडा कार्यालय	पथरगढवा	२७.८३८	८२.६३२	२०९.८३५	१० कि.मि.	६ घण्टा
७ नं. वडा कार्यालय	बड्का सिसहनिया	२७.८३६	८२.६५	२३९.९	१० कि.मि.	६ घण्टा
८ नं. वडा कार्यालय	पिपरी	२७.८४१	८२.६६५	२१६.६१	६ कि.मि.	३ घण्टा
९ नं. वडा कार्यालय	रुपाकोट	२७.८९२	८२.७२८	९१४.११४	१६ कि.मि.	१२ घण्टा

१.४.१ राप्ती गाउँपालिकाको वडागत नक्सा :

नक्सा स्रोत : राप्ती गाउँपालिकाको प्रोफाइल २०७५

१.५ पहुँच :

पूर्व-पश्चिम राजमार्गमा पर्ने भालुवाङ्ग बजारवाट ५ किलोमिटर पश्चिम तर्फ र जिल्ला सदरमुकाम घोराहीवाट करिब ४५ कि.मि. दक्षिण पूर्वमा अवस्थित मसुरिया बजारमा गाउँपालिकाको केन्द्र रहेको छ ।

तालिका १.६ भू-उपयोग तथा वातावरण :

यस गाउँपालिकामा भएको जमिनहरुलाई विभिन्न प्रयोजनको लागि प्रयोग गरिदै आएको छ । तुलनात्मक रूपले वन क्षेत्र धेरै भएको यो गाउँपालिकाको दक्षिणी भाग राप्ती नदीको किनारी तथा सिंचित क्षेत्रमा कृषिको लागि जमिन प्रयोग गरिएको छ । राप्ती नदिले उकास गरेको क्षेत्रमा पनि खेति गर्ने गरिएको छ । यिनै खेति भूमिभित्र आवादी क्षेत्र पनि भएकोले बसोबासको लागि अलग्गै क्षेत्र किटान गरिएको छैन । पूर्व पश्चिम राजमार्गको दायाँ बायाँ किनारीभागमा बसोबास क्षेत्र धेरै रहेको छ । सामुदायिक वनले वन व्यवस्थापनको काम गरिरहेको हुदाँ वन क्षेत्रमा पशुपालन गरिने क्षेत्र भएपनि चरनलाई प्रतिबन्ध लगाईएको छ ।

तालिका न.१.६.१ वर्तमान भू उपयोग विवरण :

क्र.स.	विवरण	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि)	प्रतिशत
१.	कृषि क्षेत्र	६९.६२	४३.०३
२.	चौर तथा चरन क्षेत्र	१.६५	१.०२
३.	वन क्षेत्र	८३.८८	५१.८४
४.	सडकले ओगटेको क्षेत्र	०.६६	०.४१
५.	नदीनालाले ओगटेको क्षेत्र	१.४१	०.८७
६.	बाँझो जमिन	३.६७	२.२७
७.	अन्य	०.०९	०.०६
जम्मा		१६१.७९	१००.००

१.६.२ भू-स्वामित्व :

यस राप्ती गाउँपालिका भित्र पारिवारिक रूपमा प्रयोगमा भएको जमिनको स्वामित्वको अवस्थालाई हेर्दा आफ्नो परिवारको भोगचलनमा रहेको जमिन ३ कठ्ठासम्म हुने घरधुरी २२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी ४ देखि १० कठ्ठा जमिनको स्वामित्व हुने परिवार २९ प्रतिशत घरधुरी देखिन्छ । त्यसैगरी ११ कठ्ठा देखि १ विघा सम्म जमिन हुने २४ प्रतिशत, १ देखि ५ विघा सम्म हुने ३ प्रतिशत र आफ्नो नाममा लालपूर्जा नहुने २१ प्रतिशत घरधुरी रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा उक्त जमिनको स्वामित्व विवरणलाई तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.७ वातावरण र जैविक विविधता :

राप्ती गाउँपालिकाको प्राकृतिक सम्पदाहरूमा यहाँको उर्भरयुक्त माटो, वनस्पति, नदी र नदीजन्य उत्पादन, खानी आदि रहेका छन्। यहाँ रहेका सरकारी, निजी र सामुदायिक वनहरूमा भौगोलिक स्वरूप अनुसार जैविक विविधतामा पनि फरकपना रहेको छ। चुरे तथा भित्री मधेशसँग जोडिएको भूभागहरूमा कडा काठ तथा निम्नपहाडी क्षेत्रहरूमा नरमकाठका रुखहरू पाईन्छ। जैविक विविधताले सम्पन्न राप्ती सामुदायिक वन क्षेत्र यसै गाउँपालिका अर्न्तगत पर्दछ। यसैगरी राप्ती नदीमा रहेको पानी, ढुङ्गा, बालुवा जस्ता नदीजन्य उत्पादन पनि यस गाउँपालिकाको प्राकृतिक स्रोतको रूपका रहेको छ। साना सिमसार क्षेत्र पनि यस गाउँपालिका रहेको छ। सागसब्जी खेति तथा अन्य नगदेवाली प्रवर्द्धनको लागि उर्भरयुक्त माटो यस गाउँपालिका भित्र रहेको छ। प्राकृतिक रूपमा रहेको पर्यापर्टन क्षेत्र र होचा श्रृङ्खलावद्ध पहाडहरू यहाँको महत्वपूर्ण सम्पत्तिको रूपमा रहेको छ।

पर्यावरणीय सन्तुलनका लागि पारिस्थितिक जैविक प्रणालीलाई सन्तुलितरूपबाट कायम राख्न वन, वनस्पती तथा प्राणीहरू बिचको स्थापित सम्बन्धलाई दिगोरूपमा कायम राख्न सजगता अपनाउनुपर्ने देखिन्छ। दिगो विकासका निम्ती पूर्वाधार विकासको क्रममा वनजंगल र पारिस्थितिक प्रणालीमा हुने विनासलाई न्यूनीकरण गर्न नितान्त आवश्यक छ। वातवारणीय सन्तुलनले वनस्पति वा प्राणीहरूको क्रमिक ह्रास र विनास हुँदै अन्ततः लोप हुने अवस्था हुन सक्छ। विषम हावापानीमा विभिन्न जात जातिका प्राणी र वनस्पती रहेको यस गाउँपालिकामा वन संरक्षण र सम्बर्द्धनको कार्यमा स्थानीय बासिन्दाहरूको सहभागिता अपरिहार्य हुन पुगेको छ। यिनै कुराहरूलाई मध्येनजर गरी २०४९ सालमा स्थानीय बासिन्दाहरूलाई आफ्नो दैनिक उपभोग्य वन पैदावरको उपलब्धता गराउने उद्देश्य राखी सामुदायिक वन दर्ता गर्ने कार्यको थालनी भएको पाइन्छ।

मानव जीवनको लागि जैविक विविधताको संरक्षण अपरिहार्य छ। दैनिक जिवनको लागि आवश्यक काठ, दाउरा, घाँसको लागि मात्र नभई पारिस्थितिक तथा जैविक प्रणालीको सन्तुलनको लागि समेत जैविक विविधताको महत्वलाई दृष्टिगत गरी हाल यस गाउँपालिकाभित्र सामुदायिक वन जस्ता अवधारणाहरूलाई व्यवहारमा लागु गरिएको छ। यसै सन्दर्भमा वन वरिपरी बढिरहेको जनसंख्या, चोरी निकासी र आगामी दिनहरूमा उक्त वन क्षेत्रले मागेको आधारमा आपूर्ति गर्न नसक्ने वन पैदावरको हैसियतलाई विचार गर्दा यस क्षेत्रको जैविक विविधता व्यवस्थापन कार्य चुनौतीपूर्ण बन्दै गएको छ। हाल सामुदायिक वनहरू वन संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा सदुपयोगमा सहभागि भइरहेका छन्। गाउँपालिकाको हावापानीले जीवजन्तु र वनस्पतिहरूलाई संरक्षित गर्न सकिने खालका वासस्थान उपलब्ध गराइएको भएतापनि जनसंख्या र बसाईसराइको अत्यधिक चाप र भूमिको उर्वरापनका कारण करिब ४ दशक अघिदेखि नै यहाँको वनक्षेत्र अतिक्रमण र वन फडाँनीको चपेटामा पर्न गएको छ। जैविक विविधता अर्न्तगत पर्ने स्थानीय कला संस्कृतिहरूको विविधतालाई जगेर्ना गर्दै धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण ठानिएका विभिन्न स्थानहरूलाई संरक्षण गर्नुपर्ने देखिन्छ। उष्ण प्रदेशीय किसिमको वातावरण भएको हुँदा विशिष्ट किसिमको जैविक विविधताले भरिपूर्ण रहेको पाइन्छ।

१.८ तयारी चरण

१.८.१ वस्तुस्थिति विवरण ढाँचा, औजार तथा कार्यविधि तयारी :

यस राप्ती गाउँपालिकाको वास योजना निर्माण गर्ने क्रममा तथ्याङ्क संकलन गर्न प्रयोग गरिएका विधीहरूमा प्राथमीक र द्वितीय दुवै प्रकारका स्रोतहरूको प्रयोग गरिएको छ । यसमा विशेष गरि स्थलगत सर्वेक्षण गर्ने क्रममा घरधुरीहरू, संस्थागत तथा सार्वजनिक शौचालयहरू र ठूला खानेपानि योजनाहरूमा गएर मोबाइलबाट mWater application प्रयोग गरि सुचनाहरू प्राप्त गरिएको छ । त्यसपछि उक्त प्राप्त भएका विवरणहरूलाई तालिकिकरण गर्ने र विप्लेषण गर्ने कार्य गरि यो वस्तुगत विवरण तयार पारिएको छ ।

१.८.२ वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यशाला :

यस राप्ती गाउँपालिकाको वास योजना तयारीको लागि गाउँपालिका स्तरिय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति (RMWASHCC) को बैठकबाट निर्णय गरि यस गाउँपालिकाको समस्त विषयवस्तु समेटिएको योजना तयार गर्न गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सम्पूर्ण वडा अध्यक्ष, कार्यपालिकाका सदस्यहरू र अन्य सरोकारवालाहरूलाई राखी कार्यशाला संचालन गरि शुरुवात गरिएको छ ।

१.८.३ वास योजना तथ्याङ्क संकलकहरूको छनौट, अभिमुखिकरण र परिचालन :

यस गाउँपालिकाको वास योजना निर्माणका लागी आवश्यक पर्ने तथ्याङ्कहरू संकलन गर्न मोबाइलको प्रयोग गरि mWater application बाट प्रत्येक वडाबाट १/१ जना वास योजना तथ्याङ्क संकलकहरू (गणकहरू) गाउँपालिका स्तरमा सुचना प्रकाशन गरि अन्तर्वाताको माध्येमबाट छनौट गरिएको थियो । छनौट गरिएका तथ्याङ्क संकलकहरू (गणकहरू) को लागि यस गाउँपालिकाले वास योजना तयारीको लागि तयार गरेको स्थलगत सर्वेक्षण mWater Application भर्नको लागि मिति २०७६/१०/२४,२५ र २६ गतेका दिन ३ दिने अभिमुखिकरण गराई आ-आफ्नो वडाको जिम्मेवारी दिई खटाइएको थियो ।

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

१.८.४ तथ्याङ्क संकलन

तलिका १.८.४.१ तथ्यांक संकलकहरूको विवरण :

सि.न.	नाम थर	वार्ड नं.	ठेगाना	टोल	फोन नं.	कैफियत
१	बालाराम कुमाल	१	राप्ती गा.पा. १	पाखापानी	९८०६२९३१७२	
२	अविनाश बस्नेत	१	राप्ती गा.पा. १	भालुवाङ्ग	९८२२९७९६७९	
३	सिशिर पुन	१	राप्ती गा.पा. १	पुल्चोक	९८५७८३५६२८	
४	सुनिल वाकवाल	१	राप्ती गा.पा. १	माछीताल	९८२२९७९२११	
५	सिम बहादुर रोका	१	राप्ती गा.पा. १	बगासोता	९८०८२४२५१५	
६	आशिष पोखेल	२	राप्ती गा.पा. २	वराखुट्टि	९८६६७३४३४९	
७	अन्नु चौधरी	२	राप्ती गा.पा. २	कटाहा	९८१२८११५३६	
८	अनिता नेपारी	२	राप्ती गा.पा. २	वराखुट्टि	९८१२८१३५३५	
९	नानु चौधरी	३	राप्ती गा.पा. ३	बसन्तापुर	९८०९५०९०९७	
१०	सिया घर्ति	३	राप्ती गा.पा. ३	नयाबस्ती	९८०६२३८६७५	
११	मनसरी राना	४	राप्ती गा.पा. ४	मौरिघाट	९८०९७८३४८३	
१२	पुनिता कुमारी चौधरी	४	राप्ती गा.पा. ४	मौरिघाट	९८०९७५९१६४	
१३	किमा गिरी	४	राप्ती गा.पा. ४	मौरिघाट	९८१०९६५२१५	
१४	लक्ष्मी चौधरी	५	राप्ती गा.पा. ५	पहरुवा	९८०२६७३१४३	
१५	यमराज थापा मगर	५	राप्ती गा.पा. ५	करङ्गे	९८१३४७८७५६	
१६	नारायणी राउत	५	राप्ती गा.पा. ५	कालापानी	९८४७८५९५८९	
१७	दान बहादुर चौधरी	६	राप्ती गा.पा. ६	पत्थरगढवा	९८०९५४५७५४	
१८	संजना चौधरी	६	राप्ती गा.पा. ६	बगरापुर	९८१०८५४३९३	
१९	ईमरान खान	६	राप्ती गा.पा. ६	भगवानपुर	९८१०९९९३९५	
२०	रमा शर्मा खनाल	७	राप्ती गा.पा. ७	भानपुर	९८४३६३६६५२	
२१	रेखा चौधरी	७	राप्ती गा.पा. ७	छोटकी सिसहनिया	९८२९५२१९२६	
२२	अनिता चौधरी	७	राप्ती गा.पा. ७	छोटकी सिसहनिया	९८०९५७७२२०	
२३	नेत्रलाल चौधरी	७	राप्ती गा.पा. ७	बडका सिसहनिया	९८४७८७८३२३	
२४	दिनेश पोखल	८	राप्ती गा.पा. ८	विजौरी	९८४३४१११५०	
२५	तिर्थ बहादुर गुरुङ्ग	८	राप्ती गा.पा. ८	पिपरी	९८४७८४१७४०	
२६	गुरुदास चौधरी	८	राप्ती गा.पा. ८	पिपरा	९८०९७९२७८२	
२७	सुरेश कुमार बैमा	९	राप्ती गा.पा. ९	तल्लो घोसखोला	९८४९०२३३२३	
२८	अनुप बली	९	राप्ती गा.पा. ९	देविकोट	९८०९५३४०७२	

१.८.५ तथ्यांक प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोत नक्शा तयारी :

यस गाउँपालिकाका प्रत्येक वडाबाट प्राप्त तथ्यांकहरुलाई विप्लेषण गरिएको र सोबाट प्राप्त तथ्यांकहरुलाई एकीकृत गरि Table र Chart मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.८.६ वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयारी :

यस गाउँपालिकाको वास वस्तुस्थिति विवरण ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधी भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेशबाट पठाइएको ढाँचामा mWater application बाट प्राप्त तथ्यांक विश्लेषण गरियो । तथ्यांकलाई विभिन्न खण्डीकरण गरी तथ्यांक संकलन गरियो ।

१.९ गाउँपालिका भित्रका टोल विकास संस्था सम्बन्धी विवरण

१.९.१ गाउँपालिका भित्र गठन भएका टोल विकास संस्थाहरुको नामावली :

सि.नं.	टोल विकास संस्थाको नाम	अध्यक्षको नाम
	वडा नं १	
१	नयाँ बजार टोल विकास संस्था	भूमी गुरुङ
२	नमूना बजार टोल विकास संस्था	ऋषिराम बस्नेत
३	नमूना टोल विकास संस्था	गुरु प्रसाद सुवेदी
४	आँपखोली टोल विकास संस्था	टेक बहादुर महतारा
५	हनुमानगढी टोल विकास संस्था	रोमलाल विष्ट
६	स्वर्गद्वारी टोल विकास संस्था	गिर बहादुर गिरी
७	शान्तिपुर टोल विकास संस्था	निरमाया कुमाल
८	माछीताल टोल विकास संस्था	हुमा कवर
९	शिद्वेश्वर टोल विकास संस्था	घमान सिंह रावत
१०	विहानी टोल विकास संस्था	खुमलाल पोखेल
११	बगासोती टोल विकास संस्था	डम्बर बहादुर गाँहा
१२	गौतम बुद्ध टोल विकास संस्था	हिरा बहादुर पुन
	वडा नं. २	
१	एकतानगर टोल विकास संस्था	हिमा पुरी
२	टुडिखेल टोल विकास संस्था	सिता कवर
३	वराखुटी हाईवे पश्चिम टोल विकास संस्था	निमलाल पौडेल
४	वराखुटी हाईवे पूर्व टोल विकास संस्था	जानका भुसाल
५	सहकारी वीच गल्ली टोल विकास संस्था	गोविन्द बहादुर कुवर
६	आदर्श टोल विकास संस्था	विष्णु प्रसाद बन्जाड
७	कठाहा टोल विकास संस्था	नुमाकला चौधरी
८	कालिकानगर टोल विकास संस्था	बासुदेव थापा
९	रामनगर टोल विकास संस्था	नारायण शमा
१०	मुक्तिनगर टोल विकास संस्था	लोकमाया तामाङ
११	स्यानीघोष टोल विकास संस्था	छविीलाल बुढा

राष्ट्री गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

१२	बाहुनीपाटा टोल विकास संस्था	तुलसी बुढा
१३	लालमटिया टोल विकास संस्था	युवराज भुसाल
	वडा नं. ३	
१	खुरुरिया टोल विकास संस्था	डिल्लीराज चौधरी
२	बसन्तापुर टोल विकास संस्था	शान्त प्रसाद चौधरी
३	६५ नं. टोल विकास संस्था	प्रकाश चौधरी
४	नयाँ वस्ती टोल विकास संस्था	गंगा सुनार
५	उत्तर मसुरिया टोल विकास संस्था	वासुदेव भुसाल
६	दक्षिण मसुरिया टोल विकास संस्था	सन्तोष अधिकारी
७	प्रगति टोल विकास संस्था	लक्ष्मण आचाय
८	बाघढड्डी टोल विकास संस्था	टेक बहादुर गिरी
	वडा नं. ४	
१	प्रगति टोल विकास संस्था	तेजु गिरी
२	मभनीगढ टोल विकास संस्था	जिवराज वली
३	नयाँ गाउँ टोल विकास संस्था	वावुराम मल्ल
४	सुन्दरपुर टोल विकास संस्था	माधव अधिकारी
५	पिपरखुट्टी टोल विकास संस्था	राम बहादुर मल्ल
६	दक्षिण खिनैटा टोल विकास संस्था	प्रकाश मल्ल
७	उत्तर खिनैटा टोल विकास संस्था	एकराज शाही
८	जनकपुर टोल विकास संस्था	शान्ति चौधरी
९	मौरीघाट टोल विकास संस्था	बुद्धि प्रकाश चौधरी
१०	सिमलखुटी टोल विकास संस्था	शरद गिरी
	वडा नं. ५	
१	लड्डुहवा टोल विकास संस्था	वामदेव चौधरी
२	भुल्के टोल विकास संस्था	चेतनाथ उचही मगर
३	कमलरोड टोल विकास संस्था	हरी प्रसाद ज्ञवाली
४	कालापानी टोल विकास संस्था	देव प्रसाद चौधरी
५	करङ्गे टोल विकास संस्था	गिर बहादुर थापा
६	पहरवा टोल विकास संस्था	मोतीराम चौधरी
७	प्रगतिशिल टोल विकास संस्था	गंगा के.सी.
८	सिङ्गे टोल विकास संस्था	जिवराज भट्टराई
९	थकरीकोट टोल विकास संस्था	द्रोण समाल
१०	पुनखोला टोल विकास संस्था	हेम बहादुर रोका मगर
	वडा नं. ६	
१	शंकर टोल विकास संस्था	अमरेन्द्र कुमार चौधरी
२	शिवशक्ति टोल विकास संस्था	विश्वम्भर चौधरी
३	अन्नपूर्ण टोल विकास संस्था	हरी चन्द्र चौधरी
४	शान्ति टोल विकास संस्था	भुपलाल चौधरी

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

५	प्रगतिशिल टोल विकास संस्था	दिपक चौधरी
६	बड्का गल्ली टोल विकास संस्था	भिम बहादुर चौधरी
७	छोट्की गल्ली टोल विकास संस्था	धर्म प्रसाद उप्रेती
८	जुनकिरण टोल विकास संस्था	नेत्रराज चौधरी
९	हंशेश्वर टोल विकास संस्था	सम्साद अलि खाँ
वडा नं. ७		
१	पञ्चकन्या टोल विकास संस्था	कर्कट चौधरी
२	गौवरिया टोल विकास संस्था	जग नारायण चौधरी
३	जगपुर टोल विकास संस्था	गणेश चौधरी
४	सरस्वती टोल विकास संस्था	विर बहादुर चौधरी
५	जनसेवा टोल विकास संस्था	सन्तोषी चौधरी
६	पूर्व भानपुर टोल विकास संस्था	ज्ञान बहादुर चौधरी
७	पश्चिम भानपुर टोल विकास संस्था	दयाराम लामिछाने
८	रामघाट टोल विकास संस्था	मधव लाल चौधरी
९	९ शान्ति टोल विकास संस्था	सनातन देव चौधरी
१०	जरलहिया टोल विकास संस्था	चुडामणी चौधरी
११	प्रगतिशिल टोल विकास संस्था	चुडामणी पोखेल
वडा नं. ८		
१	शंकर टोल विकास संस्था	ओव बहादुर पाण्ड
२	इन्द्रेणी टोल विकास संस्था	पुरन प्रसाद चौधरी
३	सगरमाथा टोल विकास संस्था	सिता कुमारी चौधरी
४	बुद्धनगर टोल विकास संस्था	पदम प्रसाद पौडेल
५	शान्ति टोल विकास संस्था	धर्मदास चौधरी
६	सांसद रोड नयाँ वस्ती टोल विकास संस्था	तारा कुमारी घिमिरे
७	मिलन टोल विकास संस्था	खिम बहादुर के.सी
८	शिव टोल विकास संस्था	घन बहादुर ओली क्षेत्री
९	पार्वती टोल विकास संस्था	गोपाल बहादुर के.सी.खत्री
१०	प्रभात टोल विकास संस्था	सुन्दर प्रसाद चौधरी
वडा नं. ९		
१	लामखोला टोल विकास संस्था	लेखराज खैकला मगर
२	लेवासे छाउनी टोल विकास संस्था	आलाराम सुनारी
३	देवीकोट मुस्लिमटोल टोलविकास संस्था	गोपाल मिया
४	रुपाकोट टोलविकास संस्था	नजरअलि मिया
५	बरडाँडा टोलविकास संस्था	कृष्ण चुहान
६	तल्लो घोषखोला टोलविकास संस्था	बिष्णु बहादुर कुवँर योगी
७	सिम्ले बावरी टोलविकास संस्था	था भेषबहादुर काकी
८	थापाटोल टोलविकास संस्था	सफि मोहम्बद मिया
९	जावुने टोलविकास संस्था	बालाराम बुढा

१०	नयाँगाउँ टोलविकास संस्था	बलबहादुर उलुङ्गे
----	--------------------------	------------------

स्रोत: राप्ती गाउँपालिका प्रोफाइल २०७५

१.९.२ पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको अवस्था

१.९.२.१ वस्ती र घरपरिवार विवरण :

राप्ती गाउँपालिकामा जम्मा ९ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाका वडाहरूको जनसंख्या तथा घरपरिवारहरूको तुलनात्मक अध्ययन गर्दा सबैभन्दा धेरै जनसंख्या वडा नं २ र ३ मा रहेको छ । त्यस्तै सबैभन्दा थोरै घरधुरी वडा नं. ९ मा रहेको छ । वडागत वस्ति तथा घरपरिवार विवरण तल तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका नं. १.९.२.१ वस्ती र घरपरिवार विवरण :

वडा नं.	जम्मा संख्या	घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	मुख्य वस्तिहरू
१	११६६		५१०५	शान्तिपुर (चैते) बगाहासोती, भालुवाङ, पाखापानी, मच्छिताल
२	१३४२		६७९२	एकता नगर, लालमटिया, कालिका चोक, रामनगर, वराखुरी, कटाहा, मुक्ति नगर, स्यानीघोष, बाहुनी पाटा
३	१२४१		६६४१	वसन्तपुर, खुरुरिया, मसुरिया
४	१२१५		५९६२	मौरीघाट, जनकपुर, खिनैरा, सुन्दरपुर, नयाँगाउँ
५	७५६		३९०४	सिसहनिया, लठहवा, पहरवा, करंग
६	९१८		५१९०	बगरापुर, सगरापुर, भगवानपुर, मभेरिया, पत्थरगढवा
७	८४५		४५५४	भानपुर, अननपुर, जितपुर, छोड्की सिसहनिया, बड्का सिसहनिया, जगपुर
८	९२०		४५६२	पिपरी, पिपरा, विजौरी, कोहलवा
९	३६०		१७२३	देवीकोट, रुपाकोट
	८७६३		४४४३३	

स्रोत: राप्ती गा.पा.पार्श्वचित्र २०७५

गा.पा. पार्श्वचित्र २०७५ अनुसार यस गाउँपालिकामा जम्मा ८,७६३ घरधुरी रहेको छ भने जम्मा जनसंख्या ४४,४३३ रहेको छ । जनानुसार पुरुष ५१.३ प्रतिशत र महिला ४७.७ प्रतिशत रहेको छ । त्यसैगरी प्रति परिवार औषत जनसंख्या ५.०७ जना रहेको छ । वडागत आधारमा जनसंख्या वितरणको अवस्थालाई तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । जसमा जम्मा जनसंख्या ४४,४३३ (पुरुष २२,७८३ जना, महिला २१,६३७ जना र तेस्रो लिङ्गी १३) रहेको छ ।

तालिका नं. १.९.३ वडागत घरपरिवार तथा जनसंख्या विवरण :

वडा नं	गा.पा.पार्श्वचित्र, २०७५ अनुसार					घरपरिवार वास सर्वेक्षण २०७६ अनुसार				
	जम्मा घरधुरी	जनसंख्या			औसत परिवार आकार	घरधुरी	जनसंख्या			औसत परिवार आकार
		जम्मा	पुरुष	महिला			जम्मा	पुरुष	महिला	
१	११६६	५१०५	२६७४	२४२४	४.३७८	१६४७	८६१२	४४०२	४२१०	५.२२८
२	१३४२	६७९२	३५११	३२८१	५.०६१	१३७३	७१५३	३७०८	३४४५	५.२०
३	१२४१	६६४१	३४०२	३२३८	५.३५१	१५४७	८०२०	४१०३	३९१७	५.१८४
४	१२१५	५९६२	३०७५	२८८७	४.९०६	१४७१	७४५२	३७७८	३६७४	५.०६
५	७५६	३९०४	१९६३	१९३९	५.१६४	१३२६	७२१८	३६७४	३५४४	५.८८७
६	९१८	५१९०	२६६७	२५२३	५.६५३	१०१३	५९०३	२९८५	२९१८	५.८२७
७	८४५	४५५४	२२१९	२३३३	५.३८९	१०५८	५९२८	३०३३	२८९५	५.६०
८	९२०	४५६२	२३८०	२१८२	४.९५८	१२०१	६५१२	३३१९	३१९३	५.४२२
९	३६०	१७२३	८९२	८३०	४.७८६	३६७	२१७२	११०८	१०६४	५.९१८
जम्मा	८,७६३	४४,४३३	२२,७८३	२१,६३७	५.०७	११,००३	५८,९७०	३०,११०	२८,८६०	५.३५९

श्रोत: राप्ती गाउँपालिका पार्श्वचित्र, २०७५ र वास सर्वेक्षण, २०७६

१.१० प्रमुख आर्थिक अवस्था :

राप्ती गाउँपालिका मूलतः कृषि तथा पशुपालनमा आधारित अर्थतन्त्र भएको गाउँपालिका हो । गाउँपालिकाको बहुसंख्यक जनसंख्याको जिविकोपार्जन तथा रोजगारीको मुख्य आधार कृषि तथा पशुपालननै रहेको देखिन्छ । यहाँको अर्थतन्त्रमा व्यवसायिक रुपमा खेती गरिएका खाद्यबाली धान, मकै, गहुँ त्यसैगरी नगदेबालीहरुमा तोरी, आलु, सागसब्जी, खोर्सानी, फलफूल पशुपालन अन्तर्गत गाई भैसी, बाखा, बगर, कुखुरा, दुध उत्पादन, मह तथा वनजन्य उत्पादन आदिले मुख्य योगदान पुऱ्याउदै आएको देखिन्छ । यस भागमा परिच्छेदमा आर्थिक अवस्थालाई यिनै क्षेत्रको उत्पादन, गैह्र कृषि जन्य उत्पादन, सेवा, व्यापार तथा वैदेशिक रोजगारी जस्ता आर्थिक क्षेत्रलाई योगदान गर्ने आर्थिक संरचना, कुल ग्राह्यस्थ उत्पादन, आयात तथा निर्यातको अवस्थालाई विश्लेषण गरिएको छ ।

१.१०.१ आर्थिक रुपले सक्रिय जनसंख्याको अवस्था :

यस गाउँपालिका भित्र रहेको कुल जनसंख्या मध्ये ६६.८ प्रतिशत जनसंख्या आर्थिक रुपले सक्रिय जनसंख्या रहेको देखिन्छ । उमेरको आधामा उक्त समूह भित्र १५ देखि ५९ वर्ष भित्रको जनसंख्या समावेश गरिएको छ ।

१.१०.२ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधन :

यस गाउँपालिका भित्र कृषि तथा पशुपालन प्रविधिसँग सम्बन्धित मध्यम तथा व्यवसायिक सीपयुक्त प्राविधिक जनशक्तिहरु मौजुदा रहेको देखिन्छ । राप्ती गाउँपालिका क्षेत्रभित्रनै प्राविधिक शिक्षा आर्जनको लागि राप्ती टेक्निकल कलेजको स्थापना भएको हुनाले प्राविधिक शिक्षा तर्फको भुकाव यहाँ धेरै देखिन्छ । यहाँबाट उत्पादन भएको तथा अन्य नीजि संस्थाहरुले उत्पादन गरेका यस प्रकारका प्राविधिकहरुले कृषिबाली प्रवर्द्धन र आधुनिक पशुपालनका लागि नीजि तथा संयुक्त साभेदारीमा यी स्थानीय प्राविधिकहरुले गाउँमा प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने गरिएको छ । अधिकांश शैक्षिक प्राविधिक जनशक्ति रोजगारीको लागि अन्यत्र र साना व्यवसाय संञ्चालनको लागि शहरी क्षेत्रमा जाने गरेको देखिएको छ ।

१.१०.३ मुख्य पेशा :

यस गाउँपालिका भित्ररहेको जनसंख्या मध्ये कृषि तथा पशुपालनमा सकृयरुपले प्रत्यक्ष संलग्न जनसंख्या ७३.०७ प्रतिशत रहेको छ । यस गाउँपालिकाको ४.७७ प्रतिशत जनसंख्या रोजगारीको लागि तैस्रो मुलुक गएको देखिन्छ ।

१.१०.४ बसाई सराई को अवस्था :

वसाई सराईको कारण पर्ने प्रभाव तथा असरले जनसंख्याको बुद्धिदर तथा हास ल्याउने कुरामा महत्वपूर्ण प्रभाव पारेको हुन्छ । साथै विकासकोतिव्रतामा पनि उत्तिकै भूमिका खेलेको हुन्छ । सामाजिक अवस्था कमजोर हुनु, आर्थिक आर्जनको उपाय नहुनु, आधुनिक प्रविधिको विकासको कमी हुनु, यातायातको सुविधावाट वञ्चित रहनु हरेक अवसरहरु कम हुनु आदि कारणवाट मानिसहरु वसाई सराई गर्दछन् । यस गाउँपालिका क्षेत्रको १ वर्ष अगाडी देखिको अवस्थालाई अध्ययन गर्दा जम्मा ६३१ परिवारले वसाई सराई गरेर आएको तथ्याङ्क पाईएको छ । जुन तथ्याङ्क हालको परिवार संख्याको ७ प्रतिशत हुन आउछ । यो वसाई सराई गरेर वाहिरी जिल्लाहरुवाट आउनेको संख्या मात्रै हो । वसाई सराई गरेर आउनुको कारणहरुमा मुख्य गरेर शिक्षा, रोजगारी, तथा व्यवसाय साथै सेवा सुविधा भएको स्थान तर्फ वसाई सराई गरेर आएकोपाईन्छ ।

१.१०.५ सडक संजालको विद्यमान अवस्था :

पूर्व पश्चिम राजमार्गको भालुवाड - लमही सडक खण्डको सिङ्गेसम्म (१५ किलोमिटर) स्तरीय कालोपत्रे सडक रहेको छ । यस गाउँपालिका भित्र ३ वटा नगरस्तरीय सडकहरु रहेका छन् । जसको कूल लम्बाई ७१.२३ कि.मि रहको छ । जसमध्ये २२.१८ कि.मि.सडक ग्रावल गरिएकोछ, ४६.१३ कि.मि. कच्ची र २.९२ कि.मि सडक ट्राकखोल्ने अवस्थामा रहेको छ । यस खण्डबाट यस गाउँपालिका विभिन्न वडाहरु जोड्ने सहायक तथा ग्रामिण कच्ची सडकहरु जोडिएको छ ।

१.११ गाउँपालिकामा उपलब्ध अन्य कार्ययोजनाहरु र वास योजनाको सम्बन्ध :

यस राप्ती गाउँपालिकामा विभिन्न विकास योजनाहरु निर्माण गरिनुका साथै एकिकृत (आवधिक) विकास योजना पनि तयार गरिएको छ । उक्त एकिकृत (आवधिक) विकास योजनामा खानेपानी तथा सरसफाइका क्षेत्रको पनि उल्लेख गरिएकोले नयाँ खानेपानी योजना, ढल व्यवस्थापन योजना, व्यवस्थित ठोस फोहोर व्यवस्थापन जस्ता कार्यक्रम लक्षित गरिएका छन् ।

१.१२ वास क्षेत्रमा कार्यरत बिकासका साभेदारहरु :

यस गाउँपालिकाको निगरानीमा रही गाउँपालिकाभित्र खानेपानी तथा सरसफाइका क्षेत्रमा काम गर्ने संघ संस्थाहरु सुआहारा कार्यक्रम, नामसालीन कार्यक्रम र कादुरी कार्यक्रम रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको निती तथा कार्यक्रमसँग मेल खानेखालका कुनै पनि विकास साभेदारहरूसँग सहकार्य गरी कार्य गर्नको लागि यस गाउँपालिका तयारी अवस्थामा रहेको छ ।

अध्याय २ : खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता स्थिति

२.१ राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानीको अवस्था

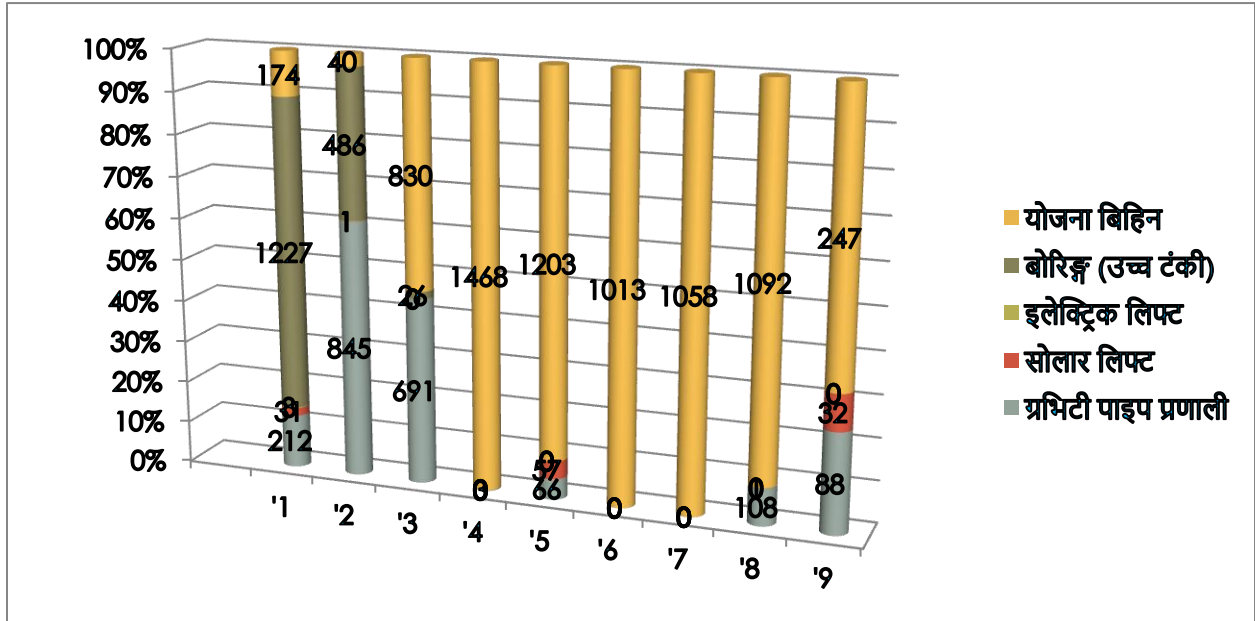
२.१.१ गाउँपालिकामा खानेपानीको प्राथमिक श्रोतहरु :

राप्ती गाउँपालिकाका सबै ९ वटा वडाका ११००३ घरधुरीको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सर्वेक्षण गरि तथ्याकं संकलन गरिएको थियो । प्राप्त mWater घरधुरी सर्वेक्षण प्रतिवेदन अनुसार ग्राभिटी पाइप प्रणालीको पानी खाने घरधुरी संख्या २०१३ (१८.२९५) प्रतिशत) रहेको पाइन्छ, त्यसैगरी सोलार लिफ्टबाट पानीको प्रयोग गर्ने घरधुरी संख्या १२१ (१.१ प्रतिशत) रहेको पाइन्छ, त्यसैगरी इलेक्ट्रीक लिफ्ट प्रणालीको पानी प्रयोग गर्ने घरधुरी संख्या ४ (०.०४ प्रतिशत) मात्र रहेको पाइन्छ, त्यसैगरी बोरिङ्ग को पानी प्रयोग गर्ने घरधुरी संख्या १७४० (१५.८१३ प्रतिशत) रहेको छ भने गाउँपालिकाको खानेपानी योजना विहिन घरधुरी संख्या ७१२५ (६४.७५५ प्रतिशत) रहेका पाइन्छ जुन घरधुरीहरुले निजि सुरक्षित ट्यूबेल र कुवा, मुहान, खोला, सतहको पानी आदि प्रयोग गर्ने गरेको पाइन्छ ।

तालिका नं २.१.१ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार :

वडा	ग्राभीटी पाइप प्रणाली	सोलार लिफ्ट	इलेक्ट्रिक लिफ्ट	बोरिङ्ग (उच्च टंकी)	योजना बिहिन	कुल जम्मा
१	२१२	३१	३	१२२७	१७४	१६४७
२	८४५	१	१	४८६	४०	१३७३
३	६९१	०	०	२६	८३०	१५४७
४	३	०	०	०	१४६८	१४७१
५	६६	५७	०	०	१२०३	१३२६
६	०	०	०	०	१०१३	१०१३
७	०	०	०	०	१०५८	१०५८
८	१०८	०	०	१	१०९२	१२०१
९	८८	३२	०	०	२४७	३६७
जम्मा	२०१३	१२१	४	१७४०	७१२५	११००३

चार्ट नम्बर २.१.१ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार :

२.१.२ गाउँपालिकामा खानेपानीको स्तर (संयुक्त अनुगमन कार्यक्रम)

संयुक्त राष्ट्रसंघको संयुक्त अनुगमन कार्यक्रम (JMP) को परिभाषा अनुसार राप्ती गाउँपालिकाको सम्पूर्ण ११,००३ घरपरिवारहरूको खानेपानीको सुविधाको स्तर विश्लेषण गरिएको छ । जसमा सुरक्षित सुविधा स्तर प्राप्त घरपरिवार - १३८७, आधारभूत स्तर प्राप्त घरपरिवार - ८९५०, सिमित सुविधा स्तर भएका घरपरिवार - ५७, नसुधारिएको सेवा प्रयोग गर्ने घरपरिवार-५३७ र असुरक्षित वा सेवाविहिन (सतहको पानी, खोला, खोल्सी, कुलो, नदि आदी) घर परिवारहरू - ७२ रहेका छन् ।

खानेपानी सेवाको परिभाषा तथा सूचकहरू

सुरक्षित तरिकाले व्यवस्थापन गरिएको खानेपानी (Safely Managed): आधारभूत खानेपानी श्रोत जुन घर परिसर भित्र जतिवेला पनि उपलब्ध छ र दिसाजन्य तथा अन्य प्रमुख रासायनिक प्रदूषणबाट (जस्तै Arsenic) मुक्त छ ।

आधारभूत खानेपानी सेवा (Basic Service): सुधारिएको खानेपानीको श्रोत, पानी संकलन समय ३० मिनेट भन्दा कम लाग्ने ।

सिमितखानेपानी सेवा (Limited Service): खानेपानीका असुरक्षित श्रोत र पानी संकलन समय ३० मिनेट भन्दा बढि लाग्ने ।

असुरक्षितखानेपानी सेवा (Unsafe Service/ No Service):सतही पानीको श्रोत

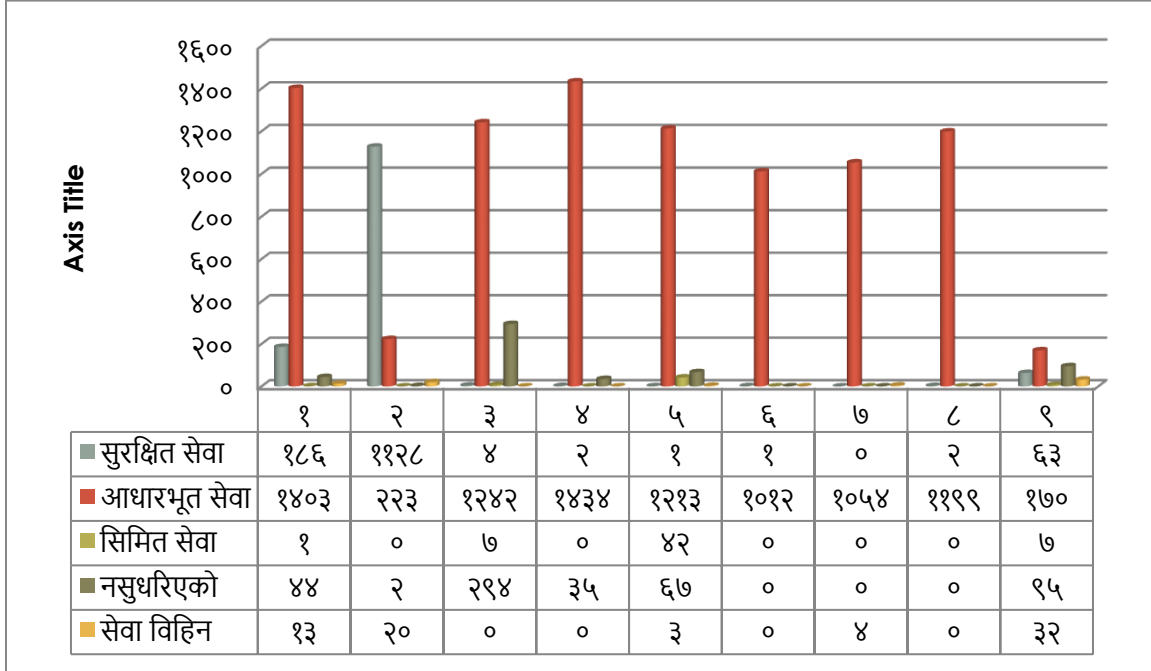
तालिका नं २.१.२ खानेपानीको स्तर प्रतिशतमा (दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा)

खानेपानीको स्तर	सुरक्षित व्यवस्थित सेवा	आधारभूत सेवा	सीमित सेवा	सेवा छैन
प्रतिशत	१२.६०	८१.३४१	०.५१८	५.५३४

तालिका नं २.१.२ वडा अनुसार खानेपानीको स्तर (दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा)

वडा नं.	सुरक्षित सेवा	आधारभूत सेवा	सिमित सेवा	नसुधारिएको	सेवा विहिन	जम्मा
१	१८६	१४०३	१	४४	१३	१६४७
२	११२८	२२३	०	२	२०	१३७३
३	४	१२४२	७	२९४	०	१५४७
४	२	१४३४	०	३५	०	१४७१
५	१	१२१३	४२	६७	३	१३२६
६	१	१०१२	०	०	०	१०१३
७	०	१०५४	०	०	४	१०५८
८	२	११९९	०	०	०	१२०१
९	६३	१७०	७	९५	३२	३६७
जम्मा	१३८७	८९५०	५७	५३७	७२	११००३

चार्ट नम्बर २.१.२ वडा अनुसार खानेपानीको स्तर (दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा)

नेपाल खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता क्षेत्र विकास योजना (२०७४-२०८७) का आधारमा खानेपानी सेवाको स्तर वर्गिकरण गर्दा खानेपानी प्राप्त गर्ने घरपरिवार र जनसंख्याको प्रक्षेपण निम्न रहेका छन् ।

तालिका : २.१.२ खानेपानी सेवाको स्तर वर्गिकरण :

	वञ्चित (Unreach)	सिमित (Limited)	आधारभूत (Basic)	उच्च (Higher)
प्रतिशत (जनसंख्या)	५.५३४	०.५१८	८१.३४१	१२.६०
घरपरिवार	६०९	५७	८९५०	१३८७
जनसंख्या	३,५४५	२९५	४८,१९५	६,९३५

२.१.३ खानेपानीको मुख्य श्रोत (वर्षमा सबैभन्दा बढि प्रयोग गर्ने खानेपानीको स्रोत)

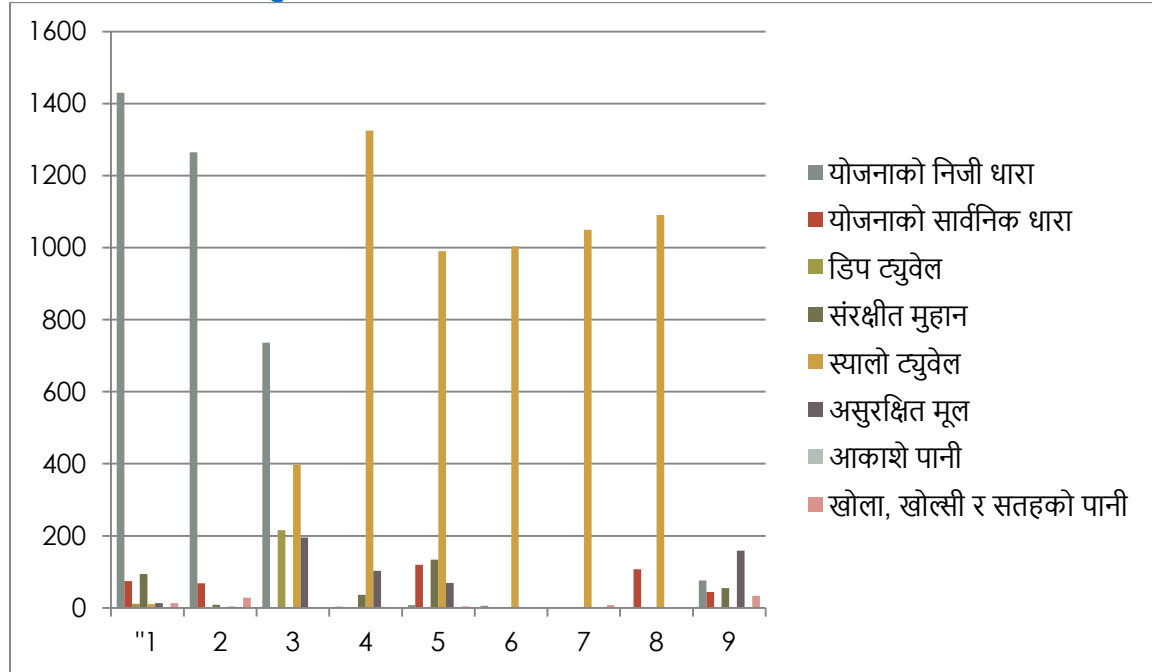
२.१.३.१ घरधुरीको आधारमा :

घर परिवार सर्वेक्षण तथ्याङ्कका अनुसार ३२.०४ प्रतिशत घरपरिवारले योजनाको निजि धारावाट पानी खाने गरेको पाइएको छ भने ३.७८ प्रतिशत घरपरिवारले योजनाको सार्वजनिक धारावाट पानी खाने गरेको पाइन्छ । त्यसैगरि डिप ट्यूबेलवाट पानी खाने जम्मा घरपरिवार संख्या २.०७ प्रतिशत रहेको छ, त्यसैगरि २.९९९ प्रतिशत घरपरिवारले संरक्षीत मुहानको पानी खाने गरेको पाइन्छ, त्यसैगरि ५३.३३ प्रतिशत घरपरिवारले स्यालो ट्यूबेलको पानी खाने गर्दछन्, त्यसैगरि ४.९२५ प्रतिशत घरपरिवारले असुरक्षीत मूलको पानी खाने गरेको पाइएको छ, त्यसैगरी आकाशे पानी खाने घरपरिवार संख्या ०.०३६ प्रतिशत रहेको छ र खोला, खोल्सी, कुवा, सतहको पानी खाने घरपरिवार संख्या जम्मा ०.८० प्रतिशत रहेको पाइएको छ ।

तालिका : २.१.२ घरधुरीको आधारमा :

वडा नं.	योजनाको निजि धारा	योजनाको सार्वजनिक धारा	डिप ट्यूबेल	संरक्षीत मुहान	स्यालो ट्यूबेल	असुरक्षीत मूल	आकाशे पानी	खोला,खोल्सी, सतहकोपानी	जम्मा
१	१४३०	७४	११	९४	१०	१३	२	१३	१६४७
२	१२६५	६८	०	९	०	३	०	२८	१३७३
३	७३६	१	२१६	०	३९८	१९५	१	०	१५४७
४	३	२	१	३६	१३२५	१०३	०	१	१४७१
५	८	१२०	०	१३४	९९०	६९	१	४	१३२६
६	६	०	०	२	१००४	०	०	१	१०१३
७	०	०	०	०	१०५०	०	०	८	१०५८
८	२	१०७	०	०	१०९१	०	०	१	१२०१
९	७६	४४	०	५५	०	१५९	०	३३	३६७
जम्मा	३५२६	४१६	२२८	३३०	५८६८	५४२	४	८९	११००३

चार्ट नं. २.१.२ घरधुरीको आधारमा :

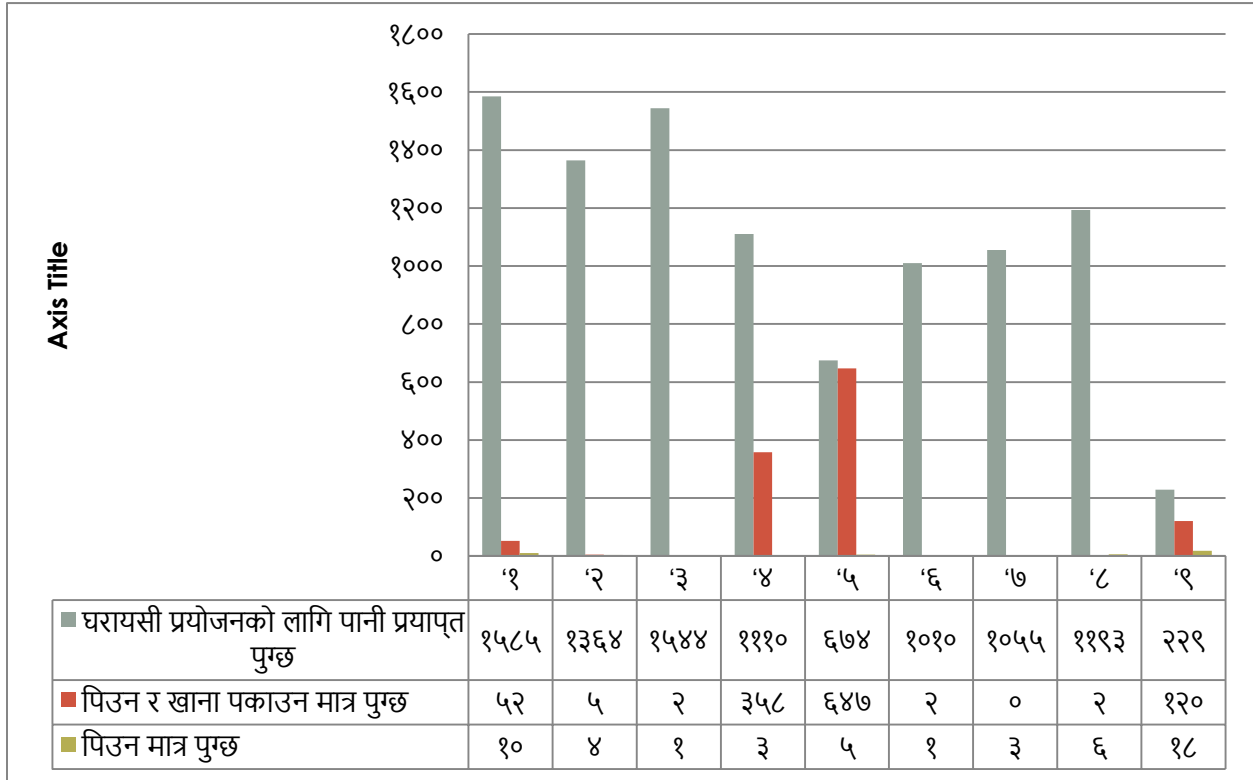
२.१.३ पानीको पर्याप्तता र अपर्याप्तताको आधारमा :

घर परिवार सर्वेक्षण तथ्याङ्कका अनुसार पानीको पर्याप्तताको सर्वेक्षण गर्दा सबै कामका लागि पुग्छ भन्ने घरपरिवार ८८.७३९ प्रतिशत, १०.७९७ प्रतिशत घरपरिवारले पानी पिउन र भान्साको कामका लागि मात्र पुग्छ र ०.४६३ प्रतिशत घरपरिवारले पिउन मात्र पुग्छ भनेको पाइयो ।

तालिका : २.१.३ पानीको पर्याप्तता र अपर्याप्तताको आधारमा :

वडा नं.	के घरायसि प्रयोजनको लागि पानी प्रयाप्त पुग्छ	पीउन र खाना पकाउन मात्र पुग्छ	पीउन मात्र पुग्छ	जम्मा
१	१५८५	५२	१०	१६४७
२	१३६४	५	४	१३७३
३	१५४४	२	१	१५४७
४	१११०	३५८	३	१४७१
५	६७४	६४७	५	१३२६
६	१०१०	२	१	१०१३
७	१०५५	०	३	१०५८
८	११९३	२	६	१२०१
९	२२९	१२०	१८	३६७
जम्मा	९७६४	११८८	५१	११००३

चार्ट नं. २.१.३ पानीको पर्याप्तता र अपर्याप्तताको आधारमा :

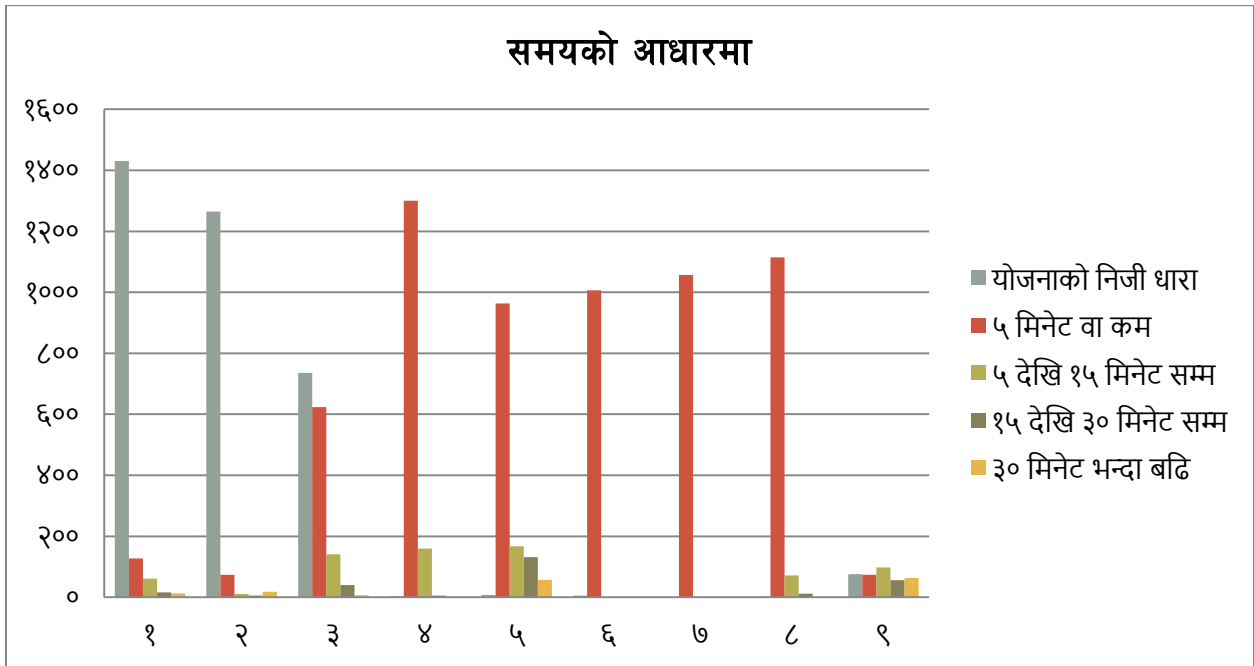
२.१.४ पानी भरेर ल्याउन लाग्ने समयको आधारमा :

घरपरिवार सर्वेक्षण तथ्याङ्क अनुसार २९ प्रतिशत घरधुरीहरूले निजि धारा भएकोले पानी भर्न समय नलाग्ने भनेका छन्, ३९ प्रतिशत घरधुरीहरूले पानी भरेर ल्याउने समय जम्मा ५ मिनेट समय लाग्ने भनेका छन्, २० प्रतिशत घरधुरीहरूले ५ देखि १५ मिनेट पानी भरेर ल्याउने समय लाग्छ भनेका छन्, ६ प्रतिशत घरधुरीहरूले १५ देखि ३० मिनेट समय पानी भरेर ल्याउन लाग्छ भनेका छन् भने ६ प्रतिशत घरधुरीहरूले ३० मिनेट भन्दा बढि समय पानी भरेर ल्याउन लाग्ने बताएका छन् ।

तालिका : २.१.४ पानी भरेर ल्याउन लाग्ने समयको आधारमा :

वडा नं.	योजनाको निजी धारा	५ मिनेट वा कम	५ देखि १५ मिनेट सम्म	१५ देखि ३० मिनेट सम्म	३० मिनेट भन्दा बढि	जम्मा
१	१४३०	१२७	६१	१६	१३	१६४७
२	१२६५	७४	११	५	१८	१३७३
३	७३६	६२३	१४१	४०	७	१५४७
४	३	१३००	१६०	६	२	१४७१
५	८	९६३	१६७	१३१	५७	१३२६
६	६	१००७	०	०	०	१०१३
७	०	१०५७	१	०	०	१०५८
८	२	१११५	७२	१२	०	१२०१
९	७६	७४	९८	५६	६३	३६७
जम्मा	३५२६	६३४०	७११	२६६	१६०	११००३

चार्ट नं. २.१.४ पानी भरेर ल्याउन लाग्ने समयको आधारमा :

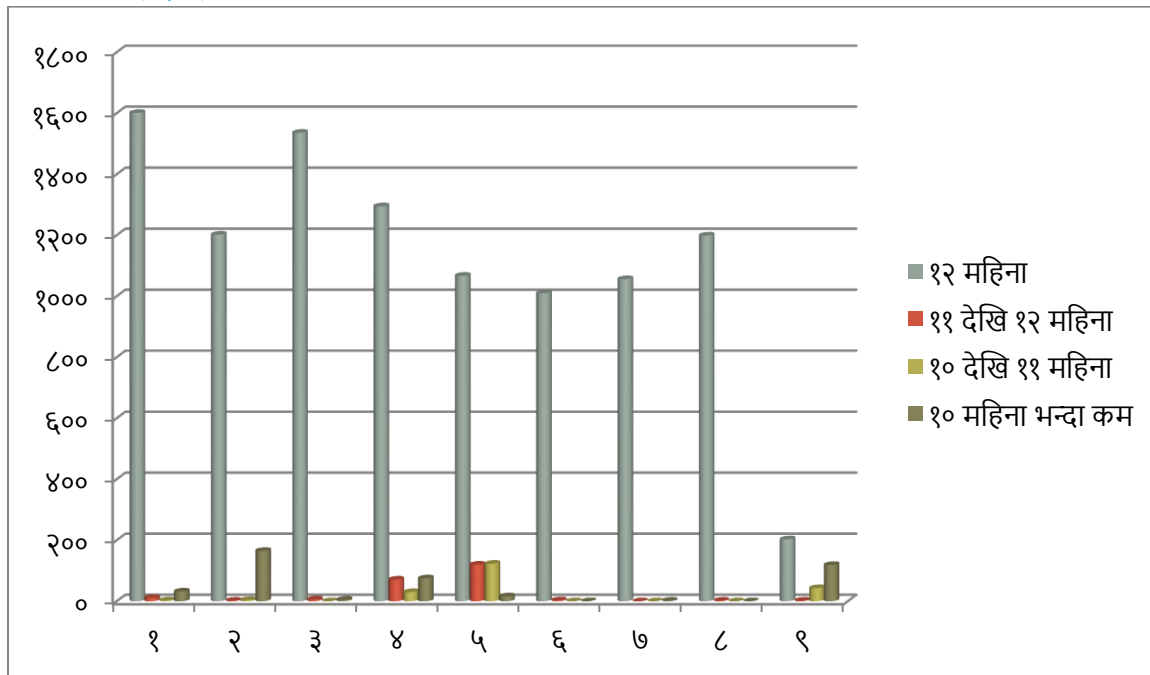
२.१.५ धारामा पानी आउने महिनाको आधारमा :

घरपरिवार सर्वेक्षण तथ्याङ्क अनुसार खानेपानी पिउन तथा प्रयोग गर्नको लागि कती महिना पानी पुग्छ भनि गरिएको सर्वेक्षणमा १.८४४ प्रतिशत घरपरिवारले १० महिना देखि ११ महिना सम्म, १.९७२ प्रतिशत घरपरिवारले ११ महिना देखि १२ महिना सम्म, ९२.४२ प्रतिशत घरपरिवारले बाह्रै महिना र ३.७६२ प्रतिशत परिवारले १० महिना भन्दा कम समयको लागि पानी पुग्ने जवाफ प्राप्त भएको छ ।

तालिका : २.१.५ धारामा पानी आउने महिनाको आधारमा :

वडा नं.	१२ महिना	११ देखि १२ महिना	१० देखि ११ महिना	१० महिना भन्दा कम	जम्मा
१	१६०१	११	३	३२	१६४७
२	१२०२	२	४	१६५	१३७३
३	१५३६	६	०	५	१५४७
४	१२९५	७१	३०	७५	१४७१
५	१०६७	१२०	१२३	१६	१३२६
६	१०१०	३	०	०	१०१३
७	१०५६	०	०	२	१०५८
८	११९९	२	०	०	१२०१
९	२०३	२	४३	११९	३६७
जम्मा	१०१६९	२१७	२०३	४१४	११००३

चार्ट नं. २.१.५ धारामा पानी आउने महिनाको आधारमा :

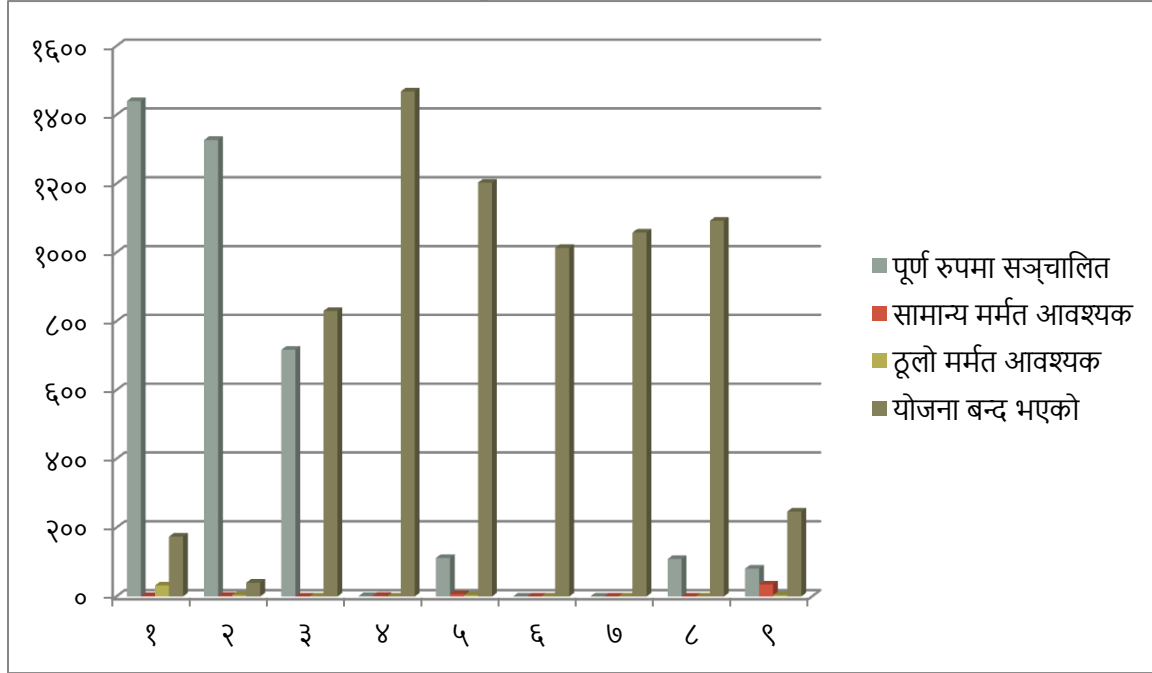
२.१.६ खानेपानी योजना सुचारुपनको आधारमा :

घरपरिवार सर्वेक्षण तथ्याङ्क अनुसार खानेपानी योजना पूर्णरूपले सञ्चालित छ भनि उत्तर दिने घरपरिवार ३४.४१७ प्रतिशत रहेको छ भने मैले पिउने तथा प्रयोग गर्ने खानेपानी योजनालाई सामान्य मर्मत गर्नुपर्नेछ जुन काम हामि उपभोक्ताहरु आफैले गर्न सक्छौं भन्ने घरपरिवार ०.४२७ प्रतिशत रहेको छ । त्यसैगरि हामिले खाने तथा प्रयोग गर्ने खानेपानी योजनालाई ठूलो मर्मत गर्नुपर्छ जुन कार्य उपभोक्ताले नसकेर वाह्य सहयोगको आवश्यकता पर्दछ भन्ने घरपरिवारहरु ०.३९९ प्रतिशत रहेको पाइन्छ भने मैले खाने र प्रयोग गर्ने खानेपानी योजना पूर्ण रूपले नै वन्द भएको अवस्था छ र नयाँ योजना निर्माण गर्नुपर्ने अवस्था छ भन्ने घरपरिवार ६४.७५५ प्रतिशत रहेको पाइन्छ ।

तालिका नं. २.१.६ खानेपानी योजना सुचारुपनको आधारमा :

वडा नं.	पूर्ण सञ्चालित रूपमा	सामान्य आवश्यक	मर्मत	ठूलो मर्मत आवश्यक	योजना वन्द भएको	जम्मा
१	१४४०	१	३२		१७४	१६४७
२	१३२७	२	४		४०	१३७३
३	७१७	०	०		८३०	१५४७
४	१	२	०		१४६८	१४७१
५	११२	७	४		१२०३	१३२६
६	०	०	०		१०१३	१०१३
७	०	०	०		१०५८	१०५८
८	१०९	०	०		१०९२	१२०१
९	८१	३५	४		२४७	३६७
जम्मा	३७८७	४७	४४		७१२५	११००३

चार्ट नं. २.१.६ खानेपानी योजना सुचारुपनको आधारमा :

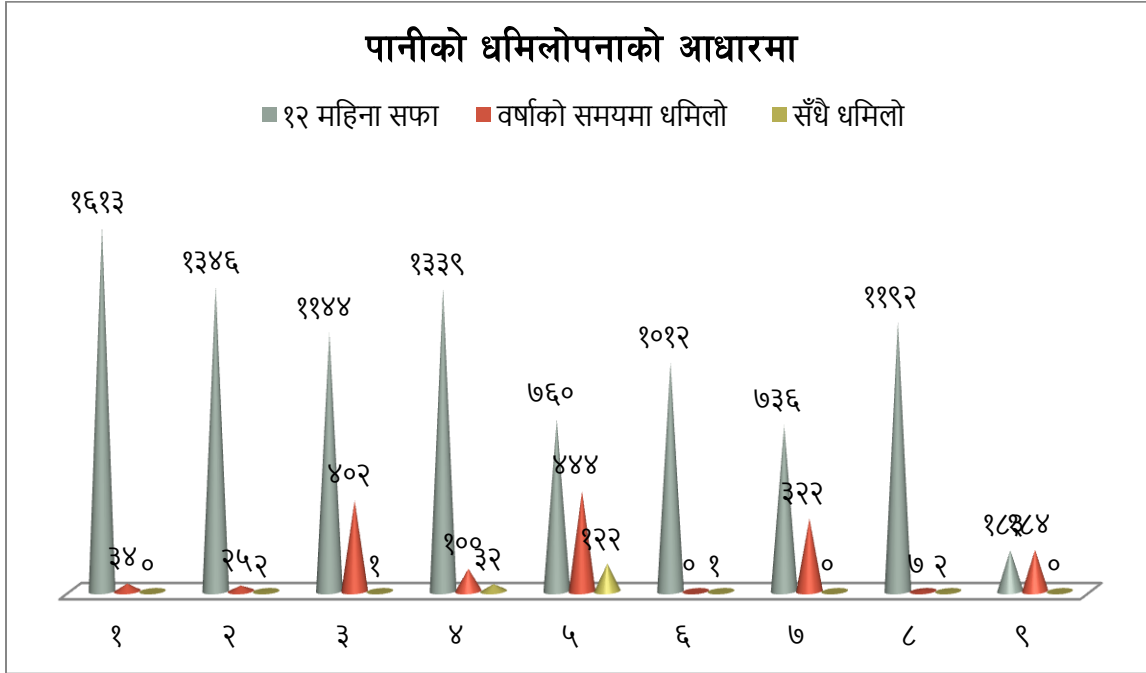
२.१.७ पानीको धमिलोपनाको आधारमा :

हजुरले प्रयोग गर्ने पानी सफा आउछ वा धमिलो यदि धमिलो आउछ भने कुन समयमा धमिलो आउछ भन्ने प्रश्नको उत्तरमा ८४.७४९ प्रतिशत घर परिवारले १२ महिना नै मैले पीउने पानी सफा आउछ भनेका छन् भने १३.७९६ प्रतिशत घरपरिवारले वर्षाको समयमा मात्र धमिलो आउने बताएका छन् र १.४५४ प्रतिशत घरपरिवारले मैले पीउने पानी सधैं धमिलो आउछ भनि उत्तर दिएको पाइन्छ

तालिका नं. २.१.७ पानीको धमिलोपनाको आधारमा :

वडा नं.	१२ महिना सफा	वर्षाको समयमा धमिलो	सधैं धमिलो	जम्मा
१	१६१३	३४	०	१६४७
२	१३४६	२५	२	१३७३
३	११४४	४०२	१	१५४७
४	१३३९	१००	३२	१४७१
५	७६०	४४४	१२२	१३२६
६	१०१२	०	१	१०१३
७	७३६	३२२	०	१०५८
८	११९२	७	२	१२०१
९	१८३	१८४	०	३६७
जम्मा	९३२५	१५१८	१६०	११००३

चार्ट नं. २.१.७ पानीको धमिलोपनाको आधारमा :

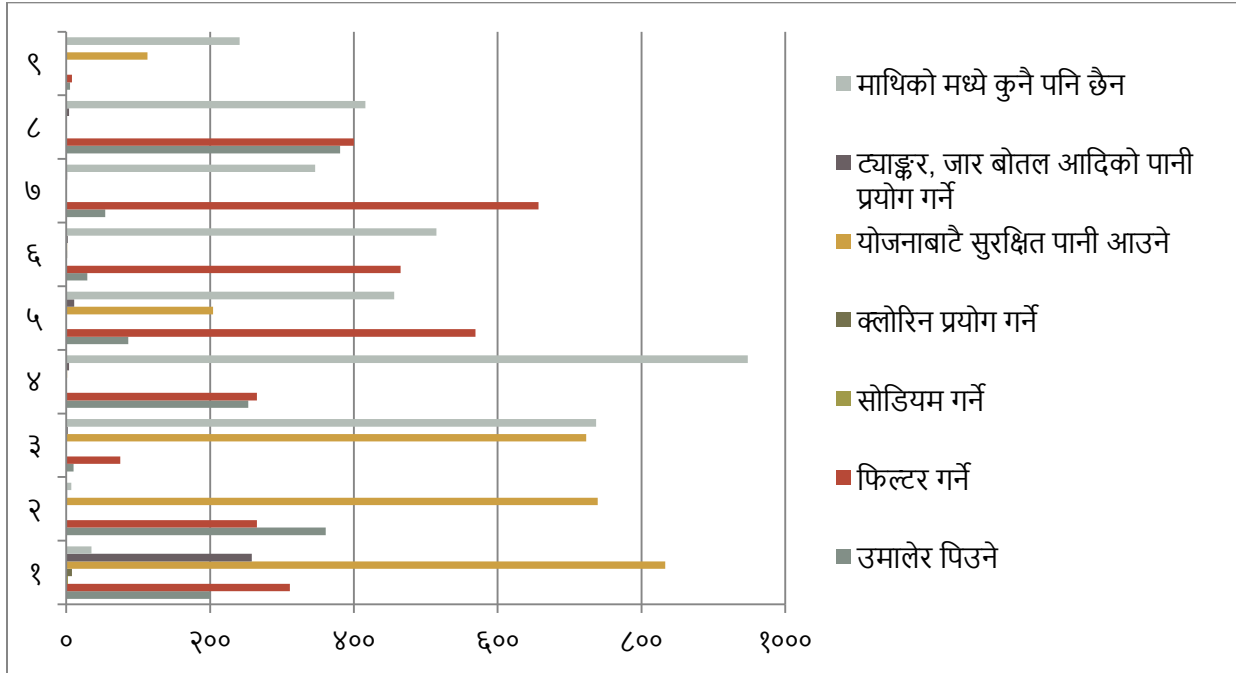
२.१.८ पानी शुद्धिकरणको आधारमा :

तपाइको घरमा पानीलाई कुन विधिबाट पानी शुद्ध गरेर पीउनुहुन्छ भनि गरिएको प्रश्नमा १२.५३२ प्रतिशत घर परिवारले पानीलाई उमालेर मात्र पीउने गर्दछौं भनेको पाइयो, त्यसैगरी हामि पानीलाई फील्टर गरेर मात्र पानी पीउँछौं भन्ने घरपरिवार २७.०४ प्रतिशत रहेको पाइयो, त्यसैगरी सोडिस गरेर पानी पीउने घरपरिवार ०.०१८ प्रतिशत रहेको पाइयो । त्यसैगरी हामिले पानीमा पीउस भोलको प्रयोग गर्ने गरेका छौं भन्ने गरेका छौं भन्ने घरपरिवार ०.०८१ प्रतिशत रहेको छ । त्यस्तै योजनावाटै सरक्षित पानी आउने गरेको छ भन्ने घरपरिवार २३.७५७ प्रतिशत रहेको छ । त्यसैगरी हामिले ट्याङ्कर, जार, बोत्तलको पानी मात्र पीउने गरेका छौं भन्ने घरपरिवार २.५७२ प्रतिशत रहेको पाइयो । त्यसस्तै हामिले माथीका मध्ये कुनैपनि विधिहरु प्रयोग गर्ने गरेका छैनौं जस्तो पानी आउछ त्यस्तै पानी पीउने गर्दछौं भन्ने घरपरिवारहरु ३३.६३६ प्रतिशत रहेको पाइयो ।

तालिका नं. २.१.८ पानी शुद्धिकरणको आधारमा :

वडा नं.	उमालेर पिउने	फिल्टर गर्ने	सोडिस गर्ने	क्लोरिन प्रयोग गर्ने	योजनाबाटै सुरक्षित पानी आउने	ट्याङ्कर, जार, बोतल आदिको पानी प्रयोग गर्ने	माथिका मध्ये कुनैपनि छैन	जम्मा
१	२००	३११	२	८	८३३	२५८	३५	१६४७
२	३६१	२६५	०	०	७३९	१	७	१३७३
३	१०	७५	०	०	७२३	२	७३७	१५४७
४	२५३	२६५	०	०	१	४	९४८	१४७१
५	८६	५६९	०	०	२०४	११	४५६	१३२६
६	२९	४६५	०	१	१	२	५१५	१०१३
७	५४	६५७	०	०	०	१	३४६	१०५८
८	३८१	४००	०	०	०	४	४१६	१२०१
९	५	८	०	०	११३	०	२४१	३६७
जम्मा	१३७९	३०१५	२	९	२६१४	२८३	३७०१	११००३

चार्ट नं. २.१.८ पानी शुद्धिकरणको आधारमा :

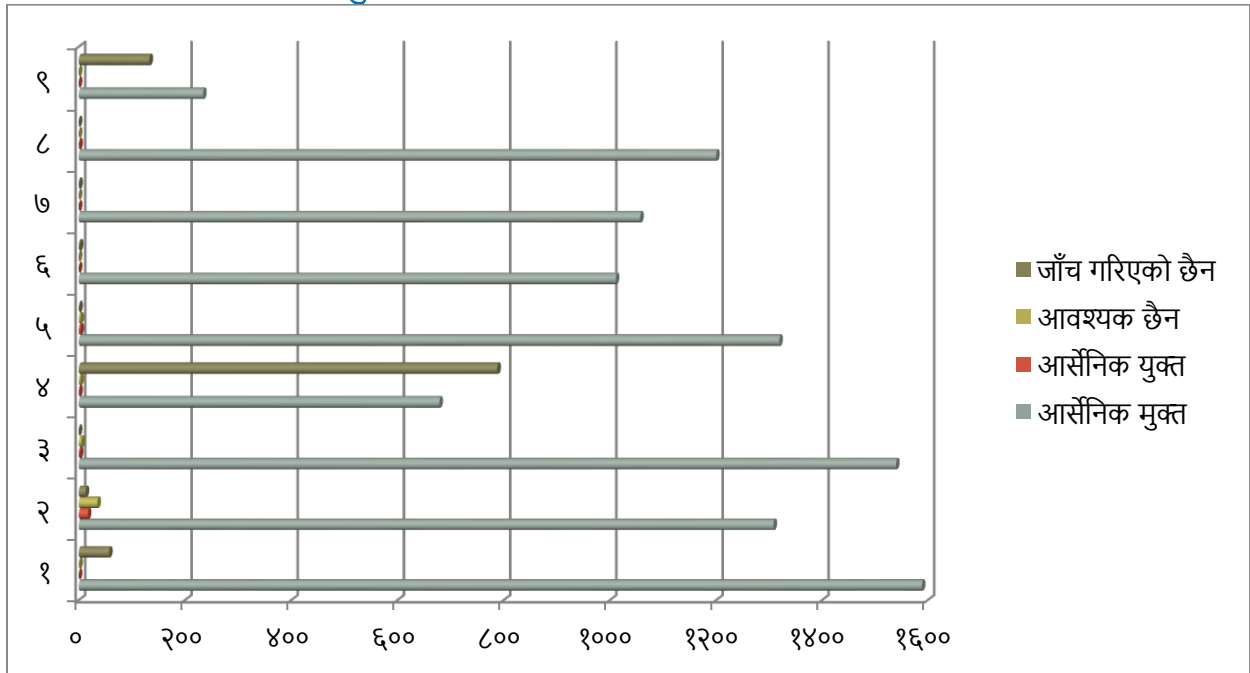
२.१.९ पानीको गुणस्तर जाँचको आधारमा :

तपाइले पीउने पानीको गुणस्तर (आर्सेनीक) जाँच गरिएको छ कि छैन भन्ने प्रश्नको उत्तरमा पानी परिक्षण गरेको छ हामिले पीउने पानी आर्सेनीक मुक्त छ भनी उत्तर दिने घरपरिवार ९०.३११ प्रतिशत रहेको छ भने हामिले पीउने पानी जाँच गर्दा आर्सेनीक सहितको छ भनि उत्तर दिने घरपरिवार ०.२१८ प्रतिशत रहेको छ । त्यसैगरि हामिले पीउने पानीको आर्सेनीक जाँच गर्न आवश्यक छैन किनभने हामिले पीउने पानी सुरक्षित छ भन्ने घरपरिवार ०.४२७ प्रतिशत रहेको छ भने हामिले पीउने पानीको आर्सेनीक जाँच गरिएको छैन भन्ने घरपरिवार ९.०४२ प्रतिशत रहेको छ ।

तालिका नं. २.१.९ पानीको गुणस्तर जाँचको आधारमा :

वडा नं.	आर्सेनीक मुक्त	आर्सेनीक युक्त	आवश्यक छैन	जाँच गरिएको छैन	जम्मा
१	१५८९	०	१	५७	१६४७
२	१३०८	१७	३५	१३	१३७३
३	१५४०	२	५	०	१५४७
४	६७९	१	३	७८८	१४७१
५	१३१९	३	३	१	१३२६
६	१०११	०	०	२	१०१३
७	१०५७	०	०	१	१०५८
८	१२००	१	०	०	१२०१
९	२३४	०	०	१३३	३६७
जम्मा	९९३७	२४	४७	९९५	११००३

चार्ट नं. २.१.९ पानीको गुणस्तर जाँचको आधारमा :

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (बास) योजना

२.२ खानेपानीको समग्र अवस्था :

राप्ती गाउँपालिकामा समग्र खानेपानीको हालको अवस्था र प्रस्तावित तथा निर्माणाधिन योजनाहरूको विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं : २.२.१ खानेपानीको समग्र अवस्था (घरधुरी तथा जनसंख्याको आधारमा)

वडा नं	जम्मा		बास योजनामा प्रस्तावितबाट		मौजुदा योजना बाट विस्तार		निर्माणाधिन योजनाबाट	
	घरधुरी	जनसंख्या	घरधुरी	जनसंख्या	घरधुरी	जनसंख्या	घरधुरी	जनसंख्या
१	११६६	५१०५	१३०	२३०	१९२६	९८७६	२	१०
२	१३४२	६७९२	४३	२५८	१८४०	१००४४	१०५१	५२५५
३	१२४१	६६४१			१५९९	५३२४	०	०
४	१२१५	५९६२			०	०	४७३	२३६५
५	७५६	३९०४	३०२	१६००	२२६२	१३५७२	७६९	३८४५
६	९१८	५१९०			९४१	५६४६	२०५	१०२५
७	८४५	४५५४	२४०	१२००	०	०	८२६	४१३०
८	९२०	४५६२	३०	१५०	०	०	११९६	५९८०
९	३६०	१७२३	१९०	८८५	७१	३९६	४२	२१०
जम्मा	८,७६३	४४,४३३	९३५	४३२३	८६३९	४४८५८	४५६४	२२८२०

२.३ निर्माणाधिन खानेपानी प्रणालीहरू :

राप्ती गाउँपालिकामा विभिन्न निकायहरूको सहयोगमा निर्माणाधिन खानेपानी प्रणालीहरू तपशील बमोजिम रहेका छन् :

तालिका नं : २.३.१ निर्माणाधीन खानेपानी प्रणालीहरूको विवरण :

क्र.सं.	योजनाको नाम	लाभान्वित क्षेत्र	सहयोगि निकाय	वडा नं	लाभान्वित		कैफियत चा.लु.आ.व.२० ७८/०७९
					घर	जनसंख्या	
१	चैते खानेपानी आयोजना	सान्तीपुर, माछिताल		१	११५	६९०	
२	लालमटिया खानेपानी आयोजना	लालमटिया, वरा खुट्टि, रामनगर,	संघिय खानेपानी डिभिजन कार्यालय	२	८००	३८०४	७ करोड
३	वसन्तपुर खुरुहरिया खानेपानी आयोजना	वसन्तपुर खुरुहरिया	खा.पा.स.डि. दाङ्ग	३	२३५	१४००	
४	वसन्तपुर खानेपानी आयोजना	मौरिघाट, सुनपुर	खा.पा.स.डि. दाङ्ग	४	१६१३	३०५०	
५	प्रगतीनगर साना शहरी खानेपानी आयोजना		नेपाल सरकार र एसियाली विकास वैक	५,७,८	२१५६	१०७८०	२ करोड

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

६	पत्थरगडवा वृहत् खानेपानी योजना	भगवानपुर, पत्थरगडवा	खा.पा.स.डि. दाङ्ग	६	९४१	५६४६	
				जम्मा	८६३९	४४८५८	

तालिका नं : २.३.२ वास योजनामा प्रस्तावीत नयाँ खानेपानी योजनाहरु :

क्र.सं.	प्राथमीकीकरण नं.	प्रस्तावीत योजनाको नाम	वडा नं.	टोलको नाम	लाभान्वित घरसंख्या	लाभान्वित जनसंख्या
१	१	चैते खानेपानी योजना	१	शान्तीपुर, माछिताल	११५	१५५
२	२	भानपुर खानेपानी योजना	७	भानपुर, जगपुर	२४०	१२००
३	३	पुनखोला खानेपानी योजना	५	पुनखोला	३५	१२०
४	४	वगासोता खर्कटोल खानेपानी योजना	१	वगासोती, खर्कटोल	१५	७५
५	५	सिंगे करंगे खानेपानी योजना	५	सिंगे करंगे	९२	४६०
६	६	तल्लो करंगे खानेपानी योजना	५	तल्लो करंगे	२७	१६२
जम्मा					५२४	२१७२

तालिका नं : २.३.३ वास योजनामा प्रस्तावीत मर्मत संभार गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरु

क्र.सं.	प्राथमीकीकरण नं.	प्रस्तावीत योजनाको नाम	वडा नं.	टोलको नाम	लाभान्वित घरसंख्या	लाभान्वित जनसंख्या
१	१	वाउन्नेपाटा खानेपानी योजना	२	वाउन्नेपाटा, सिधे, घोप्टे, चरिङ्गे	४३	२५८
२	२	टापखोला खानेपानी योजना	९	देविकोट	३०	१३५
३	३	सल्ले अन्तरे सिमले वावरी खानेपानी योजना	९	सल्ले अन्तरे सिमले वावरी	७०	३६०
४	४	छुचुन्द्रे रातामाटा खानेपानी योजना	९	छुचुन्द्रे रातामाटा	३०	१२०
५	५	तल्लो घोसखोला खानेपानी योजना	९	तल्लो घोसखोला	६०	२७०
६	६	जुरपानी खानेपानी योजना	८	कोहलुवास, नयाँगाउ	३०	१५०

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (बास) योजना

७	७	मिलन ढाँड खानेपानी योजना	८	मिलन ढाँड		
८	८	भुल्के खानेपानी योजना	५	भुल्के	५३	३१८
९	९	थकरिकोट खानेपानी योजना	५	थकरिकोट	६५	३९०
१०	१०	चित्रीकोट खानेपानी योजना	५	चित्रीकोट	३०	१५०
जम्मा					४११	२१५१

तालिका नं : २.३.४ मौजुदा योजनावाट विस्तार र पुणःस्थापना गर्नुपर्ने योजनाहरु :

क सं	योजनाको नाम	लाभान्वित क्षेत्र	वडा नं	लाभान्वित	
				घर	जनसंख्या
१	लालमटिया खानेपानी सुधार विस्तार आयोजना	लालमटिया, वराहखुट्टि, कटाहा आदि	२	८००	३८०४
२	नमुना आँपखोली खा.पा.आयोजना	उपल्लो भालुवाङ्ग	१	५२६	१४७६
३	स्यानी खानेपानी स्किम २ आयोजना	घोक्ले आँप	९		
४	वरडाँडा खानेपानी योजना		९		
५	वगासोती खानेपानी आयोजना		९		
६	प्रगती साना शहरि खानेपानी आयोजना	पीपरि, सिसहनिया, पहरुवा, सिंगे	५	२१५६	१२९३६
७	भालुवाङ्ग खानेपानी योजना	उपल्लो भालुवाङ्ग	१	१४००	८४००
८	लालमटिया वृहद खानेपानी योजना	लालमटिया, वराहाखुट्टि, कटाहा	२	१०००	६०००
९	श्रीचौर खानेपानी योजना	मसुरीया, वगड्डी	३	१३६४	३९२४
१०	वसन्तपुर खुरुहरिया खानेपानी आयोजना	वसन्तपुर खुरुहरिया	३	२३५	१४००
११	वसन्तपुर खानेपानी योजना	मौरिघाट, वसन्तपुर, नयाँगाउँ	४		
१२	लामाखोला खानेपानी योजना	लामाखोला	९	३०	१५०
१३	पत्थरगडवा खानेपानी योजना	भगवानपुर, पत्थरगडवा	६	९४१	५६४६
१४	माथिल्लो करङ्गे खानेपानी योजना	माथिल्लो करङ्गे	५	१०६	६३६
१५	स्यानी खानेपानी स्किम १ आयोजना	घोक्ले आँप	९		
१६	रुपाकोट सोलार लिफ्ट खानेपानी आयोजना	रुपाकोट	९	४१	२४६
१७	वराखुट्टी खानेपानी योजना	वराखुट्टी	२	४०	२४०
जम्मा				८६३९	४४८५८

२.४ संस्थागत (शैक्षिक संस्था र स्वास्थ्य संस्था) हरुमा खानेपानी सुविधा

२.४.१ शैक्षिक संस्थाहरुमा खानेपानी सुविधा :

राप्ती गाउँपालिकामा सामुदायिक, संस्थागत, कलेज तथा उच्च मा.वि. निजि विद्यालय गरि जम्मा ५० वटा रहेका छन् । जसमध्ये सामुदायिक तथा सरकारी विद्यालयहरु २९ वटा, कलेज तथा उच्च मा.वि. हरु ७ वटा र निजि विद्यालयहरु १४ वटा रहेका छन् । आधारभूत तहको विद्यालय संख्या २३ वटा रहेका छन् भने माध्यमिक तहको विद्यालय संख्या ९ वटा रहेका छन् । अधिकांस विद्यालयहरुमा पानीको श्रोतको रूपमा ह्याण्डपम्पको पानी प्रयोग गर्ने गरिएको छ । मा.वि.स्तरमा जम्मा ११ वटा विद्यालयहरुका विद्यार्थीहरु मात्र ब्यवस्थित खानेपानी प्रणालीबाट लाभान्वित भएका छन् । त्यसैगरि १३ वटा विद्यालयहरु कच्ची चर्पी रहेको छ, ७ वटा विद्यालयमा शौचालय अपुग रहेको छ भने केहि विद्यालयमा मात्र पाइप प्रणालीको पानी पुगेको देखिन्छ । पीउने पानीको रूपमा ह्याण्ड पम्पको प्रयोग गरिएको छ । केहि विद्यालयहरु वाहेक अधिकांश विद्यालयहरुमा आधारभूत तहको सुरक्षित खानेपानीमा पहुँच भएको पाइदैन, प्रयोगकर्ता मैत्री शौचालय भएको पाइदैन, सावुन पानीले हात धुने सुविधा भएको पाइदैन, महिनावारी ब्यवस्थापनको सुविधा भएको पाइदैन र अन्य विद्यालय हाताभित्रको सरसफाईको अवस्थामा सुधार आएको भेटिदैन । तसर्थ विद्यालय जस्तो उच्च जोखिम रहेको क्षेत्रमा यी विषहरुमा गम्भीर भएर पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शन २०७३ को मर्म र भावना वमोजिम अनीवार्य कार्य गर्नुपर्दछ भनि औल्याइएको छ ।

तालिका नं. २.४.१ विद्यालयको खानेपानी र सरसफाइको विवरण :

क स	विद्यालयको नाम	टोल वा समुदाय	वडा	शौचालय छ/छैन	लैंगिक मैत्रि छ/छैन	ब्यवस्थित खानेपानीको ब्यवस्था	अपाङ्ग मैत्रि सुविधा	सावुन पानीले हात धुने सुविधा	महिनावारी ब्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था
१	राप्ती गंगा आधारभूत विद्यालय	चैते	१	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२	स्वर्गद्वारी आधारभूत विद्यालय	पुल्चोक	१	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
३	बराह आधारभूत विद्यालय	बगासोत १	१	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
४	नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय	भालुवाड	१	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
५	नव प्रतिभा आधारभूत विद्यालय	पाखापान १	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
६	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
७	सपाङ्दी आधारभूत विद्यालय	सानीघोष	२	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
८	जनता आधारभूत विद्यालय	खुरुरिया	३	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
९	दुर्गा भवानी आधारभूत विद्यालय	मसुरिया	३	छ	छ	छैन	छ	छ	छ	सन्तोषजनक
१०	बि. पि. आधारभूत विद्यालय	वसन्तपुर	३	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	राम्रो/सन्तोषजनक

राष्ट्री गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

११	नवज्योति विद्यालय	आधारभूत	श्रीचौर	३	छ	छ	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१२	रात्री विद्यालय	आधारभूत	मौरीघाट	४	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
१३	मौरिघाट विद्यालय	माध्यमिक	मौरीघाट	४	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१४	जनज्योती विद्यालय	आधारभूत	नयाँगाउँ	४	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
१५	बाल कल्याण आधारभूत विद्यालय		पहरुवा	५	छ	छ	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१६	प्राथमिक विद्यालय	आधारभूत	थकरिकोट	५	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१७	नूतन बाल उद्यम आधारभूत विद्यालय		सिंगे	५	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१८	जनकल्याण आधारभूत विद्यालय			५	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१९	जनता विद्यालय	आधारभूत	करगेकोट	५	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२०	सगरमाथा विद्यालय	आधारभूत	भुल्के	५	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो/सन्तोषजनक
२१	सर्वोदय विद्यालय	माध्यमिक	सिसहनिय ।	५	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२२	हंशेश्वर विद्यालय	आधारभूत		५	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
२३	ज्ञानोदय विद्यालय	माध्यमिक	पत्थरगढ वा	६	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२४	सरस्वती विद्यालय	आधारभूत	छोड्की	७	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२५	श्री शंकर विद्यालय	माध्यमिक	पीपरी	८	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२६	भद्राक्षीदेवी विद्यालय	आधारभूत	धापखोला	९	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२७	आधारभूत विद्यालय		रुपाकोट	९	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
२८	बाल प्रगति आधारभूत विद्यालय		घोसखोला	९	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२९	देवी विद्यालय	आधारभूत	मसेरीडाँ डा	९	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

तालिका नं. २.४.२ कलेजहरु तथा उच्च मा.विहरुको खानेपानी र सरसफाइको विवरण:

क स	विद्यालयको नाम	टोल वा समुदाय	वडा	शौचालय छ/ छैन	लैंगिक मैत्रि	पानीको व्यवस्था	अपाङ्ग मैत्रि सुविधा	हात धुने सुविधा	महिनावारी व्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था
१	ऐरावती बहुमुखी क्याम्पस	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२	आदर्श उच्च माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
३	उच्च माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	४	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
४	सर्वोदय उच्च माध्यमिक विद्यालय लालमटिया	लालमटिया	५	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
५	मुनलाईट उच्च माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो
६	सिरिन भ्याली उच्च माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	४	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो
७	द्विपज्योती माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	५	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक

तालिका नं. २.४.३ निजि विद्यालयहरुको खानेपानी र सरसफाइको विवरण :

क स	विद्यालयको नाम	टोल वा समुदाय	वडा	शौचालय छ/ छैन	लैंगिक मैत्रि	व्यवस्थित खानेपानीको व्यवस्था	अपाङ्ग मैत्रि सुविधा	सावुन पानीले हात धुने सुविधा	महिनावारी व्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था
१	इन्द्रेणी बोर्डिङ स्कूल	पत्थरगढवा	६	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२	मार्टिन इन्टरनेसनल बोर्डिङ स्कूल	पत्थरगढवा	६	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
३	द्विपज्योती सेकेण्डरी बोर्डिङ स्कूल	सिसहनीया	५	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
४	शुभदर्पण सेकेण्डरी स्कूल	सिसहनीया	५	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
५	गोल्डेन फ्यूचर सेकेण्डरी स्कूल	पीपरी	८	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो
६	सिरिनभ्याली पब्लिक सेकेण्डरी स्कूल	मौरिघाट	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
७	सिद्धार्थ बोर्डिङ स्कूल	मौरिघाट	८	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
८	पब्लिक एजुकेसन एकाडेमी	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
९	मुनलाईट बोर्डिङ स्कूल	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	सन्तोषजनक
१०	चन्द्रज्योति बोर्डिङ स्कूल	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो/सन्तोषजनक
११	पि प्राइमरी बोर्डिङ स्कूल	पाखापानी	१	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१२	देउखुरी भ्याली पब्लिक स्कूल	भालुवाङ्ग	१	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

१३	रिभर राप्ती बोर्डिङ स्कूल	भालुवाङ्ग	१	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१४	दिप बोर्डिङ स्कूल	भालुवाङ्ग	१	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक

२.५ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा खानेपानी सुविधा

राप्ती गाउँपालिकाका ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु, १ वटा रेडक्रस र २५ वटा निजी क्लिनिकहरु मध्ये ५ वटा स्वास्थ्य संस्थामा पाइप प्रणालीको खानेपानी उपलब्धता छ, रेडक्रसमा पनि व्यवस्थित खानेपानीको व्यवस्था भएको पाइन्छ भने २५ वटा निजी क्लिनिकहरुमा घरधुनिले व्यवस्था गरे वमोजिम वा घरधुरी सर्भेक्षण फारममा उल्लेख गरिएको छ । सबै सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा खानेपानीको स्तर र सरसफाइको स्तर सुचकको आधारमा मापण गर्दा आधारभूत स्तर कायम गरेको पाइन्छ । पानीको शुद्धिकरणका सम्बन्धमा सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा नियमित रूपमा पानी शुद्धिकरण गरि प्रयोग गरेको पाईन्छ ।

तालिका २.५.१ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पानी र सरसफाइ सुविधाको अवस्था :

सि न	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	वडा नं	खानेपानी प्रणाली	सरसफाइको अवस्था
१	लालमटिया स्वास्थ्य चौकी , भालुवाङ	१	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत
२	सिसहनीया स्वाथ्य चौकी	५	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत
३	मेडिकल हल २५ वटा		घरधुरी तथ्याङ्कमा उल्लेख भइसकेको छ	
४	रेडक्रस	१	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत
५	सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा एकाई	६	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत
६	सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा एकाई	४	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत
७	सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा एकाई	९	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत

२.६ संस्थागत कार्यालयहरुमा खानेपानी सुविधा

राप्ती गाउँपालिकामा सरकारी कार्यालयहरु, गैरसरकारी कार्यालयहरु, सार्वजनिक शौचालयहरु, सार्वजनिक प्रतिक्षालयहरु, वसपार्कहरु, सहकारीहरु, विभिन्न आश्रमहरु, अन्य सबै सार्वजनिक स्थलहरु जम्मा गरि ७३ वटा रहेको पाइन्छ । ति सार्वजनिक स्थलहरुको खानेपानी र सरसफाइको अवस्था हेर्दा कम्तीमा पनि खानेपानी र सरसफाइमा पहुँच पुऱ्याउनुपर्ने देखिन्छ । सरकारी कार्यालयहरु र गैरसरकारी कार्यालयहरुमा खानेपानी र सरसफाइको अवस्था सन्तोषजनक देखियता पनि कतिपय सार्वजनिक शौचालय, वसपार्कहरुका शौचालयहरु पानी विहिन छन जुन शौचालयमा खानेपानी र सरसफाइमा पहुँच पुऱ्याउनुपर्ने देखिन्छ ।

२.७ सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था

२.७.१ घरायसी सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था :

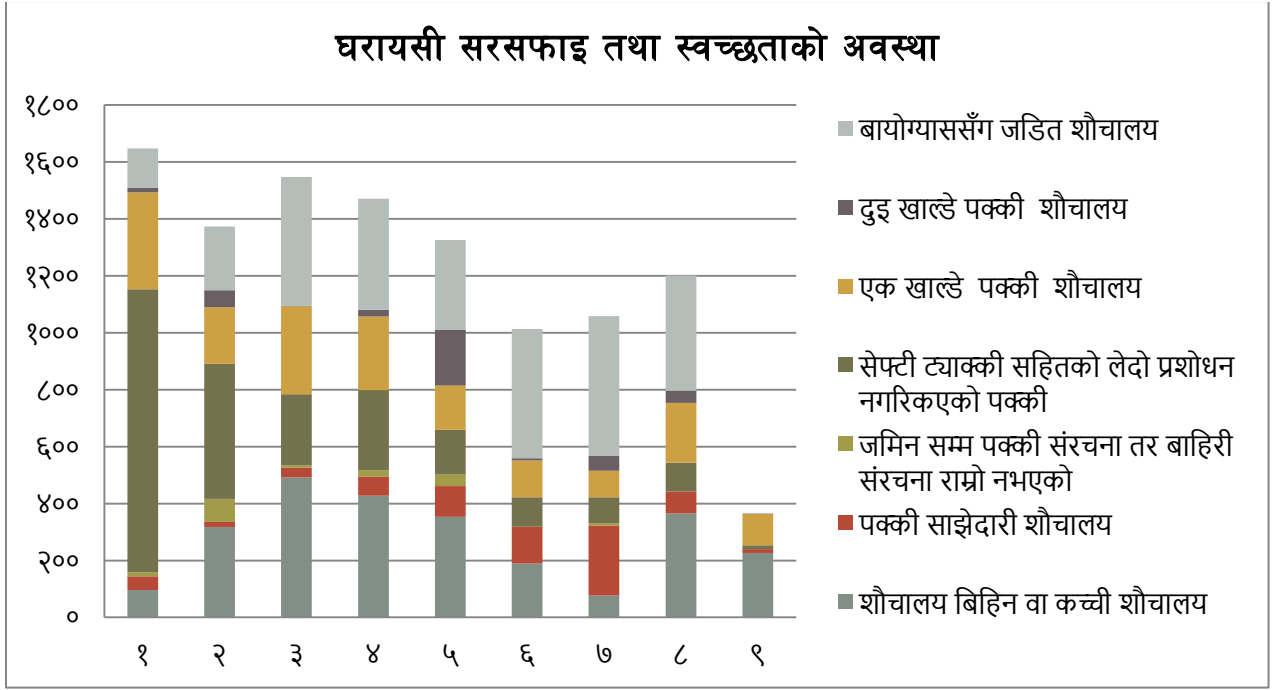
राप्ती गाउँपालिकामा कुल ११००३ घरधुरीहरूमा घरपरिवारहरूले प्रयोग गर्ने शौचालयहरूको स्थलगत सर्वेक्षण गरिएको थियो । सर्वेक्षण गरिएको तथ्याङ्क अनुसार तथ्याङ्क संकलन गर्दा सम्म शौचालय विहिन घरपरिवारहरू वा प्यान सिट जडान नगरिएका कच्ची शौचालयहरू भएका घरपरिवारहरू जम्मा २५४५ (२३.१३ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी पक्कि शौचालय भएको तर एक घर एक शौचालय हुनुपर्नेमा त्यसो नभई एउटा चर्पी दुई वा दुई भन्दा बढि घरपरिवारले प्रयोग गर्ने गरेको साभेदारीको रूपमा प्रयोग गर्ने घरपरिवारहरू ७३९ (६.७१६ प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । त्यसैगरी जमिन सम्म पक्कि तर बाहिरि संरचना राम्रो नभएको वा भिँगा वा वोराले वारिएका शौचालय प्रयोग गर्ने घरपरिवारहरू १७७ (१.६० प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । त्यसैगरी सेफ्टीक ट्याङ्की सहित लेदो प्रशोधन नगरिएको पक्कि शौचालय प्रयोग गर्ने घरपरिवारहरू २४६७ (२२.४२१ प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । त्यसैगरी एक खाल्डे पक्कि शौचालय प्रयोग गर्ने घरपरिवारहरू १८०४ (१६.३९५ प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । त्यसैगरी दुई खाल्डे पक्कि शौचालय प्रयोग गर्ने घरपरिवारहरू ३९९ (३.६२६ प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । त्यसैगरी वायो ग्याँस जडित शौचालय प्रयोग गर्ने घरपरिवारहरू २८७२ (२६.१० प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । घरपरिवार सर्वेक्षणको तथ्याङ्क अनुसार घरायसी चर्पीको अवस्था तपसिल वमोजिम देखिएको छ ।

तालिका नं. २.७.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा वडागत शौचालयको विवरण :

वडा नं.	शौचालय विहिन वा कच्ची शौचालय	पक्की सभेदारी शौचालय	जमीन सम्म पक्की संरचना तर वाहीरी संरचना राम्रो नभएको	सेफ्टी टंकी सहितको लेदो प्रशोधन नगरिएको पक्की शौचालय	एक खाल्डे पक्की शौचालय	दुई खाल्डे पक्की शौचालय	वायोग्याँस जडित शौचालय	जम्मा
१	९६	४८	१५	९९४	३४१	१५	१३८	१६४७
२	३१८	१७	८१	४७५	१९९	५९	२२४	१३७३
३	४९२	३५	८	२४९	३०९	१	४५३	१५४७
४	४२८	६६	२३	२८२	२५८	२४	३९०	१४७१
५	३५३	१०८	४१	१५७	१५५	१९६	३१६	१३२६
६	१८९	१३०	०	१०३	१२९	८	४५४	१०१३
७	७७	२४५	९	९१	९३	५२	४९१	१०५८
८	३६६	७६	०	१०२	२१०	४३	४०४	१२०१
९	२२६	१४	०	१४	११०	१	२	३६७
जम्मा	२५४५	७३९	१७७	२४६७	१८०४	३९९	२८७२	११००३
प्रतिशत	२३.१३	६.७१६	१.६०	२२.४२१	१६.३९५	३.६२६	२६.१०	१००

श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षणको प्रक्षेपण २०७६

चार्ट नं. २.७.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा वडागत शौचालयको विवरण :

२.७.२. घरायसी शौचालयको सुविधास्तर :

राप्ती गाउँपालिकाको घरघरपरिको सरसफाइको अवस्था सर्वेक्षणमा करिब ३०.३ प्रतिशत घरपरिवारहरूले उच्चस्तर सफाइ गरेको पाइन्छ, त्यसैगरी ३८.१२५ प्रतिशत घरपरिवारहरू आधारभूत स्तरको सरसफाइको स्तर कायम रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी ९.२७९ प्रतिशत घरपरिवारहरू सुधारिएको सेवा उपयोग गरेको पाइन्छ भने बाँकी २२.२९३ प्रतिशत घरपरिवारहरूलाई सरसफाइको अवस्थामा सुधार गर्नु पर्ने देखिन्छ । हाल सफा देखिएका घरहरूमा पनि दिगो सरसफाइको लागि जनचेतनामुलक क्रियाकलापहरूलाई निरन्तरता दिनु पर्ने हुन्छ । करिब ५५ प्रतिशत घरधुरीहरूमा शौचालय वरिपरि हात धुने सुविधा छैन भने ४५ प्रतिशत स्थानमा मात्र साबुन सहितको हात धुने सुविधा छ ।

घरबाट निस्केको ठोस फोहोर २.२६३ प्रतिशत घर परिवारले ३ खालका अलग अलग डष्टवीनको प्रयोग गरि कुहिने, नकुहिने र पुनः प्रयोग हुने फोहोर अलग अलग संकलन गर्ने गरेको, १६.७४९ प्रतिशत घर परिवारले २ खालका अलग अलग डष्टवीनको अलावा कुहिने ठोस फोहोरलाई मलखादमा मिसाउने र नकुहिने (प्लाष्टिकजन्य) फोहोरलाई डस्टवीनमा संकलन गरि जलाउने गरेको पाइन्छ, ८०.९८७ प्रतिशत घर परिवारले कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई एउटै ठाँउमा जम्मा गर्ने गरेको पाइन्छ । डस्टवीनमा संकलन गरि बजार क्षेत्रको फोहोर गाउँपालिकाको ट्याक्टरबाट डम्पीङ साइटमा लगेर जम्मा गर्ने र केहिले जलाउने गरेको पाइन्छ । बाँकी घर परिवारले घरबाट निस्केको ठोस फोहोर जहाँ तही फाल्ने गरेका छन् ।

तालिका नं २.७.२ सरसफाइको स्तर (दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा)

सरसफाइको स्तर	सुरक्षित सेवा	आधारभूत सेवा	सुधारिएको सेवा	सिमित सेवा	नसुधारिएको/ सेवा विहिन	जम्मा
प्रतिशत	३०.३	३८.१२५	९.२७९	१२.८६	९.४३३	१००
घरसंख्या	३३३४	४१९५	१०२१	१४१५	१०३८	११००३

राप्ती गाउँपालिकामा सरसफाइ सेवाहरु दिगो विकास लक्ष्य (एस डी जी) का परिभाषाहरु प्रयोग गरी मूल्याङ्कन गरिएको थियो । व्यवस्थित सरसफाइमा गोबर ग्यास जडित र डबल पिट भएका शौचालयहरु छन् । सेप्टिक टंकी भएका शौचालयहरुलाई आधारभूत सरसफाइ र कच्ची चर्पीहरुलाई नसुधारिएको सुविधामा राखिएको छ । परिभाषाका लागि संगैको बक्स हेर्नुहोस ।

राप्ती गाउँपालिकाका प्रत्येक घरका आफ्नै स्थायी शौचालयका सन्दर्भमा पनि अब खाडल भरियो भने के गर्ने भन्ने बारे पनि सोच्ने समय आइसकेको छ, तर एउटा मात्र खाडल भएको शौचालयमा खाडलमा भएको फोहोर कम्पोष्ट हुन पाएको हुँदा त्यसैले यो भरिएमा खाली गर्न गाह्रो हुन्छ । त्यसैले पूर्ण सरसफाइ कार्यक्रममा दुई खाल्डो चर्पीलाई प्रबर्द्धन गर्ने पनि एजेण्डा हुनुपर्छ जसले गर्दा सबै घर परिवारलाई अर्को खाल्डो कहाँ खन्ने भनेर सोच्न प्रोत्साहन गरौंस ।

यस गाउँपालिकामा हाल सम्म कुनैपनि घरमा बैज्ञानिक ढल निकासको व्यवस्था भएको छैन तत्काल उक्त व्यवस्था गर्न गाउँपालिकाले योजना बनाई अधि वढ्नुपर्ने देखिन्छ । सरसफाइ स्तरको वडागत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

JMP अनुसार सरसफाइको परिभाषा

- सुरक्षितरूपले व्यवस्थित सरसफाइ
दिगो विकास लक्ष्यले 'सुरक्षित रूपले व्यवस्थित सरसफाइ' लाई सुधारिएका सुविधाहरुको प्रयोग जुन अन्य परिवारसँग साझेदारी गरिएको छैन र जहाँ फोहोरलाई उत्पत्तिस्थानमै, वा सुरक्षित रूपले फोहोर फाल्ने स्थानमा ढुवानी गरी व्यवस्थापन गरिएको' रूपमा परिभाषित गरेको छ । नेपालको सन्दर्भमा यो सामान्यतया डबल - पिट शौचालयहरुमात्र सम्भव हुन्छ जहाँ एउटा पिट भरिएको खण्डमा अर्को प्रयोग गरिन्छ र पिटमा कम्पोस्ट हुँदै गर्छ जसले गर्दा भरिएको पिट कच्चा रूपमानै फोहर निकालेर खालि गर्नु पर्दैन ।
- सभैगर्दा प्रायोग गरिएका अन्य परिभाषाहरु निम्नानुसार छन्
- आधारभूत **Basic** : (पक्की शौचालय भएको तर अरु घरसँग साझेदारी नगरिएको एकल सेप्टिक टैंक भएका शौचालयहरु)
- सिमित: **Limited** (पक्की शौचालय भएको तर अरु घरसँग पनि साझेदारी गरिएको)
- नसुधारिएको **Unimproved** : कच्ची शौचालयहरु भएको
- खुल्ला दिशा: (शौचालय नभएको)

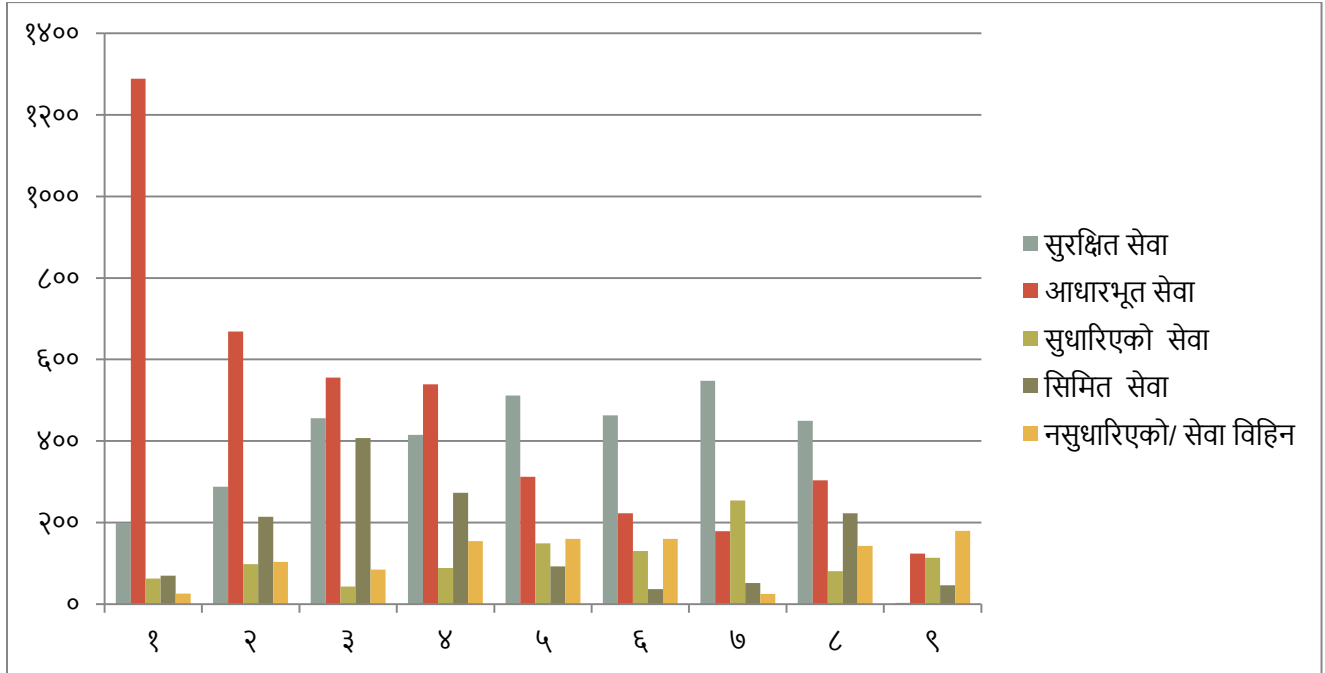
श्रोत: JMP,

तालिका २.७.३ घरधुरी सर्वेक्षणमा सरसफाइ स्तरको वडागत विवरण :

वडा नं.	सुरक्षित सेवा	आधारभूत सेवा	सुधारिएको सेवा	सिमित सेवा	नसुधारिएको/ सेवा विहिन	जम्मा
१	१९९	१२८९	६३	७०	२६	१६४७
२	२८८	६६९	९८	२१४	१०४	१३७३
३	४५६	५५६	४३	४०७	८५	१५४७
४	४१५	५३९	८९	२७३	१५५	१४७१
५	५१२	३१२	१४९	९३	१६०	१३२६
६	४६३	२२३	१३०	३७	१६०	१०१३
७	५४८	१७९	२५४	५२	२५	१०५८
८	४५०	३०४	८१	२२३	१४३	१२०१

९	३	१२४	११४	४६	१८०	३६७
जम्मा	३३३४	४१९५	१०२१	१४१५	१०३८	११००३

चार्ट नं. २.७.३ घरधुरी सर्वेक्षणमा सरसफाइ स्तरको वडागत विवरण :

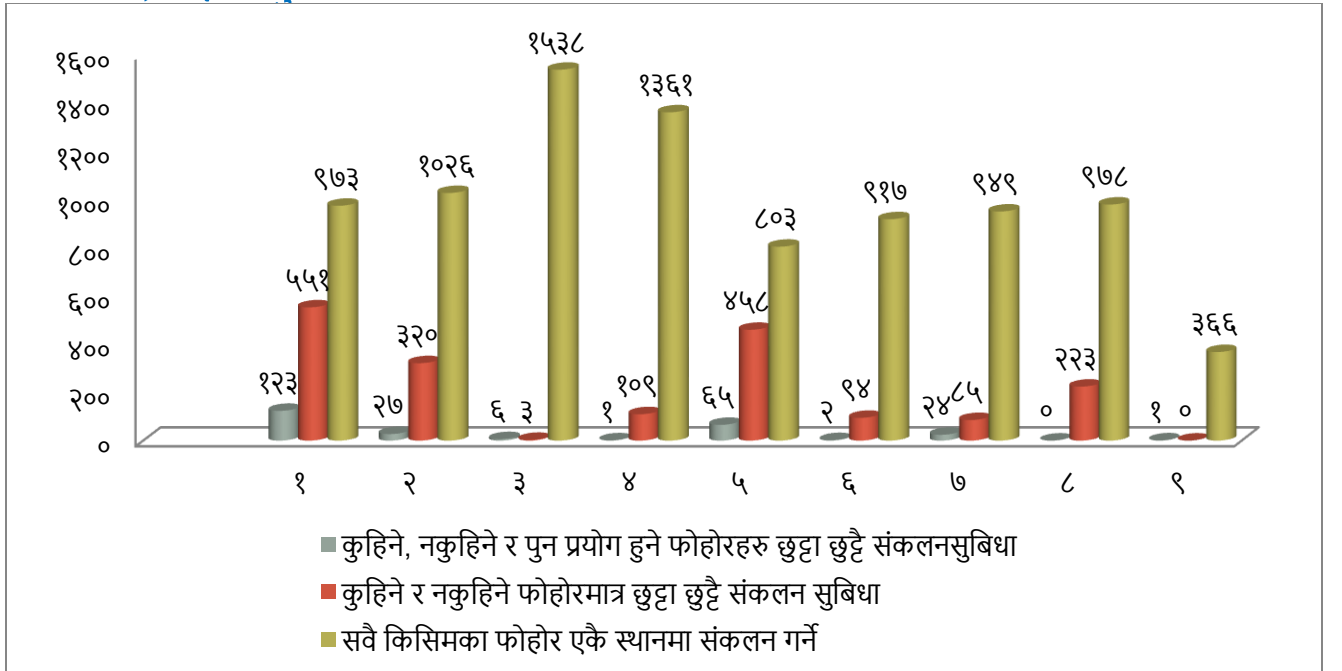
२.८ ठोस फोहोर संकलन गर्ने विधि अनुसार

यस राप्ती गाउँपालिकाका घरपरिवारहरूले ठोस फोहोर कसरी व्यवस्थापन गर्छन् भनि घरधुरी सर्वेक्षण गर्दा कुहिने, नकुहिने र पुणः प्रयोग गर्न मिल्ने फोहोरलाई छुट्टाछुट्टै संकलन गर्ने गरेका छौं भनि उत्तर दिने घरपरिवारहरू २४९ (२.२६३ प्रतिशत) भएको पाइन्छ । त्यसैगरि कुहिने र नकुहिने दुई तरिकाले मात्र फोहोरको व्यवस्थापन गर्ने गरेका छौं भनी उत्तर दिने घरपरिवारहरू १८४३ (१६.७४९ प्रतिशत) रहेका छन् भने सबै किसिमका फोहोरहरूलाई एउटै भाँडोमा संकलन गर्ने गरेका छौं भनि उत्तर दिने घरपरिवारहरू ८९११ (८०.९८७ प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । यसरी ठोस फोहोरले वातावरणमा पार्ने नराम्रा असरलाई ध्यान दिएर ठोस फोहोरलाई सहि तरिकाले व्यवस्थापन गर्नु जरुरी देखिन्छ । गाउँपालिकाको ठोस फोहोर व्यवस्थापन कसरी गर्ने गरिएको छ, वडागत विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २.८.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा ठोस फोहोर व्यवस्थापनमा वडागत विवरण :

वडा नं.	कुहिने, नकुहिने र पुन प्रयोग हुने फोहोरहरु छुट्टा छुट्टै संकलन सुबिधा	कुहिने र नकुहिने फोहोरमात्र छुट्टा छुट्टै संकलन सुबिधा	सवै किसिमका फोहोर एकै स्थानमा संकलन गर्ने	जम्मा
१	१२३	५५१	९७३	१६४७
२	२७	३२०	१०२६	१३७३
३	६	३	१५३८	१५४७
४	१	१०९	१३६१	१४७१
५	६५	४५८	८०३	१३२६
६	२	९४	९१७	१०१३
७	२४	८५	९४९	१०५८
८	०	२२३	९७८	१२०१
९	१	०	३६६	३६७
जम्मा	२४९	१८४३	८९११	११००३
प्रतिशत	२.२६३	१६.७४९	८०.९८७	१००

चार्ट नं. २.८.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा ठोस फोहोर व्यवस्थापनमा वडागत विवरण :

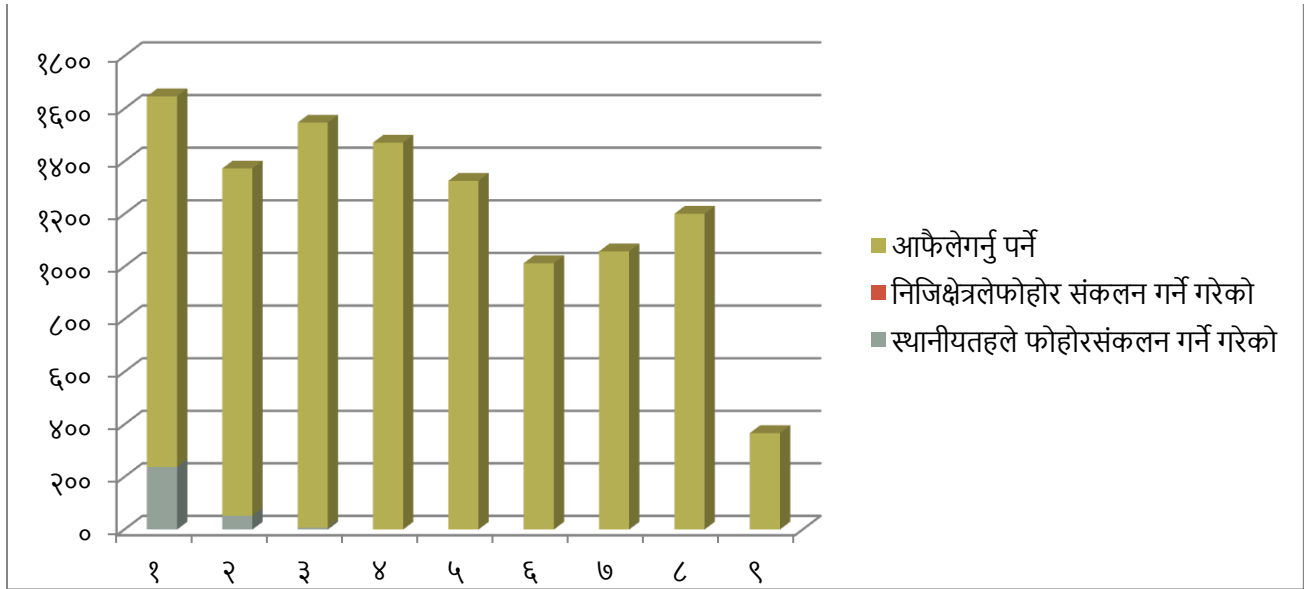
२.९ संकलन गरिएको ठोस फोहोर कहाँ कसरी व्यवस्थापन गरिन्छ

यस राप्ती गाउँपालिकाका घरपरिवारहरूले संकलन गरेको ठोस फोहोर कसरी व्यवस्थापन गर्छन् भनि घरधुरी सर्भेक्षण गर्दा घरमा संकलन गरिएको ठोस फोहोर गाउँपालिकाले उठाएर डम्पीङ्ग साइटमा फाल्छ भन्ने घरपरिवारहरू २९७ (२.६९९ प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । त्यसैगरी संकलन गरिएको ठोस फोहोर हामी आफै जलाउछौं वा गाडछौं भन्ने घरपरिवारहरू १०७०६ (९७.३ प्रतिशत) रहेको पाइन्छ । त्यसैगरी कतिपय घरपरिवारहरूले घरमा संकलन भएको ठोस फोहोर घर वरिपरि, करेसावारी, वारी यत्रतत्र फालीदिन्छौं पनि भनेको पाइन्छ यद्यपी यस्ता घरपरिवारहरू जसले आफ्नो वरपरको वातावरण त विगाछ्छन् नै छरछिमेकिहरूको पनि वातावरण विग्रीन्छ भन्ने कुरामा सचेत हुँदैनन् । तसर्थ यस्ता घरपरिवारका लागि गाउँपालिकाले एउटा मापदण्ड बनाएर फोहोर व्यवस्थापनमा सजग बनाउनु पर्ने देखिन्छ । यसरी ठोस फोहोरले वातावरणमा पार्ने नराम्रो असरलाई ध्यान दिएर ठोस फोहोरलाई सहि तरिकाले व्यवस्थापन गर्नु जरुरी देखिन्छ । यस गाउँपालिकामा विभिन्न घरधुरीहरूबाट निस्कासन हुने फोहोर महिला व्यवस्थापनको लागि प्रयासहरू शुरुवात भएको पाइन्छ । अधिकांश ग्रामीण क्षेत्रको फोहोरमैला व्यवस्थापनमा स्थानीय घरधुरी नै सकृय भएको देखिन्छ । साना बजारी क्षेत्र तथा राजमार्ग आसपासका बाक्लो वस्ती भएको स्थानबाट संकलन भएको फोहोरमैलालाई गाउँपालिकाले ट्राक्टर मार्फत संकलन गरी सुरक्षित रूपमा विसर्जनको शुरुवात गरिएको छ । घरधुरीबाट उत्पन्न फोहोरहरूलाई वर्गीकरण गर्ने र व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा यस राप्ती गाउँपालिका भित्र भएको ८९.९० प्रतिशत घरधुरीले घरायसी फोहोरलाई विसर्जन गर्नु अगाडी श्रोतमै वर्गीकरण गर्ने गरेको पाइयो । त्यसै गरी भने १०.१० प्रतिशत घरधुरीले श्रोतमै वर्गीकरण गर्ने गरेको पाइएन ।

तालिका २.९.१ घरधुरी सर्भेक्षणमा संकलन गरिएको ठोस फोहोर व्यवस्थापनमा वडागत विवरण :

वडा नं.	स्थानीय तहले फोहोर संकलन गर्ने गरेको	निजि क्षेत्रले फोहोर संकलन गर्ने गरेको	आफैले गर्नु पर्ने	जम्मा
१	२३८	०	१४०९	१६४७
२	५२	०	१३२१	१३७३
३	७	०	१५४०	१५४७
४	०	०	१४७१	१४७१
५	०	०	१३२६	१३२६
६	०	०	१०१३	१०१३
७	०	०	१०५८	१०५८
८	०	०	१२०१	१२०१
९	०	०	३६७	३६७
जम्मा	२९७	०	१०७०६	११००३
प्रतिशत	२.६९९	०	९७.३	१००

चार्ट नं. २.९.१ घरधुरी सर्वेक्षणमा संकलन गरिएको ठोस फोहर व्यवस्थापनमा वडागत विवरण :

२.१० सार्वजनिक शौचालय :

यस राप्ती गाउँपालिकामा सार्वजनिक शौचालयहरूको संख्या ९ वटा रहेका छन् जस्तै: वडा नं. १ मा ३ वटा वडा नं. २ मा २ वटा, वडा नं. ५ मा १ वटा, वडा नं. ७ मा १, वडा नं. ८ मा १ र वडा नं. ९ मा १ वटा रहेका छन्। अधिकांश सार्वजनिक शौचालयहरू जिर्ण अवस्थामा रहेका छन् भने वडा नं. १ भालुवाङमा रहेको सार्वजनिक शौचालय राम्रो सञ्चालनमा रहेको पाइन्छ। उक्त शौचालयमा पानीको व्यवस्था पनि गरिएको पाइन्छ। चारवटा कोठा भएको उक्त सार्वजनिक शौचालयलाई सफाइ गर्न, पानीको व्यवस्था गर्नका लागि हेरालुको व्यवस्था गरि पैसा उठाउने गरेको पाइन्छ। उक्त शुल्क लिए वापत शौचालयको सरसफाइ गर्ने, साबुन पानीले हातधुने सुविधा सम्मको व्यवस्था भएको पाइन्छ। उक्त सार्वजनिक शौचालयको दिगो व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पानीको लाइन लीएर भरपर्दो टाँकि निर्माण गर्न आवश्यक देखिन्छ। किनभने पूर्व पश्चिम राजमार्गको विच वाटोमा पर्ने भालुवाङ बजारमा यात्रुहरू गाडिवाट ओर्लने र गाडिमा चढ्नको लागि पर्खेर बस्ने ठाउँ हो त्यसकारण त्यस्तो महत्वपूर्ण स्थानको सार्वजनिक शौचालय अझ व्यवस्थीत र प्रयोगका लागि धेरै कोठाहरू थप्नु जरुरी देखिन्छ। त्यसैगरि अन्य जिर्ण अवस्थामा रहेका सार्वजनिक शौचालयहरूलाई मर्मत, पानीको व्यवस्था, हेरालुको व्यवस्था, सेवा लिए वापत शुल्क उठाउनका लागि शुल्क निर्धारण लगायतका दिगोपनाका कार्यहरू गरेर पुणः सञ्चालनमा ल्याउन नितान्त जरुरी छ।

२.११ शैक्षिक संस्थाहरुमा सरसफाइ तथा स्वच्छता अवस्था :

राप्ती गाउँपालिकामा रहेका सम्पूर्ण सामुदायिक तथा संस्थागत शैक्षिक संस्थाहरुको सरसफाइ तथा स्वच्छताको घरपरिवार सर्भेक्षण गर्दा शौचालयहरुमा पानीको उपलब्धता, पर्याप्तता, सावुन पानी र हातधुने सुविधा, महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन, ठोस तथा तरल फोहोर व्यवस्थापन आदि सुचक राखेर तथ्याङ्क लिइएको थियो ।

यस गाउँपालिकामा सामुदायिक, संस्थागत, कलेज तथा उच्च मा.वि. निजी विद्यालय गरि जम्मा ५० वटा रहेका छन् । जसमध्ये सामुदायिक तथा सरकारी विद्यालयहरु २९ वटा, कलेज तथा उच्च मा.वि. हरू ७ वटा र निजी विद्यालयहरु १४ वटा रहेका छन् । आधारभूत तहको विद्यालय संख्या २३ रहेको छ, भने माध्यमिक तहको विद्यालय संख्या ९ रहेको छ । अधिकाँस विद्यालयहरुमा पानीको श्रोतको रूपमा ह्याण्डपम्पको पानी प्रयोग गर्ने गरिएको छ । मा.वि.स्तरमा जम्मा ११ वटा विद्यालयहरुका विद्यार्थीहरु मात्र व्यवस्थित खानेपानी प्रणालीबाट लाभान्वित भएका छन् । त्यसैगरि १३ वटा विद्यालयहरु कच्ची चर्पी रहेको छ, ७ वटा विद्यालयमा शौचालय अपुग रहेको छ भने केहि विद्यालयमा मात्र पाइप प्रणालीको पानी पुगेको देखिन्छ । पीउने पानीको रूपमा ह्याण्ड पम्पको प्रयोग गरिएको छ । केहि विद्यालयहरु बाहेक अधिकाँस विद्यालयहरुमा आधारभूत तहको सुरक्षित खानेपानीमा पहुँच भएको पाइदैन, प्रयोगकर्ता मैत्री शौचालय भएको पाइदैन, सावुन पानीले हात धुने सुविधा भएको पाइदैन, महिनावारी व्यवस्थापनको सुविधा भएको पाइदैन र अन्य विद्यालय हाताभित्रको सरसफाईको अवस्थामा सुधार आएको भेटिदैन । तसर्थ विद्यालय जस्तो उच्च जोखिम रहेको क्षेत्रमा यी विषयहरुमा गम्भीर भएर पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शन २०७३ को मर्म र भावना वमोजिम अनीवार्य कार्य गर्नुपर्दछ भनि औल्याइएको छ ।

कुल ५० वटा शौचालय भएका विद्यालयहरु मध्ये २२ वटा विद्यालयमा मात्र लैङ्गिक रूपले सुरक्षित रहेका छन् । शैक्षिक संस्थाहरुको सरसफाइ सुविधाको विवरण अनुसुचि ५.८ मा दिइएको छ ।

२.१२ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा सरसफाइ तथा स्वच्छता अवस्था :

राप्ती गाउँपालिकाका ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु, १ वटा रेडक्रस र २५ वटा निजी क्लिनिकहरु मध्ये ५ वटा स्वास्थ्य संस्थामा पाइप प्रणालीको खानेपानी उपलब्धता छ, रेडक्रसमा पनि व्यवस्थित खानेपानीको व्यवस्था भएको पाइन्छ, भने २५ वटा निजी क्लिनिकहरुमा घरधनिले व्यवस्था गरे वमोजिम वा घरधुरी सर्भेक्षण फारममा उल्लेख गरिएको छ । सबै सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा खानेपानीको स्तर र सरसफाइको स्तर सुचकको आधारमा मापण गर्दा आधारभूत स्तर कायम गरेको पाइन्छ । पानीको शुद्धिकरणका सम्बन्धमा सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा नियमित रूपमा पानी शुद्धिकरण गरि प्रयोग गरेको पाइन्छ ।

२.१३ ढल व्यवस्थापन :

यस परको पाइराप्ती गाउँपालिका देऊखुरी उपत्यकाको राप्ती जलाधार क्षेत्रभित्र पर्ने भएकोले यहाँको पानी ढलोटा राप्ती नदीमा समाहित हुने गरेको छ । यस गाउँपालिकालाई पूर्व पश्चिम राजमार्गले चिरेर गएको हुनाले राजमार्ग क्षेत्र र बजारी क्षेत्रहरूमा पक्की ढलको निर्माण गरिएको छ । स्थानीय पूर्वाधार अर्न्तगत निर्माण गरिएको पक्की सडकमा पनि व्यवस्थित नाली निर्माण गरिएको छ । उत्तर तर्फको पहाडी ग्रामीण वस्तीहरूमा व्यवस्थित ढल निर्माण गर्न सकिएको छैन भने निर्माण भएको कच्ची सडकहरूमा पनि व्यवस्थित नाली निर्माण भएको पाइदैन । सुरक्षित ढल निर्माण र व्यवस्थित बसोबास क्षेत्र विकास गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूको प्राथमिकतामा एको छ ।

२.१४ खानेपानी गुणस्तर अवस्था :

राप्ती गाउँपालिकाका अधिकांश खानेपानी योजनाहरूमा आर्सेनिक परिक्षण गरिएको पाइन्छ र ठूला खानेपानी योजनाहरू सबैमा आर्सेनिक परिक्षण गरेको पाइन्छ ती मध्ये ठूला खानेपानी योजनाहरू सबै र अन्य साना खानेपानी योजनाहरूमा आर्सेनिक परिक्षण गर्दा धेरैजसो खानेपानी योजनाहरू आर्सेनिकमुक्त रहेका छन् । जस्तोकि ९९६ घरपरिवारले हामिले पीउने पानीको आर्सेनिक परिक्षण गरिएको छैन भनेको पाइन्छ । त्यसैगरि ४३ घरपरिवारले हामिले पीउने पानी शुद्ध छ त्यसकारण परिक्षण गरिराख्न जरुरी छैन भनेको पाइन्छ तर उपभोक्ताहरूको तर्फबाट त्यस्तो किसिमको बुझाइ भएपनि उनिहरूलाई कुरा बुझाएर परिक्षण नगरिएका खानेपानीका श्रोतहरूमा पानीको गुणस्तर परिक्षण गर्न जरुरी छ ।

२.१५ विपद् जोखिम तथा जलवायु परिवर्तन असर स्थानीय अनुकूलनका प्रयासहरू

विपद् जोखिम व्यवस्थापन जल तथा मौषमजन्य प्रकोपका अतिरिक्त मानवीय असावधानी तथा चेतना स्तरको कमीले जनधनको क्षति भएको देखिएको छ । विगत वर्षहरूमा विशेष गरी राप्ती नदी कटान र यसले वस्तीमा क्षति पुर्याएको पाईएको छ । त्यस्तै चट्टयाङ्ग, उढेलो, आगलागी, करेन्ट आदिबाट मानवीय क्षति हुने गरेको छ । यस बाहेक पछिल्लो समयमा जलवायु परिवर्तन र यसका असरहरूले समुदायको आयश्रोतको प्रमुख माध्यम कृषिमा नकारात्मक असर पर्न थालेको पूर्व संकेतहरू देखा पर्न थालेका छन् । गाउँपालिकामा विपद् व्यास्थापनको लागि पालिका स्तरीय संरचना कृषाशिल छ । गाउँपालिको संस्थागत क्षमता अनुसार विपद्को अवस्थामा आपतकालिन उद्धार तथा पुर्नस्थापनको लागि कार्ययोजना तयार गरेको छ । यस बाहेक गाउँपालिका भित्र कृषाशिल गैरसरकारी संस्थाहरूले विगतका अभ्यासहरूका आधारमा वडास्तरमा विपद् न्यूक्तिरणको लागी संयन्त्र र तालिमहरूको आयोजना गरेको पाइएको छ । रेडक्रसले जोखिम युक्त वस्ती तथा पूर्व तयारी अभ्यास समेत सञ्चालन गरेको थियो । सामुदायिक वनले आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना अनुसार अग्नी रेखा नियन्त्रण र अन्य पूर्व तयारीको कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको पाईएको छ ।

२.१६ महामारीको प्रकोप

राप्ती गाउँपालिकाका अनुसार विगत ५ वर्षमा पानीजन्य रोगको महामारीको प्रकोप देखिएको छैन

तालिका नं. २.१६.१ गाउँपालिकामा हुन सक्ने सम्भावित प्रकोपको विवरण :

क्र.स.	संभावित प्रकोप	विद्यमान अवस्था	समय
१	पहिरो	गाउँपालिकाको भूगोल विशेषगरि भिरालो भएकोले वर्षाको समयमा पहिरो जाने उच्च जोखिम रहेको छ ।	जेष्ठ- भाद्र
२	भुकम्प	भूकम्पिय जोखिमका दृष्टिले नेपाल विश्वको ११ औं स्थानमा रहेको र गाउँपालिकामा भुकम्प प्रतिरोधात्मक भवन कमै मात्रामा भएको, भवन आचारसंहिता पूर्ण रूपमा लागु नभएको	जनसुकै समयमा
३	बाढी	गाउँपालिकामा विशेषतः साना ठुला नदि र खोलाहरु बग्ने गरेको र वर्षायाममा नदी तथा खोलाहरुले आसपासका भुभागहरु बर्षेनी धेरै संख्यामा परिवार प्रभावित भैरहेका छन् ।	जेष्ठ- असोज
४	आगलागी	गाउँपालिकाको धेरै जसो भुभाग घना बस्ती रहेका र अति विपन्न समुदायका घरहरु सचेतना अभाव, अग्नी नियन्त्रण यन्त्रको अभाव, घरको बनोट हावा हुरी चल्नु र बच्चाहरुले आगो बाल्ने बस्तुहरु खेलाउँदा आगलागीका घटना बढि हुने गरेको	चैत्र - जेष्ठ
५	महामारी	बाढी पश्चात पूर्ण प्रकोपको रूपमा भाडापखाला लगायतका पानी जन्य रोगहरु बढ्ने गरेको, स्रोत साधन अभाव र जनचेतना कमि, अनुकूल क्षमताको अभाव	विपद् पछि
६	बर्ड फ्लु	अव्यवस्थित कुखुरा पालन	जुनसुकै समयमा
७	जंगली जनावर आतंक	गाउँपालिकाको बनजंगल वरिपरि बसोबास भएको क्षेत्रहरु	जुनसुकै समयमा
८	मौसमी सुख्खा	पानी नपरेमा नहरको सिंचाई नपुगेका भागहरु	असार - भदौ
९	किट आतंक	जलवायु परिवर्तन, बढी विषादीको प्रयोगका कारण लाभकारी चरा, किराहरु लोप	खेति मौसम
१०	चट्याङ्ग असिना	बढी जसो वर्षायाम र पानी परेको समयमा	जुनसुकै समयमा

समग्र क्षेत्रमा जस्तै यस क्षेत्रमा पनि जलवायु परिवर्तनको असरहरु देखिन थालेको बताइन्छ । प्रमुख रूपमा खानेपानीको प्रमुख स्रोतको रूपमा रहेको भूमिगत स्रोतको पानीको सतह घटेको र अति बृष्टि अनाबृष्टीको कारणले बाढिका साथै खडेरी जस्ता समस्याहरु कमश बढेका छन् । जलवायु अनुकूलनका लागि योजनाबद्ध तवरबाट कुनै पनि कार्यक्रमको शुरुवात भएको पाइएको छैन ।

२.१७ योजना कार्यान्वयनमा जनताको चासो र योगदानका लागि तत्परता

यस गाउँपालिकाका नागरिकमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छताका सम्बन्धमा बढेको चासो भन्नु स्थानीय सरकारको बहाली पश्चातसंगै अपेक्षा पनि भन्नु बढेको छ । अब सानो तिनो लगानी र जनपरिचालनको लागि खासै समस्या नरहेकोले समुदायमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता अभियानलाई परिणाममुखी बनाउन तत्परता देखिन्छ ।

२.१८ पूर्ण सरसफाइ उन्मुख अवस्था तर्फको समग्र अवस्था

यस गाउँपालिका खुलादिसामुक्त घोषणा भए पश्चात पूर्ण सरसफाइको दिशामा अगाडी बढेको छ र गाउँपालिका स्तरीय खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति सकृय बनेको छ । राष्ट्रिय सरसफाइ गुरुयोजना, २०६८ र पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शन, २०७३ ले मार्ग निर्देश गरे वमोजिम गाउँपालिकाले पालिका स्तरिय, वडा स्तरिय र टोल स्तरिय खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति गठन गरि पूर्ण सरसफाइका सुचकहरुवारे जानकारी गराउने घरधुरीहरु अनुगमन गर्ने लगायत प्रदेस सरकारको सक्रियतामा वास योजना निर्माण गर्ने र वास योजनामा औल्याइएका कुराहरुलाई कार्यान्वयन गर्ने जस्ता कार्यहरु भइरहेका छन् । गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा सरसफाइको कार्यक्रम अगाडी बढि रहेको छ भने हाल सम्ममा यस गाउँपालिकाका केहि घरधुरीहरु पूर्ण सरसफाइ युक्त पनी भइसकेको अवस्था छ । पूर्ण सरसफाइका सुचकहरु र हालको गाउँपालिकाको अवस्था तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २.१८.१ पूर्ण सरसफाइका सुचक र विद्यमान अवस्था :

क्र.सं.	पूर्ण सरसफाइका सुचकहरू	विद्यमान अवस्था	कैफियत
१	<p>योजना तर्जुमा तथा व्यवस्थापन</p> <ul style="list-style-type: none"> समन्वय समिति सकृय भएको वास प्लान तयार भएको क्षमता विकासका लागि तालिमहरू संचालन गरिएको 	<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका स्तरीय र वडा स्तरीय वास समन्वय समिति गठन भएका छन् । वास योजना तयारीको क्रममा रहेको छ । क्षमता विकासका लागि खानेपानी र सरसफाइ सम्बन्धी तालिमहरू भएका छन् । 	
२	<p>चर्पीको समुचित प्रयोगको अवस्था</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रत्येक घरधुरी, संघ संस्था र आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक स्थानहरूमा चर्पी निर्माण भइ प्रयोग भएको साबुन पानीको सुविधा सहितको सुरक्षित र सफा चर्पी रहेको खुला ठाउँमा दिसा नभेटिएको संघ संस्था र सार्वजनिक शौचालयहरू प्रयोगकर्ता मैत्री भएको 	<ul style="list-style-type: none"> १०० प्रतिशत घरधुरीहरूमा (कच्ची चर्पी सहित), ९६.१० प्रतिशत विद्यालयहरूमा, १०० प्रतिशत स्वास्थ्य संस्थाहरूमा १०० प्रतिशत कार्यालयहरूमा चर्पी प्रयोग भइ रहेको छ । शौचालय भएका विद्यालयहरू मध्ये करिब ४० प्रतिशत लैङ्गिक मैत्री, स्वास्थ्य संस्थाहरू मध्ये ७५ प्रतिशत लैङ्गिकमैत्री शौचालयहरू रहेका छन् । 	
३	<p>व्यक्तिगत सरसफाइ</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रत्येक घरले उपयुक्त स्थानमा साबुन पानी सहितको हातधुने स्थान बनाएको घर, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, कार्यालयहरूमा साबुन पानीले हात धुने सुविधा घर, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, कार्यालयहरूमा साबुन पानीले हात धुने, महिनावारी व्यवस्थापन लगायतका व्यक्तिगत सरसफाइ सम्बन्धी ज्ञान र अभ्यास भएको व्यक्तिगत सरसफाइमा ध्यान पुऱ्याएको 	<ul style="list-style-type: none"> ७५ प्रतिशत घरधुरीमा साबुन पानी सहितको हात धुने सुविधा छ । ४० प्रतिशत विद्यालय र १०० प्रतिशत स्वास्थ्य संस्थामा साबुन पानीले हात धुने सुविधा छ । 	
४	<p>सुरक्षित पानीमा पहुँच तथा प्रयोग</p> <ul style="list-style-type: none"> आधारभूत स्तरको पानीमा सबैको पहुँच भएको खानेपानी प्रणालीबाट सुरक्षित खानेपानी नभएको अवस्थामा घरायसी, विद्यालय, संघ संस्थामा पानीको 	<ul style="list-style-type: none"> खानेपानी योजनाहरूको mWater Survey प्रतिवेदन अनुसार ९३.९५ प्रतिशत घरहरूमा सुरक्षित प्रणाली प्रणालीको खानेपानीमा पहुँच पुगेको छ । खानेपानीको शुद्धीकरण गर्ने सम्बन्धमा घरायसी तहमा ३९.५७२ प्रतिशत घरधुरीले संघै शुद्धीकरण गर्ने गरेका, २.५७२ प्रतिशत घरधुरीले ट्याङ्कर, जार, 	

	<p>शुद्धीकरणका कुनै एक विधिको प्रयोग गरेर मात्र पानी पिउने गरेका</p> <ul style="list-style-type: none"> घरेलु पानी शुद्धीकरणका आवश्यक सामाग्रीहरु स्थानीय बजारमा उपलब्ध भएको 	<p>वोत्तलको पानी पीउने गरेका छौं, भने योजनावाटै सुरक्षित पानी आउँछ भन्नेहरु २३.७५७ प्रतिशत रहेका छन् भने ३३.६३६ प्रतिशत घरधुरीले थाहा छैन भनेका छन् ।</p> <ul style="list-style-type: none"> खानेपानीको शुद्धीकरण गर्ने सम्बन्धमा विद्यालय तहमा करिव १५ प्रतिशत विद्यालयहरुले शुद्धीकरण गर्ने गरेका र ८५ प्रतिशत विद्यालयहरुले कहिले पनि गर्ने गरेका छैनन । खानेपानीको शुद्धीकरणका सम्बन्धमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको तहमा ८७.६० प्रतिशत स्वास्थ्य संस्थाहरुले कहिलेकांही गर्ने गरेका छन् भने बांकी १२.४० प्रतिशत स्वास्थ्य संस्थाहरुले गर्ने गरेका छैनन । 	
<p>५</p>	<p>स्वच्छ र सुरक्षित खानाको प्रयोग</p> <ul style="list-style-type: none"> घरको भान्सा, होटल तथा रेष्टुराहरु सफा रहेको र वासी तथा सडेगलेको खाना नखाने / नबेच्ने खाना पकाउने र खाने भाँडा सफा हुनुका साथै खानेकुरा र पिउने पानी छोपेर राखेको फलफुल तथा खानेकुराहरु राम्रो संग सफा गरेर एवं पकाएर, तताएर खाने खुवाउने गरेको सुरक्षित खानाको लागि कार्यदल गठन गरी कम्तिमा चौमासिक रुपमा अनुगमन हुने गरेको 	<ul style="list-style-type: none"> यस गाउँपालिकाका करीव ७५ प्रतिशत घरधुरीहरुले खाना तथा भान्सा कोठाको सुरक्षाको उपाय अवलम्बन गरेका पाईएको छ । होटल तथा रेष्टुराहरुमा यस सुचकहरुका वारेमा वास योजना प्रक्रियाका क्रममा सूचना नलिइएको 	
<p>६</p>	<p>घरायसी एवं संस्थागत सरसफाइ</p> <ul style="list-style-type: none"> घर, विद्यालय, संघ संस्था भित्र तथा बाहिर सफा रहेको विद्यालय, संघ संस्था तथा सार्वजनिक शौचालयहरुमा महिनावारीमा प्रयोग गरिएका स्यानिटरी प्याड वा अन्य साधनहरुको सफाइ एवं विसर्जन गर्ने वैज्ञानिक व्यवस्था भएको घर, आंगन एवं विद्यालय, संघ संस्थाबाट निस्कने फोहोरलाई कुहिने र नकुहिने वर्गिकरण गरी ति फोहोरको समुचित व्यवस्थापन गरेको घर, आंगन एवं विद्यालय, संघ संस्थाबाट निस्कने 	<ul style="list-style-type: none"> घरायसी तहमा २.२६३ प्रतिशत घरपरिवारले कुहिने, नकुहिने र पुन प्रयोग गर्न मिल्ने फोहोर संकलन गर्ने, १६.७४९ प्रतिशत घरपरिवारले कुहिने र नकुहिने फोहोर छुट्याउने गरेका छन्, ८०.९८७ प्रतिशत घरपरिवारले सबै किसिमका फोहोर एकै स्थानमा संकलन गर्ने गरेको अवस्था छ तर फोहोर व्यवस्थापनका लागि वैज्ञानिक व्यवस्था गरिएको छैन । घर, आंगन एवं विद्यालय, संघ संस्थाबाट निस्कने फोहोर पानीको सुरक्षित निस्कासनको व्यवस्थापन हुन सकेको छैन । अस्पताल, उद्योग, कलकारखानाबाट निस्केको फोहोरको सुरक्षित संकलन, निस्कासन तथा विसर्जन सोहि संस्थाले गर्ने गरेका छैनन । गोठ सुधारका कार्यक्रम परम्परागत तवरले नै गर्ने गरेका छन् । केही वडाहरुमा 	

	<p>फोहोर पानीको सुरक्षित निस्कासन भएको</p> <ul style="list-style-type: none"> ● अस्पताल, उद्योग, कलकारखानाबाट निस्केको फोहोरको सुरक्षित संकलन, निस्कासन तथा विसर्जन सोहि संस्थाले गर्ने गरेको ● उपयुक्त तरिकाले पशुपक्षिको गोठ तथा खोर र मलमुत्र व्यवस्थापन गर्ने गरेको ● भान्सा कोठामा हावा ओहोरदोहोर हुने उचित व्यवस्था तथा धुवा रहित चुल्होको प्रयोग भएको 	<p>भने अभियानकै रुपमा यस कार्यक्रमलाई संचालन गरिएको छ ।</p>	
७	<p>वातावरणीय सरसफाइ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गाउँ टोल, नगर एवं चौतारा आदि सार्वजनिक स्थानहरुको सरसफाइको लागि सरसफाइ समिति गठन भएको ● घरायसी तथा संस्थागत तहमा ठोस तथा तरल फोहोर व्यवस्थापनको आवश्यकता अनुसार उपयुक्त प्रविधि भएको ● मानव मलमुत्रको व्यवस्थापनका हकमा व्यवस्थित सेप्टिक ट्याङ्कीमा जोडिएको, पक्क वाटरसिल चर्पी लगायत अन्य उपयुक्त प्रविधिको प्रयोग भएको ● नगर वा नगरोन्मुख क्षेत्रमा ठोस फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि स्यानिटरी ल्याण्डफिल साइटको पहिचान गरी निर्माणको योजना तर्जुमा भएको ● व्यवस्थित ढल प्रणाली (मानव मुत्रीय फोहोर व्यवस्थापन वा वैज्ञानिक फोहोर पानी प्रशोधन प्रणाली योजना तर्जुमा भएको 	<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँपालिकाको वजार क्षेत्रका केहि स्थानको ठोस फोहोर व्यवस्थापनको लागी गाउँपालिकाले व्यवस्था गरेको स्थानमा गाउँपालिकाको ट्याक्टरबाट ढुवानी गर्ने गरिन्छ भने अन्य सवै घरधुरीहरुले संकलन गरेको ठोस फोहोरलाई जलाउने र गाढ्ने गरिन्छ । गाउँपालिकाको वजार क्षेत्रको तरल फोहोर व्यवस्थापनको लागी वैज्ञानिक ढल निकास निर्माणका लागी ५ वर्षे योजना निर्माण गरिएको छ । 	

अध्याय ३ : कार्ययोजना तथा कार्यक्रमहरूको प्राथमिकिकरण

३.१ खानेपानी योजनाहरूको पहिचान तथा योजना :

नयाँ खानेपानी योजनाहरू निर्माण गर्दा एक घर एक धाराको नीति अवलम्बन गरिनुका साथै उच्च भुभागमा रहेका वस्तीहरूमा लिफ्ट प्रणालीका योजनाहरू संचालन गर्नुको अलावा पानी शुद्धीकरणका लागि आवश्यक संरचनाहरू पनि निर्माण गरिने कार्यक्रम राखिएको छ । नयाँ योजना निर्माणका लागि सर्वप्रथम निर्माणाधीन योजनाहरूको सम्पन्न गर्ने कुरालाई प्राथमिकतामा राखेर समन्वय गरिनेछ । तल तालिकामा उल्लेख गरिएका निर्माणाधीन खानेपानी योजनाहरू गाउँपालिका स्तरीय गोष्ठीबाट पहिलो प्राथमिकतामा राखेर कार्यान्वयन गरिनेछ । गाउँपालिका स्तरीय गोष्ठीबाट प्रस्तावित खानेपानी योजनाहरूको सूची यस प्रकार रहेको छ ।

३.१.१ प्राथमिकीकरणमा परेका खानेपानी योजनाहरू

तालिका नं : ३.१.१ निर्माणाधीन खानेपानी योजनाहरू :

क सं	योजनाको नाम	लाभान्वित क्षेत्र	सहयोगि निकाय	वडा नं	लाभान्वित		कैफियत चा.लु.आ.व.२० ७८/०७९
					घर	जनसंख्या	
१	चैते खानेपानी आयोजना	सान्तीपुर, माछिताल		१	११५	६९०	
२	लालमटिया खानेपानी आयोजना	लालमटिया, वरा खुट्टि, रामनगर,	संघिय खानेपानी डिभिजन कार्यालय	२	८००	३८०४	७ करोड
३	वसन्तपुर खुरुहरिया खानेपानी आयोजना	वसन्तपुर खुरुहरिया	खा.पा.स.डि. दाङ्ग	३	२३५	१४००	
४	वसन्तपुर खानेपानी आयोजना	मौरिघाट, सुनपुर	खा.पा.स.डि. दाङ्ग	४	१६९३	३०५०	
५	प्रगतीनगर साना शहरी खानेपानी आयोजना	सिसहनीया, पीपरि, पीपरा, कालापानी, प्रगतीनगर, पहरुवा, लडुहवा, सिम्ले	नेपाल सरकार र एसियाली विकास वैक	५,७,८	२१५६	१०७८०	२ करोड
६	पत्थरगडवा वृहत् खानेपानी योजना	भगवानपुर, पत्थरगडवा	खा.पा.स.डि. दाङ्ग	६	९४१	५६४६	
जम्मा					८६३९	४४८५८	

संघीय/प्रदेश सरकारलाई सिफारिस गर्ने

३.१.२ वास योजनामा प्रस्तावीत नयाँ खानेपानी योजनाहरू :

नयाँ खानेपानी योजनाहरू पहिचान गर्दा वडा स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट प्राप्त खानेपानी योजनाहरूको सूचीलाई पालिका स्तरको गोष्ठीमा प्रस्तुत गरि पारित गर्ने र प्राथमिकता तोक्ने प्रकृया मार्फत गरिनेछ ।

तालिका नं. ३.१.२ वास योजनामा प्रस्तावीत नयाँ खानेपानी योजनाहरू:

क्र.सं.	प्राथमीकीकरण नं.	प्रस्तावीत योजनाको नाम	वडा नं.	टोलको नाम	लाभान्वित घरसंख्या	लाभान्वित जनसंख्या
१	१	चैते खानेपानी योजना	१	शान्तीपुर, माछिताल	११५	१५५
२	२	भानपुर खानेपानी योजना	७	भानपुर, जगपुर	२४०	१२००
३	३	पुनखोला खानेपानी योजना	५	पुनखोला	३५	१२०
४	४	वगासोता खर्कटोल खानेपानी योजना	१	वगासोती, खर्कटोल	१५	७५
५	५	सिंगे करंगे खानेपानी योजना	५	सिंगे करंगे	९२	४६०
६	६	तल्लो करंगे खानेपानी योजना	५	तल्लो करंगे	२७	१६२
जम्मा					५२४	२१७२

३.१.३ वास योजनामा प्रस्तावीत मर्मत संभार गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरू :

पुराना योजनाहरू जुन ठूलो वा सानो मर्मत गरेपछि सञ्चालनमा आउनेछन त्यस्ता योजनाहरूलाई पालिका स्तरिय गोष्ठीबाट प्राथमिकताको सुचिमा राखीएकोले त्यहि बमोजिम कार्यान्वयन पक्रियामा लगिनेछ । ती मर्मत संभारका योजनाहरू तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३.१.३ वास योजनामा प्रस्तावीत मर्मत संभार गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरू

क्र.सं.	प्राथमीकीकरण नं.	प्रस्तावीत योजनाको नाम	वडा नं.	टोलको नाम	लाभान्वित घरसंख्या	लाभान्वित जनसंख्या
१	१	वाउन्नेपाटा खानेपानी योजना	२	वाउन्नेपाटा, सिघे, घोप्टे, चरिङ्गे	४३	२५८
२	२	टापखोला खानेपानी योजना	९	देविकोट	३०	१३५
३	३	सल्ले अन्तरे सिमले वावरी खानेपानी योजना	९	सल्ले अन्तरे सिमले वावरी	७०	३६०
४	४	छुचुन्द्रे रातामाटा खानेपानी योजना	९	छुचुन्द्रे रातामाटा	३०	१२०
५	५	तल्लो घोसखोला खानेपानी योजना	९	तल्लो घोसखोला	६०	२७०
६	६	जुरपानी खानेपानी योजना	८	कोहलुवास, नयाँगाउ	३०	१५०
७	७	मिलन ढाँड खानेपानी योजना	८	मिलन ढाँड		
८	८	भुल्के खानेपानी योजना	५	भुल्के	५३	३१८
९	९	थकरिकोट खानेपानी योजना	५	थकरिकोट	६५	३९०
१०	१०	चित्रीकोट खानेपानी योजना	५	चित्रीकोट	३०	१५०
जम्मा					४११	२१५१

३.१.४ मौजुदा योजनावाट विस्तार र पुणःस्थापना गर्नुपर्ने योजनाहरू:

राप्ती गाउँपालिकाभित्रका नागरिकहरूले खानेपानीको रूपमा उपभोग गर्दै आएका योजनाहरू जुन थोरै घरधुरीहरूमा मात्र सिमित छन् तर पानीको श्रोत राम्रो/प्रयाप्त रहेको छ त्यस्ता योजनाहरूलाई केहि संरचनाहरू थपेर र आवश्यक वस्तीहरूमा सेवा विस्तार गरिनेछ त्यस्ता योजनाहरू तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३.१.४ मौजुदा योजनावाट विस्तार र पुनःस्थापना गर्नुपर्ने योजनाहरू :

क्र सं	योजनाको नाम	लाभान्वित क्षेत्र	वडा नं	लाभान्वित	
				घर	जनसंख्या
१	लालमटिया खानेपानी सुधार विस्तार आयोजना	लालमटिया, वराहखुट्टि, कटाहा आदि	२	८००	३८०४
२	नमुना आँखोली खा.पा.आयोजना	उपल्लो भालुवाङ्ग	१	५२६	१४७६
३	स्यानी खानेपानी स्किम २ आयोजना	घोक्ले आँप	९		
४	वरडाँडा खानेपानी योजना		९		
५	वगासोती खानेपानी आयोजना		९		
६	प्रगती साना शहर खानेपानी आयोजना	पीपरि, सिसहनिया, पहरुवा, सिंगे	५	२१५६	१२९३६
७	भालुवाङ्ग खानेपानी योजना	उपल्लो भालुवाङ्ग	१	१४००	८४००
८	लालमटिया वृहद खानेपानी योजना	लालमटिया, वराहाखुट्टि, कटाहा	२	१०००	६०००
९	श्रीचौर खानेपानी योजना	मसुरीया, वगड्डी	३	१३६४	३९२४
१०	वसन्तपुर खुरुहरिया खानेपानी आयोजना	वसन्तपुर खुरुहरिया	३	२३५	१४००
११	वसन्तपुर खानेपानी योजना	मौरिघाट, वसन्तपुर, नयाँगाउँ	४		
१२	लामाखोला खानेपानी योजना	लामाखोला	९	३०	१५०
१३	पत्थरगडवा खानेपानी योजना	भगवानपुर, पत्थरगडवा	६	९४१	५६४६
१४	माथिल्लो करङ्गे खानेपानी योजना	माथिल्लो करङ्गे	५	१०६	६३६
१५	स्यानी खानेपानी स्किम १ आयोजना	घोक्ले आँप	९		
१६	रुपाकोट सोलार लिफ्ट खानेपानी आयोजना	रुपाकोट	९	४१	२४६
१७	वराखुट्टी खानेपानी योजना	वराखुट्टी	२	४०	२४०
जम्मा				८६३९	४४८५८

३.१.५ प्रस्तावित ठूलो मर्मत गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरू :

योजनाहरूको ठूलो मर्मत गर्न आर्थीकरूपले कुनै निकाय वा गाउँपालिक स्वयमले जिम्मेवारी लिनुपर्ने खालका योजनाहरू रहेका छन् ती योजनाहरू ठूलो मर्मत पश्चात सञ्चालनमा आउनेछन् त्यस्ता योजनाहरूलाई पालिका स्तरिय गोष्ठीवाट प्राथमिकताको सुचिमा राखीएकोले त्यहि बमोजिम कार्यान्वयन पक्रियामा लगिनेछ । ती मर्मत संभारका योजनाहरू तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

तालिका नं. ३.१.५ प्रस्तावित ठुलो मर्मत गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरू :

क्र.सं.	कृयाकलाप/ योजना	वडा नं.	टोल	घरधुरी	जनसंख्या	योजनाको किसिम
१	वाउन्नेपाटा खानेपानी योजना	२	वाउन्नेपाटा	५०	३२०	ग्राभिटि पाइप
२	नमुना आँपखोली खानेपानी योजना	१	आँपखोली	२८१	१४९८	इलेक्ट्रिकल लिफ्ट
३	सिंगे खानेपानी योजना	१	सिंगे	१८५	९२५	ग्राभिटि पाइप
४	स्यानीघोस खानेपानी योजना	५	स्यानीघोस	४०	१७६	ग्राभिटि पाइप
५	पत्थरगढवा वृहत खानेपानी योजना	६	पत्थरगढवा, नयाँगाउ	७५७	४१५०	इलेक्ट्रिकल लिफ्ट
६	तल्लो करंगे खानेपानी योजना	५	तल्लो करंगे	२६	११२	ग्राभिटि पाइप
जम्मा				१३३९	८१८१	

तालिका नं. ३.२ प्रस्तावित संस्थागत तथा सार्वजनिक शौचालयहरू :

क्र.सं.	चर्पी बनाउने ठाँउ	वडा नं.	टोलको नाम	लाभवन्ति संख्या
१	भालुवाङ्ग मिनी बसपार्क	१	भालुवाङ्ग मिनी बसपार्क	३५० जना
२	भालुवाङ्ग क्रिकेट मैदान	१	भालुवाङ्ग क्रिकेट मैदान	१५० जना
३	शिद्धेश्वरी मन्दिर पाखापानी	१	पाखापानी	२५० जना
४	पुल्चोक दुर्गा मन्दिर	१	पुल्चोक दुर्गा मन्दिर	५०० जना
५	हनुमानगढी मन्दिर	१	हनुमानगढी मन्दिर	५०० जना
६	भालुवाङ्ग खड्केश्वरी	१	भालुवाङ्ग खड्केश्वरी	५०० जना
७	शान्तिपुर पिपलटारी	१	शान्तिपुर पिपलटारी	१४० जना
८	उपल्लो भालुवाङ्ग	१	उपल्लो भालुवाङ्ग	२०० जना
९	बाउनेपाटा चिसापानी सा.व.उ.स.	२	बाउनेपाटा	५२ जना
१०	स्यानीघोस होमस्टे	२	स्यानीघोस	२१ जना
११	सामुदायिक महिला भवन	२	लालमटिया	२५० जना
१२	कटहा मरुवाथान	२	कटहा	२५० जना
१३	करम्दी सा.व.उ.स. पछाडी	२	बराखुट्टी	२०० जना
१४	पोष्ट हाबेस्ट	२	लालमटिया	२०० जना
१५	बराखुट्टी बगे	२	बराखुट्टी बगे	२५० जना
१६	मसुरिया क्लिनिक भवन	३	मसुरिया	२५० जना
१७	सामुदायिक महिला भवन	३	नयाँ बस्ती मसुरिया	३०० जना
१८	महिला भवन खुरुहरिया	३	खुरुहरिया	२५० जना

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

१९	बसन्तापुर शिव मन्दिर	३	बसन्तापुर	२५० जना
२०	खुरुहरिया मरुवाथान	३	खुरुहरिया	३०० जना
२१	बसन्तापुर शिव मन्दिर जानेबाटो	३	बसन्तापुर	३०० जना
२२	सुन्दरपुर खेलमैदान	४	सुन्दरपुर	२०० जना
२३	रात्री प्रा.वि. मौरीघाट	४	मौरीघाट	१७५ जना
२४	बुढीचौर प्रतिक्षालय	४	बुढीचौर	१०० जना
२५	सुन्दरपुर शिव मन्दिर	४	सुन्दरपुर	२०० जना
२६	नयाँगाउँ सार्वजनिक बगैचा	४	नयाँगाउँ	१७५ जना
२७	मभनीगढ देवी मन्दिर	४	मभनीगढ	१५० जना
२८	पहरुवा महिला सामुदायिक भवन	५	पहरुवा	७५ जना प्रती माहिना
२९	वडा नं.५ परिसर भित्र	५	वडा नं.५ परिसर भित्र	१५० जना
३०	लट्टुहवा मरुवाथाना	५	लट्टुहवा	२६५ जना
३१	पहरुवा मरुवाथाना	५	पहरुवा	२२० जना
३२	कालापानी मरुवाथाना	५	कालापानी	२२४ जना
३३	पहरुवा सामुदायिक भवन	५	पहरुवा	२२० जना
३४	बगरापुर महिला भवन र होमस्टेमा	६	बगरापुर	२५२ जना
३४	पत्थरगढवा महिला भवन	६	पत्थरगढवा	२३७ जना
३४	पत्थरगढवा बजार भित्र	६	पत्थरगढवा	२८० जना
३४	सगरापुर महिला भवन तथा वालविकाश	६	सगरापुर	१८६ जना
३४	अर्नहनपुर मरुवाथानर रामजानकी मन्दिर निर	७	अर्नहनपुर	२०० जना
३५	बालउद्यान बड्का सिसहनियाँ	७	बड्का सिसहनियाँ	२९० जना
३६	मरुवाथान र हेल्थक्लिनिक भवन नजिक	७	भानपुर	२१९ जना
३७	महिला भवन छोटकी सिसहनियाँ	७	छोटकी सिसहनियाँ	६० जना प्रती माहिना
३८	सामुदायिक भवन बड्का सिसहनियाँ	७	बड्का सिसहनियाँ	२८० जना
३९	शिव मन्दिर छोटकी सिसहनियाँ	७	छोटकी सिसहनियाँ	२०० जना
४०	रामघाट मन्च अर्नहनपुर	७	अर्नहनपुर	१७०० जना
४१	जकपुर टोलमा सामुदायिक	७	जकपुर	४५ जना प्रती माहिना
४२	शिव मन्दिर बड्का सिसहनियाँ	७	बड्का सिसहनियाँ	२७० जना
४३	पिपरी शिव मन्दिर	८	पिपरी	३५० जना
४४	मिलन डाँडा र्जास्थ्य ईकाई	८	मिलनडाँडा	२०० जना
४५	विजौरी सामुदायिक भवन	८	विजौरी	२१५ जना
४६	भद्रक्षेदेवी मन्दिर देवीकोट	९	देवीकोट	३५० जना
४७	देवीकोट मुसलिमटोल मदरासा	९	देवीकोट मुसलिमटोल	५२ जना
४८	मसेरीडाँडा विद्यालय मसेरीडाँडा	९	मसेरीडाँडा	१७५ जना
४९	घोङ्गले आँप खा. पा. अपिसमा	९	अपिसमा	१०० जना
५०	प्रा.वि. ढापखोला खा.पा.	९	प्रा.वि. ढापखोला खा.पा.	५० जना

३.३ सरसफाइ तथा स्वच्छता तर्फ:

राष्ट्रिय सरसफाइ गुरुयोजना, २०६८ र पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शन, २०७३ को मर्म र भावना अनुसार नेपाल सरकार संधिय खानेपानी, सरसफाइ तथा ढल निकास ब्यवस्था विभागको निर्देशिका बमोजिम नेपाललाई पूर्ण सरसफाइयुक्त राष्ट्र निर्माण गर्ने लक्ष्य बमोजिम लुम्बीनी प्रदेश सरकारको निर्णयानुसार लुम्बीनी प्रदेशका सबै स्थानीय तहहरूले वास योजना निर्माण गरि वास योजना अनुसार कार्य गर्ने भनी राखेको लक्ष्य अनुसार यस राप्ती गाउँपालिकाका ९ वटै वडाहरूमा पालिकालाई पूर्ण सरसफाइयुक्त पालिका निर्माणका लागी तल तालिकामा उल्लेख गरेका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

तालिका नं. ३.३ सरसफाइ तथा स्वच्छता तर्फ:

प्राथमिकरण नं.	कार्यक्रमहरू	वडा नं	कैफियत
१	पूर्ण सरसफाइ वार्ड निर्माण सम्बन्धि कार्यक्रमहरू	१, २, ३, ४,५, ६, ७, ८ र ९	
२	विद्यालयहरूमा सर सफाई कक्षा संचालन	१, २, ३, ४,५, ६, ७, ८ र ९	
३	शौचालय सामग्री वितरण (विपन्न र शौचालय विहिन घरधुरीहरूमा)	१, २, ३, ४,५, ६, ७, ८ र ९	
४	सेनेटरी प्याड निर्माण तालीम	१, २, ३, ४,५, ६, ७, ८ र ९	
५	पलाष्टिक मुक्त वडा निर्माण अभियान	१, २, ३, ४,५, ६, ७, ८ र ९	
६	फोहोर संकलनको लागि डष्टबिन वितरण कार्यक्रम	१, २, ३, ४,५, ६, ७, ८ र ९	
७	सार्वजनिक स्थलहरूमा फोहोर बिसर्जन खाडल निर्माण	१, २, ३, ४,५, ६, ७, ८ र ९	
८	हातधुने तालीम	१, २, ३, ४,५, ६, ७, ८ र ९	
९	महिनावारी स्वच्छता कार्यक्रम	१, २, ३, ४,५, ६, ७, ८ र ९	

३.४ सीप तथा क्षमता विकास तालीम तर्फ :

खानेपानीका योजनाहरू निर्माण गर्न निर्माणकर्ताले धेरै लगानी लगाउनुपर्ने हुन्छ त्यसरी निर्माण गरिएका योजनाहरूलाई दिगोरूपमा सञ्चालनमा ल्याउनको निम्ती उपभोक्ता समितिहरूले खानेपानी योजनाको दिगोपनाका वारेमा बुझेको हुनुपर्दछ । त्यसैले खानेपानी योजनाहरूको संरक्षण, मर्मत संभार, ब्यवस्थापन र पानीको सही सदुपयोग गर्न तल तालिकामा उल्लेख गरिएका कार्यहरू/तालीमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

तालिका नं. ३.४.१ सीप तथा क्षमता विकास तालीम तर्फ :

प्राथमिकरण नं	कार्यक्रमहरु	वडा नं.	कैफियत
१	खानेपानी उपभोक्ता समितिको पदाधिकारीहरुको लागि लेखा तथा आर्थिक ब्यावस्थापन तालीम	१, २, ३,४, ५, ६, ७, ८ र ९	
२	प्लम्बिङ्ग तालीम	१, २, ३,४, ५, ६, ७, ८ र ९	
३	करेसावारी कार्यक्रम तालीम	१, २, ३,४, ५, ६, ७, ८ र ९	
४	ग्रामीण मर्मत सम्भार कार्यकर्ता तालीम	१, २, ३,४, ५, ६, ७, ८ र ९	
५	पम्प अपरेटर, पम्प मर्मत बिद्युत मर्मत तालीम	१, २, ३,४, ५, ६, ७, ८ र ९	

३.४.२ क्षमता विकासको लागि आवश्यक न्यूनतम क्रियाकलापहरु :

१. अभिमुखीकरण गोष्ठीहरु : गाउँपालिका, वडा, टोल, वस्ति, सरसफाइ चौतारी स्तरीय
२. प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिमहरु : गाउँपालिका, वडा, टोल, वस्ति, सरसफाइ चौतारी स्तरीय
३. सञ्चारकर्मीहरुको लागि अभिमुखीकरण
४. विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि अभिमुखीकरण
५. यातायात मजदुरहरुको लागि अभिमुखीकरण
६. सफाई मजदुरहरुको लागि अभिमुखीकरण
७. होटेल, रेस्टुराँ, खाजा पसल, क्यान्टिनका व्यवस्थापक र कर्मचरीलाई अभिमुखीकरण
८. निजी क्षेत्रका, उद्यमी व्यवसायी, प्रवर्द्धकहरुलाई अभिमुखीकरण
९. शिक्षक तथा शिक्षिकाहरुको लागि अभिमुखीकरण
१०. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति, सहकारी आदिको लागि अभिमुखीकरण

३.५ जलवायु अनुकूलन (श्रोत संरक्षण) तर्फः

३.५.१ प्रस्तावित रिचार्ज पोखरी योजनाहरु :

यस राप्ती गाउँपालिकाका खानेपानीका मूलहरुलाई सुक्न नदिनकालागी अति चरिचरण बन्द गर्ने, मूल छेउछाउमा मानवीय क्रियाकलापहरु बन्द गर्ने, जलाधार क्षेत्रलाई तारवार गर्ने, वृक्षरोपन गर्ने, ठूला पात भएका विरुवाहरुलाई संरक्षण गर्नेको साथै जलाधार क्षेत्रको माथीपट्टि आवश्यक मात्रामा पुनरभरण पोखरीहरु खनेर वर्षायामको पानीलाई जम्मा हुने वनाउने र सुख्खा मौषममा पनि मूलमा पानीको मात्रा कम हुन नदिनका लागी तल तालिकामा उल्लेख गरिएका कार्यहरु गरिनेछ ।

तालिका नं.३.५.१ प्रस्तावित रिचार्ज पोखरी योजनाहरु

प्राथमिकिकरण नं.	योजनाको नाम	स्थान टोल/वस्तीको नाम	वडा नं.	कैफियत
१	पुल्चोक नाकेडाँडा रिचार्ज पोखरी निर्माण	पुल्चोक नाकेडाँडा	वडा नं. १	
२	पाखापानी मन्दिर नजिक रिचार्ज पोखरी निर्माण	पाखापानी	वडा नं. १	
३	वाउन्नेपाटा रिचार्ज पोखरी निर्माण	वाउन्नेपाटा खा.पा. योजनाको मूलमा	वडा नं. २	
४	स्यानीघोस रिचार्ज पोखरी निर्माण	स्यानीघोस खा.पा. योजनाको मूलमा	वडा नं. २	
५	वराखुट्टि रिचार्ज पोखरी निर्माण	वराखुट्टि	वडा नं. २	
६	भुल्के रिचार्ज पोखरी निर्माण	भुल्के स्कूल छेउमा	वडा नं. ५	
७	रिचार्ज पोखरी निर्माण	देउकी सामुदायीक वन कार्यालय नजिक	वडा नं. ५	
८	रिचार्ज पोखरी निर्माण	दुर्गा मन्दिर पछाडि	वडा नं. ५	
९	करडे रिचार्ज पोखरी निर्माण	जोर पोख करडे	वडा नं. ५	
१०	रिचार्ज पोखरी निर्माण	शंकर सामुदायीक उ.स. कार्यालय नजिक	वडा नं. ७	

३.६ शैक्षिक संस्थाहरुमा खानेपानी सुविधा

राप्ती गाउँपालिकामा सामुदायिक, संस्थागत, कलेज तथा उच्च मा.वि. निजि विद्यालय गरि जम्मा ५० वटा रहेका छन् । जसमध्ये सामुदायीक तथा सरकारी विद्यालयहरु २९ वटा, कलेज तथा उच्च मा.वि. हरु ७ वटा र निजि विद्यालयहरु १४ वटा रहेका छन् । आधारभूत तहको विद्यालय संख्या २३ वटा रहेका छन् भने माध्यामिक तहको विद्यालय संख्या ९ वटा रहेका छन् । अधिकांश विद्यालयहरुमा पानीको श्रोतको रुपमा ह्याण्ड पम्पको पानी प्रयोग गर्ने गरिएको छ । मा.वि.स्तरमा जम्मा ११ वटा विद्यालयहरुका विद्यार्थीहरु मात्र ब्यवस्थीत खानेपानी प्रणालीवाट लाभान्वित भएका छन् । त्यसैगरि १३ वटा विद्यालयहरुमा कच्ची चर्पी रहेको छ, ७ वटा विद्यालयमा शौचालय अपुग रहेको छ भने केहि विद्यालयमा मात्र पाइप प्रणालीको पानी पुगेको देखिन्छ । पीउने पानीको रुपमा ह्याण्ड पम्पको प्रयोग गरिएको छ । केहि विद्यालयहरु वाहेक अधिकांश विद्यालयहरुमा आधारभूत तहको सुरक्षीत खानेपानीमा पहुँच भएको पाइदैन, प्रयोगकर्ता मैत्री शौचालय भएको

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

पाइदैन, सावुन पानीले हात धुने सुविधा भएको पाइदैन, महिनावारी ब्यवस्थापनको सुविधा भएको पाइदैन र अन्य विद्यालय हाताभित्रको सरसफाईको अवस्थामा सुधार आएको भेटिदैन । तसर्थ विद्यालय जस्तो उच्च जोखिम रहेको क्षेत्रमा यी विषहरुमा गम्भीर भएर पूर्ण सरसफाइ मार्गदर्शन २०७३ ले निर्दिष्ट गरेका सुचकहरुमा अभ्यस्थ गराइनेछ ।

तालिका नं. ३.६.१ विद्यालयको खानेपानी र सरसफाइको विवरण

क स	विद्यालयको नाम	टोल वा समुदाय	वडा	शौचालय छ/छैन	लैंगिक मैत्रि छ/छैन	ब्यवस्थित खानेपानीको ब्यवस्था	अपाङ्ग मैत्रि सुविधा	सावुन पानीले हात धुने सुविधा	महिनावारी ब्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था
१	राप्ती गंगा आधारभूत विद्यालय	चैते	१	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२	स्वर्गद्वारी आधारभूत विद्यालय	पुल्चोक	१	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
३	बराह आधारभूत विद्यालय	बगासोत १	१	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
४	नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय	भालुवाड	१	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
५	नव प्रतिभा आधारभूत विद्यालय	पाखापान १	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
६	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
७	सपाङ्दी आधारभूत विद्यालय	सानीघोष	२	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
८	जनता आधारभूत विद्यालय	खुरुरिया	३	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
९	दुर्गा भवानी आधारभूत विद्यालय	मसुरिया	३	छ	छ	छैन	छ	छ	छ	सन्तोषजनक
१०	बि. पि. आधारभूत विद्यालय	वसन्तपुर	३	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	राम्रो/सन्तोषजनक
११	नवज्योति आधारभूत विद्यालय	श्रीचौर	३	छ	छ	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१२	रात्री आधारभूत विद्यालय	मौरीघाट	४	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
१३	मौरीघाट माध्यमिक विद्यालय	मौरीघाट	४	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१४	जनज्योती आधारभूत विद्यालय	नयाँगाउँ	४	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
१५	बाल कल्याण आधारभूत विद्यालय	पहरुवा	५	छ	छ	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१६	प्राथमिक आधारभूत विद्यालय	थकरिकोट	५	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१७	नुतन बाल उद्यम आधारभूत विद्यालय	सिंगे	५	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१८	जनकल्याण आधारभूत विद्यालय		५	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

१९	जनता विद्यालय	आधारभूत	करंगोकोट	५	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२०	सगरमाथा विद्यालय	आधारभूत	भुल्के	५	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो/सन्तोषजनक
२१	सर्वोदय विद्यालय	माध्यमिक	सिसहनिया	५	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२२	हंशेश्वर विद्यालय	आधारभूत		५	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
२३	ज्ञानोदय विद्यालय	माध्यमिक	पत्थरगढवा	६	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२४	सरस्वती विद्यालय	आधारभूत	छोडुकी	७	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२५	श्री शंकर विद्यालय	माध्यमिक	पीपरी	८	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२६	भद्राक्षीदेवी विद्यालय	आधारभूत	धापखोला	९	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२७	आधारभूत विद्यालय		रुपाकोट	९	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
२८	बाल आधारभूत विद्यालय	प्रगति	घोसखोला	९	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२९	देवी विद्यालय	आधारभूत	मसेरीडाँडा	९	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक

तालिका नं. ३.६.२ कलेजहरु तथा उच्च मा.वि

कस	विद्यालयको नाम	टोल वा समुदाय	वडा	शौचालय छ/छैन	लैंगिक मैत्रि	पानीको व्यवस्था	अपाङ्ग मैत्रि सुविधा	हात धुने सुविधा	महिनावारी व्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था	
१	ऐरावती क्याम्पस	बहुमुखी	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२	आदर्श उच्च विद्यालय	माध्यमिक	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
३	उच्च विद्यालय	माध्यमिक	लालमटिया	४	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
४	सर्वोदय उच्च विद्यालय	लालमटिया	लालमटिया	५	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
५	मुनलाईट उच्च माध्यमिक विद्यालय	उच्च	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो
६	सिरिन भ्याली उच्च माध्यमिक विद्यालय	उच्च	लालमटिया	४	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो
७	द्विपञ्चोती विद्यालय	माध्यमिक	लालमटिया	५	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक

तालिका नं. ३.६.३ निजि स्कूलहरु

क स	विद्यालयको नाम	टोल वा समुदाय	वडा	शौचालय छ / छैन	लैंगिक मैत्रि	ब्यवस्थित खानेपानीको ब्यवस्था	अपाङ्ग मैत्रि सुविधा	सावुन पानीले हात धुने सुविधा	महिनावारी ब्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था
१	इन्द्रेणी बोर्डिङ स्कूल	पत्थरगढवा	६	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२	मार्टिन इन्टरनेसनल बोर्डिङ स्कूल	पत्थरगढवा	६	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
३	दिपज्योति सेकेण्डरी बोर्डिङ स्कूल	सिसहनीया	५	छ	छ	छै	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
४	शुभदर्पण सेकेण्डरी स्कूल	सिसहनीया	५	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
५	गोल्डेन फ्यूचर सेकेण्डरी स्कूल	पीपरी	८	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो
६	सिरिनभ्याली पब्लिक सेकेण्डरी स्कूल	मौरिघाट	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
७	सिद्धार्थ बोर्डिङ स्कूल	मौरिघाट	८	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
८	पब्लिक एजुकेसन एकाडेमी	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
९	मुनलाईट बोर्डिङ स्कूल	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	सन्तोषजनक
१०	चन्द्रज्योति बोर्डिङ स्कूल	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो/सन्तोषजनक
११	पि प्राइमरी बोर्डिङ स्कूल	पाखापानी	१	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१२	देउखुरी भ्याली पब्लिक स्कूल	भालुवाङ्ग	१	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
१३	रिभर राप्ती बोर्डिङ स्कूल	भालुवाङ्ग	१	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१४	दिप बोर्डिङ स्कूल	भालुवाङ्ग	१	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक

३.७ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा खानेपानी सुविधा

राप्ती गाउँपालिकाका ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु, १ वटा रेडक्रस र २५ वटा निजि क्लिनिकहरु मध्ये ५ वटा स्वास्थ्य संस्थामा पाइप प्रणालीको खानेपानी उपलब्धता छ, रेडक्रसमा पनि ब्यवस्थित खानेपानीको ब्यवस्था भएको पाइन्छ भने २५ वटा निजि क्लिनिकहरुमा घरधनीले ब्यवस्था गरे वमोजिम वा घरधुरी सर्भेक्षण फारममा उल्लेख गरिएको छ । सबै सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा खानेपानीको स्तर र सरसफाइको स्तर सुचकको आधारमा मापण गर्दा आधारभूत स्तर कायम गरेको पाइन्छ । पानीको शुद्धिकरणका सम्बन्धमा सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा नियमित रुपमा पानी शुद्धिकरण गरि प्रयोग गरेको पाईन्छ । खानेपानी र सरसफाइमा सिमित सुविधा र सुविधाविहिन सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई कम्तीमा आधारभूत सुविधास्तर कायम गरिनेछ ।

तालिका ३.७.१ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पानी र सरसफाइ सुविधाको अवस्था:

सि न	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	वडा नं	खानेपानी प्रणाली	सरसफाइको अवस्था
१	लालमटिया स्वास्थ्य चौकी , भालुवाङ	१	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत
२	सिसहनीया स्वाथ्य चौकी	५	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत
३	मेडिकल हल २५ वटा		घरघुरी तथ्याङ्कमा उल्लेख भइसकेको छ	
४	रेडक्रश	१	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत
५	सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा एकाई	६	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत
६	सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा एकाई	४	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत
७	सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा एकाई	९	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको व्यवस्था	आधारभूत

३.८ संस्थागत कार्यालयहरुमा खानेपानी सुविधा

राप्ती गाउँपालिकामा सरकारी कार्यालयहरु, गैरसरकारी कार्यालयहरु, सार्वजनिक शौचालयहरु, सार्वजनिक प्रतिकालयहरु, वसपार्कहरु, सहकारीहरु, विभिन्न आश्रमहरु, अन्य सबै सार्वजनिक स्थलहरु जम्मा गरि ७३ वटा रहेको पाइन्छ । ति सार्वजनिक स्थलहरुको खानेपानी र सरसफाइको अवस्था हेर्दा कम्तीमा पनि खानेपानी र सरसफाइमा पहुँच पुऱ्याउनुपर्ने देखिन्छ । सरकारी कार्यालयहरु र गैरसरकारी कार्यालयहरुमा खानेपानी र सरसफाइको अवस्था सन्तोषजनक देखियता पनि कतिपय सार्वजनिक शौचालय, वसपार्कहरुका शौचालयहरु पानी विहिन छन जुन शौचालयमा खानेपानी र सरसफाइमा पहुँच पुऱ्याउनुपर्ने देखिन्छ । यस्ता प्रकारका संस्थागत र सार्वजनिक शौचालयहरुको स्तर माथी उठाइनेछ ।

३.९ निर्माणाधीन खानेपानी योजनाहरुको मर्मत सम्भार, सुचारुपन र दिगोपन

राप्ती गाउँपालिकामा सम्पूर्ण निर्माणाधीन खानेपानी योजनाहरुको दिगोपन र सुचारुपनलाई कायम राख्न विविध क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

३.१० खानेपानी सुरक्षा योजना, गुणस्तर पहिचान तथा गुणस्तर सुनिश्चितता

समुदायले प्रयोग गरिरहेका सम्पूर्ण खानेपानी प्रणाली, निर्माणाधीन र प्रस्तावित खानेपानी योजनाहरुमा खानेपानी सुरक्षा योजना लागु गरिनेछ । पानी सुरक्षा योजना कार्यान्वयनका लागि अति आवश्यक खानेपानी गुणस्तर परीक्षणका लागि गाउँपालिकाका केहि प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई पानी गुणस्तर परीक्षण तालिममा सहभागी गराएर गाउँपालिकामा खानेपानी गुणस्तर परीक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ । पानी परीक्षण पश्चात पानीको गुणस्तर कायम गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरु सन्चालनका साथै आवश्यक खानेपानी योजनाहरुमा पानी शुद्धिकरण कार्यक्रम समेत कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३.११ सरसफाइ योजनाहरूको पहिचान

३.११.१ घरायसी शौचालय निर्माण तथा स्तरोन्नती:

घरायसी शौचालयहरू निर्माण तथा स्तरोन्नतीका लागि अनुगमन समिति बनाएर चर्पी नभएका घरहरूलाई निश्चित समय दिएर बनाउन प्रोत्साहित गरिनेछ, विपन्न परिवार (जो चर्पी निर्माण गर्न आवश्यक सामग्री खरिद गर्न नसक्ने) लाई छनौट गरि टोल विकास समितिको सिफारिसको आधारमा पालिकाबाट केहि निर्माण सामग्री उपलब्ध गराउने र चर्पी नबनाउने घरहरूलाई गाउँपालिकाको वास कार्यविधि २०७८ र रणनीतिमा उल्लेख भए बमोजिम कारवाहीको प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ। समुदायको लागतलाई मध्येनजर गर्दा केहि बाह्य निर्माण सामग्री खरिदका लागि मात्र रु ५,००० प्रति शौचालय अनुमान गरिएको छ।

तालिका नं ३.११.१ नयाँ निर्माण तथा स्तरोन्नति गरिने शौचालयहरूको विवरण

क स	शौचालय विहीन, कच्ची र सामान्य शौचालय सुधार घरधुरी	साभेदारी शौचालय भएका घरधुरी संख्या	जम्मा घर संख्या	प्रती शौचालय अनुमानित रकम	अनुमानित लागत
१	२,५४५	७३९	३,२८४	५,०००	१,६४,२०,०००

३.११.२ संस्थागत शौचालय (विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सार्वजनिक) निर्माण तथा स्तरोन्नति

सार्वजनिक तथा संस्थागत शौचालय निर्माण, संचालन तथा मर्मतका लागि सम्बन्धीत संस्थाहरूलाई जिम्मेवार बनाइनेछ। धेरै जस्तो स्थानमा शौचालयहरू भएको तथा संचालनको अवस्था खराब रहेको र संरचनाहरू बाल मैत्रि, अपाङ्ग मैत्रि तथा महिला मैत्रि नभएको अवस्थामा मर्मत सम्भार तथा स्तरोन्नतिका अलावा सार्वजनिक शौचालयहरूको हकमा भने मर्मत सम्भारको सुनिश्चितता पछि मात्र निर्माण गरिनेछ।

तालिका नं ३.११.२ संस्थागत शौचालय नयाँ निर्माण तथा मर्मत विवरण :

क स	कृयाकलाप/ योजना	अनुमानित लागत
क)	सार्वजनिक शौचालय	
१	नयाँ सार्वजनिक शौचालय निर्माण जम्मा ३५ वटा प्रति शौचालय १०,००,०००।००	३,५०,००,०००।००
ख)	विद्यालय सरसफाइ (सामुदायीक)	
१	विद्यालय शौचालय नयाँ निर्माण (१५ वटा विद्यालय) प्रती शौचालय निर्माण रु. १०,००,०००।००	१,५०,००,०००।००
ग)	स्वास्थ्य संस्था सरसफाइ	
१	स्वास्थ्य संस्था शौचालयहरूमा प्रयोगकर्तामैत्री शौचालय निर्माण -७ वटा) प्रती शौचालय निर्माण रु. ५,००,०००।००	३५,००,०००।००
	जम्मा	५,३५,००,०००।००

३.१२ व्यवस्थित ठोस फोहोर व्यवस्थापन योजना

यस राप्ती गाउँपालिकाको ठोस फोहोर व्यवस्थापनका सम्बन्धमा गाउँपालिकामा तत्कालका लागि केहि प्रवर्धनात्मक कार्यक्रमहरू मात्र प्रस्ताव गरिए पनि ठोस फोहोर व्यवस्थापनका लागि छिमेकी पालिकाहरूसंग समन्वय गरेर व्यवस्थित ल्याण्डफिल साइट निर्माण गर्न प्रस्ताव गरिएको छ । हालको लागि मुख्य सडकको वरपरका शहरिकरणको प्रकृत्यामा रहेका स्थानका समुदायबाट निस्कने फोहोरहरूलाई व्यवस्थापनका लागि व्यवस्थित ल्याण्डफिल र फोहोर ढुवानीको व्यवस्था गर्नका लागि गाउँपालिकाले योजना बनाउनेछ भने अन्य समुदायहरू भने स्वयम समुदायले नै फोहोरको बर्गिकरण गरी कम्पोष्ट बनाउने, पुन प्रयोग गर्ने र घर घरमा फोहोर खाडल बनाइ व्यवस्थित गर्न अभियानका रूपमा टोल विकास संस्थाहरू, स्थानीय संघ संस्थाहरू, आमा समूहहरूलाई अगुवाई गर्न लगाइनेछ । गाउँपालिका स्तरीय वास समन्वय समितिको सिफारिसमा सफा र स्वच्छ टोलहरूलाई गाउँपालिकाको वास कोषबाट वार्षिक रूपमा पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रम पनि राखिनेछ ।

३.१३ व्यवस्थित ढल व्यवस्थापन योजना

यस राप्ती गाउँपालिका देऊखुरी उपत्यकाको राप्ती जलाधार क्षेत्रभित्र पर्ने भएकोले यहाँको पानी ढलोटा राप्ती नदीमा समाहित हुने गरेको छ । यस गाउँपालिकालाई पूर्व पश्चिम राजमार्गले चिरेर गएको हुनाले राजमार्ग क्षेत्र र बजारी क्षेत्रहरूमा पक्की ढलको निर्माण गरिएको छ । स्थानीय पूर्वाधार अर्न्तगत निर्माण गरिएको पक्की सडकमा पनि व्यवस्थित नाली निर्माण गरिएको छ । उत्तर तर्फको पहाडी ग्रामीण वस्तीहरूमा व्यवस्थित ढल निर्माण गर्न सकिएको छैन भने निर्माण भएको कच्ची सडकहरूमा पनि व्यवस्थित नाली निर्माण भएको पाइदैन । सुरक्षित ढल निर्माण र व्यवस्थित बसोबास क्षेत्र विकास गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूको प्राथमिकतामा रहेको छ । यस गाउँपालिकामा आगामी ५ वर्ष भित्रमा गाउँपालिकाको वजार क्षेत्रमा व्यवस्थित ढल निकासको सुविधा उपलब्ध गराउने लक्ष्य लिइएको छ । ग्रामीण बस्तिहरूमा २ खाल्डे चर्पीको प्रयोग गरी शौचालयको लेदो लाई मलको रूपमा नै प्रयोग गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

३.१४ महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन योजना

घरधुरी सर्वेक्षण र छलफलका क्रममा पाइएको तथ्यहरूका आधारमा धेरै जसो महिलाहरू पुनःप्रयोग गर्न सकिने कपडालाई प्याडको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेका छन् र युवतीहरूमा भने स्यानिटरी प्याडको प्रयोग गर्ने गरेको पाइएको छ तर प्रयोग गरिसकेपछिको व्यवस्थापनको अवस्था नाजुक रहेको छ । महिनावारी व्यवस्थापनका लागि पुनःप्रयोग गरिने कपडाको स्वच्छतामा भने केहि प्रश्नहरू खडा भएका छन् । यसकारणले आर्थिक अवस्थामा सुधार गरी कुहिने खालको स्यानिटरी प्याड प्रयोग गर्नलाई भने प्रोत्साहन गर्नका लागि आमा समूहहरूमा वकालत गरिनेछ । त्यसैगरी पचास वटा विद्यालयहरू मध्ये केहिमा मात्र महिनावारी व्यवस्थापनको अवस्था सन्तोषजनक रहेकोले अन्य विद्यालयहरूमा पनि महिनावारी व्यवस्थापनका योजनाहरू कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३.१५ साबुन पानीले हात धुने

यस राप्ती गाउँपालिकामा खाना खानु भन्दा अगाडी साबुन पानीले हात धुने घरपरिवारको संख्या करिब ९० प्रतिशत रहेको छ । साबुनपानीले हात धुने घरपरिवारको अवस्था सन्तोषजनक रहेको भए पनि खाना खानु भन्दा अगाडी हात धुने परिवारको संख्या सत प्रतिशत गरिनु पर्ने देखिएको छ । यस कार्यका लागि विद्यालयहरुमा विद्यार्थीहरुद्वारा र समुदायहरुमा खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति, आमा समूहहरु वाल क्लवहरुद्वारा अभियानको रुपमा सन्चालन गरिनेछ ।

३.१६ विपद जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना

३.१६.१ विपद जोखिम व्यवस्थापन

यस गाउँपालिकामा विविध प्रकारका विपदहरुको संभावना विद्यमान रहेका छन् । खडेरी, आगलागी, भुकम्प आदि विपदहरु बारम्बार दोहोरि राख्ने विपदहरु हुन । बाढी पहिरो भुकम्प जस्ता ठुला प्रकोपको बेलामा खानेपानी र सरसफाइको क्षेत्रमा ठुलो असर गर्ने गरेका र व्यवस्थित गर्न नसकेमा विपदले भन्दा पनि त्यस पछिको असरले ज्यान जोखिममा परेका प्रशस्त उदाहरणहरु छन् । त्यसैले विपदका बेलामा पर्न आउने समस्यालाई ध्यानमा राखि पुर्व तयारी सहितको विपद व्यवस्थापन योजना बनाई राख्नु अनिवार्य देखिएको छ । खानेपानी र सरसफाइ, विपद व्यवस्थापन जोखिम न्युनिकरणका लागि उल्लेखित कार्यक्रमहरु विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुको समन्वयमा गाउँपालिकामा संचालन गरिनेछ ।

- गाउँपालिका तथा वडा स्तरीय समिति तथा उपसमितिहरुलाई आपतकालीन समयमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको क्षेत्रमा गर्नु पर्ने पूर्व तयारी बिषयमा तालिम उपलब्ध गराई समन्वय समितिहरुको क्षमता र सीप अभिवृद्धि गराइनेछ ।
- विभिन्न क्लस्टर तथा सरसफाइ चौतारीहरुसँग वास क्लस्टरको समन्वय गराइनेछ ।
- विपद् सम्बन्धी तयार भएको रणनीतिक कार्य योजनालाई अद्यावधिक गरिनेछ ।
- गाउँपालिका तथा वडा स्तरमा जोखिमको नक्सांकन गरिनेछ ।
- पियूष, वाटरगार्ड जस्ता क्लोरिनेसन गर्ने औषधिको भण्डारण मजबुत राखिनेछ ।
- तुरुन्त तयार गर्न सकिने डिजाइनको चर्पी निर्माण गर्ने सामग्रीहरुको भण्डारण गरिनेछ ।
- पानीको गुणस्तर जाँच्ने विधि-औजार/उपकरणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सहजकर्ता/स्वयंसेवकहरु तालिम दिइ विपद्को अवस्थामा खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छताका निमित्त परिचालन गरिनेछ ।
- मानवीय सहयोगको लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र भविष्यमा हुन सक्ने विपद्को लागि तालिम प्राप्त मानव संसाधन तैयारी अवस्थामामा राखिनेछ ।
- आपतकालिन अवस्थाको लागि तय गरिएका खुला स्थानहरुको पहिचान र जानकारी सम्पूर्ण समुदायमा गराइनेछ ।
- गाउँपालिकामा विपद जोखिम जगेडा कोष व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- सूचना व्यवस्थापन ब्यवस्थित गरिनेछ ।
- विपद्को बेला साबुन पानीले हात धुने, सफा पानी, सुविधाको उचित मर्मत सम्भार र ठोस र तरल फोहोरमैला व्यवस्थापनमा ध्यान दिइनेछ ।

३.१६.२ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन

राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय अध्ययन अनुसन्धानले नेपाल विश्वमा नै जलवायु परिवर्तनको असरको उच्च जोखिममा रहेको बताइरहेका छन् । एकल प्रयासले मात्र जलवायु परिवर्तनको असरलाई रोक्न नसकिने हुँदा जलवायु परिवर्तनलाई आत्मसात गर्दै अनुकूलनको तयारी अवस्थामा रहनुको विकल्प छैन । तसर्थ निम्न उल्लेखित कार्यहरु संचालन गरी जलवायु परिवर्तनका असरहरुको अनुकूलन गरिनेछ ।

- जलाधार क्षेत्रहरुको संरक्षण र प्रवर्धन गर्दै उच्च क्षेत्रहरुमा पानी पुनर्भरण पोखरीहरु निर्माण गरिनेछ ।
- वृक्षारोपण तथा बन संरक्षण गरिनेछ ।
- मानिसहरुलाई पानीको समुचित प्रयोगमा चेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- परम्परागत मुलहरुको संरक्षण गरिनेछ ।
- खोला नालाहरु नियन्त्रणका लागि जैविक बाँधहरु निर्माण गर्न प्रश्रय दिइनेछ ।
- प्लास्टिक जन्य बस्तुको अधिक प्रयोगमा नियन्त्रण गरिनेछ ।

३.१७ बैकल्पिक प्रविधि

यस गाउँपालिकाको खानेपानी तथा सरसफाइको क्षेत्रमा दिगो व्यवस्थापनका लागि नविनतम अनुसन्धान गर्नु र अन्य स्थानमा प्रयोग भई उपयोगी भएका प्रविधिहरु अवलम्बन गर्नु आवश्यक देखिएको छ । यस्ता प्रविधिहरु वतावरणमैत्रि, प्रयोगकर्तामैत्रि, आर्थिक रुपमा सवल, कार्यान्वयन गर्न सहज, मर्मत सम्भार गर्न सहज हुनु अनिवार्य छ । अन्य स्थानहरुमा अवलम्बन गरी उपयोगी भएको तपसिलका प्रविधिहरु अवलम्बन गर्नु गाउँपालिका तत्पर देखिएको छ ।

तालिका नं ३.१७ खानेपानीका बैकल्पिक प्रविधिहरु:

योजनाको प्रकार	बैकल्पिक प्रविधिहरु	कैफियत
खानेपानी योजना	<ul style="list-style-type: none"> ■ आकाशे पानी संकलन ■ सौर्य वा विद्युतिय पानी तान्ने प्रविधि ■ पानीको बहुउपयोग गरिने प्रविधि 	<ul style="list-style-type: none"> ■ पानीको पहुँच नपुगेका, अति विपन्न समुदायलाई प्राथमिकता
सार्वजनिक र संस्थागत खासस्व	<ul style="list-style-type: none"> ■ लैगिंकमैत्रि, अपाङ्गमैत्रि, तथा बालमैत्रि संरचना 	<ul style="list-style-type: none"> ■ पानीको उपलब्धता ■ नियमित मर्मत सम्भार व्यवस्था
वातावरणीय सरसफाइ	<ul style="list-style-type: none"> ■ चर्पि (इकोसान, सुलभ, सुख्खा) को कम्पोष्टिङ्ग प्रविधि ■ ढल निकास व्यवस्थापन ■ खेर गएको पानीको करेसावारीमा प्रयोग 	<ul style="list-style-type: none"> ■ स्थानीय श्रोत साधनहरुको अधिकतम प्रयोग तथा दिगो विकास पद्धति
पुनर्भरण पोखरी प्रविधि	<ul style="list-style-type: none"> ■ जलाधार क्षेत्रको उच्चतम क्षेत्रहरुमा पोखरीहरु तथा कुलोहरुको निर्माण 	<ul style="list-style-type: none"> ■ गाइवस्तुलाई पानी समेत खुवाउन मिल्ने सुरक्षित संरचना
योजना तथा जलाधार क्षेत्र संरक्षण	<ul style="list-style-type: none"> ■ जैविक संरक्षणका उपायहरु ■ वृक्षारोपण ■ श्रोतहरुको बार बन्देज तथा संरक्षण 	<ul style="list-style-type: none"> ■ माटो बरन नदिने प्रविधिको प्रयोग तथा सतहमा बग्ने पानी नियन्त्रण
धुँवा रहित चुल्हो	<ul style="list-style-type: none"> ■ माटोको धुँवा रहित चुल्हो ■ फलामको धुँवा रहित चुल्हो 	<ul style="list-style-type: none"> ■ स्थानीय मिस्त्रिहरुको क्षमता विकास ■ समुदायको चेतनामा अभिवृद्धि
गोबर ग्याँस	<ul style="list-style-type: none"> ■ विभिन्न साइजका गोबर ग्याँस 	<ul style="list-style-type: none"> ■ गोबर ग्याँस कम्पनिहरु संगको सम्बन्ध

३.१७ पालिका स्तर तथा समुदाय स्तर क्षमता विकास योजना

३.१७.१ पालिका स्तर क्षमता अभिवृद्धि योजना

यस राप्ती गाउँपालिकामा खानेपानी तथा सरसफाइ कार्य सम्पादनका लागि विशेष गरि पालिका/वडा स्तरिय वास सि.सि. गठन गरिएको छ । कर्मचारीहरुको सन्दर्भमा आवश्यक तथ्याङ्क संकलनका लागि वास गणकहरु परिचालन गरेर तथ्याङ्कहरु संकलन गर्ने कार्य गरिएको छ, पालिकाको जिम्मेवार शाखाको रुपमा प्राविधिक शाखाबाट वास फोकल प्रसन तोकेर वास सम्बन्धि कार्य हेर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । आगामी दिनमा ठोस तथा तरल फोहोर व्यवस्थापन कार्य सम्पादनको प्रयोजनका लागि वातावरण तथा सरसफाइ शाखा गठन गरी त्यसमा कार्यरत कर्मचारीहरुका लागि खानेपानी र वातावरणिय सरसफाइ सम्बन्धि तालीम, पानी परिक्षण, फोहोर मैला व्यवस्थापन, ल्याण्डफिल साइट व्यवस्थापन र ढल फोहोर शुद्धीकरण सम्बन्धी तालीम तथा क्षमता अभिवृद्धिका साथै सूचना व्यवस्थापन तालिमको व्यवस्था गरी क्षमता अभिवृद्धि गरिने सोच राखिएको छ ।

३.१७.२ समुदाय स्तर क्षमता अभिवृद्धि योजना

यस गाउँपालिकाको समुदायस्तरमा तालिमहरु केहि छानिएका व्यक्तिहरु मात्र संलग्न हुने औपचारिक र खर्चिला कार्यक्रमहरु भन्दा अभियानका रुपमा सबै समुदायहरुलाई समेटने कार्यक्रमहरु गरिनेछ । तथापि केहि क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु गाउँसभाको निर्णय र प्राथमिकताको आधारमा वडाहरुको सिफारिस र गाउँपालिका वास समन्वय समिति र गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय पश्चात वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- पम्प अपरेटर तालिम - ४ वटा
- पानी परिक्षण तालिम - ४ वटा
- मर्मत सम्भार कार्यकर्ता तालिम - ६ वटा
- उपभोक्ता समिति व्यवस्थापन तथ लेखा तालिम - ६ वटा
- खानेपानी सुरक्षा योजना तालिम - ६ वटा
- लैगिंक समानता तथा समाजकि समावेसिकरण तालिम - ६ वटा
- पूर्ण सरसफाइ, सरसफाइ तथा स्वच्छता - ९ वटा
- जलवायु परिवर्तन अनुकुलन तथा प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण तालिम आदि - ९ वटा
- N.WASH MIS / Mwater को प्रयोग र संचालन तालिम १ वटा

क्षमता विकासको लागि आवश्यक न्यूनतम क्रियाकलापहरु :

१. अभिमुखीकरण गोष्ठीहरु : गाउँपालिका, वडा, टोल, वस्ति, सरसफाइ चौतारी स्तरीय
२. प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिमहरु : गाउँपालिका, वडा, टोल, वस्ति, सरसफाइ चौतारी स्तरीय
३. सञ्चारकर्मीहरुको लागि अभिमुखीकरण
४. विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि अभिमुखीकरण
५. यातायात मजदुरहरुको लागि अभिमुखीकरण

६. सफाई मजदुरहरुको लागि अभिमुखीकरण
७. होटेल, रेस्टुराँ, खाजा पसल, क्यान्टिनका व्यवस्थापक र कर्मचरीलाई अभिमुखीकरण
८. निजी क्षेत्रका, उद्यमी व्यवसायी, प्रवर्द्धकहरुलाई अभिमुखीकरण
९. शिक्षक तथा शिक्षिकाहरुको लागि अभिमुखीकरण
१०. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति, सहकारी आदिको लागि अभिमुखीकरण

३.१८ पुरक विषय सवाल (Cross-cutting Issues) सम्बोधन योजना

यस राप्ती गाउँपालिकामा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छताका सवालमा तल उल्लेखित पुरक विषय वा सवालहरु विद्यमान रहेका छन् जसलाई सम्बोधन गर्ने योजना यस वास योजनामा परिकल्पना गरिएको छ ।

३.१८.१ लैगिंक तथा समावेसिकरण मुलप्रवाहिकरण

यस वास योजनामा खानेपानी तथा सरसफाइका सेवाको न्यायोचित वितरण तथा उपभोग गर्ने सवालमा समेत विचार पुऱ्याएर योजना छनौट तथा कार्यान्वयन र मर्मत सन्चालन प्रक्रिया र नीति निर्माण तहमा पछाडि पारिएका समुदायहरुको संलग्नतालाई प्रत्याभुत गरिनेछ । योजनाको प्राथमिकिकरणको पहिलो बुदाँमा नै पछाडी पारिएका र हाल सम्म उपभोगको अधिकारबाट वन्चित समुदायलाई प्राथमिकतामा राख्ने उल्लेख गरेर जातिय, धार्मिक र अति गरिबीको कारणले वन्चितमा परेका समुदायहरुमा पहिलो चरणमा नै कार्यक्रमहरु प्रस्ताव गरी कार्यान्वयनमा जाने परिकल्पना गरिएको छ ।

संविधानमा नै व्यवस्था भए बमोजिम महिलालाई नीति निर्माण तहमा आवद्ध गराउनका लागि विभिन्न समितिहरुको पदाधिकारीमा अनिवार्य संलग्नताको नीतिका अलावा महिला मैत्रि वास सेवा निर्माणमा पनि विशेष ध्यान दिईनेछ ।

तालिका नं. ३.१८.१ प्रयोगकर्ता मैत्री संरचना निर्माण योजना

यस वास योजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा निर्माण हुने सम्पूर्ण खानेपानी तथा शौचालयका संरचनाहरु प्रयोगकर्ता मैत्री हुनेछन् ।

महिलामैत्री वास सेवा	<ul style="list-style-type: none"> ● युरिनल सहितको महिला पुरुषका लागि बेग्ला बेग्लै शौचालयको व्यवस्था गरिनेछ । ● पुरुषको युरिनल करिब ३ फिटको उचाइमा भने महिलाको भुँडमा टायल लगाएको हुनु पर्नेछ । ● महिला युरिनलको तरल पदार्थ राम्रो संग बग्ने गरी भिरालोपन मिलाएको हुनुपर्नेछ । ● शौचालयको ढोका खुला हुँदा पनि चर्पी कोठा र युरिनल बाहिरबाट नदेखिने गरी डिजाइन गरिएको हुनुपर्नेछ । ● चर्पीको प्रत्येक कोठामा स्यानिटर प्याड राख्नको लागि ढकन भएको वाल्टिन अनिवार्य राखिएको हुनुपर्नेछ । ● शौचालयको कोठामा पर्याप्त ठाउँ राखिएको हुनुपर्नेछ ।
बालमैत्री वास सेवा	<ul style="list-style-type: none"> ● विभिन्न उमेर समूहका बच्चाहरुका लागि हात धुने बेसिन र धाराको साइजमा विविधता हुनुपर्नेछ ● शौचालयका भित्ताहरुमा विभिन्न रंगिन सन्देशमुलक चित्रहरु कोरिएको हुनुपर्नेछ ।
अपाङ्गमैत्री वास सेवा	<ul style="list-style-type: none"> ● कोठाको साइज सामान्य भन्दा ठुलो हुनुपर्नेछ जसले गर्दा टिबल चेयर सजिलै घुमाउन सकियोस ● शौचालय जाने बाटो र वरण्डा टिबल चेयर सजिलै जाने गरि Ramp सहितको फराकिलो बनाउनुपर्नेछ । ● भित्रि कोठाको भित्ताहरुमा ट्याण्डलहरु राखिएको हुनुपर्नेछ जसको कारणले शारिरिक अशक्तता भएका व्यक्तिले सहजताक साथ चर्पी प्रयोग गर्न सक्नेछन् ।

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

	<ul style="list-style-type: none">● दृष्टि विहिनहरुका लागि विशेष चिन्ह भएको बाटो निर्माण गर्नुपर्नेछ ।
अन्य	<ul style="list-style-type: none">● ढोकाको साइज सबै साइजका व्यक्तिलाई मध्यनजर गरी बनाउनु पर्नेछ ।● ढोका बाहिर नै हातधुने बेसिन राखिनु पर्नेछ ।● ढोका जहिलेपनि भित्र तिर खोलिन पर्ने र ट्याण्डल दाहिने हात तिर पारिनु पर्नेछ ।● हात धोएको पानी युरिनल भएर बग्ने बनाउनु पर्नेछ ।

अध्याय ४: संस्थागत संरचना, क्षमता अभिवृद्धि र अनुगमन

४. संस्थागत संरचना र क्षमता अभिवृद्धि

४.१ गाउँपालिकाको वास संरचना

राप्ती गाउँपालिकामा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको क्षेत्रमा कार्य गर्नका लागि व्यग्लै वास इकाईको व्यवस्था गरिएको छैन । गाउँपालिकाको प्राविधिक शाखाबाट खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि १ जना वास फोकल प्रसनको व्यवस्था गरिएकोको छ । आगामी दिनहरूमा वास कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागी गाउँपालिकामा वास इकाई स्थापना गरि जिम्मेवार इकाईको रूपमा सन्चालन गरिनु अपरिहार्य भएको छ ।

४.२ गाउँपालिकाको वास क्षेत्रमा कार्यरत अन्य संस्थाहरु र कार्यक्रम

राप्ती गाउँपालिकामा उपलब्ध जानकारी अनुसार खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता क्षेत्रमा हाल कार्यरत संस्थाहरु कुनै पनि नरहेको र गाउँपालिकाको एकल प्रयासमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिएको छ । जुन अप्रयाप्त रहेको छ ।

४.३ गाउँपालिकामा वास संयुक्त कोष

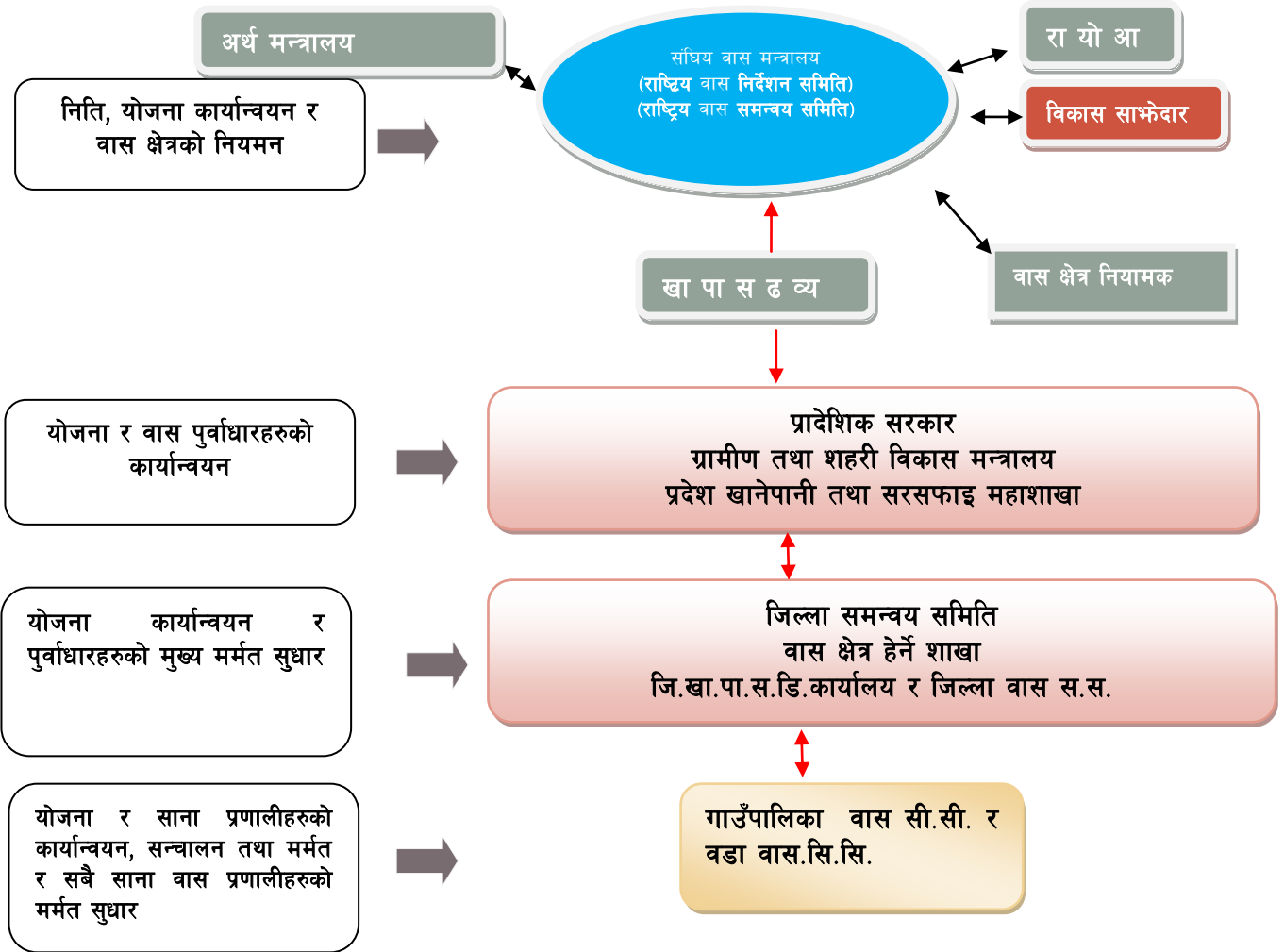
गाउँपालिका वास समन्वय समितिको रोहवरमा गाउँपालिकामा वास कार्यविधि २०७८ वमोजिम वास संयुक्त कोषको स्थापना गरिनेछ । उक्त कोष वास क्षेत्रमा कार्यक्रम संचालन गर्न चाहने अन्य संघ संस्थाहरुको पनि सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ । सो कोषको रकम केवल खानेपानी सरसफाइ र स्वच्छता प्रवर्धनमा मात्र खर्च गरिनेछ । वास समन्वय समितिले कोष संचालन निर्देशिका तयार गरी कोषको परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्नेछ ।

४.४ संस्थागत संरचना तथा क्षमता विकास आवश्यकता

४.४.१ संस्थागत संरचना

वास क्षेत्रमा कार्यक्रम योजना वनाउन, कार्यान्वयन र अनुगमन गर्नका लागि नेपाल सरकारले निम्न संरचनाहरु स्थापना गरेको छ ।

चित्र ४.१: “वास” सेवाहरुको लागि संघीय संरचनामा विभिन्न तहको भूमीका र जिम्मेवारी

४.४.२ संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि

खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता प्रवर्द्धनका लागि संरचनागत तथा सचेतनागत क्रियाकलापहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि अवलम्बन गरिनु पर्ने उपायहरू यसप्रकार छन् :

- तालिम, कार्यशाला, सेमिनार
- समुदाय र संस्थागत सचेतनामूलक कार्यक्रम
- परीक्षण कार्यक्रमहरू
- सरसफाइ प्रदर्शनी, महोत्सव,
- अवलोकन भ्रमण
- स्व-लेखाजोखा अभ्यास

क्षमता विकासको लागि आवश्यक न्यूनतम क्रियाकलापहरु :

१. अभिमुखीकरण गोष्ठीहरु : गाउँपालिका, वडा, टोल, वस्ति, सरसफाइ चौतारी स्तरीय
२. प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिमहरु : गाउँपालिका, वडा, टोल, वस्ति, सरसफाइ चौतारी स्तरीय
३. सञ्चारकर्मीहरुको लागि अभिमुखीकरण
४. विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागी अभिमुखीकरण
५. यातायात मजदुरहरुको लागि अभिमुखीकरण
६. सफाई मजदुरहरुको लागि अभिमुखीकरण
७. होटेल, रेस्टुराँ, खाजा पसल, क्यान्टिनका व्यवस्थापक र कर्मचरीलाई अभिमुखीकरण
८. निजी क्षेत्रका, उद्यमी व्यवसायी, प्रवर्द्धकहरुलाई अभिमुखीकरण
९. शिक्षक तथा शिक्षिकाहरुको लागि अभिमुखीकरण
१०. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति, सहकारी आदिको लागि अभिमुखीकरण

४.५ सरसफाइ तथा स्वच्छता अनुगमन विधिहरु :

१ **स्व-अनुगमन** : सरसफाइ अभियान सरसफाइ चौतारी तहदेखि गाउँपालिका तहसम्म आफूले गरेका कामहरु र कार्यक्रमका उपलब्धिहरुलाई कार्यान्वयनकर्ता संस्था स्वयंले गर्ने गरी सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको सहभागितामा अर्ध वार्षिक स्व-अनुगमन गरिनेछ ।

२ **संयुक्त अनुगमन** : विभिन्न तहका समन्वय समिति, सहयोगी निकाय, सञ्चारकर्मी, नागरिक समाज, राजनीतिक दल, शिक्षक, विज्ञ तथा लाभान्वित समुदाय आदि सम्मिलित समूहबाट संयुक्त रुपमा अनुगमन गरिनेछ । यस्तो अनुगमन एक तह माथिको समन्वय समितिबाट वर्षमा कमिमा १ पटक गरिनेछ ।

३ **प्रभाव अध्ययन** : पूर्ण सरसफाइका क्रियाकलापहरुको प्रभावका सम्बन्धमा टोल विकास संस्था, वडा कार्यालय, गाउँपालिका र जिल्लाले मातहतका क्रियाकलापहरुको प्रभाव अध्ययन तथा मूल्याङ्कन गर्नेछ ।

४ **प्रतिवेदन, अभिलेखीकरण र व्यवस्थापन** : सरसफाइ प्रवर्द्धन र प्राप्त उपलब्धिको प्रतिवेदन तयारी र अभिलेखीकरण प्रयोजनका लागि तथ्याङ्क व्यवस्थापन प्रणालीको उपयुक्त संरचना र विधि अपनाइनेछ । यसका लागि गाउँपालिका तहको तथ्याङ्क व्यवस्थापन गाउँपालिका स्तरमा गरिनेछ । वडाका समन्वय समितिले नियमित रुपमा आफ्नो वडा क्षेत्रभित्र रहेका घरपरिवार, संस्था र सार्वजनिक स्थानमा प्रयोगमा रहेका चर्पी/शौचालयको विवरण, खानेपानी सेवाको पहुँच, हात धुने स्थानको व्यवस्था, फोहोरमैला व्यवस्थापन लगायतका अन्य सान्दर्भिक विषयहरु समावेश गरी तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गरी अभिलेखीकरण गर्नु पर्नेछ । यस प्रकारको सूचनाको अभिलेखीकरण गर्दा उक्त विषयसँग सम्बन्धित बानी व्यवहारका पक्षहरु, राम्रा सिकाई तथा अभ्यासहरु र सफलताका अनुभवहरु समेत समावेश गर्नुपर्नेछ :

क) वडा स्तरीय खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिले सरसफाइसँग सम्बन्धित मात्रात्मक तथा गुणात्मक अभिलेख समेटेर प्रतिवेदन तयार गरिनेछ ।

ख) वडा स्तरीय खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिले सरसफाइसँग सम्बन्धित मात्रात्मक तथा गुणात्मक अभिलेख समेटेर प्रतिवेदन तयार गरी वार्षिकरूपमा वैशाख १५ गतेसम्म गाउँपालिका स्तरीय खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिलाई पेश गरिनेछ ।

ग) गाउँपालिका स्तरीय खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिद्वारा वडास्तरबाट प्राप्त प्रतिवेदनहरु संकलन र प्रशोधन गरी समग्र गाउँपालिकाको प्रतिवेदन तयार गरी व्यवस्थित अभिलेखीकरण गर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदन वार्षिक रूपमा आसाढ मसान्त भित्र जिल्ला स्तरिय खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिमा पेश गरिनेछ ।

४.६ सरसफाइ तथा स्वच्छता स्व-घोषणा, अनुमोदन तथा प्रमाणीकरण

क) पूर्ण सरसफाइ अभियानलाई निरन्तर रूपमा संचालन गर्दै जाँदा गाउँपालिकाले सरसफाइका क्रियाकलापहरुको स्व-अनुगमन, अवलोकन, मूल्याङ्कन एवं स्तरोन्नती कार्यलाई निरन्तर रूपमा संचालन गर्नेछ ।

ख) पूर्ण सरसफाइ अभियान संचालन गर्ने क्रममा अनुसूची -१०.२ को फारम नं. १ (क) का बुँदाहरु चर्पीको समुचित प्रयोगका सूचकहरु पूरा गर्न खुला दिशा मुक्त घोषणा कार्य पश्चात पूर्ण सरसफाइ घोषणा प्रमाणीकरण अनुसूची १०.१, १०.२, १०.३ र १०.४ अनुगमनका सूचकहरु र प्रमाणीकरण गर्ने आधारमा रहि प्रमाणीकरण गर्नुपर्नेछ ।

ग) खुला दिसामुक्त घोषणा पछि कुनै वडामा सञ्चालित पूर्ण सरसफाइका सफा र स्वच्छ क्षेत्रका क्रियाकलापहरु पूरा गरेपछि सम्बन्धित वडा समिति वा कार्यदलले उक्त क्षेत्रको अनुगमन गरी सफा र स्वच्छ क्षेत्रका उल्लिखित सूचकहरु पूरा भएको अवस्थामा आफ्नो क्षेत्रलाई सफा र स्वच्छ क्षेत्रका रूपमा स्व-घोषणा गर्नुभन्दा अगाडि अनुसूची १०.१ देखि १०.५ अनुसारका फारमहरु र स्टीकर तयार गरी प्रत्येक घरधुरीमा टाँस गर्ने र भने कार्य गर्नेछ र स्व-घोषणा गर्न सक्नेछ । यसरी सफा र स्वच्छता क्षेत्र घोषणा गरिसकेपछि त्यस क्षेत्रलाई गाउँपालिका स्तरीय समितिबाट अनुगमन तथा अवलोकन गराई सफा र स्वच्छ क्षेत्रका रूपमा प्रमाणीकरण गराउन सकिनेछ । गाउँपालिका स्तरीय समितिको प्रमाणीकरण पश्चात वडाले आफ्नो कार्यालयमा पनि अनुसूची -१०.५ अनुसारको हरियो स्टीकर टाँस पाउनेछ ।

घ) कुनै पनि वडामा संचालित पूर्ण सरसफाइ अभियानका क्रियाकलापहरुको स्व-अनुगमन तथा अनुगमन गर्दा माथि उल्लिखित सफा र स्वच्छ क्षेत्रका सम्बन्धित सूचकहरुलाई आधार मानी सफा र स्वच्छ अवस्था कायम भए वा नभएको सुनिश्चितता गरिनेछ । सबै वडा सफा र स्वच्छ एवं पूर्ण सरसफाइयुक्त क्षेत्र कायम भएपछि कमश गाउँपालिका क्षेत्रलाई सोही प्रकृया अनुरूप सफा र स्वच्छ एवं पूर्ण सरसफाइयुक्त क्षेत्र स्व- घोषणा तथा अनुमोदन एवं प्रमाणीकरण गरिनेछ ।

ङ) यदि कुनै वडाले त्यसको कुनै वस्ती वा टोललाई सफा र स्वच्छ क्षेत्र वा पूर्ण सरसफाइ उन्मुख क्षेत्र प्रमाणीकरण गराउन औपचारिक अनुरोध गरेमा गाउँपालिका स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिले ७ दिन भित्र अनुगमन कार्यदल गठन गरी सम्बन्धित निकाय वा क्षेत्रमा अनुगमनका लागि खटाउने छ । उक्त अनुगमनमा खटिएको टोलीले अनुसूची - १०.३ र १०.४ मा

उल्लेख गरिएका पूर्ण सरसफाइका सूचकहरू समेटिएको सूचना संकलन फाराम तथा कार्यविधि अनुसार अवलोकन, छलफलबाट आवश्यक सूचना संकलन गरी उक्त क्षेत्रलाई सफा र स्वच्छ क्षेत्र एवं पूर्ण सरसफाइयुक्त वडा प्रमाणीकरण गर्न उपयुक्त छ/छैन ठोस राय सहितको प्रतिवेदन गाउँपालिका स्तरीय समन्वय समितिमा पेश गर्नेछ। प्रतिवेदन पेश गरेको मितिले बढीमा ७ दिनभित्र समितिको बैठक बसी सफा र स्वच्छ एवं पूर्ण सरसफाइयुक्त क्षेत्र प्रमाणीकरण गर्न योग्य भए नभएको जानकारी गराउदै औपचारिक घोषणा कार्यक्रमको आयोजना गर्न जानकारी गराउनेछ। यदि योग्य नभएमा सम्बन्धित समन्वय समितिलाई सफा र स्वच्छ क्षेत्र हाँसिलका लागि गर्नु पर्ने क्रियाकलापहरूको सुझाव सहित पत्राचार गर्नु पर्नेछ। सूचकहरू पूरा गरेको अवस्थामा सफा र स्वच्छ क्षेत्र अनुमोदन एवं कायम गर्न सकिने पत्राचार गर्नुपर्नेछ।

च) स्वघोषणा गर्दा वा अनुमोदन गर्दा सो सम्बन्धी सूचक पूरा गरेको प्रमाण-पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। कुनै क्षेत्रमा सफा र स्वच्छ क्षेत्रका सूचकहरू पूरा गरी अनुमोदन वा स्वघोषणा भएपछि वा सँगसँगै पूर्ण सरसफाइ उन्मुख क्रियाकलापहरू संचालन गरिनेछ। पूर्ण सरसफाइका सूचकहरू हाँसिल गरे पश्चात् उक्त क्षेत्रलाई पूर्ण सरसफाइ उन्मुख अवस्थाका रूपमा स्व-घोषणा गर्नुका साथै प्रमाणीकरण गर्न सकिनेछ। साथै सफा र स्वच्छ क्षेत्र जस्तै स्व-अनुगमन, अनुमोदन, स्व-घोषणा तथा प्रमाणीकरण प्रकृया अवलम्बन गरिनेछ।

४.७ सफा तथा स्वच्छ क्षेत्रका चरणहरू :

४.७.१. यस चरणमा निम्न लिखित क्रियाकलापहरू संचालन गरिनेछ :

- क) गाउँपालिका स्तरीय वास.सि.सि.लाई सक्रिय गराइनेछ।
- ख) समन्वय समिति र सरोकारवालाहरूको सहभागितामा खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणाको पुनरावलोकन एवं त्यस पछि संचालन गरिने क्रियाकलापहरूलाई सहयोग गर्न कार्यदल गठन गरिनेछ।
- ग) सरोकारवालाहरूको सहभागिता र सक्रियतामा गाउँपालिका र वडास्तरीय सरसफाइ स्वच्छता योजना तर्जुमा गरिनेछ।
- घ) गाउँपालिका केन्द्रदेखि वडा, टोल र सरसफाइ चौतारी तहमा खानेपानी, सरसफाइ, स्वच्छता सम्बन्धी मानव संसाधन विकासका लागि क्षमता विकास तालिम तथा अभिमुखीकरण गोष्ठीहरू आयोजना गरिनेछ।
- ङ) खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छतासँग सम्बन्धित विभिन्न विषयहरू चर्पीको समुचित प्रयोग, व्यक्तिगत सरसफाइ, न्यूनतम आवश्यक तथा सुरक्षित पानीमा पहुँच तथा प्रयोग, सुरक्षित खानाको प्रयोग, सफा र स्वच्छ घर, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था एवं कार्यालय, ठोस तथा तरल फोहोरको व्यवस्थापन, ढल तथा मानव मलमूत्रीय फोहोर व्यवस्थापन, वातावरणीय सरसफाइ आदिका विषयमा आम संचारको प्रयोग, अनुशिक्षण, गोष्ठी, तथा घरदैलो कार्यक्रम मार्फत जनचेतनामूलक क्रियाकलाप संचालन गरिनेछ।
- च) खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धनको व्यापक प्रचार प्रसार गर्नका लागि स्थानीय परिवेश र भाषा अनुरूप सूचना, शिक्षा र सञ्चार सामग्रीहरूको विकास र वितरण गरिनेछ।
- छ) खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सामग्रीहरूको ग्रामीण क्षेत्रसम्म पहुँच विस्तार गर्न निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरिनेछ।

- ज) सबै घरधुरीमा चर्पी एवं संस्थागत निकाय र आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक स्थानमा शौचालयहरूको निर्माण गरी चर्पीमा सबैको पहुँच र साबुन पानी सहितको प्रयोगको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- झ) आवश्यकता अनुसार सबै सार्वजनिक (बजार, राजमार्ग, धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थल लगायत) तथा संस्थागत शौचालयहरू प्रयोगकर्ता-मैत्री (वातावरणमैत्री, बालमैत्री, लैङ्गिकमैत्री, अपाङ्गता र बृद्ध-मैत्री) बनाइनेछ ।
- ञ) घरधुरी, स्थानीय संघसंस्था क्लब, समूह, समिति आदि मार्फत घरायसी चर्पी, संस्थागत तथा सार्वजनिक शौचालयहरूको नियमित मर्मत संभार र स्तरोन्नती गरी स्वच्छता कायम गरिनेछ । बालबालिकाको दिसालाई सुरक्षित बिसर्जन गरिनेछ ।
- ट) व्यक्तिगत स्वच्छता एवं साबुन पानीले हात धुने व्यवहारको विकासका लागि घर, संस्थागत निकाय, सार्वजनिक शौचालय, होटेल, क्यान्टिन आदिमा साबुन पानी सहित हात धुने स्थानको निर्माण सम्बन्धित जिम्मेवार पक्षले गर्नुपर्नेछ ।
- ठ) समुदाय परिचालन, आम संचार, सूचना, शिक्षा, सञ्चार सामग्रीहरू मार्फत घरघर, टोलटोल र संस्थाहरूमा खाना खानु अघि, बच्चालाई खाना खुवाउनु भन्दा अघि, दिसा गरेपछि, बच्चाको दिसा धोएपछि, फोहोर तथा विषादी आदि छोएपछि साबुन पानीले हात धुने लगायत थप व्यक्तिगत स्वच्छता प्रवर्द्धन सम्बन्धी ज्ञान, अभ्यासको प्रचार प्रसार र प्रदर्शनी गरिनेछ ।
- ड) महिलाहरूको महिनावारीलाई प्राकृतिक प्रकृत्याका रूपमा लिदै यसको स्वच्छता र व्यवस्थापनको लागि घरायसी, विद्यालय तथा संस्थागत निकायमा महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापनका लागि स्यानिटरी प्याड वा अन्य साधनहरूको सफाई एवं सुरक्षित बिसर्जन सम्बन्धी ज्ञानको प्रचार प्रसार गरिनेछ । समुदाय, विद्यालय, संस्थागत निकाय तथा सार्वजनिक शौचालयहरूमा स्यानिटरी प्याड वा अन्य साधनहरूको सरसफाइ एवं बिसर्जन गर्ने वैज्ञानिक व्यवस्था गरिनेछ ।
- ढ) सरोकारवालाहरूसँग समन्वय र सहकार्यमा सबै घरधुरी, संस्थागत निकाय, सार्वजनिक स्थानहरूमा खानेपानी आयोजना निर्माण तथा पुर्नस्थापना र मर्मत सम्भार गरी आधारभूत स्तरको खानेपानीको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।
- ण) सुरक्षित खानेपानीमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको समेत पहुँच सुनिश्चित गरि खानेपानी आयोजना र यसका स्रोतहरू मुहान, ईनार, ह्यान्ड पम्प, कुवा, वर्षातको पानी संकलन ट्यांकी आदिको संरक्षण गरी सरसफाइ र स्वच्छताका विभिन्न वैज्ञानिक उपायहरू अवलम्बन गरी कायम गरिनेछ ।
- त) घरायसी, संस्थागत तथा सार्वजनिक स्थानहरूमा पानीको सुरक्षित व्यवस्थापनका लागि ज्ञान, सीप, अभ्यास सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गरिनेछ । निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा घरायसी, संस्थागत, सामुदायिक स्तरमा पानी प्रशोधन, शुद्धीकरण सम्बन्धी सामग्रीहरूको बजारीकरण गरी कुनै विधि (फिल्टर, सोडिस, उमाल्ने, क्लोरिनेशन वा अन्य)को छनौट गर्ने अवसर उपलब्ध गराइनेछ ।
- थ) समुदाय परिचालन र आम सञ्चार क्षेत्रद्वारा घरायसी तहमा खानाको प्रयोग सम्बन्धी सुरक्षित व्यवहार जस्तै खाना राम्ररी पकाएर खाने, बासी खाना नखाने, खाएमा आवश्यक तापक्रम तथा शुद्धता कायम गरी खाने, फलफूल तथा काचै खाने खाद्यान्न राम्ररी धोएर सफा गरी खाने आदि बानी व्यवहारको विकास गरिनेछ ।

- द) सम्बन्धित सरकारी, गैर सरकारी संस्था, उपभोक्ता संस्था, नागरिक समाज आदिको संयुक्त टोली मार्फत संस्था, विद्यालय, होटल, रेस्टुरा, क्यान्टिन, होस्टेल आदिमा प्रयोग हुने खाना, खाना पकाउने तथा खाने भाँडाको सरसफाइ र स्वच्छता कायम गर्नका लागि प्रभावकारी अनुगमन गरिनेछ ।
- ध) घरायसी एवं संस्थागत तहमा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, सामाजिक परिचालक एवं पूर्ण सरसफाइ स्वयंसेवकहरू मार्फत घरायसी सरसफाइको महत्व, घर तथा संस्थाभित्र बाहिर सरसफाइ, भान्सा तथा गोठको सरसफाइ पशुपंक्षीको व्यवस्थापन, ठोस फोहोर संकलन, वर्गीकरण, त्यसको पुनः प्रयोग जस्ता कार्यहरू गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- न) घरायसी तथा संस्थागत निकायबाट निस्कासन भएको फोहोर पानीको व्यवस्थापन तथा प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान, सीप सम्बन्धमा प्रशिक्षण तथा अभिमुखीकरण र प्रचारप्रसार गरिनेछ ।
- प) निजी तथा सहकारी क्षेत्रसँगको सहकार्य र समन्वयमा घरायसी, सामुदायिक तथा संस्थागत तहमा ठोस (कुहिने र नकुहिने) तथा तरल फोहोर व्यवस्थापनका लागि स्थानीय परिवेशमा उपयुक्त हुने प्रविधिको सिफारिस गर्नुका साथै आवश्यकता अनुसार निर्माण, व्यवस्थापन र संचालन गरिनेछ ।
- फ) घर, संस्था, कार्यालय, सामुदाय, सार्वजनिक स्थान आदिमा रहेको शौचालयको खाल्डो/सेप्टिक ट्याङ्की भरिएपछि त्यहाँको मानव मलमुत्रीय फोहोरको उपचार गरी सुरक्षित स्थानमा विसर्जन गर्न स्थानीय स्तरमा संचालन गर्न सकिने प्रविधिको बजारीकरण गरी प्रयोग र संचालनमा ल्याइनेछ ।
- ब) टोल विकास संस्था, सरसफाइ चौतारी, क्लब, समिति आदिद्वारा सामुदायिक तथा सार्वजनिक सम्पत्ति, गाउँ, नगर, टोल, बाटोघाटो, चौतारा, पाटीपौवा आदिको सरसफाइ गरी सामुदायिक स्वच्छता प्रवर्द्धनमा सघाउ पुऱ्याइनेछ ।
- भ) गाउँपालिका क्षेत्रमा ठोस तथा तरल फोहोरमैलाको उचित संकलन, वर्गीकरण, ढुवानी, प्रशोधन, पुनः प्रयोग र अन्तिम निस्कासनको एकीकृत व्यवस्थापनका लागि स्यानिटरी ल्याण्डफिल साइटको निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
- म) अस्पताल, उद्योग धन्दा तथा कलकारखानाबाट निस्कने ठोस तथा तरल फोहोर सोहि हाताभित्र सुरक्षित स्थानमा नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्ड अनुसार व्यवस्थापन गरी अन्तिम विसर्जनका लागि हाता बाहिर निस्कासन गर्न दिइनेछ ।
- य) नगर एवं नगरोन्मुख क्षेत्रका घरायसी, संस्थागत, सार्वजनिक स्थानलाई ध्यानमा राखी व्यवस्थित ढल प्रणालीको निर्माण गर्नका लागि योजना तर्जुमा गरिनेछ ।
- र) दीर्घकालीन रूपमा गाउँपालिका क्षेत्रमा वधशालाहरूको निर्माण, वधशालाको सरसफाइ गर्ने कार्ययोजना बनाई त्यस क्षेत्रबाट संचालित फ्रेसहाउस र त्यसबाट निस्कने फोहोरको व्यवस्थापन गर्न सम्बन्धित व्यवसायीहरूलाई नै गर्न लगाइनेछ ।

ल) गाउँ कार्यपालिकाले आफ्नै लगानीमा स्वच्छ खानेपानी फिल्टर उद्योग तथा बजारीकरण गर्ने कार्य संचालनमा ल्याइनेछ ।

माथि उल्लेखित क्रियाकलापहरु सम्पन्न भए पश्चात् स्व-घोषणा, अनुमोदन तथा प्रमाणीकरण गर्न सकिनेछ ।

४.७.२. पूर्ण सरसफाइ उन्मुख क्षेत्र चरण

१) पूर्ण सरसफाइ अभियान अन्तर्गत कुनै पनि क्षेत्रलाई सफा र स्वच्छता क्षेत्र घोषणा र कायम गरी सकेपछि निरन्तर रुपमा तपसिलमा उल्लेखित पूर्ण सरसफाइ उन्मुख क्रियाकलापहरु संचालन गरिनेछ ।

क) सफा र स्वच्छता क्षेत्र चरणमा संचालित योजना, कार्यक्रम, क्रियाकलापहरुको पुनरावलोकन गरिनेछ र आवश्यकता अनुसार सुधारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

ख) घर, संस्था, शौचालयबाट ढल प्रणाली वा कुनै माध्यम मार्फत निश्चित स्थानमा सुरक्षित तरिकाले मानव मलमूत्रीय फोहोर (Faecal Sludge) निस्कासन तथा संकलन गरिनेछ । यसरी संकलीत मानव मलमूत्रीय फोहोर तथा फोहोर पानीलाई उपयुक्त प्रविधि मार्फत प्रशोधन गरी त्यहाँबाट निस्केका (Products) वस्तुहरु लाई घरायसी सरसफाइ, कृषि वा अन्य क्षेत्रमा पुनःप्रयोगमा जोड दिइनेछ । निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरी यस्तो कार्यलाई अभि प्रभावकारी बनाइनेछ ।

ग) घर, संस्था, कार्यालयमा प्रयोग तथा पुनःप्रयोग हुन नसकेको ठोस फोहोरमैलालाई स्रोतबाट सिधै संकलन गरी स्यानिटरी ल्याण्डफिल्डमा सुरक्षित रुपमा स्थानान्तरण, प्रशोधन एवं विसर्जनको व्यवस्था गरिनेछ ।

घ) स्थानीय निकाय र सरोकारवालाहरुको समन्वयमा आकासे पानी संकलन गरी प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

ङ) गाउँउन्मुख बस्ती तथा गाउँ क्षेत्रमा फोहोर पानी तथा सतही ढलको व्यवस्था गरिनेछ ।

च) नदीनालाको सरसफाइ, पार्क निर्माण तथा हरियाली प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।

छ) सरोकारवालाहरुसँगको समन्वयमा अस्पताल एवं औद्योगिक तथा कलकारखानाबाट उत्पादित जोखिमयुक्त फोहोरमैलाको सुरक्षित विसर्जन गरिनेछ ।

ज) सरोकारवालाहरुको समन्वयमा प्रयोगकर्ता-मैत्री उच्च गुणस्तरका खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छताका सुविधाहरु प्रवर्द्धन र विकास गरी पूर्ण सरसफाइ उन्मुख क्षेत्र निर्माणमा केन्द्रित रहन समुदाय परिचालनका क्रियाकलापहरु संचालन गरिनेछ ।

४.७.३. पूर्ण सरसफाइ उन्मुख क्षेत्र घोषणा चरणका सूचकहरू

- प्रयोगकर्ता-मैत्री गुणस्तरीय चर्पी निर्माण भएको ।
- नेपाल गुणस्तर मापदण्ड अनुसारको पिउने पानीमा सबैको पहुँच भएको ।
- ग्रामीण तथा छरिएका वस्तीमा मानव मलमुत्रको व्यवस्थापनको हकमा व्यवस्थित सेप्टिक ट्यांकीमा जोडिएको पक्की वाटरसील चर्पी लगायत अन्य उपयुक्त प्रविधिको प्रयोग भएको ।
- गाउँ र नगरोन्मुख क्षेत्रमा प्रशोधन सहितको व्यवस्थित ढल निर्माण भएको ।
- ठोस फोहोरमैलाको व्यवस्थापनका लागि आवश्यकता अनुसार स्यानिटरी ल्याण्ड फिल्ड साइटको निर्माण गरी संचालनमा रहेको ।
- वस्ति र वस्तिउन्मुख क्षेत्रमा सम्भव भए सम्म फोहोरमैलाको कम उत्पादन, पुनःप्रयोग र रिसाइकल गर्ने व्यवस्था भएको ।
- आकासे पानी संकलन र उपयोग गरेको ।
- नदीनाला, पोखरी, ताल तलैयाको पानीको प्राकृतिक गुणस्तर कायम राखेको ।
- वस्ती, टोल वरपर यथोचित हरियाली र पार्क निर्माण भएको ।

४.७.४. सफा र स्वच्छ अवस्था एवं पूर्ण सरसफाइका सूचकहरू

पूर्ण सरसफाइ अभियान अन्तर्गत सफा र स्वच्छ क्षेत्र एवं पूर्ण सरसफाइ उन्मुख क्षेत्रको स्व-अनुगमन वा प्रमाणीकरणका लागि अनुगमन गर्दा निम्न लिखित सूचकहरूलाई आधार मानी उक्त क्षेत्रको अवस्थाको लेखाजोखा, घोषणा एवं प्रमाणीकरणको अनुमोदन प्रक्रिया अवलम्बन गरिनेछ ।

क) पूर्ण सरसफाइ एवं सफा र स्वच्छ अवस्था क्षेत्र घोषणा चरणका सूचकहरू :

तल दिइएका ७ वटा मुख्य सूचकहरू अध्ययन अनुगमन गरी सो हाँसिल भएको पाईएमा कुनै क्षेत्रलाई सफा र स्वच्छ एवं पूर्ण सरसफाइयुक्त क्षेत्र भनी स्व-घोषणा वा प्रमाणीकरण गर्न सकिनेछ ।

१. योजना तर्जुमा तथा व्यवस्थापन

समन्वय समिति सक्रिय रहेको ।

WASH Plan तर्जुमा भएको ।

क्षमता विकासको लागि तालिमहरू सञ्चालन गरिएको ।

२. चर्पीको समुचित प्रयोग

- प्रत्येक घरधुरी, संघसंस्था र आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक स्थानहरूमा चर्पी निर्माण भई प्रयोग भएको ।
- साबुन पानी सहितको सुरक्षित, सफा चर्पी भएको ।
- खुला ठाउँमा दिसा नभेटिएको ।
- संघसंस्थाका र सार्वजनिक शौचालय प्रयोगकर्ता मैत्री भएको ।

३. व्यक्तिगत सरसफाइ

- प्रत्येक घरले उपयुक्त स्थानमा साबुन पानी सहितको हात धुने स्थान बनाएको ।
- घर, विद्यालय, संघसंस्था र सार्वजनिक शौचालयहरूमा साबुन पानीले हात धुने सुविधा (स्थान र साबुन पानी) भएको ।
- घर, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, कार्यालयहरूमा साबुन पानीले हात धुने, महिलाको मासिक धर्म व्यवस्थापन लगायतका व्यक्तिगत सरसफाइसम्बन्धी ज्ञान र अभ्यास भएको ।
- व्यक्तिगत सरसफाइमा ध्यान पुऱ्याएको (समुदायका सदस्य, विद्यालयका विद्यार्थी/शिक्षक/कर्मचारी, होटेल र रेष्टुराका कर्मचारी/व्यवस्थापक समेत) ।

४. सुरक्षित पानीमा पहुँच तथा प्रयोग

- आधारभूत स्तरको खानेपानीमा सबैको पहुँच भएको ।
- खानेपानी प्रणालीबाट सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध नभएको अवस्थामा घरायसी, विद्यालय, संघसंस्थामा पानी शुद्धीकरणका कुनै एक विधिको प्रयोग गरेर मात्र पानी पिउने गरेको ।
- घरायसी पानी शुद्धीकरणका आवश्यक सामग्रीहरू स्थानीय बजारमा उपलब्ध भएको ।

५. सुरक्षित खानाको प्रयोग

- घरको भान्सा, होटेल, क्यान्टिन तथा रेस्टुरा सफा रहेको र बासी तथा सडेगलेको खाना नखाने/नबेच्ने गरेको ।
- खाना पकाउने र खाने भाँडा सफा हुनुका साथै खानेकुरा र पिउने पानी छोपेर राखेको ।
- फलफूल तथा खानेकुराहरू राम्रोसँग सफा गरेर एवं पकाएर, तताएर खाने, खुवाउने गरेको ।
- सुरक्षित खानाको अनुगमनका लागि कार्यदल गठन गरी कम्तीमा चौमासिक रूपमा अनुगमन हुने गरेको ।

६. घरायसी एवं संस्थागत सरसफाइ

- घर, विद्यालय, संघ संस्था भित्र तथा बाहिर सफा रहेको ।
- विद्यालय, संघसंस्था र सार्वजनिक शौचालयहरूमा मासिक धर्म/महिनावारीमा प्रयोग गरिएका स्यानिटरी प्याड वा अन्य साधनहरूको सफाई एवं विसर्जन गर्ने वैज्ञानिक व्यवस्था भएको ।
- घर आँगन एवं विद्यालय, संघसंस्थाबाट निस्कने फोहोरलाई वर्गीकरण गरी कुहिने र नकुहिने फोहोरको समुचित व्यवस्थापन गरेको । घर एवं विद्यालय, संघसंस्थाबाट निस्कने फोहोर पानीको सुरक्षित निस्कासन भएको ।
- अस्पताल, उद्योग, कलकारखानाबाट निस्केको फोहोरको सुरक्षित संकलन, निस्कासन तथा विसर्जन सोही संस्थाले गर्ने गरेको ।
- उपयुक्त तरिकाले पशुपंक्षीको गोठ तथा खोर र मलमूत्र व्यवस्थापन गर्ने गरेको ।
- भान्सा कोठामा हावा ओहोरदोहोर हुने उचित व्यवस्था तथा धुँवा रहित चुल्होको प्रयोग भएको ।

७. वातावरणीय सरसफाइ

- गाउँ, टोल, नगर एवं सडक, चौतारा आदि सार्वजनिक स्थानहरूको सरसफाइको लागि सरसफाइ समिति गठन भएको ।
- घरायसी एवं संस्थागत तहमा ठोस तथा तरल फोहोर (मानव मलमूत्र बाहेक) व्यवस्थापनको आवश्यकता अनुसार उपयुक्त प्रविधिको प्रयोग भएको (पक्की वाटरशील चर्पी र व्यवस्थित सेप्टिक ट्याकमा जोडिएको) ।
- मानव मलमूत्रको व्यवस्थापनको हकमा व्यवस्थित सेप्टिक ट्याकीमा जोडिएको पक्की वाटरशील चर्पी लगायत अन्य उपयुक्त प्रविधिको प्रयोग भएको ।
- वस्ती वा वस्ति उन्मुख क्षेत्रबाट निस्कने फोहोरमैला (ठोस तथा तरल) को उचित व्यवस्थापन भएको ।
- वस्ती र वस्ति उन्मुख क्षेत्रमा ठोस फोहोरमैलाको व्यवस्थापनको लागि स्यानिटरी ल्याण्डफिल साइटको पहिचान गरी निर्माणका योजना तर्जुमा भएको ।
- व्यवस्थित ढल प्रणाली (मानव मल मुत्रीय फोहोरको व्यवस्थापन वा वैज्ञानिक फोहोर पानी प्रशोधन प्रणाली) को योजना तर्जुमा भएको ।

अध्याय ५ : अनुसूचीहरू

अनुसूची १. प्राथमिकीकरणमा परेका खानेपानी योजनाहरू निर्माणाधीन खानेपानी योजनाहरू:

क्र.सं.	योजनाको नाम	लाभान्वित क्षेत्र	सहयोगि निकाय	वडा नं.	लाभान्वित		कैफियत चा.लु.आ.व.२० ७८/०७९
					घर	जनसंख्या	
१	चैते खानेपानी आयोजना	शान्तीपुर, माछिताल		१	११५	६९०	
२	लालमटिया खानेपानी आयोजना	लालमटिया, वरा खुट्टि, रामनगर,	संघिय खानेपानी डिभिजन कार्यालय	२	८००	३८०४	७ करोड
३	वसन्तपुर खुरुहरिया खानेपानी आयोजना	वसन्तपुर खुरुहरिया	खा.पा.स.डि. दाङ्ग	३	२३५	१४००	
४	वसन्तपुर खानेपानी आयोजना	मौरिघाट, सुनपुर	खा.पा.स.डि. दाङ्ग	४	१६९३	३०५०	
५	प्रगतीनगर साना शहरी खानेपानी आयोजना		नेपाल सरकार र एसियाली विकास वैक	५,७,८	२१५६	१०७८०	२ करोड
६	पत्थरगडवा वृहत् खानेपानी योजना	भगवानपुर, पत्थरगडवा	खा.पा.स.डि. दाङ्ग	६	९४१	५६४६	
जम्मा					८६३९	४४८५८	

अनुसूची १.२ संघीय/प्रदेश सरकारलाई सिफारिस गर्ने वास योजनामा प्रस्तावीत नयाँ खानेपानी योजनाहरू :

क्र.सं.	प्राथमिकीकरण नं.	प्रस्तावीत नाम	योजनाको	वडा नं.	टोलको नाम	लाभान्वित घरसंख्या	लाभान्वित जनसंख्या
१	१	चैते	खानेपानी योजना	१	शान्तीपुर, माछिताल	११५	१५५
२	२	भानपुर	खानेपानी योजना	७	भानपुर, जगपुर	२४०	१२००
३	३	पुनखोला	खानेपानी योजना	५	पुनखोला	३५	१२०
४	४	वगासोता	खर्कटोल खानेपानी योजना	१	वगासोती, खर्कटोल	१५	७५
५	५	सिंगे करंगे	खानेपानी योजना	५	सिंगे करंगे	९२	४६०
६	६	तल्लो करंगे	खानेपानी योजना	५	तल्लो करंगे	२७	१६२
जम्मा						५२४	२१७२

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

अनुसूची १.३ वास योजनामा प्रस्तावीत मर्मत संभार गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरू :

क्र.सं.	प्राथमीकीकरण नं.	प्रस्तावीत योजनाको नाम	वडा नं.	टोलको नाम	लाभान्वित घरसंख्या	लाभान्वित जनसंख्या
१	१	वाउन्नेपाटा खानेपानी योजना	२	वाउन्नेपाटा, सिधे, घोप्टे, चरिङ्गे	४३	२५८
२	२	टापखोला खानेपानी योजना	९	देविकोट	३०	१३५
३	३	सल्ले अन्तरे सिमले वावरी खानेपानी योजना	९	सल्ले अन्तरे सिमले वावरी	७०	३६०
४	४	छुचुन्द्रे रातामाटा खानेपानी योजना	९	छुचुन्द्रे रातामाटा	३०	१२०
५	५	तल्लो घोसखोला खानेपानी योजना	९	तल्लो घोसखोला	६०	२७०
६	६	जुरपानी खानेपानी योजना	८	कोहलुवास, नयाँगाउ	३०	१५०
७	७	मिलन ढाँड खानेपानी योजना	८	मिलन ढाँड		
८	८	भुल्के खानेपानी योजना	५	भुल्के	५३	३१८
९	९	थकरिकोट खानेपानी योजना	५	थकरिकोट	६५	३९०
१०	१०	चित्रीकोट खानेपानी योजना	५	चित्रीकोट	३०	१५०
जम्मा					४११	२१५१

अनुसूची १.४ मौजुदा योजनाबाट विस्तार र पुनःस्थापना गर्नुपर्ने योजनाहरू :

क्र सं	योजनाको नाम	लाभान्वित क्षेत्र	वडा नं	लाभान्वित	
				घर	जनसंख्या
१	लालमटिया खानेपानी सुधार विस्तार आयोजना	लालमटिया, वराहखुट्टि, कटाहा आदि	२	८००	३८०४
२	नमुना आँपखोली खा.पा.आयोजना	उपल्लो भालुवाङ्ग	१	५२६	१४७६
३	स्यानी खानेपानी स्किम २ आयोजना	घोक्ले आँप	९		
४	वरडाँडा खानेपानी योजना		९		
५	वगासोती खानेपानी आयोजना		९		
६	प्रगती साना शहरि खानेपानी आयोजना	पीपरि, सिसहनिया, पहरुवा, सिंगे	५	२१५६	१२९३६
७	भालुवाङ्ग खानेपानी योजना	उपल्लो भालुवाङ्ग	१	१४००	८४००
८	लालमटिया वृहद खानेपानी योजना	लालमटिया, वराहखुट्टि, कटाहा	२	१०००	६०००

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

९	श्रीचौर खानेपानी योजना	मसुरीया, वगड्डी	३	१३६४	३९२४
१०	वसन्तपुर खुरुहरिया खानेपानी आयोजना	वसन्तपुर खुरुहरिया	३	२३५	१४००
११	वसन्तपुर खानेपानी योजना	मौरिघाट, वसन्तपुर, नयाँगाउँ	४		
१२	लामाखोला खानेपानी योजना	लामाखोला	९	३०	१५०
१३	पत्थरगडवा खानेपानी योजना	भगवानपुर, पत्थरगडवा	६	९४१	५६४६
१४	माथिल्लो करङ्गे खानेपानी योजना	माथिल्लो करङ्गे	५	१०६	६३६
१५	स्यानी खानेपानी स्कम १ आयोजना	घोक्ले आँप	९		
१६	रुपाकोट सोलार लिफ्ट खानेपानी आयोजना	रुपाकोट	९	४१	२४६
१७	वराखुट्टी खानेपानी योजना	वराखुट्टी	२	४०	२४०
जम्मा				८६३९	४४८५८

अनुसूची १.५ प्रस्तावित ठुलो मर्मत गर्नुपर्ने खानेपानी योजनाहरू

क स	क्याकलाप/ योजना	वडा नं	टोल	घरधुरी	जनसंख्या	योजनाको किसिम
१	वाउन्नेपाटा खानेपानी योजना	२	वाउन्नेपाटा	५०	३२०	ग्राभिटि पाइप
२	नमुना आँपखोली खानेपानी योजना	१	आँपखोली	२८१	१४९८	इलेक्ट्रिकल लिफ्ट
३	सिंगे खानेपानी योजना	१	सिंगे	१८५	९२५	ग्राभिटि पाइप
४	स्यानीघोस खानेपानी योजना	५	स्यानीघोस	४०	१७६	ग्राभिटि पाइप
५	पत्थरगडवा वृहत खानेपानी योजना	६	पत्थरगडवा, नयाँगाउ	७५७	४१५०	इलेक्ट्रिकल लिफ्ट
६	तल्लो करंगे खानेपानी योजना	५	तल्लो करंगे	२६	११२	ग्राभिटि पाइप
जम्मा				१३३९	८१८१	

अनुसूची २ सरसफाइ तथा स्वच्छता तर्फ

प्राथमिकरण नं.	कार्यक्रमहरू	वडा नं	कैफियत
१	पूर्ण सरसफाई वार्ड निर्माण सम्बन्धि कार्यक्रमहरू	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
२	विद्यालयहरूमा सर सफाई कक्षा संचालन	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
३	शौचालय सामग्री वितरण (विपन्न र शौचालय बिहिन घरधुरीहरूमा)	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
४	सेनेटरी प्याड निर्माण तालीम	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
५	पलाष्टिक मुक्त वडा निर्माण अभियान	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

६	फोहोर संकलनको लागि डष्टबिन बितरण कार्यक्रम	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
७	सार्वजनिक स्थलहरुमा फोहोर बिसर्जन खाडल निर्माण	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
८	हातधुने तालीम	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
९	महिनावारी स्वच्छता कार्यक्रम	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	

अनुसूची ३ सीप तथा क्षमता विकास तालीम तर्फ

प्राथमिकरण नं	कार्यक्रमहरु	वडा नं.	कैफियत
१	खानेपानी उपभोक्ता समितिको पदाधिकारीहरुको लागि लेखा तथा आर्थिक ब्यावस्थापन तालीम	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
२	प्लम्बिङ्ग तालीम	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
३	करेसावारी कार्यक्रम तालीम	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
४	ग्रामीण मर्मत सम्भार कार्यकर्ता तालीम	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	
५	पम्प अपरेटर, पम्प मर्मत बिद्युत मर्मत तालीम	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	

क्षमता विकासको लागि आवश्यक न्यूनतम क्रियाकलापहरु :

१. अभिमुखीकरण गोष्ठीहरु : गाउँपालिका, वडा, टोल, वस्ति, सरसफाइ चौतारी स्तरीय
२. प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिमहरु : गाउँपालिका, वडा, टोल, वस्ति, सरसफाइ चौतारी स्तरीय
३. सञ्चारकर्मीहरुको लागि अभिमुखीकरण
४. विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि अभिमुखीकरण
५. यातायात मजदुरहरुको लागि अभिमुखीकरण
६. सफाई मजदुरहरुको लागि अभिमुखीकरण
७. होटेल, रेस्टुराँ, खाजा पसल, क्यान्टिनका व्यवस्थापक र कर्मचरीलाई अभिमुखीकरण
८. निजी क्षेत्रका, उद्यमी व्यवसायी, प्रवर्द्धकहरुलाई अभिमुखीकरण

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

९. शिक्षक तथा शिक्षिकाहरुको लागि अभिमुखीकरण

१०. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति, सहकारी आदिको लागि अभिमुखीकरण

अनुसूची ४ प्रस्तावित रिचार्ज पोखरी योजनाहरु

प्राथमिकिकरण नं.	योजनाको नाम	स्थान टोल/वस्तीको नाम	वडा नं.	कैफियत
१	पुल्चोक नाकेडाँडा रिचार्ज पोखरी निर्माण	पुल्चोक नाकेडाँडा	वडा नं. १	
२	पाखापानी मन्दिर नजिक रिचार्ज पोखरी निर्माण	पाखापानी	वडा नं. १	
३	वाउन्नेपाटा रिचार्ज पोखरी निर्माण	वाउन्नेपाटा खा.पा. योजनाको मूलमा	वडा नं. २	
४	स्यानीघोस रिचार्ज पोखरी निर्माण	स्यानीघोस खा.पा. योजनाको मूलमा	वडा नं. २	
५	वराखुट्टि रिचार्ज पोखरी निर्माण	वराखुट्टि	वडा नं. २	
६	भुल्के रिचार्ज पोखरी निर्माण	भुल्के स्कूल छेउमा	वडा नं. ५	
७	रिचार्ज पोखरी निर्माण	देउकी सामुदायीक वन कार्यालय नजिक	वडा नं. ५	
८	रिचार्ज पोखरी निर्माण	दुर्गा मन्दिर पछाडि	वडा नं. ५	
९	करडे रिचार्ज पोखरी निर्माण	जोर पोखरी करडे	वडा नं. ५	
१०	रिचार्ज पोखरी निर्माण	शंकर सामुदायीक उ.स. कार्यालय नजिक	वडा नं. ७	

अनुसूची ५ विद्यालयको खानेपानी र सरसफाइको विवरण

क स	विद्यालयको नाम	टोल वा समुदाय	वडा	शौचालय छ/छैन	लैंगिक मैत्रि छ/छैन	ब्यवस्थित खानेपानीको व्यवस्था	अपाङ्ग मैत्रि सुविधा	सावुन पानीले हात धुने सुविधा	महिनावारी व्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था
१	राप्ती गंगा आधारभूत विद्यालय	चैते	१	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२	स्वर्गद्वारी आधारभूत विद्यालय	पुल्चोक	१	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
३	बराह आधारभूत विद्यालय	बगासोत १	१	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
४	नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय	भालुवाड	१	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
५	नव प्रतिभा आधारभूत विद्यालय	पाखापान १	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
६	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	लालमटि या	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
७	सपाङ्दी आधारभूत विद्यालय	सानीघोष	२	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
८	जनता आधारभूत विद्यालय	खुरुरिया	३	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक

राष्ट्री गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

९	दुर्गा भवानी आधारभूत विद्यालय	मसुरिया	३	छ	छ	छैन	छ	छ	छ	सन्तोषजनक
१०	बि. पि. आधारभूत विद्यालय	वसन्तपुर	३	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	राम्रो/सन्तोषजनक
११	नवज्योति आधारभूत विद्यालय	श्रीचौर	३	छ	छ	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१२	रात्री आधारभूत विद्यालय	मौरीघाट	४	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
१३	मौरिघाट माध्यमिक विद्यालय	मौरीघाट	४	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१४	जनज्योती आधारभूत विद्यालय	नयाँगाउँ	४	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
१५	बाल कल्याण आधारभूत विद्यालय	पहरुवा	५	छ	छ	छैन	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१६	प्राथमिक आधारभूत विद्यालय	थकरिकोट	५	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१७	नूतन बाल उद्यम आधारभूत विद्यालय	सिंगे	५	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१८	जनकल्याण आधारभूत विद्यालय		५	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१९	जनता आधारभूत विद्यालय	करगेकोट	५	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२०	सगरमाथा आधारभूत विद्यालय	भुल्के	५	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो/सन्तोषजनक
२१	सर्वोदय माध्यमिक विद्यालय	सिसहनिया	५	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२२	हंशेश्वर आधारभूत विद्यालय		५	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
२३	ज्ञानोदय माध्यमिक विद्यालय	पत्थरगहवा	६	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२४	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	छोड्की	७	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२५	श्री शंकर माध्यमिक विद्यालय	पीपरी	८	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२६	भद्राक्षीदेवी आधारभूत विद्यालय	घापखोला	९	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२७	आधारभूत विद्यालय	रुपाकोट	९	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
२८	बाल प्रगति आधारभूत विद्यालय	घोसखोला	९	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
२९	देवी आधारभूत विद्यालय	मसेरीडाँडा	९	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

कलेजहरु तथा उच्च मा.विहरु

क स	विद्यालयको नाम	टोल वा समुदाय	वडा	शौचालय छ/छैन	लैंगिक मैत्रि	पानीको व्यवस्था	अपाङ्ग मैत्रि सुविधा	हात धुने सुविधा	महिनावारी व्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था
१	ऐरावती बहुमुखी क्याम्पस	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२	आदर्श उच्च माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
३	उच्च माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	४	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
४	सर्वोदय उच्च माध्यमिक विद्यालय लालमटिया	लालमटिया	५	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
५	मुनलाईट उच्च माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो
६	सिरिन भ्याली उच्च माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	४	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो
७	द्विपज्योती माध्यमिक विद्यालय	लालमटिया	५	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक

निजि स्कूलहरु

क स	विद्यालयको नाम	टोल वा समुदाय	वडा	शौचालय छ/छैन	लैंगिक मैत्रि	व्यवस्थित खानेपानीको व्यवस्था	अपाङ्ग मैत्रि सुविधा	सावुन पानीले हात धुने सुविधा	महिनावारी व्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था
१	इन्द्रेणी बोर्डिङ स्कूल	पत्थरगढवा	६	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
२	मार्टिन इन्टरनेसनल बोर्डिङ स्कूल	पत्थरगढवा	६	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
३	द्विपज्योति सेकेण्डरी बोर्डिङ स्कूल	सिसहनीया	५	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन	सन्तोषजनक
४	शुभदर्पण सेकेण्डरी स्कूल	सिसहनीया	५	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
५	गोल्डेन फ्यूचर सेकेण्डरी स्कूल	पीपरी	८	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो
६	सिरिनभ्याली पब्लिक सेकेण्डरी स्कूल	मौरिघाट	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
७	सिद्धार्थ बोर्डिङ स्कूल	मौरिघाट	८	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
८	पब्लिक एजुकेसन एकाडेमी	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक
९	मुनलाईट बोर्डिङ स्कूल	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	सन्तोषजनक
१०	चन्द्रज्योति बोर्डिङ स्कूल	लालमटिया	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	राम्रो/सन्तोषजनक
११	पि प्राइमरी बोर्डिङ स्कूल	पाखापानी	१	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१२	देउखुरी भ्याली पब्लिक स्कूल	भालुवाङ्ग	१	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

१३	रिभर राप्ती बोर्डिङ स्कूल	भालुवाङ्ग	१	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	सन्तोषजनक
१४	दिप बोर्डिङ स्कूल	भालुवाङ्ग	१	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	सन्तोषजनक

अनुसूची ६ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पानी र सरसफाइ सुविधाको अवस्था

सि न	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	वडा नं	खानेपानी प्रणाली	सरसफाइको अवस्था
१	लालमटिया स्वास्थ्य चौकी , भालुवाङ्ग	१	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको ब्यवस्था	आधारभूत
२	सिसहनीया स्वाथ्य चौकी	५	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको ब्यवस्था	आधारभूत
३	मेडिकल हल २५ वटा		घरधुरी तथ्याङ्कमा उल्लेख भइसकेको छ	
४	रेडक्रश	१	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको ब्यवस्था	आधारभूत
५	सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा एकाई	६	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको ब्यवस्था	आधारभूत
६	सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा एकाई	४	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको ब्यवस्था	आधारभूत
७	सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा एकाई	९	पाइप प्रणालीबाट खानेपानीको ब्यवस्था	आधारभूत

अनुसूची ७ प्रस्तावित सार्वजनिक शौचालयहरु

क्र.सं.	चर्पी बनाउने ठाँउ	वडा नं.	टोलको नाम	लाभवन्ति संख्या
१	भालुवाङ्ग.मिनी बसपार्क	१	भालुवाङ्ग मिनी बसपार्क	३५० जना
२	भालुवाङ्ग क्रिकेट मैदान	१	भालुवाङ्ग क्रिकेट मैदान	१५० जना
३	शिद्धेश्वरी मन्दिर पाखापानी	१	पाखापानी	२५० जना
४	पुल्चोक दुर्गा मन्दिर	१	पुल्चोक दुर्गा मन्दिर	५०० जना
५	हनुमानगढी मन्दिर	१	हनुमानगढी मन्दिर	५०० जना
६	भालुवाङ्ग खड्केश्वरी	१	भालुवाङ्ग खड्केश्वरी	५०० जना
७	शान्तिपुर पिपलटारी	१	शान्तिपुर पिपलटारी	१४० जना
८	उपल्लो भालुवाङ्ग	१	उपल्लो भालुवाङ्ग	२०० जना
९	बाउनेपाता चिसापानी सा.व.उ.स.	२	बाउनेपाता	५२ जना
१०	स्यानीघोस होमस्टे	२	स्यानीघोस	२१ जना
११	सामुदायिक महिला भवन	२	लालमटिया	२५० जना
१२	कटहा मरुवाथान	२	कटहा	२५० जना
१३	करम्दी सा.व.उ.स. पछाडी	२	बराखुट्टी	२०० जना
१४	पोष्ट हाबेस्ट	२	लालमटिया	२०० जना
१५	बराखुट्टी बगे	२	बराखुट्टी बगे	२५० जना
१६	मसुरिया क्लिनिक भवन	३	मसुरिया	२५० जना
१७	सामुदायिक महिला भवन	३	नयाँ बस्ती मसुरिया	३०० जना
१८	महिला भवन खुरुहरिया	३	खुरुहरिया	२५० जना

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

१९	बसन्तापुर शिव मन्दिर	३	बसन्तापुर	२५० जना
२०	खुरुहरिया मरुवाथान	३	खुरुहरिया	३०० जना
२१	बसन्तापुर शिव मन्दिर जानेबाटो	३	बसन्तापुर	३०० जना
२२	सुन्दरपुर खेलमैदान	४	सुन्दरपुर	२०० जना
२३	रात्री प्रा.वि. मौरीघाट	४	मौरीघाट	१७५ जना
२४	बुढीचौर प्रतिक्षालय	४	बुढीचौर	१०० जना
२५	सुन्दरपुर शिव मन्दिर	४	सुन्दरपुर	२०० जना
२६	नयाँगाउँ सार्वजनिक बगैचा	४	नयाँगाउँ	१७५ जना
२७	मभनीगढ देवी मन्दिर	४	मभनीगढ	१५० जना
२८	पहरुवा महिला सामुदायिक भवन	५	पहरुवा	७५ जना प्रती माहिना
२९	वडा नं.५ परिसर भित्र	५	वडा नं.५ परिसर भित्र	१५० जना
३०	लट्टुहवा मरुवाथाना	५	लट्टुहवा	२६५ जना
३१	पहरुवा मरुवाथाना	५	पहरुवा	२२० जना
३२	कालापानी मरुवाथाना	५	कालापानी	२२४ जना
३३	पहरुवा सामुदायिक भवन	५	पहरुवा	२२० जना
३४	बगरापुर महिला भवन र होमस्टेमा	६	बगरापुर	२५२ जना
३४	पत्थरगढवा महिला भवन	६	पत्थरगढवा	२३७ जना
३४	पत्थरगढवा बजार भित्र	६	पत्थरगढवा	२८० जना
३४	सगरापुर महिला भवन तथा वालबिकाश	६	सगरापुर	१८६ जना
३४	अर्नहनपुर मरुवाथानर रामजानकी मन्दिर निर	७	अर्नहनपुर	२०० जना
३५	बालउद्यान बड्का सिसहनियाँ	७	बड्का सिसहनियाँ	२९० जना
३६	मरुवाथान र हेल्थक्लिनिक भवन नजिक	७	भानपुर	२१९ जना
३७	महिला भवन छोटकी सिसहनियाँ	७	छोटकी सिसहनियाँ	६० जना प्रती माहिना
३८	सामुदायिक भवन बड्का सिसहनियाँ	७	बड्का सिसहनियाँ	२८० जना
३९	शिव मन्दिर छोटकी सिसहनियाँ	७	छोटकी सिसहनियाँ	२०० जना
४०	रामघाट मन्च अर्नहनपुर	७	अर्नहनपुर	१७०० जना
४१	जकपुर टोलमा सामुदायिक	७	जकपुर	४५ जना प्रती माहिना
४२	शिव मन्दिर बड्का सिसहनियाँ	७	बड्का सिसहनियाँ	२७० जना
४३	पिपरी शिव मन्दिर	८	पिपरी	३५० जना
४४	मिलन डाँडा र्जास्थ्य ईकाई	८	मिलनडाँडा	२०० जना
४५	विजौरी सामुदायिक भवन	८	विजौरी	२१५ जना
४६	भद्रक्षेदेवी मन्दिर देवीकोट	९	देवीकोट	३५० जना
४७	देवीकोट मुसलिमटोल मदरासा	९	देवीकोट मुसलिमटोल	५२ जना
४८	मसेरीडाँडा विद्यालय मसेरीडाँडा	९	मसेरीडाँडा	१७५ जना
४९	घोङ्गले आँप खा. पा. अपिसमा	९	अपिसमा	१०० जना
५०	प्रा.वि. ढापखोला खा.पा.	९	प्रा.वि. ढापखोला खा.पा.	५० जना

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

अनुसूची ८ गाउँपालिका भरि खानेपानी सेवा विस्तार योजना

वडा नं	जम्मा		वास योजनामा प्रस्तावित बाट		मौजुदा योजना बाट विस्तार		निर्माणाधिन योजनाबाट		अन्य निकायबाट प्रस्तावित बाट	
	घरधुरी	जनसंख्या	घरधुरी	जनसंख्या	घरधुरी	जनसंख्या	घरधुरी	जनसंख्या		
१	११६६	५१०५	१३०	२३०	१९२६	९८७६	२	१०		
२	१३४२	६७९२	४३	२५८	१८४०	१००४४	१०५१	५२५५		
३	१२४१	६६४१			१५९९	५३२४	०	०		
४	१२१५	५९६२			०	०	४७३	२३६५		
५	७५६	३९०४	३०२	१६००	२२६२	१३५७२	७६९	३८४५		
६	९१८	५१९०			९४१	५६४६	२०५	१०२५		
७	८४५	४५५४	२४०	१२००	०	०	८२६	४१३०		
८	९२०	४५६२	३०	१५०	०	०	११९६	५९८०		
९	३६०	१७२३	१९०	८८५	७१	३९६	४२	२१०		
जम्मा	८,७६३	४४,४३३	९३५	४३२३	८६३९	४४८५८	४५६४	२२८२०		

अनुसूची ९ खानेपानी योजनाहरूको दिगोपना (Sustainability)

अध्ययन गरिएका जम्मा खानेपानी योजनाहरू २४ वटा

सि नं	सुचकहरू	अध्ययन गरिएको नतिजा		अपेक्षा गरिएको	सुधारको आवश्यकता
		संख्या	प्रतिशत		
१	समिति गठन	२४	१००%	१००%	छैन
२	३३% महिला सहभागिता	२४	१००%	१००%	छैन
३	जलश्रोत समितिमा दर्ता	२४	७५%	१००%	छ
४	आफ्नै कार्यालय भवन	२४	०%	१००%	छ
५	आफ्नै मर्मत संभार प्राविधिक भएका	२४	४०%	१००%	छ
६	मर्मत संभार कार्यकर्तालाई तलब उपलब्ध गराउने	२४	४०%	१००%	छ
७	आफैले लेखा व्यवस्थापन गर्ने	२४	५०%	१००%	छ
८	लेखापालले लेखा व्यवस्थापन गर्ने	२४	०%	१००%	छ
९	नियमित बैठक गर्ने	२४	७५%	१००%	छ
१०	नियमित वार्षिक साधारण सभा गर्ने	२४	२५%	१००%	छ
११	पानी महशुल उठाउने गरेका	२४	४०%	१००%	छ
१२	वार्षिक लेखा परीक्षण गराउन	२४	२५%	१००%	छ
१३	आफ्नै मर्मत संभार कोष	२४	४०%	१००%	छ

अनुसूची १० वास क्षेत्रका सरोकारवाला संस्थाहरु र जिम्मेवारी

१. कार्यक्रम संचालन तह:

क्र. स	सरोकारवालाहरु	कार्य क्षेत्र
१	व्यक्ति	<ul style="list-style-type: none"> खानेपानी तथा चर्पीको समुचित प्रयोग, सरसफाइ, मर्मत सम्भार, व्यक्तिगत सरसफाइ गर्ने । स्वच्छता प्रवर्धनका बानी व्यवहार अवलम्बन गर्ने, नमुना बनेर देखाउने । सरसफाइ र स्वच्छतालाई जीवन पद्धतिको रुपमा अवलम्बन गर्ने ।
२	घर परिवार	<ul style="list-style-type: none"> चर्पीको निर्माण, सुरक्षित प्रयोग गरी नियमित सरसफाइ र मर्मत सम्भार गर्ने । सरसफाइ र स्वच्छतामा आफुले गरेका असल अभ्यासलाई सामाजिकीकरण गराउने । सुरक्षित पानी र खानाको प्रयोग गर्ने । घर आँगन र वरिपरिको सरसफाइ गरी घर बगैचा व्यवस्थापन गर्ने । स्वच्छकर बानी व्यवहार विकासका लागि परिवारका सदस्य र छिमेकीलाई अभिप्रेरणा गर्ने । घरधुरीबाट निस्कने फोहोरमैलाको वर्गीकरण गरी सुरक्षित व्यवस्थापन गर्ने । सफा र स्वच्छ घर प्रवर्द्धन गरी नमुनाको रुपमा प्रस्तुत हुने । आफुले गरेका खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धि असल अभ्यासको स्व:अनुगमन गर्ने ।
३	विद्यालय तथा क्याम्पसहरु	<ul style="list-style-type: none"> पाठ्यक्रममा उल्लेख गरिएको प्रयोगात्मक नम्बर लाई सरसफाइको आनिबानि परवर्तन संग जोडेर अधि बढाउने । पाठ्यक्रममा उल्लेख गरिएका परियोजना कार्यलाई विद्यार्थीले उसको घरमा गरेको सरसफाइ र स्वच्छताको गतिविधि संग जोडेर अधि बढाउने । पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धी कार्ययोजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने । विद्यार्थी बाल क्लव गठन गरी सक्रियतामा ल्याउने । बाल-मैत्री, लैगिंक-मैत्री चर्पी यूरिनल तथा खानेपानी सुविधा निर्माण गरी प्रयोगमा ल्याउने तथा नियमित मर्मत सम्भार गर्ने । विद्यालयमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको आचार संहिता तयार गरी लागु गराउने । सुरक्षित पानीको प्रयोग गर्ने । स्वच्छकर बानी व्यवहार विकासका लागि विद्यार्थी र समुदायलाई अभिप्रेरणा गर्ने । फोहोरमैलाको वर्गीकरण गरी सुरक्षित व्यवस्थापन गराउने । विपद्को समयमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी सचेतना गराउने । विद्यालय र समुदाय सरसफाइको सिकाइ केन्द्रका रुपमा विकास गराउने । सफा र स्वच्छ विद्यालय तथा क्याम्पस प्रवर्द्धन गरी नमुनाको रुपमा प्रस्तुत गराउने ।
४	समुदाय तथा समिति	<ul style="list-style-type: none"> पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धी कार्ययोजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने । गाउँ टोल समूहको गठन तथा सक्रियता गराउने । बाटोघाटोको नियमित सरसफाइ गर्ने । स्थानीय नियम, आचार संहिताको विकास र परिपालना गराउने । प्रयोगकर्ता-मैत्री सरसफाइ सुविधाको निर्माण तथा स्तरोन्नती गरी नियमित मर्मत सम्भार गराउने । खानेपानीको स्रोत साथै निर्माण भएका अन्य संरचनाहरु जस्तै पाइपलाइन र टैंकहरुको मर्मत सम्भार तथा संरक्षण गर्ने गराउने । प्रयोग गरिरहेको पानी सुरक्षित नभएमा, पानीको शुद्धीकरण गरी प्रयोग गर्न लगाउने । समुदायमा सरसफाइ र स्वच्छता कायम राख्ने । सार्वजनिक शौचालयको निर्माण, व्यवस्थापन, सरसफाइ र मर्मत सम्भार गर्ने ।

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (बास) योजना

		<ul style="list-style-type: none"> स्वच्छकर बानी व्यवहार विकासका लागि घरधुरी र नागरिक समुदायलाई अभिप्रेरणा गर्ने । फोहोरमैलाको वर्गीकरण र समुचित व्यवस्थापन गर्ने । वृक्षारोपण, हरियाली पार्क, बगैचा, चौताराको निर्माण र संरक्षण गर्ने । समुदायलाई सफा र स्वच्छता विकास गरी पूर्ण सरसफाइ तर्फ उन्मुख भएको नमुना समुदाय बनाउने ।
५	उपभोक्ता समिति (खानेपानी तथा सरसफाइ बजार व्यवस्थापन समिति वन व्यवस्थापन समिति)	<ul style="list-style-type: none"> लक्षित समूह, समिति र समुदायलाई खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छताको व्यवहार परिवर्तनमा सचेतितकरण गरी सक्रिय बनाउने । नीति नियम, आचार संहिता तर्जुमा गरी लागु गराउने । स्थानीय स्रोत साधनको पहिचान गरी परिचालन गराउने । अवस्था विश्लेषण, तथ्याक संकलन गर्न सहयोग पुऱ्याउने । विपद्को समयमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी सचेतना गराउने । अनुगमन र सहजीकरण गर्न सहयोग पुऱ्याउने । सरोकारवालाहरु तथा समन्वय समितिसँग समन्वय गर्ने । स्वच्छकर बानी व्यवहार विकासका लागि घरधुरी र नागरिक समुदायलाई अभिप्रेरणा गर्ने । फोहोरमैलाको वर्गीकरण र समुचित व्यवस्थापन गर्ने । वृक्षारोपण, हरियाली पार्क, बगैचा, चौताराको निर्माण र संरक्षण गर्ने । खानेपानी तथा सरसफाइका सुविधाहरुको नियमित प्रयोग, मर्मत संभार र व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउने ।
६	पशुवधशाला संचालक	<ul style="list-style-type: none"> उचित स्थानमा वधशाला निर्माण गराउने । वधशालाको सरसफाइ र त्यहाँबाट निस्केको फोहोर व्यवस्थापन गर्ने । मासुको स्वच्छता कायम राखि स्वच्छ मासु मात्र बिक्री बितरण गराउने ।
७	सरकारी कार्यालय, गै.स.स., सहयोगि निकाय, रेडक्रस सोसाइटी, निजी कार्यालय आदी	<ul style="list-style-type: none"> प्रयोगकर्ता-मैत्री चर्पी, यूरिनल तथा खानेपानी संरचनाको निर्माण, प्रयोग तथा मर्मत सम्भार गराउने । आवश्यक स्रोत र साधन उपलब्ध गराउने । खानेपानीको स्रोत साथै निर्माण भएका संरचनाको संरक्षण गराउने । प्रयोग गरीरहेको पानी सुरक्षित नभएमा, पानीको शुद्धीकरण गरी प्रयोग गर्न लगाउने । समुदायमा सरसफाइ र स्वच्छता कायम राख्ने । सार्वजनिक शौचालयको निर्माण, व्यवस्थापन, सरसफाइ र मर्मत सम्भार गराउने । समुदाय परिचालनको कार्य अघि बढाउने । समुदायमा महसुशिकरण गराई व्यवहार परिवर्तनका गतिविधिहरु सञ्चालन गराउने । कार्यक्रममा सुशासन कायम गराउने । नीति नियम तयार गराउने । आफ्नो कार्यालयलाई नमुनाको रूपमा स्थापित गराउने । सुरक्षित पानीको प्रयोग गर्ने गराउने । कार्यर्यालय र वरिपरिको सरसफाइ कायम राख्ने । स्वच्छकर बानी व्यवहार विकासका लागि कर्मचारी र सेवाग्राहीलाई अभिप्रेरणा गर्ने । फोहोरमैलाको वर्गीकरण र समुचित व्यवस्थापन गर्ने । सफा र स्वच्छ कार्यालय प्रवर्द्धन गरी नमुनाको रूपमा प्रस्तुत हुने ।
८	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> आफु र आफ्नो परिवारले सफा र स्वच्छता कायम राखि नमुनाको रूपमा प्रस्तुत हुने । समुदायमा ज्ञान, सीप र सचेतना विस्तार गर्ने । सामुदायिक सशक्तिकरण र सक्रियतामा वृद्धि गर्ने ।

राष्ट्री गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

	कार्यकर्ता	<ul style="list-style-type: none"> • अभिमुखीकरण र ट्रिगरीङ्ग गर्ने । • सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालनमा सहजीकरण गर्ने । • विपद्को समयमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी सचेतना र सामग्री वितरणमा सहयोग गर्ने । • सफा र स्वच्छ आनीवानी प्रदर्शन गरी नमुनाका रूपमा प्रस्तुत हुनुपर्ने । • अनुगमन र सहजीकरण गर्न सहयोग पुर्याउने ।
९	शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति र अभिभावक शिक्षक संघ	<ul style="list-style-type: none"> • पाठ्यक्रममा उल्लेख गरिएको प्रयोगात्मक नम्बर लाई सरसफाइको आनिबानि परवर्तन संग जोडेर अधि बढाउने । • पाठ्यक्रममा उल्लेख गरिएको परियोजना कार्यलाई विद्यार्थीले उसको घरमा गरेको सरसफाइ र स्वच्छताको गतिविधि संग जोडेर अधि बढाउने । • पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धी कार्ययोजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने । • विद्यालयमा बाल क्लव गठन गरी नियमित सल्लाह सुझाव उपलब्ध गराउने । • समन्वय समितिमा प्रतिनिधित्व गरी सक्रिय सहभागि हुने । • आनिबानी परिवर्तन सम्बन्धि ज्ञान, सीप, अभ्यास दिई सचेतना विस्तार गर्ने । • विद्यार्थी, विद्यालय परिवार र समुदायको सशक्तिकरण र सक्रियता वृद्धि गर्ने । • अभिमुखीकरण र तालिम सञ्चालन गर्ने । • आफु संलग्न निकायमा खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छताको आचार संहिता तयार गरी लागु गर्न सहयोग गर्ने । • विपद्को समयमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी सचेतना विस्तार साथै सामग्री वितरणमा सहयोग पुर्याउने । • आफ्नो घर परिवार र विद्यालयको स्वअनुगमन गर्ने । • आनिबानि परिवर्तनका क्रियाकलापको सहजीकरण गर्न सहयोग पुर्याउने । • सफा र स्वच्छ विद्यालय प्रवर्द्धन गरी नमुनाको रूपमा प्रस्तुत हुने ।
१०	विद्यार्थी, बाल क्लव	<ul style="list-style-type: none"> • आफु र आफ्नो घर परिवारलाई खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको ब्यवहार परिवर्तनमा नमुना राख्ने । • विद्यालय सेवा क्षेत्रभित्र सरसफाइ क्यालेन्डर बनाइ कार्यक्रम संचालन गर्ने । • सरसफाइका सुविधाहरु एवं कक्षा कोठा र वरिपरिको वातावरणीय सरसफाइ गर्ने । • तथ्याक संकलन, सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालनमा सहभागी हुने । • अविभावकहरुलाई खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन गर्न अभिप्रेरित गर्ने । • आफुले गरेका आनिबानि परिवर्तन क्रियाकलापको स्वअनुगमन गर्ने । • सफा र स्वच्छ विद्यालय प्रवर्द्धन गरी नमुनाको रूपमा प्रस्तुत हुने ।
११	स्थानीय क्लव र समूह	<ul style="list-style-type: none"> • आफु र आफ्नो घर परिवारलाई खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको ब्यवहार परिवर्तनमा नमुना राख्ने । • खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धि ज्ञान, सीप र सचेतना विस्तार गर्ने । • सामुदायिक सशक्तिकरण र सक्रियता वृद्धि गर्न सहयोग पुर्याउने । • अभिमुखीकरण र ट्रिगरिङ्ग गर्न सहयोग पुर्याउने । • अवस्था विश्लेषण, तथ्याक संकलन गर्न सहयोग पुर्याउने । • सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालनमा सहजीकरण गर्न सहयोग पुर्याउने । • विपद्को समयमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी सचेतना र सामग्री वितरणमा सहयोग पुर्याउने । • अनुगमन र सहजीकरण गर्न सहयोग पुर्याउने ।

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (बास) योजना

		<ul style="list-style-type: none"> • सफा र स्वच्छ संस्था प्रवर्द्धन गरी नमुनाको रूपमा प्रस्तुत हुने ।
१२	वित्तीय संस्था तथा सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो संस्था लाई सफा र स्वच्छ संस्थाको रूपमा विकास गराउने । • सरसफाइ सामग्रीको बजारीकरणमा सहयोग गर्ने । • सहूलियत व्याँज दरमा ऋण प्रदान गर्ने । • सामग्रीहरूको बजारीकरण र वितरण गर्ने ।
१३	संचारकर्मी तथा नागरिक समाज	<ul style="list-style-type: none"> • खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको व्यवहार परिवर्तनमा आफु र आफ्नो परिवार नमुनाको रूपमा प्रस्तुत हुने । • सन्देशमूलक सामग्रीहरूको प्रचारप्रसार गर्ने । • अध्ययन, अवलोकन र सफल कथाहरूको प्रचारप्रसार गर्ने । • समुदायमा भए गरेका क्रियाकलापको अनुगमन र पैरवी गर्ने ।
१४	निजी क्षेत्रका व्यवसायी र मठ मन्दिर संचालक आदि	<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो संस्था लाई सफा र स्वच्छ संस्थाको रूपमा विकास गराउने । • सरसफाइ सामग्रीको बजारीकरणमा सहयोग गर्ने । • फोहोरको वर्गीकरण गरेर व्यवस्थापन गराउने । • कार्यस्थल र सेवाको सरसफाइ र स्वच्छता कायम गर्ने । • सरसफाइ तथा स्वच्छता अभियानमा कर्मचारी, संगठन र निकायहरूलाई परिचालन गर्ने ।

अनुसूची १०.२ नीति निर्माण तथा समन्वय तह

क्र.स.	सरोकारवालाहरु	कार्य क्षेत्र
१	गा.पा. तथा न.पा. र जिल्ला	<ul style="list-style-type: none"> ▪ रणनीतिक योजना तथा कार्ययोजना तर्जुमा गर्न सहयोग र कार्यान्वयन गर्ने ▪ बजेट तथा मानव संसाधन व्यवस्थापन गराउने । ▪ नेतृत्व, समन्वय र सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने । ▪ अनुगमन, नियमन र सुपरिवेक्षण गर्ने ।
२	सरकारी कार्यालयहरु मन्त्रालय तथा जिल्ला तहका कार्यालयहरु	<ul style="list-style-type: none"> ▪ नीति तथा रणनीति निर्माण गराउने र योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गराउने । ▪ बजेट तथा मानव संसाधन व्यवस्थापन गर्ने । ▪ आफ्नो कार्यालयलाई सफा र स्वच्छता कायम राख्ने । ▪ समन्वय र सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने । ▪ अनुगमन मुल्यांकन गर्ने, नियमन र सुपरिवेक्षण गर्ने ।
३	निर्देशन तथा समन्वय समिति	<ul style="list-style-type: none"> ▪ क्षेत्रगत सरोकारवालाहरु संग समन्वय तथा श्रोत साधन पहिचान गर्ने ▪ सरसफाइका मुद्दाहरूलाई स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय तहमा पैरवी गर्ने ▪ रणनीतिक योजना तथा कार्ययोजना तर्जुमा गर्न सहयोग र कार्यान्वयन गर्ने ▪ नेतृत्व, समन्वय र सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने । ▪ अनुसन्धान र विकासका कृयाकलापमा सहयोग पुऱ्याउने ▪ अनुगमन, नियमन र सुपरिवेक्षण गर्ने ।
४	विकास साभेदार संस्था	<ul style="list-style-type: none"> ▪ क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सम्बन्धित कार्यालय र समन्वय समितिलाई प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोग गर्ने । ▪ संरचना निर्माणका कार्यहरु संचालन गर्न सहयोग गर्ने । ▪ अनुगमन मुल्यांकनमा सहयोग गर्ने ।
५	राजनीतिक दल र दलका भातृ संगठनहरु	<ul style="list-style-type: none"> ▪ सरसफाइलाई राष्ट्रिय विकासको महत्वपूर्ण मूलधारका रूपमा स्थापित गर्ने । ▪ नीति निर्माण सहयोग गर्ने, दलका भातृ संगठनहरु लाई परिचालन गराउने । ▪ सरसफाइका लागि प्रयाप्त बजेट व्यवस्थापन गर्ने ।

अनुसूची ११ सरसफाइ अनुगमन फारमहरु

फारम नं. १

घरायसी तहको पूर्ण सरसफाइ अनुगमन फारम

(वार्ड वास.सि.सि.ले नियमित रूपमा भर्ने)

घरमूलीको नाम :

राप्ती गाउँपालिका वडा नं : टोलको नाम :

भेट गरेको मिति:

१..... २ ३

	पूर्ण सरसफाइका लागि सहयोगी क्रियाकलापहरु	भेट-१	भेट-२	भेट-३
क)	चर्पीको प्रयोग (घरायसी तथा सस्थागत)			
१	सबैले सँधै सुरक्षित चर्पीमा दिसापिसाव गर्ने गरेको			
२	चर्पीको सरसफाइ नियमित गर्ने गरेको			
३	चर्पीको प्रयोग पछि हात धुनका लागि साबुन पानीको पहुँचयुक्त व्यवस्था भएको			
ख)	व्यक्तिगत सरसफाइ			
१	साबुन पानीले हात धुने बानी			
१.१	-चर्पीको प्रयोग गरिसकेपछि साबुन पानीले हात धुने बानी भएको,			
१.२	-खाना बनाउनु, खानु र खुवाउनु अघि साबुन पानीले हात धुने गरेको,			
१.३	-फोहर बस्तु विषादी छोएपछि साबुन पानीले हात धुने गरेको,			
१.४	-विरामी तथा बच्चाको स्याहार गर्नु अघि र पछि साबुन पानीले हात धुने गरेको,			
२	महिनावारी अवधिको सरसफाइ			
३	अन्य सरसफाइ(नुहाउने, दाँत माक्ने, नड. काट्ने आदि)			
ग)	न्यूनतम आवश्यक तथा सुरक्षित पानीमा पहुँच तथा प्रयोग			
१	पानीको भण्डार तथा प्रयोग गर्ने भाँडा सफा तथा छोपेर राखेको			
२	छोपेको ईनार, हेन्डपम्प, सुरक्षित मुहानको पानी प्रयोग गर्ने गरेको			
३	खानेपानी सुरक्षा योजना लागु भएको योजनाको पानी प्रयोग गर्ने गरेको			
४	घरायसी पानी शुद्धिकरणका विधीहरुको ज्ञान तथा प्रयोग			
घ)	सुरक्षित खानाको प्रयोग			
१	पकाउने भाँडा, भान्सा सफा र सुरक्षित खानेकुराहरु सधै छोपेर राख्ने गरेको ।			
२	खानेकुराहरु राम्रोसंग पकाएर मात्र खाने गरेको			
३	बासी सडेगलेका खानेकुराहरु नखाने तथा खानेकुराहरु राख्नु परेमा सुरक्षित किसिमले राख्ने गरेको ।			

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

४	सुरक्षित पोषणयुक्त खाद्यबस्तुको प्रयोग गरि खानेकुरा बनाउने गरेको तथा काचै खाने कुराहरु सुरक्षित पानीले धोएर खाने गरेको			
५	समय समयमा गरिने अनुगमनले सुरक्षित खानेकुरा भएको सुनिश्चिता गर्नुपर्ने			
ड.)	सफा र स्वच्छ घर आँगन			
१	घर आँगनको सधैँ सफाई गर्ने गरेको (चाड., जुठेलो, खाडल आदि)			
२	घरबाट निकाल्ने फोहरलाई वर्गीकरण तथा व्यवस्थापन गर्ने गरेको			
३	घरबाट निस्कने फोहर पानीको उचित व्यवस्थापन गर्ने गरेको			
४	पशुपंक्षीका लागि छुट्टै गोठ तथा खोर बनाई तिनीहरुबाट निस्कने फोहरको उचित व्यवस्थापन गर्ने गरेको			
५	धुवाँ रहित भान्सा कोठा भएको (सुधारिएको चुल्हो, वायोग्यास चुल्हो, ग्याँस चुल्हो आदिको प्रयोग भएको)			

नोट: प्रत्येक घरधुरीको लागि एक एक प्रति आवश्यक पर्ने

फारम नं २:

सार्वजनिक/समुदाय तहको पूर्ण सरसफाइ अनुगमन फारम

(वार्ड वास.सि.सि.ले नियमितरूपमा भर्ने)

समुदायको नाम:

वडा नं:

समूह प्रकृति:

भेट गरेको मिति: १..... २ ३

पूर्ण सरसफाइका लागि सार्वजनिक स्थल सहयोगी क्रियाकलापहरु		भेट-१	भेट-२	भेट-३
च)	वातावरणीय सरसफाइ (समुदायले गर्ने)			
१	सार्वजनिक स्थलहरु सधैँ सफा रहेको (प्लास्टिक, बोटल आदि)			
२	खानेपानीको मुहानहरु संरक्षण गरिएको / खानेपानी सुरक्षा योजना लागु भएको			
३	प्रत्यक्ष असर गर्ने गरि वायु प्रदुषण नभएको			
४	फोहर मैला (Solid, Liquid and Fecal Waste) को उचित व्यवस्थापन भएको			
५	पर्याप्त हरियाली वातावरण भएको			

नोट: एउटा समूहको लागि एक प्रति गर्ने हुनाले आवश्यकतानुसार तयार गर्ने

फारम नं ३:

राप्ती गाउँपालिका, दाङ्ग

पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धि अनुगमन टोलीले भर्ने फारम

वडागत तहको पूर्ण सरसफाइको समग्र अवस्था

वडा नं.

अनुगमन गरेको मिति :

क्र.स	घरमुलीको नाम	चर्पीको नियमित प्रयोग		व्यक्तिगत सरसफाइ		न्यूनतम आवश्यक तथा सुरक्षित पानीमा पहुँच तथा प्रयोग		सुरक्षित खानाको प्रयोग		सफा र स्वच्छ घर आँगन		पूर्ण सरसफाइ घोषणा गर्न उपयुक्त	
		छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
१													
२													
३													
४													
५													
६													
७													
८													
९													
१०													
११													
१२													
१३													
१४													
१५													
१६													
१७													
१८													

फारम नं. ४

राप्ती गाउँपालिका
पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धि कार्यको अनुगमन फारम
वडा तह (गाउँपालिकाले भने)

वडा नं.

अनुगमन गरेको मिति :

क्र.स	घरमुलीको नाम	चर्पीको नियमित प्रयोग		व्यक्तिगत सरसफाइ		न्यूनतम आवश्यक तथा सुरक्षित पानीमा पहुँच तथा प्रयोग		सुरक्षित खानाको प्रयोग		सफा र स्वच्छ घर आँगन		वातावरणीय सरसफाइ समुदायले गर्ने	
		छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
१													
२													
३													
४													
५													
६													
७													
८													
९													
१०													
११													
१२													

पूर्ण सरसफाइका निम्न उपसूचकहरू प्राप्त भएपछि मात्र छ मा चिन्ह लगाउने ।

क) चर्पीको प्रयोग (घरायसी तथा सस्थागत)

सबैले सधैँ सुरक्षित चर्पीमा दिसापिसाब गर्ने गरेको

चर्पीको सरसफाइनियमित गर्ने गरेको

चर्पीको प्रयोग पछि हात धुनका लागि साबुन पानीको पहुँचयुक्त व्यवस्था भएको

सस्थागत शौचालय प्रयोगकर्ता मैत्री भएको

ख) व्यक्तिगत सरसफाइ साबुन पानीले हात धुने बानी

चर्पीको प्रयोग गरि सकेपछि साबुन पानीले हात धुने बानी भएको

खाना बनाउनु, खानु र खुवाउनु अघि साबुन पानीले हात धुने गरेको

फोहर बस्तु विषादी छोएपछि साबुन पानीले हात धुने गरेको

विरामी तथा बच्चाको स्याहार गर्नु अघि र पछि साबुन पानीले हात धुने गरेको

महिनावारी अवधिको सरसफाइ

अन्य सरसफाइ

अनुसूची १२ गाउँपालिका भित्रका सबै घरधुरीहरु सरकारी तथा संस्थागत कार्यालयहरुमा सफा र स्वच्छ क्षेत्र एवं पूर्ण सरसफाइका सूचकहरु पुरा नहुँदै र पुरा भईसकेपछि टाँस गरिने स्टिकरहरुको नमुना :

सूचक पुरा हुँदै गर्दाको अवस्थामा निलो र सूचकहरु पुरा भईसकेपछि हरियो स्टिकरको प्रयोग गरिनेछ ।

निलो रंग

हरियो रंग

अनुसूची १३ गाउँपालिका भित्रका सबै घरधुरीहरूलाई पूर्ण सरसफाइयुक्त क्षेत्र घोषणा गरिसकेपछि वितरण गरिने सरसफाइ कार्डको नमुना

पूर्ण सरसफाइ परिचय-पत्र	
जिल्ला : दाङ्ग	 प्रमाणित गर्ने वडा अध्यक्ष
गाउँपालिका : राप्ती वडा नं.	
घरमूलीको नाम, थर :	
टोल विकास संस्थाको नाम :	
सरसफाइ चौतारीको नाम :	
परिवार संख्या :महिला.....पुरुष.....	
घरमूलीको नागरिकता नं.....घर नं.....	
परिचय - पत्र जारी मिति :....	
“दिगो विकासको आधार, पूर्ण सरसफाइयुक्त वानी ब्यवहार”	

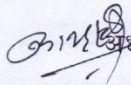
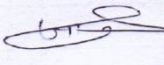
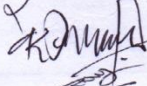
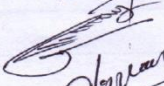
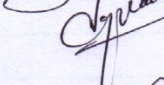
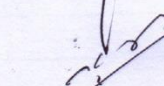
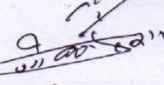
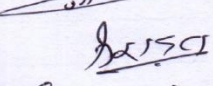
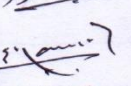
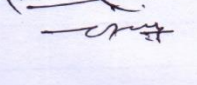
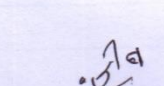
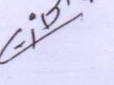
अनुसूची १४ गाउँपालिका स्तरिय खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता समन्वय समितिका पदाधिकारीहरुको विवरण :

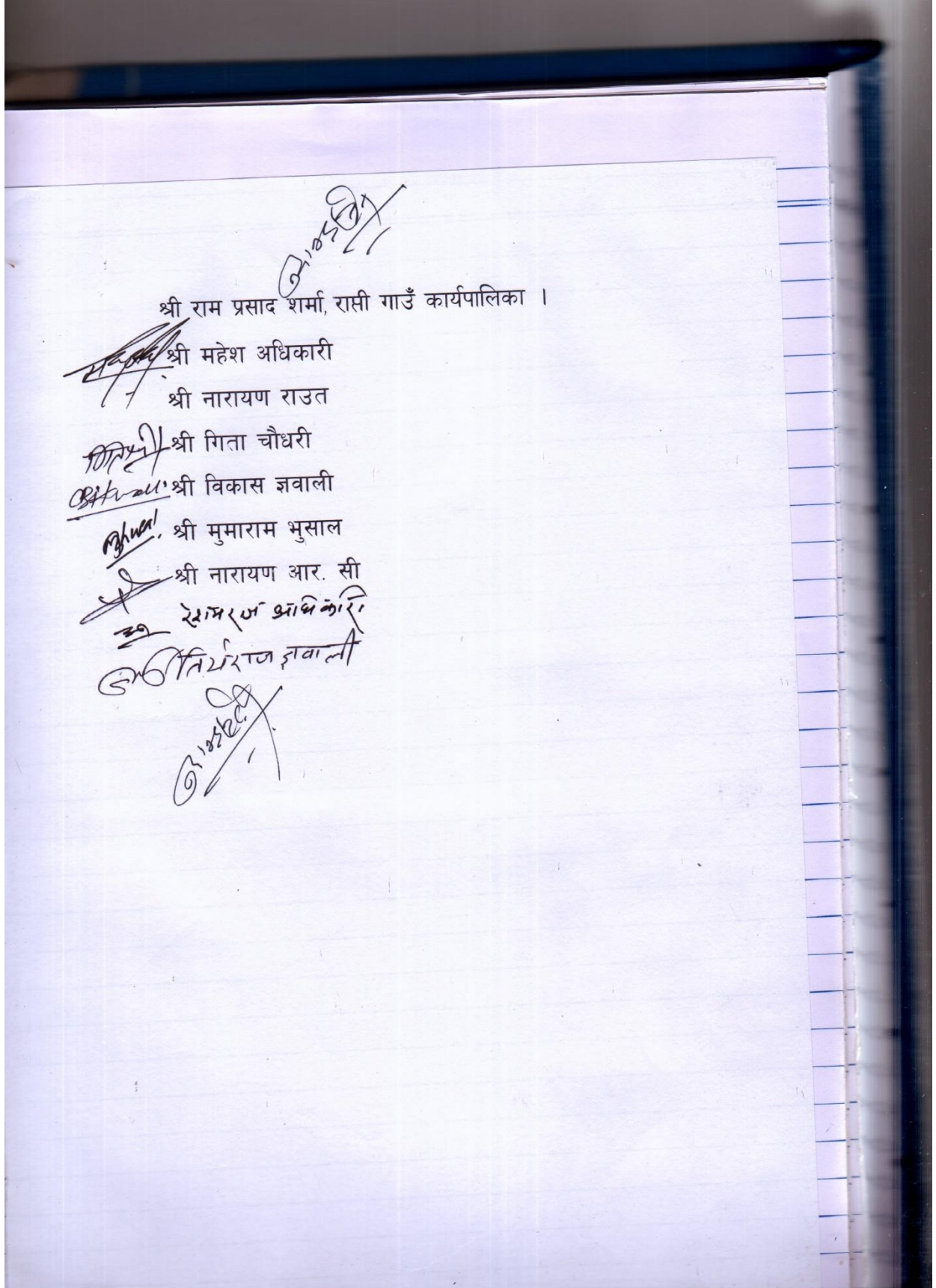
सि.नं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क नं.
१	नुमानन्द सुवेदि	संयोजक - गाउँपालिका अध्यक्ष	९८५७८३२३८९
२	जगदम्बा कुमारी चौधरी	सदस्य - गाउँपालिका उपाध्यक्ष	९८४७८३२८१८
३	शोभाराम रिजाल	सदस्य - प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८४२९९९
४	तारा वहादुर डि.सि.	सदस्य - वडा अध्यक्ष वडा नं.१	९८५७८४९६७९
५	जगत वहादुर थापा	सदस्य - वडा अध्यक्ष वडा नं.२	९८४८७४२७७७
६	चन्द्र चौधरी	सदस्य - वडा अध्यक्ष वडा नं.३	९८०६२४०४६३
७	विष्णु वहादुर घर्ति क्षेत्री	सदस्य - वडा अध्यक्ष वडा नं.४	९८०६२९९४४२
८	गोवर्धन रावत	सदस्य - वडा अध्यक्ष वडा नं.५	९८४९०८५४२४
९	वेदप्रसाद चौधरी	सदस्य - वडा अध्यक्ष वडा नं.६	९८४७८७०९६९
१०	विद्याशरण चौधरी	सदस्य - वडा अध्यक्ष वडा नं.७	९८०९८७८२७९
११	गोकर्ण वहादुर राणा मगर	सदस्य - वडा अध्यक्ष वडा नं.८	९८४७९३९३९२
१२	रिमवहादुर सोनारी मगर	सदस्य - वडा अध्यक्ष वडा नं.९	९८१०९४७३३०
१३	इलाका प्रहरी कार्यालय भालुवाङ्ग	सदस्य - इ.प्र.का. इन्चार्ज	९८५७८४०२८४
१४	ज्वालामाई गण भालुवाङ्ग	सदस्य - गण इन्चार्ज	
१५	हस्त वहादुर गुरुङ्ग	सदस्य - अध्यक्ष गाउँपालिका स्तरिय खानेपानी उपभोक्ता महासंघ	९८५७८३२०७६
१६	अशोक वेलवासे	सदस्य - पूर्वाधार शाखा	९८४३८६३७२७
१७	विश्वास वि.क.	सदस्य - शिक्षा शाखा	९८४३८८७८७८
१८	जीवन कुमारी जि.सि.	सदस्य - महिला बालबालिका शाखा	
१९	नितु चौधरी	सदस्य - सु-आहारा कार्यक्रम	९८६०६९४३००
२०	सशाङ्क आचार्य	सदस्य - अध्यक्ष नामशालीन संस्था	
२१	गीता चौधरी	सदस्य सचिव	९८४७८८९६५५

अनुसूची १५ गाउँपालिकाको वास योजना निर्माणका लागि सुरु चरण देखि हालसम्मको माइन्ट

आज मिति २०७६ साल पौष ०९ गते विहान ८:०० बजे राप्ती गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री नुमानन्द सुवेदीज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा राप्ती गाउँपालिकाको पालिका स्तरीय खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समितिको गठनका लागि बैठक बसी तपसिल अनुसार निर्णय गरियो ।

उपस्थिति

- अध्यक्ष श्री नुमानन्द सुवेदी, राप्ती गाउँकार्यपालिका ।
 उपाध्यक्ष श्री जगदम्बाकुमारी चौधरी, राप्ती गाउँ कार्यपालिका ।
श्री टेकबहादुर कुमाल, राप्ती गाउँ कार्यपालिका ।
 श्री बेदप्रसाद चौधरी, राप्ती गाउँ कार्यपालिका ।
 श्री बिष्णुबहादुर घर्ति क्षेत्री, राप्ती गाउँ कार्यपालिका ।
 श्री जगतबहादुर थापा, राप्ती गाउँकार्यपालिका ।
 श्री बिष्णु गुरुङ्ग, राप्ती गाउँकार्यपालिका ।
 श्री ताराबहादुर डि.सी, राप्ती गाउँकार्यपालिका ।
 श्री गोकर्णबहादुर रानामगर, राप्ती गाउँकार्यपालिका ।
 श्री गोवर्धन रावत, राप्ती गाउँकार्यपालिका ।
 श्री विद्याशरण चौधरी, राप्ती गाउँकार्यपालिका ।
 श्री चन्दर चौधरी, राप्ती गाउँकार्यपालिका ।
श्री रिमबहादुर सुनारी मगर, राप्ती गाउँकार्यपालिका ।
 श्री संजिव परियार, राप्ती गाउँ कार्यपालिका ।

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता वास कार्यविधि २०७६ को दफा ५ बमोजिम राप्ती गा.पा. स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समिती निम्नानुसार गठन गरियो ।

- अध्यक्ष श्री नुमानन्द सुवेदी
 उपाध्यक्ष श्री जगदम्बाकुमारी चौधरी
 सदस्य श्री ताराबहादुर डि.सी
 सदस्य श्री जगतबहादुर थापा
 सदस्य श्री चन्दर चौधरी
 सदस्य श्री बिष्णुबहादुर घर्ति क्षेत्री
 सदस्य श्री गोवर्धन रावत
 सदस्य श्री वेदप्रसाद चौधरी
 सदस्य श्री विद्याशरण चौधरी
 सदस्य श्री गोकर्णबहादुर रानामगर
 सदस्य श्री रिमबहादुर सुनारी मगर
 सदस्य श्री इलाका प्रहरी कार्यलय भालुवाङ प्रमुख वा प्रतिनिधि
 सदस्य श्री ज्वालामाई गण भालुवाङ प्रमुख वा प्रतिनिधि
 सदस्य श्री राप्ती गाउँपालिका खानेपानी महासंघ को अध्यक्ष वा प्रतिनिधि
 सदस्य श्री विसाल भण्डारी पुर्वाधार शाखा
 सदस्य श्री विश्वास वि. क. शिक्षा शाखा
 सदस्य श्री नितु चौधरी सु.आहारा कार्यक्रम
 सदस्य श्री नामसालिन संस्था को प्रतिनिधि
 सदस्य श्री गिता चौधरी

सदस्य सचिव

सरसफाई तथा स्वच्छता वास कार्यविधि २०७६ को दफा ७ बमोजिम वडा वास सरसफाई तथा स्वच्छता समिति गठन गर्नका लागि मिति २०७६/०९/१५ गते सम्म समिती गठन गर्न निर्देशन दिने ।

वडा अध्यक्ष	संयोजक	१
वडा सदस्य	सदस्य	४
सम्बन्धित वडाका स्वास्थ्य सस्था प्रमुख	सदस्य	१
शिक्षा	सदस्य	१
सम्बन्धित वडा सचिव	सदस्य सचिव	१
स्वास्थ्य तथा सरसफाइ १ महिला सहिद	सदस्य	३

यस राप्ती गाउँ पालिकामा खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता समिति वास योजना का लागी निम्न बमोजिम पदाधिकारी रहेको कार्यदल गठन गर्ने निर्णय गरियो ।

श्री विद्याशरण चौधरी सामाजिक विकास समिती	अध्यक्ष
नारायण राउत	सदस्य
विश्वास वि. क.	सदस्य
विसाल भण्डारी	सदस्य
गिता चौधरी	सदस्य
नारायण आर. सी	सदस्य

सचिव

सदस्य सचिव

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७६ साल पौष २५ गते विहान ८:०० बजे राप्ती गाउँ पालिकाका अध्यक्ष श्री नुमानन्द सुवेदी ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा राप्ती गाउँपालिकाको स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) को वैकल्पिक तपसिल अनुसार निर्णय गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्तखत
१	श्री नुमानन्द सुवेदी (अध्यक्ष)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२	श्री जगदम्बा कुमारी चौधरी (उपाध्यक्ष)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
३	श्री महेश अधिकारी (नि. प्र. प्र. अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
४	श्री टेक बहादुर कुमाल (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. २	
५	श्री तारा बहादुर डि.सी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. १	
६	श्री जगत बहादुर थापा (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. २	
७	श्री चन्द्र चौधरी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ३	
८	श्री विष्णु बहादुर धर्ती क्षेत्री (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ४	
९	श्री गोबर्धन राउत (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ५	
१०	श्री वेद प्रसाद चौधरी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ६	
११	श्री विद्याशरण चौधरी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ७	
१२	श्री गोकर्ण बहादुर राना मगर (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ८	
१३	श्री रिम बहादुर सुनारी मगर (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ९	
१४	श्री सजिव परिवार (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं.	
१५	श्री तारा कुमारी चौधरी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ६	
१६	श्री सुनिता मल्ल (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ४	
१७	श्री विष्णु गुरुड (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ८	
१८	श्री कुमारी देवी काकी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ९	
१९	श्री धन प्रसाद शर्मा (ले.अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२०	श्री विश्वास वि. क. (शि. अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२१	श्री नारायण राउत (स्व.अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२२	श्री विकास जावली (प्र. अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२३	श्री विसाल भण्डारी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२४	इलाका प्रहरी कार्यलय भालुवाड प्रमुख का प्रतिनिधी श्री <i>श्री. वि. वि. राउत</i>	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. १	
२५	ज्वालामार्ग राण भालुवाड प्रमुख वा प्रतिनिधी श्री <i>श्री. सु. वि. राउत</i>	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. १	
२६	राप्ती गाउँपालिका खानेपानी महासंघ को अध्यक्ष वा प्रतिनिधी श्री <i>श्री. वि. वि. राउत</i>	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. १	
२७	श्री जिवन कुमारी जि.सी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आवेदन

२८	श्री रेशम अधिकारी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२९	श्री नितु चौधरी (सुहारा संस्था)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं.	AM
३०	श्री नामसालिन संस्था को प्रतिनिधी	राप्ती गाउँपालिका वडा नं.	
३१	श्री गिता चौधरी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	AM
३२	श्री गोपाल वि. क.	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	AM
३३	श्री नारायण बहादुर राउत	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	AM

- ३४ श्री शक्ति राय NCPC F.S
- ३५ श्री शिव लाल सुवंदी
- ३६- श्री जगन्नाथ जंगी राप्ती गाउँपालिका
- ३७- श्री अ. ज्ञेय गिरी " "
- ३८- श्री चित्र कर्ण रेग्मी " "
- ३९- श्री गोविन्द पुरा " "
- ४०- श्री शिवलाल रेग्मी ड. प्र. क. कालुवाड
- ४१- श्री निमजुक्त भण्डारी " "
- ४२- श्री सुनील बहादुर रेग्मी " "
- ४३- श्री अमर शर्मा " "
- ४४- श्री ज्ञेय शर्मा ज्वाला माई गण कालुवाड
- ४५- श्री अ. क. ठाकुर " "
- ४६- श्री ब. क. रेग्मी " "
- ४७- श्री दिपक रेग्मी " "
- ४८- श्री गिरी प्रसाद चौधरी " "
- ४९- श्री अ. क. शर्मा " "
- ५०- श्री अ. क. रेग्मी " "
- ५१- श्री दिलिप चौधरी " "
- ५२- श्री बतारदी चौधरी " "
- ५३- श्री डान्ती चौधरी " "
- ५४- श्री राजमिता चौधरी " "

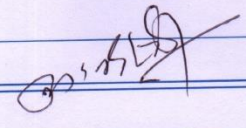
राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल जेठ ९ गते राप्ती गाउँ पालिकाका अध्यक्ष श्री नुमानन्द सुवेदी ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा राप्ती गाउँ पालिकाको स्थानिय खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) को बैठक बसि तपसिल अनुसार निर्णय गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्तखत
१	श्री नुमानन्द सुवेदी (अध्यक्ष)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२	श्री जगदम्बा कुमारी चौधरी (उपाध्यक्ष)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
३	शोभाराम रिजाल (प्र.प्र.अ)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
४	श्री महेश अधिकारी(अधिकृत)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
५	श्री धन प्रसाद शर्मा(अधिकृत)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
६	श्री तारा बहादुर डि.सी (बडा अध्यक्ष)	राप्ती गा.पा. वडा नं. १	
७	श्री जगत बहादुर थापा(बडा अध्यक्ष)	राप्ती गा.पा. वडा नं. २	
८	श्री चन्द्र चौधरी(बडा अध्यक्ष)	राप्ती गा.पा. वडा नं. ३	
९	श्री विष्णु बहादुर धर्ती क्षेत्री(बडा अध्यक्ष)	राप्ती गा.पा. वडा नं. ४	
१०	श्री गोबर्धन राउत(बडा अध्यक्ष)	राप्ती गा.पा. वडा नं. ५	
११	श्री वेद प्रसाद चौधरी(बडा अध्यक्ष)	राप्ती गा.पा. वडा नं. ६	
१२	श्री विद्याशरण चौधरी(बडा अध्यक्ष)	राप्ती गा.पा. वडा नं. ७	
१३	श्री गौर्ण बहादुर राना मगर(बडा अध्यक्ष)	राप्ती गा.पा. वडा नं. ८	
१४	श्री रिम बहादुर सुनारी मगर(बडा अध्यक्ष)	राप्ती गा.पा. वडा नं. ९	
१५	राप्ती गाउँपालिका खानेपानी महासंघ को अध्यक्ष श्री हस्त बहादुर गुरुङ	राप्ती गा.पा.	
१६	श्री अशोक वेलवासे	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
१७	श्री विश्वास वि. क.	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
१८	श्री नितु चौधरी	राप्ती गा.पा.	
१९	श्री नामसालिन संस्था को प्रतिनिधी	राप्ती गा.पा.	
२०	श्री नारायण राउत	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२१	श्री जिवन कुमारी जि.सी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२२	श्री रेणुका अधिकारी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२३	श्री विकास जावली	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
२४	श्री सजिव परियार	राप्ती गा.पा.	
२५	श्री तारा कुमारी चौधरी	राप्ती गा.पा.	
२६	श्री सुनिता मल्ल	राप्ती गा.पा.	
२७	श्री विजु गुरुङ	राप्ती गा.पा.	

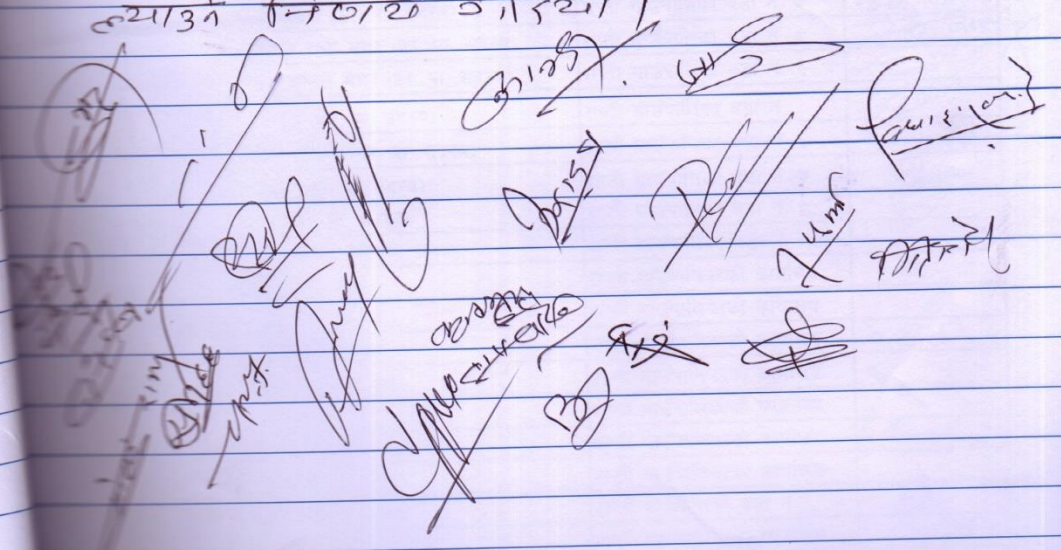
राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

क्र.सं.	नाम	पता	संकेत
२९	श्री कुमारी देवी कार्की	राप्ती गा.पा.	
३०	श्री गिता चौधरी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
३१	श्री गोपाल वि. क.	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
३२	श्री नारायण बहादुर राउत	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
३३	श्री अ. क.	NCDC	
३४	श्री अ. क.	रा. गा.पा. ६	
३५	श्री अ. क.	" "	
३६	श्री अ. क. (अ.स.ई.)	" "	
३७	श्री अ. क.	" "	
३८			
३९			
४०			
४१			
४२			
४३			
४४			
४५			
४६			
४७			
४८			
४९			
५०			
५१			
५२			
५३			
५४			
५५			

प्रस्ताव तथा निर्णयहरू
५) आगामी आ.व २०७६/०७७ मा खानेपानी
सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) को लागी
रु १० लाख आ.व मा प्रस्ताव गर्ने निर्णय
गरियो ।

६) जणक एक लाई संरचनात्मक विवरण हेरा
रकम बुझ्नुको गन निर्णय गरियो ।

७) साविकको गा.वि.स (बालुभरिया र त्रिपुर
सिमरिया) वास समिति एक सग संयोजन
गरे सो समिति अन्तर्गत रहेको कुनै
रकम भए पात्रिकाको वास समिति मा
ल्याउने निर्णय गरियो ।

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन ११ गते राप्ती गाउँ पालिकाका अध्यक्ष श्री नुमानन्द सुवेदी ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा राप्ती गाउँ पालिकाको स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) को बैठक बसि तपसिल अनुसार निर्णय गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्तखत
1	श्री नुमानन्द सुवेदी (अध्यक्ष)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
2	श्री जगदम्बा कुमारी चौधरी (उपाध्यक्ष)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
3	श्री महेश अधिकारी (नि. प्र. प्र. अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
4	श्री टेक बहादुर कुमाल (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. २	
5	श्री तारा बहादुर डि.सी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. १	
6	श्री जगत बहादुर थापा (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. २	
7	श्री चन्द्र चौधरी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ३	
8	श्री विष्णु बहादुर धर्ती क्षेत्री (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ४	
9	श्री गोवर्धन राउत (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ५	
10	श्री वेद प्रसाद चौधरी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ६	
11	श्री विद्याशरण चौधरी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ७	
12	श्री गोकर्ण बहादुर राना मगर (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ८	
13	श्री रिम बहादुर सुनारी मगर (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ९	
14	श्री संजिव परियार (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं.	
15	श्री तारा कुमारी चौधरी (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ६	
16	श्री सुनिता मल्ल (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ४	
17	श्री विष्णु गुरुड (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ८	
18	श्री कुमारी देवी कार्की (का. पा. सदस्य)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ९	
19	श्री धन प्रसाद शर्मा (ले.अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
20	श्री विश्वास डि. क. (शि. अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
21	श्री नारायण राउत (स्व.अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
22	श्री विकास ज्ञावली (प्र. अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
23	श्री विमल मण्डारी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
24	श्री विवन कुमारी जि.सी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
25	श्री मेघम अधिकारी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
26	श्री मिन चौधरी (सुहारा संस्था)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं.	
27	श्री मिला चौधरी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
28	श्री नारायण बहादुर राउत	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय	
29	श्री ज्ञानु कुमाल	राप्ती " १५ ३	
30	श्री ज्ञानु शर्का	" " " "	
31	श्री ज्ञानु कुमार चौधरी	राप्ती " १५ ३	
32	श्री ज्ञानु शर्का	राप्ती गाउँपालिका	
33	श्री ज्ञानु शर्का	राप्ती ५/१० ५/१	
34	श्री ज्ञानु शर्का	राप्ती ५/१० ५/१	
35	श्री ज्ञानु शर्का	राप्ती ५/१० ५/१	
36	श्री ज्ञानु शर्का	राप्ती ५/१० ५/१	
37	श्री ज्ञानु शर्का	राप्ती ५/१० ५/१	
38	श्री ज्ञानु शर्का	राप्ती ५/१० ५/१	
39	श्री ज्ञानु शर्का	राप्ती ५/१० ५/१	
40	श्री ज्ञानु शर्का	राप्ती ५/१० ५/१	

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

निर्णयहरु:

१) खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता वास कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि राप्ती गाउँपालिकाको वार्षिक कार्ययोजना आ.व.०७७/७८ को खर्च शिर्षक २२५२२ अनुसार वास पलान निर्माण सम्बन्धी विनियोजित गरिएको बजेट रु ५,००,०००/- को प्रस्तावना पत्रमा छलफल गरि तपसिल बमोजिमको खर्च स्वीकृत गरियो ।
गोपिका लागि आवश्यक खर्चको विवरण:

क्र.स.	विवरण	ईकाइ	परिमाण	दर	कुल जम्मा	कैफियत
क)	वडा स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी					
१	कार्यक्रम व्यानर	वटा	१	१०००	१०००	
२	वडा जि.पि.एस.नक्सा	वटा	९	१५००	१३५००	
३	सहभागी स्टेशनरी	वटा	३१५	७५	२३६२५	
४	सहभागी खाजा	जना	३१५	१५०	४७२५०	
५	सहभागी यातायात खर्च	जना	३१५	२००	६३०००	
६	प्रशिक्षक खर्च (४ सेसन ९, वटा वडा)	जना	३६	७००	२५२००	
	तालिम स्टेशनरी				६१८	
	जम्मा वडास्तरीय योजना गोष्ठी खर्च				१७४९९३	
ख)	पालिकास्तरीय योजना गोष्ठी २ दिन					
१	नक्सा व्यानर	वटा	१	१०००	१०००	
२	वडा जि.पि.एस.नक्सा	वटा	१	१५००	१५००	
३	सहभागी खाजा	जना	१०६	२००	२१२००	
४	सहभागी स्टेशनरी	वटा	५३	७५	३९७५	
५	सहभागी खाना खर्च	जना	१०६	३००	३१८००	
६	प्रशिक्षक खर्च (४ सेसन ९, वटा वडा)	जना	८	७००	५६००	
	विभिन्न					
	जम्मा पालिकास्तरीय गोष्ठी खर्च				६५०७५	
ग)	अन्य खर्च					
१	लाक खर्च फाइलमा		१५	६०	९००	
२	लाक खर्च तराईमा		१४०	५०	७०००	
३	वास योजना प्रोफाइल निर्माण का लागि परामर्श खर्च	पटक	१	१०००००	१०००००	
४	वास कोड कम्प्युटरको सम्पादन गर्ने	वटा	१११९७	६	६७१८२	
५	वास समिति तथा कार्यदल बैठक खाजा खर्च (२पटक)	जना	२२५	१५०	३३७५०	
६	पालिकास्तरीय वास समिति तथा कार्यदल बैठक तथा खाना	जना	६६	२५०	१६५००	
७	पालिकास्तरीय वास समिति तथा कार्यदल बैठक खाजा खर्च	जना	६६	१५०	९९००	
८	कार्यदल वेतन	वटा	१	१०००	१०००	
९	वास समिति बैठक खर्च	वटा	७०	३५०	२४५००	
	जम्मा अन्य खर्च				२६०७३२	
	जम्मा				५०००००	

अक्षरपी : पाँच लाख रुपैया मात्र ।

२०७८/२०७९ गते सम्म वडा स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी गर्ने निर्णय गरियो ।

पालिकास्तरीय वास समितिको गणकले भरेका तथ्याङ्कहरु कुनैपनी सम्पादन नगरेकोले खानाल कम्प्युटर सर्भिसिड
का दरले जिम्मा दिई सकेकोले छलफल गरी अनमोदन गरियो ।

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (बास) योजना

२२	श्री विकास श्रावली (प्र. अ.)	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय		
२४	श्री अशोक नेलबासे	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय		
२५	इलाका प्रहरी कार्यालय भालुवाङ प्रमुख वा प्रतिनिधी श्री	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. १		
२६	ज्वालामाई गण भालुवाङ प्रमुख वा प्रतिनिधी श्री	राप्ती गाउँपालिका वडा नं. १		
२७	राप्ती गाउँपालिका खानेपानी महासंघ को अध्यक्ष वा प्रतिनिधी श्री दुष्य बहादुर ठाकुर	राप्ती गाउँपालिका वडा नं.		
२८	श्री जिवन कुमारी वि.सी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय		
२९	श्री रेणम अधिकारी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय		
३०	श्री निजु चौधरी (सुहारा संस्था)	राप्ती गाउँपालिका वडा नं.		
३१	श्री नामसालिन संस्था को प्रतिनिधी	राप्ती गाउँपालिका वडा नं.		
३२	श्री मिता चौधरी	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालय		
३३	श्री नारायण बहादुर राजन	राप्ती गाउँपालिका वडा नं.		
३४	दालासल शर्मा	राप्ती गा.का. वडा. १		
३५	दाल चन्द ठाकुर	राप्ती गा.का. वडा. १		
३६	रमेश चरी	राप्ती गा.का. वडा. १		
३७	निजुराज जोषा	राप्ती गा.का. वडा. १		
३८	प्रजित अडिकारी	राप्ती गा.का. वडा. १		
३९	हर अटल शर्मा (सुहारा संस्था)	राप्ती गा.का. वडा. १		
४०	चमक महरा	राप्ती गा.का. वडा. १		
४१	अनिल शर्मा	राप्ती गा.का. वडा. १		
४२	विष्णु शर्मा बस्नेत	राप्ती गा.का. वडा. १		
४३	बाबुरा चौधरी	राप्ती गा.का. वडा. १		
४४	राजेश शर्मा	राप्ती गा.का. वडा. १		
४५	गणेश शर्मा	राप्ती गा.का. वडा. १		
४६	बनारस शर्मा	राप्ती गा.का. वडा. १		
४८	शिबकाल शर्मा	राप्ती गा.का. वडा. १		

प्रस्तावहरू

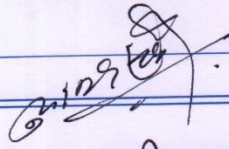
(Handwritten signature)

- १- प्राथमिकीकरण गरिएका योजनाहरूलाई अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा
- २- छुट्टै गरेका तथा डा. हकलाई स्थापना गर्ने सम्बन्धमा
- ३- गौरीको रक्षिणा तथा पेसकी मठा गर्ने सम्बन्धमा
- ४- भुक्तानी माग सम्बन्धमा ।

नि. नं. १ प्रस्ताव नं. १ माथी छलफल गर्दा राप्ती गाउँपालिकाका वडा नं. १ देखि ३ सम्मको वास योजना तर्जुमा गौरीकोट प्राथमिकीकरण गरि आएका योजनाहरूलाई R.M.W.A.S.H.C.C को बँडक वाट प्राथमिकीकरण गरिएको थियो उक्त प्राथमिकीकरण गरेका योजनाहरूलाई आफ्नो यस पालिका स्तरिय वास योजना तर्जुमा गौरीकोट अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।

नि. नं. २ प्रस्ताव नं. २ माथी छलफल गर्दा यस गाउँपालिकाको स्थानिय वास योजना निर्माणका लागि वास गणकहरूले लिइएका तथा डा. हकलाई वडा स्तरिय २ पालिका स्तरिय वास योजना तर्जुमा गौरीकोट प्रस्तुत गर्दा देखीएका फुटीहरूलाई सन्धारण स्थानिय वास योजनामा स्थापना गर्ने निर्णय गरियो ।

नि. नं. ३ प्रस्ताव नं. ३ माथी छलफल गर्दा यस राप्ती गाउँपालिकाको स्थानिय वास योजना तर्जुमा गौरीकोट विश्व मध्यामिकी रूपमा फैलिएको कोभिड १९ का कारण रूपयमा सञ्चालन गर्न नसकेकोले स्थानिय वास योजना निर्माणका लागि यस आ. व. ०६८/१०६९ मा पेसकी मठा गरि वास योजना लेखन कार्य प्रारम्भ गर्ने निर्णय गरियो ।

 नि. नं. ४५ प्रस्ताव नं ४ माथी हलफल गर्दा यस राप्ती
 गाउँपालिकाको स्थानिय वास योजना निर्माणका लागि भएका
 खर्चहरूमा तपश्चिल अनुसारको खर्च शिर्षकमा भएका
 रकम निम्नानुसार निर्णय गरियो ।

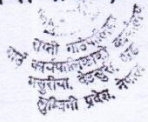
तपश्चिलका खर्चहरू

१-	कडा जि.पि.एस मकस	= रु १३,५००।-
२-	पालिका स्तरिय वास योजना	= रु १०००।-
३-	पालिका जि.पि.एस मकस	= रु १५००।-
४-	सहकारी खाजा मात्ता खर्च	= रु ४४०५०।-
५-	सहकारी खाजा खर्च कडा	= रु ४३३३।-
६-	वास मकस परिश्रमिक खर्च	= रु ७१५०।-
७-	वास पलान Mwater plant Edi खर्च	= रु ६,७१६४।-
८-	वास योजना प्रोफाइ निर्माणका लागि परामर्श खर्च पेशकी	= रु १,००,०००।-
९-	सहकारी स्टेशनरी खर्च	= रु २३१०।-
१०-	प्रशिक्षण खर्च	= रु २३००।-
		<hr/>
		जम्मा = २,५६,९७९।-
११-	प्रतिवेदन लेखन	= १,०००।-
		<hr/>
		कुल जम्मा = २,५७,९७९।-

प्रस्ताव नं. १७/ वि. वि. १७५

राप्ती गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
 मसुरिया, देउखुरी, दाङ
 लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

मिति : २०७७/०९/२१

प.सं. ०७७/७८
 च.नं. १७५

श्री मान कार्यालय प्रमुख ज्यू
 खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय
 खानेपानी, दाङ

विषय : आयोजनाहरूको प्राथमिकिकरण सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा मिति २०७७/०९/१९ च.नं. ९०६ को प्राप्त पत्र अनुसार यस राप्तीगाउँपालिकामा नयाँ आयोजनाहरू, मर्मम सम्भार गर्नुपर्ने आयोजनाहरू र सेवा विस्तार तथा पुनर्स्थापना गर्नुपर्ने आयोजनाहरू तपसिल अनुसारको रहेको व्योहोरा अनुरोध छ ।

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	आयोजना क्षेत्र, बस्तीको नाम	बढा न
१	शान्तीपुर माझताल खानेपानी आयोजना	शान्तीपुर चैते, माझताल	१
२	भानपुर खानेपानी आयोजना	भानपुर जितपुर	७
३	पुनखोला खानेपानी आयोजना	पुनखोला	५
४	बगामोताको खक टोल	बगामोताको खक टोल	१
५	सिमे करे खानेपानी आयोजना	सिमे करे	५
६	तल्लोकरे खानेपानी आयोजना	तल्लोकरे	५
सम्भार गर्नु पर्ने आयोजनाहरू			
१	बाउनेपाता चरिङ्गे, घोप्टे टोल खानेपानी	बाउनेपाता चरिङ्गे, घोप्टे	२
२	हापखोला खानेपानी आयोजना	देवीकोट	१
३	सन्ने अन्तरे सिम्मले बावरी खानेपानी आयोजना	सन्ने अन्तरे सिम्मले, बावरी	१
४	चुङ्गे राताडाँडा कफलखुटी खानेपानी आयोजना	चुङ्गे राताडाँडा, कफलखुटी	१
५	तल्लोघोस खोला खानेपानी आयोजना	तल्लोघोस खोला	१
६	तल्लोघोस खोला खानेपानी आयोजना	तल्लोघोस खोला	८

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

Gupta

७	मिलन डाडा खानेपानी योजना	मिलन डाडा	५
८	भुल्के खानेपानी आयोजना	भुल्के	५
९	थकरीकोट खानेपानी आयोजना	थकरीकोट	५
१०	चित्रीकोट खानेपानी आयोजना	चित्रीकोट	५
११	स्यानिघोस मूल चैते माछीताल खानेपानी आयोजना	चैते माछीताल	१
सेवा विस्तार तथा पुर्नस्थापना गर्नुपर्ने आयोजना हरू			
	लालमटिया खानेपानी सुधार विस्तार आयोजना	लालमटिया, बराखुडी, मस्तीनगर, रामनगर, कटाला टोल	२
	नमुना आँपखोनी खानेपानी आयोजना	भालुवाड	१
	स्यानीघोस खानेपानी skim २ आयोजना घोडगलेआँप	घोडगलेआँप देवीकोट	९
	बडडाडा खानेपानी आयोजना	बडडाडा	९
	बगासोती खानेपानी आयोजना	मुस्लीम टोल	९
	प्रगतीनगर साना शहरी खानेपानी आयोजना	पिपरी, कालापानी, पहरुवा, लडहवा, सिङ्गे, बड्का सिसहनिया, छोटकी सिसहनिया, अर्हनपुर, जगपुर पिपरा, जितपुर	५, ७, ८
	भालुवाड खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	भालुवाड	१
	लालमटिया बृहत खानेपानी आयोजना	लालमटिया, बराखुडी,	२
	श्रीचौर खानेपानी सरसफाई आयोजना	मसरिया, बगडडी,	३
	बसन्तपुर तथा खुरुरिया खानेपानी आयोजना	बसन्तपुर, खुरुरिया	३
	सुन्दरपुर खानेपानी आयोजना	सुन्दरपुर	५
	लामाखोला खानेपानी आयोजना	लामाखोला	९
	पत्थरगढवा खानेपानी आयोजना	पत्थरगढवा, सगरापुर बगरापुर, भगवानपुर मफिरिया, जगपुर	६
	बगासोती सोलार लिफ्टेड खानेपानी आयोजना	बगासोती	१
	करङ्गे खानेपानी आयोजना	करङ्गे	५
	स्यानीघोस खानेपानी skim १ आयोजना	स्यानीघोस,	२
	रुपाकोट सोलार लिफ्टेड खानेपानी आयोजना	रुपाकोट	९
	बराखुडी खानेपानी आयोजना	बराखुडी	२

Gupta

शोभाराम रिजाल
प्रमुख प्रसाशकिय अधिकृत
शोभाराम रिजाल
अधिकृत

आज मिति २०७८ साल भदौ १३ गतेको दिन यस राप्ती गाउँपालिका अहपक्ष श्री नुमानन्द सुवेदी ज्यूको अहपक्षाता पालिका स्तरिप खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता वास सम्बन्धीत कार्यशाला गोष्ठी सुआहार १ को आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा निम्न अनुसारको उपाक्षेतीमा कार्यक्रम सम्पन्न गरियो।

उपाक्षेती

नुमानन्द सुवेदी	अहपक्ष
जगदम्बा चौधरी	उपाहपक्ष
सोभाराम रिजाल	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
विद्याशरण चौधरी	वडाअहपक्ष
नारायण शर्मा	स्वा.शा. प्रमुख
विद्याशरण चौधरी	प्रशासन शाखा प्रमुख
बालचन्द्र सुब्बा	रूपता प्रतिधि अधिकृत
गीता चौधरी	स्वा. पा. स. टे
तारा बहादुर डि. सी.	वडा अहपक्ष
धन प्रसाद शर्मा	ल. अ.
राजय कुमार चौधरी	फिन्ड प्रोजेक्ट वेल्डर्स
रोशन चौधरी	वास अधिकृत, सुआहार
नितु चौधरी	सुआहार १ (वास)
गिर्जा चौधरी	सुआहार २ (वास)

इलाफलका विषयबस्तुहरू

* कार्यशालाप नभएका घरधुरीहरू यकपि डाटा सकेलत वडाबाट लिन्दा निरन्तरता दिने।

* वडा नं २ केवावसी टोललाई वडा सरसफाइ कोषणा गर्नको लागि सरसफाइमा निरन्तरता दिने।

प्रत्येक वडामा वास फुटल पसल खाँदै पुडासतीप
खानेपानी सरसफाइ समितिको बैठक बसी आन्तक
गभरका बरहुरीहसलाई आन्तक बतउनका लागि
पहल गर्ने।

वडा नं. ३ केवासी टोललाई पूर्ण सरसफाइ
दोषणा गर्नको लागि सरसफाइ तथा घरामेत
मा निरन्तरता दिने।

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन १६ गते राप्ती गाउँ पालिकाका वडा नं. १ का अध्यक्ष श्री तारा बहादुर डि.सी. ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्तखत
१	श्री तारा बहादुर डि.सी.	राप्ती गा.पा. १	
२	श्री श्यामलाल पोखरेल	" " "	
३	श्री गिता थापा	" " "	
४	श्री रजनी रेग्मी मगर	" " "	
५	श्री कुविता कामी	" " "	
६	श्री हरनाथ बहादुर कुँडु	" " "	
७	श्री प्रकाश बहादुर कुँडु	" " "	
८	श्री कालाराम कुमाल	" " "	
९	श्री सुनिल ककुवल	" " "	
१०	श्री आमकुमारी कुमाल	" " "	
११	श्री इना कुवर	" " "	
१२	श्री सुशिला आली कुँडी	" " "	
१३	श्री बिन्दु पुन	" " "	
१४	श्री कल्याण पहाडी	" " "	
१५	श्री सुमीता कोशी	" " "	
१६	श्री प्रदीपकुमार पुन	" " "	
१७	श्री हेमराज विष्ट	" " "	
१८	श्री बसु प्रकाश कुँडु	" " "	
१९	श्री राजेन्द्र पौडेल	" " "	
२०	श्री कृष्ण प्रसाद पन्थी	" " "	
२१	श्री देवता तामस	" " "	
२२	श्री देवता तामस	" " "	
२३	श्री कुविता कामी	" " "	
२४	श्री शिवकुमार	" " "	
२५	श्री गिता थापा	" " "	
२६	श्री रामराज आधिकारी	राप्ती गा.पा.	
२७	श्री सुमन कुमाल	राप्ती गा.पा. -०९	
२८	श्री रित बहादुर कुमाल	" " "	
२९	श्री रित पौडेल	" " "	
३०	श्री देवता तामस	" " "	
३१	श्री सुनील कुमारी सुपाडे	" " "	
३२	श्री सुविता सुपाडे	" " "	
३३	श्री गिता चौधरी	" " "	
३४	श्री रामराज बहादुर राउत	" " "	

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन १७ गते राप्ती गाउँ पालिकाका वडा नं. २ का अध्यक्ष श्री जगत बहादुर थापा ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम वर	ठेगाना	दस्तखत
१	जगत बहादुर थापा	रौत वडा अध्यक्ष	
२	लाल बहादुर चौधरी	राप्ती गा.पा. २	
३	पिता गहा मगर	" "	
४	फुसी नेपाली	" "	
५	पतन्त नेपाली	राप्ती २ मन्तमण्डि	
६	सिता मण्डवी	राप्ती २ मन्तमण्डि	
७	युवक चौधरी	" "	
८	फुसु प्रसाद ज्ञवाली	" "	
९	रमेशमान गुरु	राप्ती २ मन्तमण्डि	
१०	विष्णु मण्डल वरमांड	" "	
११	दिमा पुरी	" "	
१२	दिमती लामा	" "	
१३	द्रोणा थापा	" "	
१४	रेना भुसाल	" "	
१५	पमला अधिकारी	" "	
१६	राज कुमारी चौधरी	" "	
१७	रेक बहादुर खवाल	" "	
१८	गुलमी पुढामगर	" "	
१९	रेक बहादुर खवाल	" "	
२०	फुसु पहाडुरी जिरी	" "	
२१	सरस्वती पौखरेल	" "	
२२	मान बहादुर पुन	" "	
२३	केशर बहादुर शर्का	" "	
२४	अमिश पौखरेल	" "	
२५	मुव राज भुसाल	" "	
२६	सुश्रुत शर्मा	" "	
२७	सिर्जुन सुवाल	राप्ती गा.पा. २ काठमाडौं	
२८	जागरु बर भण्डारी	राप्ती गा.पा. १	
२९	अमिश राम भण्डारी	" "	
३०	दामोदर भण्डारी	" "	
३१	नारायण भुसाल	" "	
३२	लालकृष्ण शर्मा	" "	
३३	दुती लाल पुढामगर	" "	

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन १७ गते राप्ती गाउँ पालिकाका वडा नं. २ का अध्यक्ष श्री जगत बहादुर थापा ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्ताखत
२४	फिरोज पौडेल	डा.पुर्ण न.प.वि.के.के.के.	70
२५	गिरिराज रेग्मा	रा.प. गा.पा. सा.स.के.के.	रा.प.के.के.
२६	बापुदेव खोपाङ्गे	राप्ती - २	वडा अध्यक्ष
२७	लोक माया के.के.	" "	मालिक
२८	नारायण पौडेल	रा.प. गा.पा. सा.स.के.के.	रा.प.के.के.
२९	जिपुन कुमार पौडेल	रा.प. गा.पा. सा.स.के.के.	रा.प.के.के.
४०	श्रीमान पुन	वि.प.स.के.के.	वडा अध्यक्ष
४१	श्रीमान शानु लुने	इ.स.के.के.	मालिक
४२	सावित्री चौधरी	राप्ती गा.पा. -	वडा अध्यक्ष
४३	गिता चौधरी	" "	वडा अध्यक्ष
४४	नारायण वहापुर शम्भर	" "	वडा अध्यक्ष
१२			
१३			
१४			
१५			
१६			
१७			
१८			
१९			
२०			
२१			
२२			
२३			
२४			
२५			
२६			
२७			
२८			
२९			
३०			
३१			
३२			
३३			

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन १८ गते राप्ती गाउँ पालिकाका वडा नं. ३ का अध्यक्ष श्री चन्द्र चौधरी ज्यूको अध्यक्षतामा एवम् तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्तखत
१	चन्द्र चौधरी	राप्ती गा.पा. ३	
२	रामतथ चौधरी	" "	
३	सुरजमति चौधरी	" "	
४	इश्वरी परियाल	" "	
५	ब्रजदेव परियाल	" "	
६	दामोदर पोखरेल	" "	
७	नेक खड्का गिरी	" "	
८	नानु चौधरी	" "	
९	राम कुमारी चौधरी	" "	
१०	सिद्धा चौधरी	" "	
११	बुद्धिमान चौधरी	" "	
१२	मानु परियार चौधरी	" "	
१३	केवराज राज मण्डल	" "	
१४	प्रकाश खड्का मण्डल	" "	
१५	गंगा सुना	" "	
१६	वासुदेव खड्का	" "	
१७	सुर्ष प्रकाश मण्डल	राप्ती गा.पा. ३ मुखीय	
१८	दिलिप चौधरी	" "	
१९	शरद चौधरी	" "	
२०	प्रकाश चौधरी	" "	
२१	सरिता कुमारी चौधरी	राप्ती - ३	
२२	सविता चौधरी	राप्ती - ३	
२३	शिला चौधरी	राप्ती गा.पा.	
२४	सविता चौधरी	" "	
२५	नारायण राउत	" "	
२६	प्रेमकुमारी चौधरी	राप्ती गा.पा.	
२७	रेशम राज खाडिकारी	" "	
२८	राम कुमारी चौधरी	" "	
२९	सुभाष चौधरी	" "	
३०	पवन चौधरी	" "	
३१	बाहुल चौधरी	" "	
३२	सरो चौधरी	" "	
३३			

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन १४ गते राप्ती गाउँ पालिकाका वडा नं. ५ का अध्यक्ष श्री गोवर्धन रावत ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्ताखत
१	श्री गोवर्धन रावत (अध्यक्ष)	राप्ती गा. पा. ५	
२	शिवा भट्टराई (सदस्य)	" " "	
३	शारदा परियार	" " "	
४	गणेश कुमार चौधरी	" " "	
५	भानु चौधरी	" " "	
६	धन बहादुर खड्का	" " "	
७	शान्तराज शर्मा	" " "	
८	मिटठु चौधरी	" " "	
९	छविबल चौधरी	" " "	
१०	असलेख कुमार चौधरी	" " "	
११	अनामिका चौधरी	" " "	
१२	गिता चौधरी	खा.पा. ६	
१३	नारायण बहादुर राउत	" " "	
१४	तिलाजाहा मगर	राप्ती - ५ पुनबकोला	तिलाजाहा
१५	गंगा अछिवा	राप्ती - ५	गंगा
१६	विष्णु गौतम	" " ५	विष्णु
१७	शान्तराज शर्मा	" " ५	
१८	रामकुलारी चौधरी	" " ५ कालापानी	रामकुलारी
१९	मोतीराम चौधरी	" " ५ पहेला	
२०	हरामण शर्मा	" " ५ कालापानी	
२१	जिवराज मर्याद	" " ५ लिपु	
२२	गिरिजाका मगर	" " ५ करेडा	गिरिजाका
२३	रमेशका मगर	" " ५ करेडा	रमेशका
२४	चिरञ्जिवर मगर	" " ५ करेडाकोट	चिरञ्जिवर
२५	रुद्रमा रुद्रमा	" " ५ करेडा	रुद्रमा
२६	लक्ष्मी कुमारी चौधरी	राप्ती - ५ पहेला	लक्ष्मी
२७	पुष्पा भट्टराई	" " "	पुष्पा
२८	शर्मिला चौधरी	" " "	शर्मिला
२९	नारायणी राउत	" " कालापानी	नारायणी

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

३०	चेतना राय चौधरी प्रजा	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
३१	मदन पौडेल	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
३२	सुभद्रा चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
३३	गोविन्द चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
३४	रविन्द्र चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
३५	सुरज चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
३६	विमल चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
३७	कल्याण चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
३८	इवि लाल चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
३९	सुभाष चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
४०	बालदेव चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
४१	शिरानती चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
४२		राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
४३	गोविन्द चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
४४	गिता चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
४५	नारायण चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
४६	विष्णु चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
४७	खेम राज चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
४८	रवि चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
४९	शान्ती चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
५०	पुष्पमाया चौधरी	राप्ती ३१-६	राप्ती ३१-६
२३			
२४			
२५			
२६			
२७			
२८			
२९			
३०			
३१			
३२			
३३			

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७० साल चैत ४ गते यस राप्तीगाँउ पालिका वडा नं. ६ का अध्यक्ष श्री वेद प्रसाद चौधरी जीको अध्यक्षतामा एकम तपलिका पदाधिकारीको उपस्थितिमा स्थानीय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता वास पत्राल निर्माणकालगी ११ किने वडा स्तरिया योजना तर्जुमागोष्ठी कार्यक्रम संचालन गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरूको नाम थर	ठेगाना	फस्ताखत
१	वेद प्रसाद चौधरी	राप्ती गा.पा. ६	
२	तारा कुमारी चौधरी	राप्ती ६	
३	कृष्ण कुमारी चौधरी	" - "	
४	इन्द्रा देवी नेपाली	राप्ती ६	
५	पुरन प्रसाद चौधरी	" - "	
६	मंगल प्रसाद चौधरी	राप्ती-६	
७	गिता चौधरी	" - "	
८	शान्ति चौधरी	" - "	
९	इदि-कुनु चौधरी	राप्ती-६	
१०	शरद चौधरी	राप्ती ६	
११	जयशाम चौधरी	" "	
१२	मृगश्री चौधरी	" "	
१३	वासुदेव डावाली	हंशेश्वर प्रा.वि. प्रभावानुष	
१४	गीता पाठे	काँडेयां	
१५	खिपक कुमा चौधरी	राप्ती ६	
१६	अमरेन्द्र कुमार चौधरी	" "	
१७	नेत्रराज चौधरी	राप्ती ६	
१८	ओम प्रकाश चौधरी	मर्दिन हरेमी पायलगा	

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

क्र.सं.	सहभागीहरूको नाम तथा	ठेगाना	कलतावत
१९	राज नारायण चौधरी	राप्ती गा.पा. ६	सुख
१९०	माला कुमारी चौधरी	राप्ती गा.पा. ६	माला कुमारी
२०	विमला चौधरी	राप्ती गा.पा. ६	विमला चौधरी
२१	देव नारायण चौधरी	राप्ती गा.पा. ६ वाराणसी	देव नारायण चौधरी
२२	राज कृष्ण चौधरी	राप्ती गा.पा. ६ वाराणसी	राज कृष्ण चौधरी
२३	बाल राम चौधरी	" " "	बाल राम चौधरी
२४	बर्म प्रसाद उप्रेती	" " "	बर्म
२५	शक्ति बहादुर चौधरी	राप्ती गा.पा. ६	शक्ति बहादुर चौधरी
२६	रत्न देव चौधरी	राप्ती गा.पा. ६	रत्न देव चौधरी
२७	श्याम कुमारी चौधरी	" " "	श्याम कुमारी चौधरी
२८	सबिता चौधरी	राप्ती गा.पा. ६	सबिता चौधरी
२९	रेखाम राज अधिकारी	" " "	रेखाम राज अधिकारी
३०	गिता चौधरी	" " "	गिता चौधरी
३१	सिर्जना चौधरी	राप्ती गा.पा. ६	सिर्जना चौधरी
३२	शिवकाजी चौधरी	राप्ती गा.पा. ६	शिवकाजी चौधरी
३३	नारायण क. राउत	राप्ती गा.पा. ६	नारायण क. राउत
३४	मिना चौधरी	राप्ती गा.पा. ६	मिना चौधरी
३५	बती चौधरी	" " "	बती चौधरी

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन २० गते राप्ती गाउँ पालिकाका वडा नं. ७ का अध्यक्ष श्री विद्याशरण चौधरी ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्तावेज
१	विद्याशरण चौधरी	राप्ती गा.पा. ७	विद्याशरण
२	शान्तीदेवी चौधरी	राप्ती गा.पा. ७	शान्ती
३	सरस्वती कर्माड	" "	सरस्वती
४	नित्यामनक शर्मा	" "	नित्या
५	भिमलाल चौधरी	" "	भिमलाल
६	संजिता पौडेल	राप्ती गा.पा. ७	संजिता
७	पिती चौधरी	" "	पिती
८	कान वहापुर चौधरी	" "	कान
९	अभिजा चौधरी	राप्ती गा.पा. ७	अभिजा
१०	रामपाल चौधरी	" "	रामपाल
११	दिप नारायण चौधरी	" "	दिप
१२	बेवा चौधरी	राप्ती गा.पा. ७	बेवा
१३	रत्न प्रसाद सुकेरी	" "	रत्न
१४	तुलकी राने चौधरी	" "	तुलकी
१५	परशुराम चौधरी	राप्ती गा.पा. ७	परशुराम
१६	मकट चौधरी	" "	मकट
१७	पद्म प्रसाद शर्मा	राप्ती-७ वडाका बि.	पद्म
१८	उमा खनाल	राप्ती ७	उमा
१९	बेबी प्रसाद चौधरी	राप्ती गा.पा. ७	बेबी
२०	जग नारायण चौधरी	" "	जग
२१	नेत्रलाल चौधरी	" "	नेत्रलाल
२२	गणेश चौधरी	" "	गणेश
२३	प्रमिला प. शर्मा	" "	प्रमिला
२४	रामनाथ चौधरी	राप्ती ७	रामनाथ
२५	सुकेरी अम्बिकादी	" ७ "	सुकेरी
२६	मिता चौधरी	" "	मिता
२७	सविता चौधरी	राप्ती गा.पा.	सविता
२८	नारायण वहापुर राउत	" "	नारायण
२९	बेवा राने अधिकारी	" "	बेवा
३०	प्रमिला चौधरी	" "	प्रमिला
३१	चन्द्राकमारी चौधरी	राप्ती गा.पा. ७	चन्द्राकमारी
३२	विष्णु चौधरी	" "	विष्णु
३३	लक्ष्मी चौधरी	" "	लक्ष्मी

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन २३ गते राप्ती गाउँ पालिकाका वडा नं. ८ का अध्यक्ष श्री गोकर्ण बहादुर राना मगर ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्तावेज
१	गोकर्ण बहादुर राना मगर	राप्ती गा.पा. - ८	सहभागी
२	निरमा कुमारी चौधरी	" - "	निर्मा
३	रामचन्द्र चौधरी	" - "	वसन्तकुमार
४	लक्ष्मी देमाई	राप्ती गा.पा. - ८	लक्ष्मी
५	डुवा बहादुर पाण्डे	" - "	डुवा
६	गोपाल बहादुर खत्री	" - "	गोपाल
७	विष्णु गुरुङ	" - "	विष्णु
८	गुरुकाशी चौधरी	" - "	(सहभागी)
९	भरत बहादुर खत्री	" - "	भरत
१०	नेत्रश कु. बुध	" - "	नेत्रश
११	सुन्दर बहादुर खत्री	" - "	सुन्दर सुन्दर
१२	धर्मराज चौधरी	" - "	धर्मराज
१३	विश्व बहादुर गुरुङ	" - "	विश्व
१४	दिल बहादुर गुरुङ	" - "	दिल
१५	विश्व बहादुर थापा	" - "	विश्व
१६	सुब्रह्म बहादुर जि. शर्मा	" - "	सुब्रह्म
१७	मणि गुरु चौधरी	" - "	मणि
१८	दामा चौधरी	" - "	दामा
१९	मोहनी चौधरी	" - "	मोहनी
२०	सुदिपती चौधरी	" - "	सुदिपती
२१	चन्द्र चौधरी	" - "	चन्द्र चौधरी
२२	फुलमाया चौधरी	" - "	फुलमाया
२३	डा. विष्णु चौधरी	" - "	डा. विष्णु
२४	सीता चौधरी	" - "	सीता
२५	कमल बहादुर कु. शर्मा	" - "	कमल
२६	पद्म प्रकाश पाण्डे	" - "	पद्म
२७	विमल चौधरी	" - "	विमल
२८	विमल चौधरी	" - "	विमल
२९	शोभा चौधरी	" - "	शोभा
३०	सुन्दर प्रकाश चौधरी	" - "	सुन्दर
३१	जि. शर्मा	" - "	जि. शर्मा
३२	लक्ष्मी बहादुर गुरुङ	" - "	लक्ष्मी
३३	नमान सिंह धर्मा	" - "	नमान

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन २३ गते राप्ती गाउँ पालिकाका वडा नं. ८ का अध्यक्ष श्री गोकर्ण बहादुर राना मगर ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्तखत
१	सुश्री देवी	राप्ती गा.पा.	सुश्री देवी
२	गिता चौधरी	राप्ती गा.पा.	गिता चौधरी
३	विष्णुमाया चौधरी	" "	विष्णु
४	श्याम रज बहादुर राउत	" "	श्याम रज
५	श्याम रज अधिकारी	राप्ती गा.पा.	श्याम रज
६			
७			
८			
९			
१०			
११			
१२			
१३			
१४			
१५			
१६			
१७			
१८			
१९			
२०			
२१			
२२			
२३			
२४			
२५			
२६			
२७			
२८			
२९			
३०			
३१			
३२			
३३			

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन १८ गते राप्ती गाउँ पालिकाका वडा नं. ९ का अध्यक्ष श्री रिम बहादुर सुनारी मगर ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) कार्याक्रम अन्तरगत वडा स्तरिय योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन गरियो ।

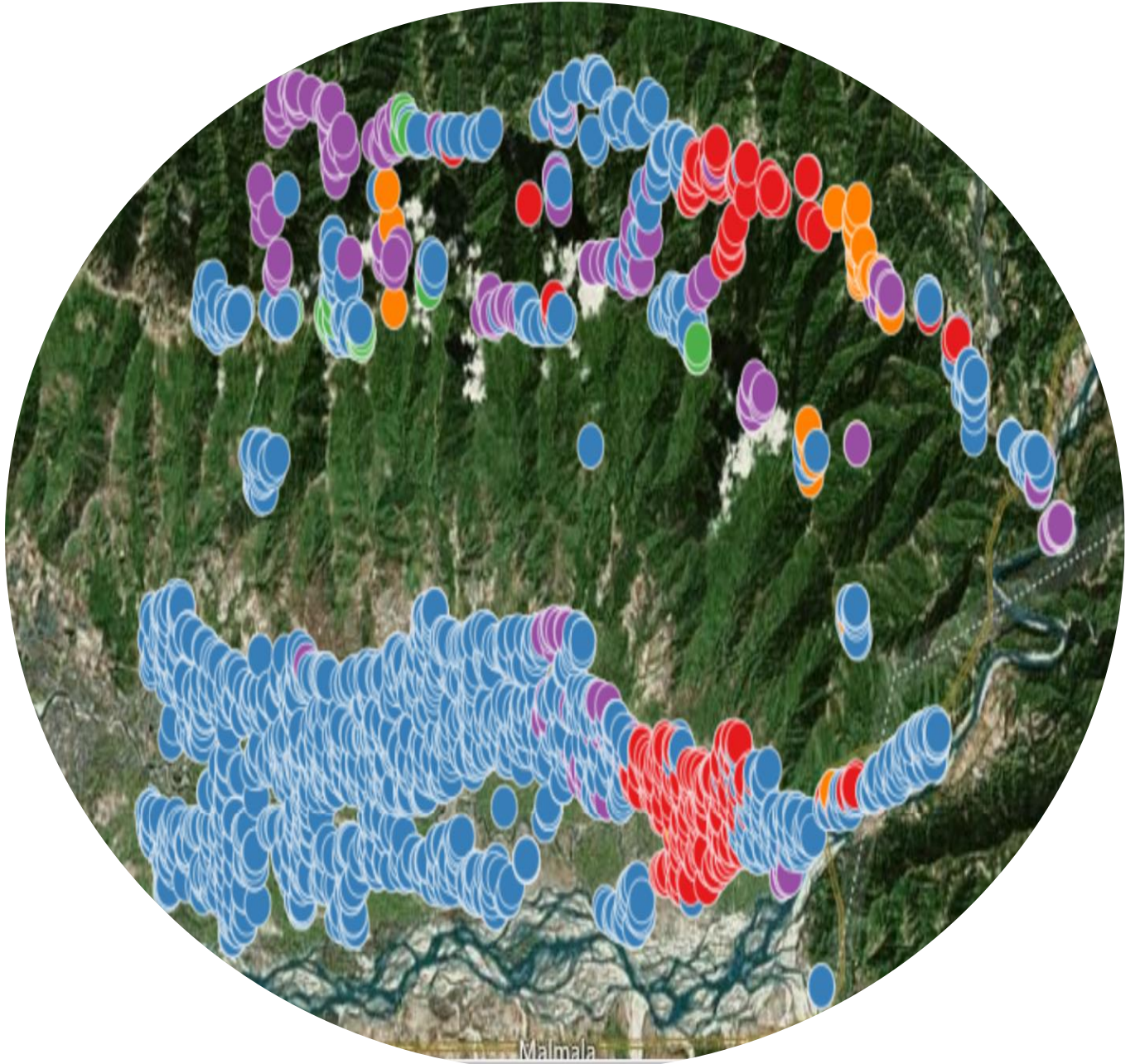
क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम घर	ठेगाना	दस्तखत
1	श्री रिम बहादुर सुनारी मगर	राप्ती-९, दे. वाड	[Signature]
2	दक्षिण बहादुर बराल मगर	" "	[Signature]
3	अलि महम्मद मिथा	" "	[Signature]
4	मंगल प्रसाद चौधरी	ब्याप्री गा.पा. ९	[Signature]
5	शेर बहादुर हमाल रिजाल	राप्ती गा.पा. ८ वडा	[Signature]
6	नारायण रावत	ब्याप्री - २	[Signature]
7	रेड्डी राज अधिकारी	राप्ती गा.पा. ९	[Signature]
8	नजर अलि मिथा	राप्ती - ९	[Signature]
9	द्विप्रेष बली	"	[Signature]
10	शुभ्र वैमा	"	[Signature]
11	ताम बहादुर खेकता	"	[Signature]
12	उमर बहादुर बली	"	[Signature]
13	डाग बहादुर खाति	"	[Signature]
14	मोहन खाति	"	[Signature]
15	शुक्र मोहम्मद	"	[Signature]
16	वित्त बहादुर बली	"	[Signature]
17	दिल बहादुर बली	"	[Signature]
18	स्विक्र बहादुर बली	"	[Signature]
19	तुला गिरी	"	[Signature]
20	निम बहादुर भद्राई	"	[Signature]
21	लाल बहादुर खाति	"	[Signature]
22	दिल बहादुर बली	"	[Signature]
23	चेतर रेवी चौहान	"	[Signature]
24	मान बहादुर खत्री	राप्ती गा.पा. ८	[Signature]
25	रमेश चौहान मगर	"	[Signature]
26	राजेश विक्रम चौधरी	"	[Signature]
27	परशु राम चौधरी	"	[Signature]
28	विक्रम ज्ञान	"	[Signature]
29	अर्जुन सुब्बा	"	[Signature]
30	सजिता चौधरी	"	[Signature]
31	पद्मा सुब्बा खनाल	"	[Signature]
32	हेमन्ता रेग्मी	"	[Signature]
33	विर बहादुर मगर	"	[Signature]
34	दुर्गा चौहान मगर	"	[Signature]
35	गिता चौधरी	राप्ती गा.पा. ९	[Signature]
36	वसन्त चौधरी मगर	राप्ती गा.पा. ९	[Signature]

राप्ती गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना

आज मिति २०७७ साल फागुन १९ गते राप्ती गाउँ पालिकाका वडा नं. ४ का अध्यक्ष श्री विष्णु बहादुर घर्ती ज्यूको अध्यक्षतामा एवम तपसिलका पदाधिकारिको उपस्थितिमा स्थानिय खानेपानि सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन गरियो ।

क्र.सं.	सहभागीहरुको नाम थर	ठेगाना	दस्ताखत
१	विष्णु बहादुर घर्ती (अध्यक्ष)	राप्ती गा.पा. ४	
२	पद्मलाल गिरी (आ.प्र.स.प.स.ध)	राप्ती गा.पा. ४	
३	सुनिल मल्ल	" "	
४	भगवती कुवेर	राप्ती गा.पा. ४	
५	पार्वती चौधरी	राप्ती गा.पा. ४	
६	तुलसीराम सुवेदी	श्री मा.वि. गौरीघाट	
७	पुष्पिका राय चौधरी	राप्ती ४ गौरीघाट	
८	निष्कम बहादुर चौधरी	राप्ती-४ जनकपुर	
९	नीवराम बली	राप्ती ४ मन्थलीगढ	
१०	श्री वि.रा. बहादुर खत्री	राप्ती ५ बुढापाटे	
११	विशाल बहादुर खत्री	राप्ती ५ पिपरबुढी	
१२	महादेव प्रसाद अधिकारी	राप्ती गा.पा. ४ सुन्दरपुर	
१३	दशरथ शर्मा चौधरी	" " " गौरीघाट	
१४	जगतलाल बुढापाटे	" " " " "	
१५	अमगा रावत	श्री राप्ती पा.वि.म.स.स.स.स.स.	
१६	जातकी खत्री	राप्ती-४ खा.स.स.स.	
१७	मनसरा बान्ना मगर	रा.गा.पा. ४ मन्थलीगढ	
१८	रञ्ज राज शर्मा	रा.गा.पा. ४ खिलौवा	
१९	सरस्वती रिजाल	" " "	
२०	सुनिल मल्ल उमकान्त अधिकारी	" " "	
२१	शरफ गिरी	" " "	
२२	Resham Raj Adhikari	राप्ती गा.पा.४-सिमरपुर	
२३	रञ्ज फोडे	R.P.M. office	
२४	पद्मा खनाल	आ.प्र.स.प.स.ध.स.ध.	
२५	गिता चौधरी	राप्ती गा.पा. ४	
२६	सविता चौधरी	राप्ती गा.पा. ४	
२७	नारायण बहादुर खत्री	" - "	
२८	कविता काको	" - "	
२९	वीरल चौधरी	राप्ती गा.पा. - २	
३०	विष्णु गिरी	राप्ती गा.पा. ४	
३१	सुनिल चौधरी	" - "	
३२	विना चौधरी	" - "	
३३	श्याम कुमार चौधरी	" - "	

अनुसूची १६ गाउँपालिकाको वास सम्बन्धी विभिन्न अवस्था दर्शाउने जि.पी.एस. नक्शाहरु
राप्ती गाउँपालिकाको जि.पी.एस. नक्सा : खानेपानीको दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा

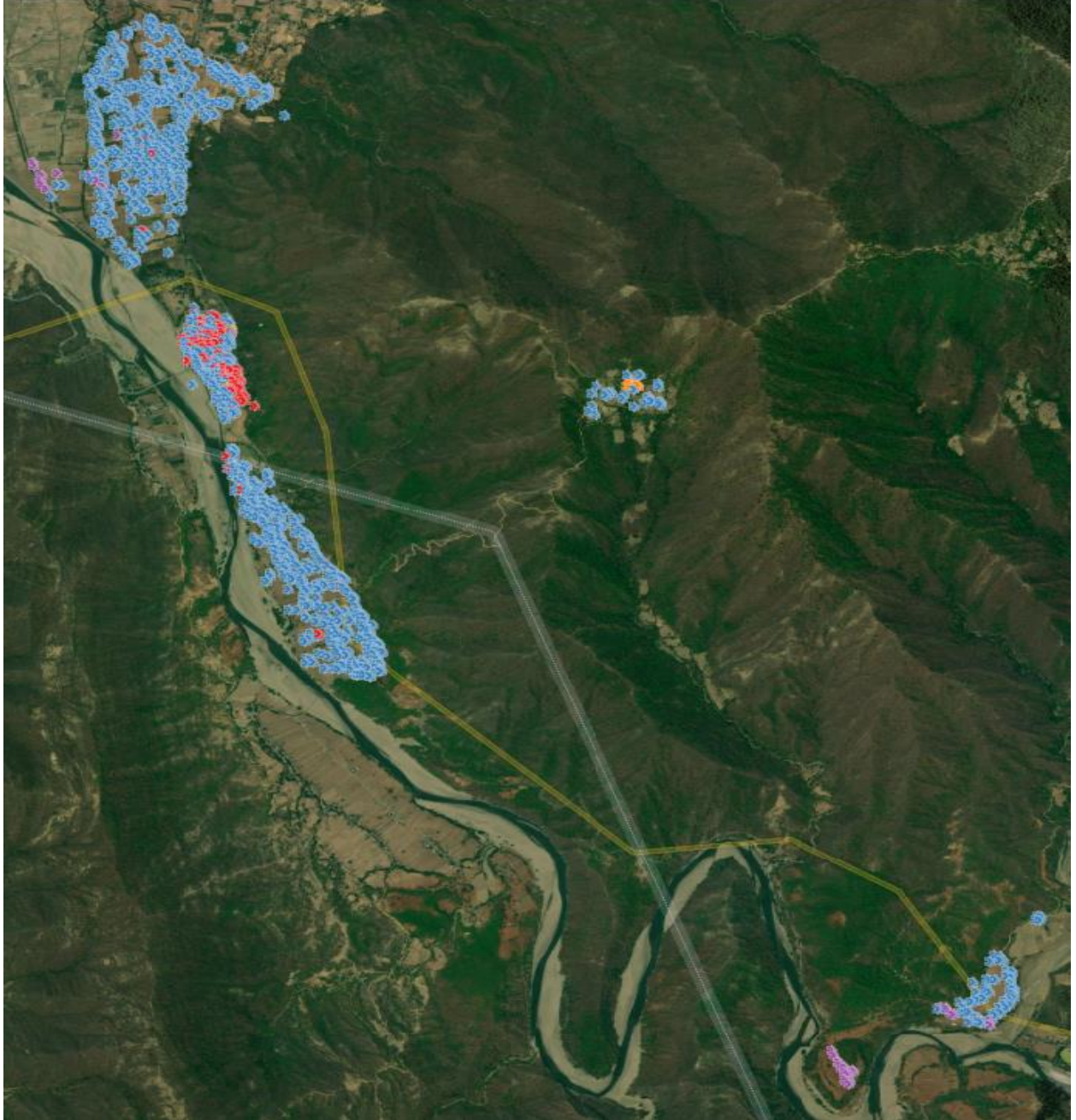

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_राप्ती गाउँपालिका, दाङ

- Safely managed
- Basic
- Limited
- Unimproved
- Surface water

राप्ती गाउँपालिका वडा नं. १ को जी.पी.एस. नक्सा :

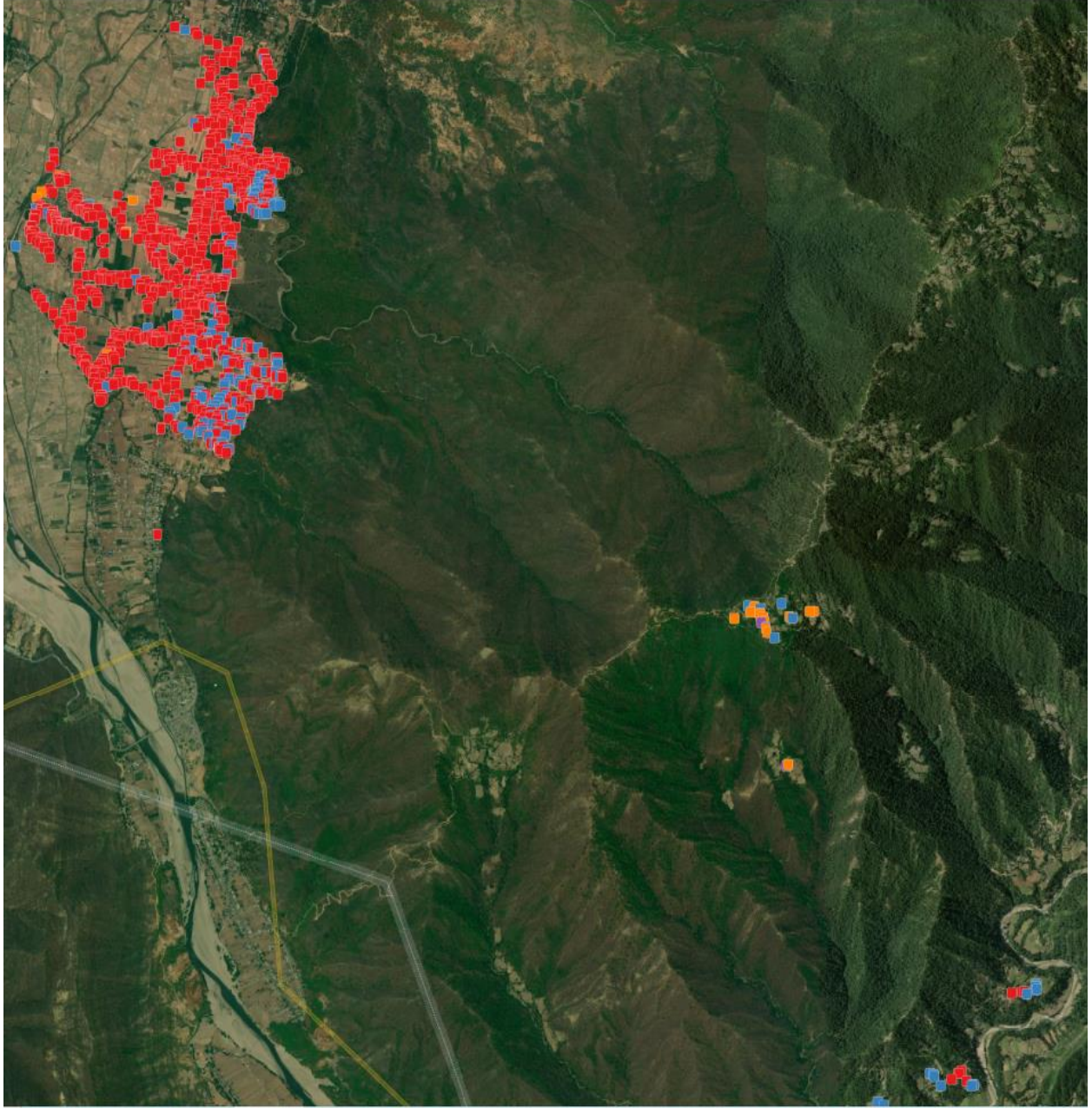

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_ राप्ती गाउँपालिका, दाङ

- Safely managed
- Basic
- Limited
- Unimproved
- Surface water

राप्ती गाउँपालिका वडा नं. २ को जी.पी.एस. नक्सा :

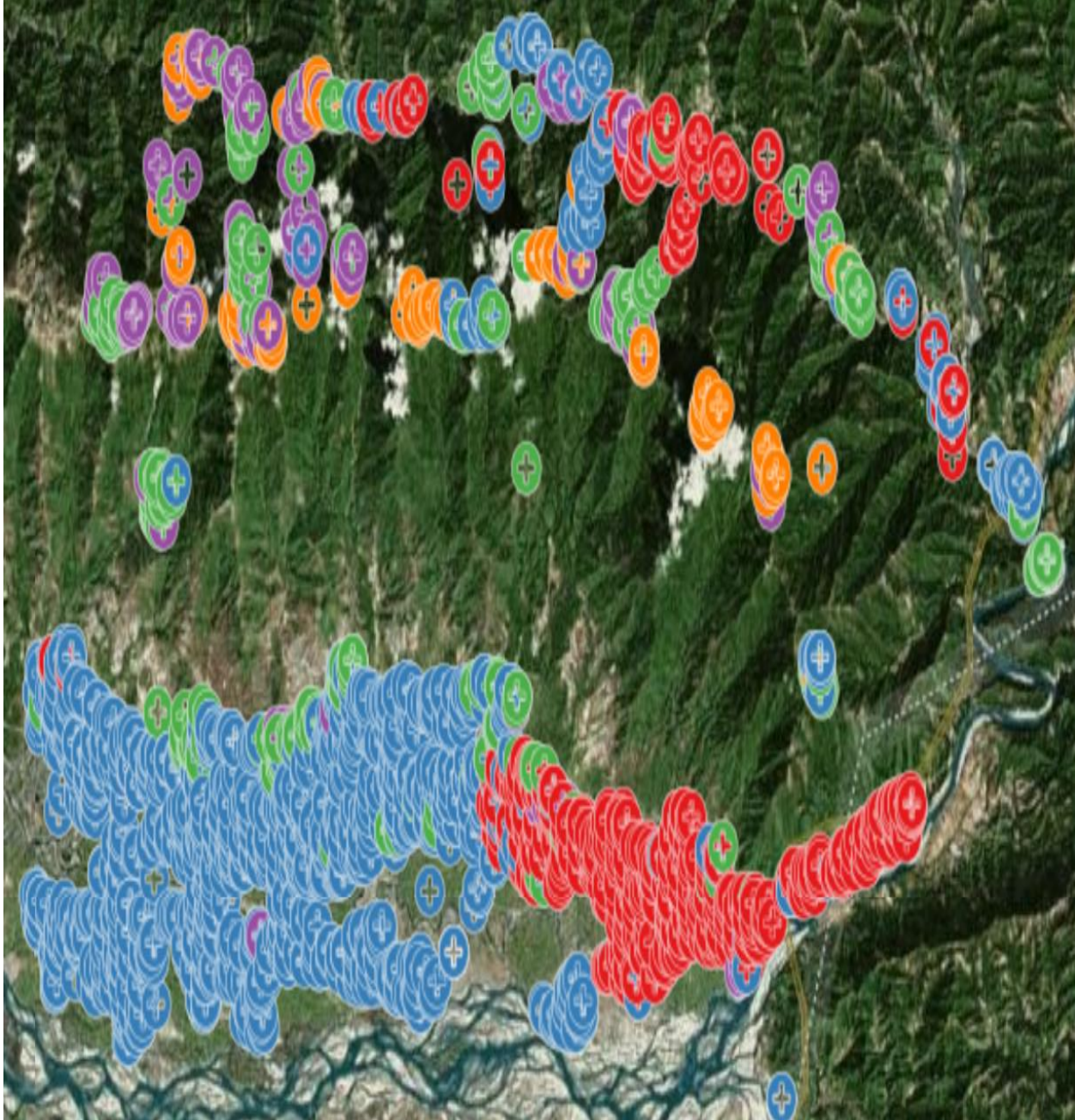

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_ राप्ती गाउँपालिका, दाङ

- Safely managed
- Basic
- Limited
- Unimproved
- Surface water

»

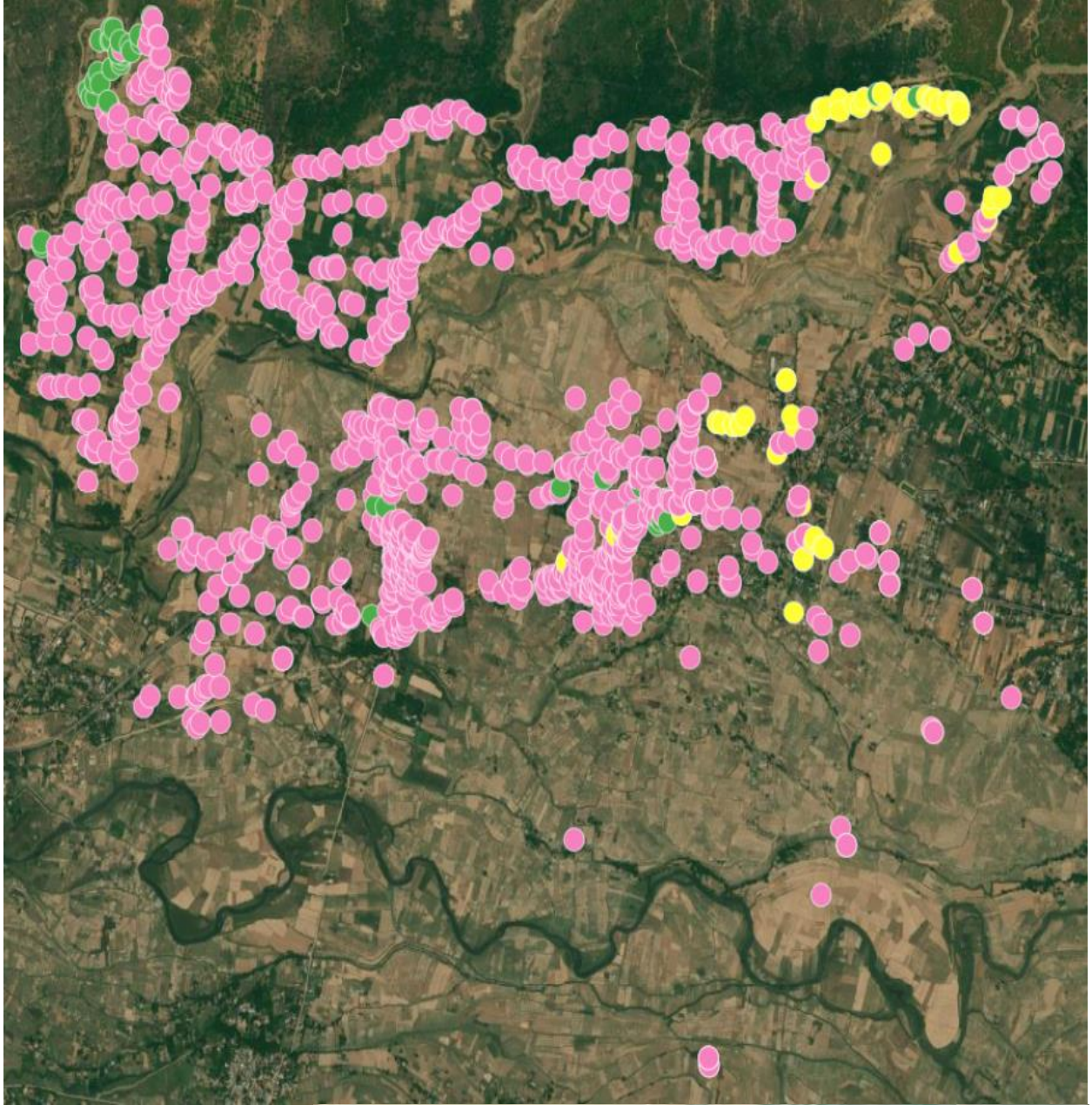
राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ३ को जी.पी.एस. नक्सा :

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_राप्ती गाउँपालिका, दाङ

- Private connection
- Up to 5 minutes (could be community tap)
- Over 5 to 15 minutes
- Over 15 to 30 minutes
- Over 30 minutes

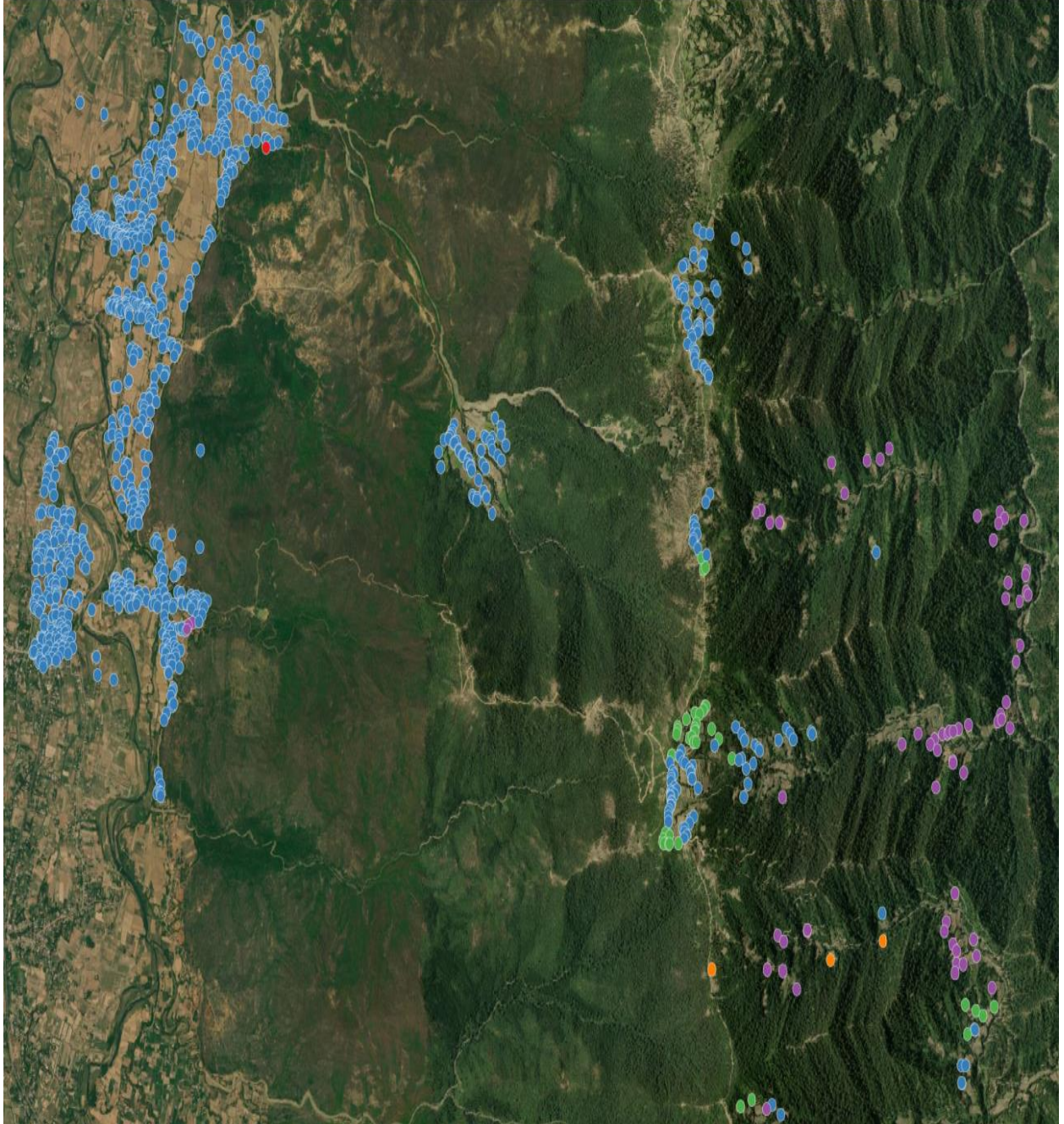
राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ४ को जी.पी.एस. नक्सा :

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_राप्ती गाउँपालिका, दाङ

- Private connection
- Community tap
- Protected Spring
- Rainwater
- Deep Hand Pump
- Unprotected Springs
- Other surface water (river, pond, stream, canal) (unimproved)
- Shallow Hand Pump [Hand pump]

राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ५ को जी.पी.एस. नक्सा :

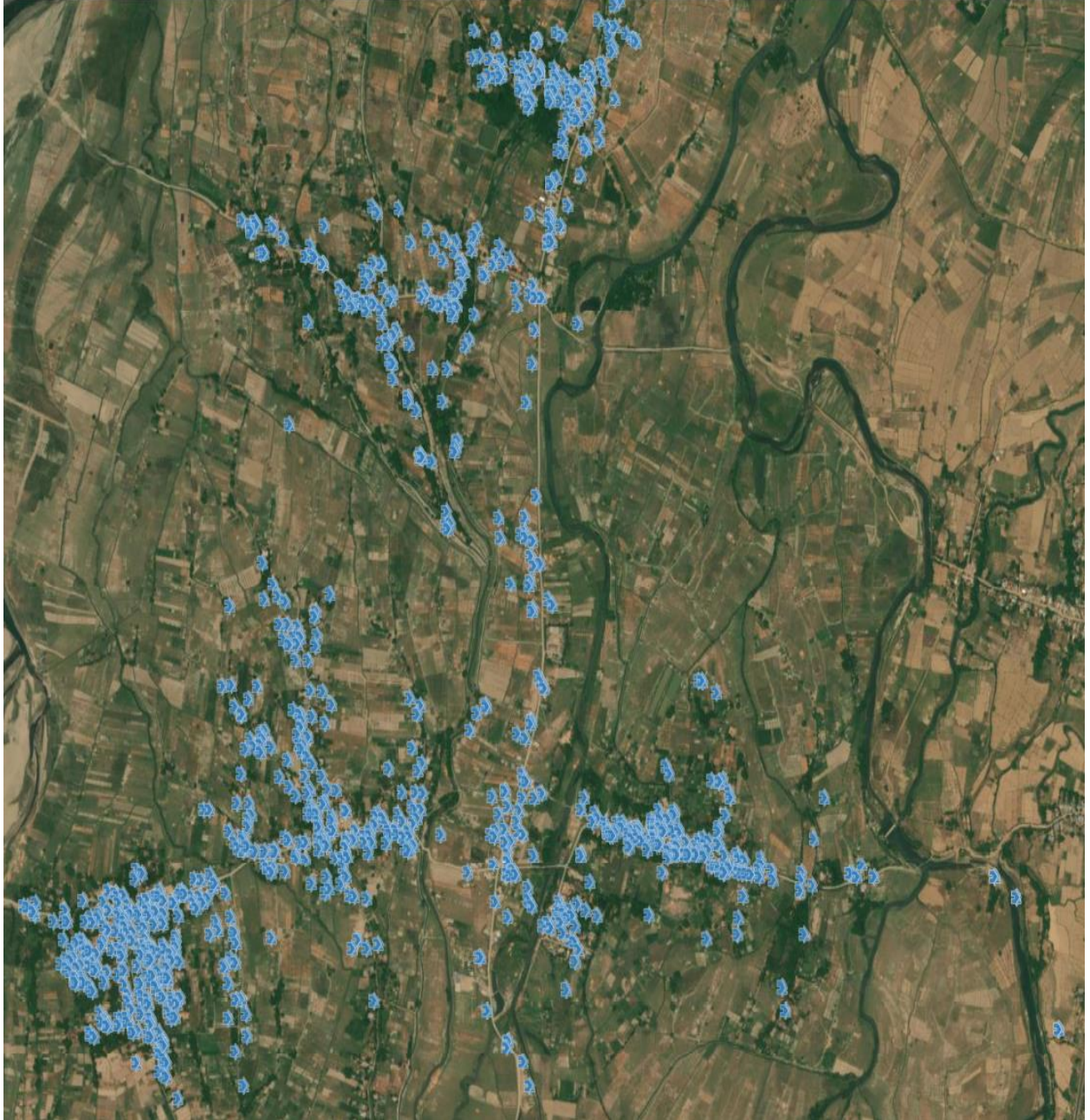

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_राप्ती गाउँपालिका, दाङ

- Safely managed
- Basic
- Limited
- Unimproved
- Surface water

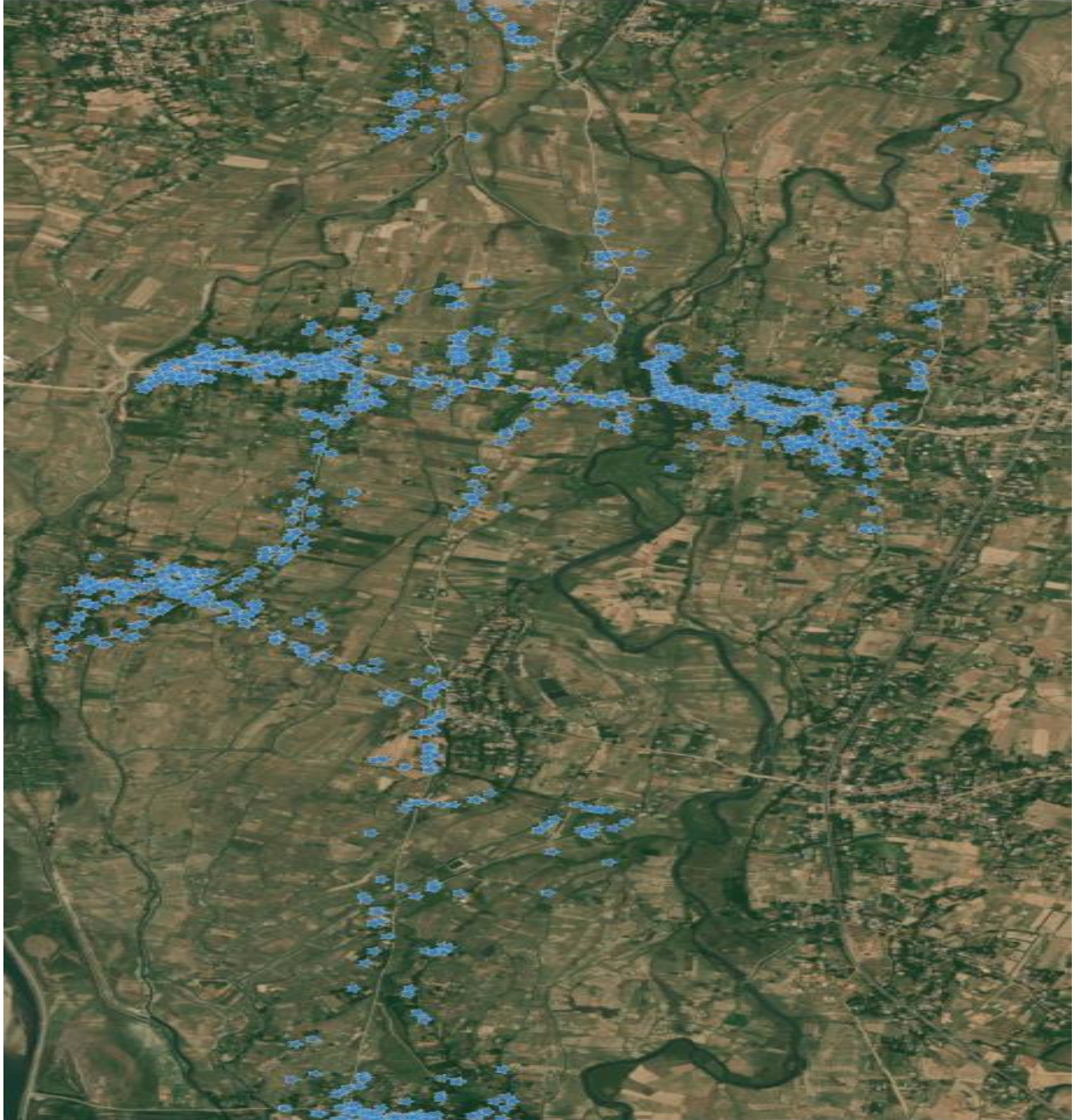
राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ६ को जी.पी.एस. नक्सा :

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_राप्ती गाउँपालिका, दाङ

- Safely managed
- Basic
- Limited
- Unimproved
- Surface water

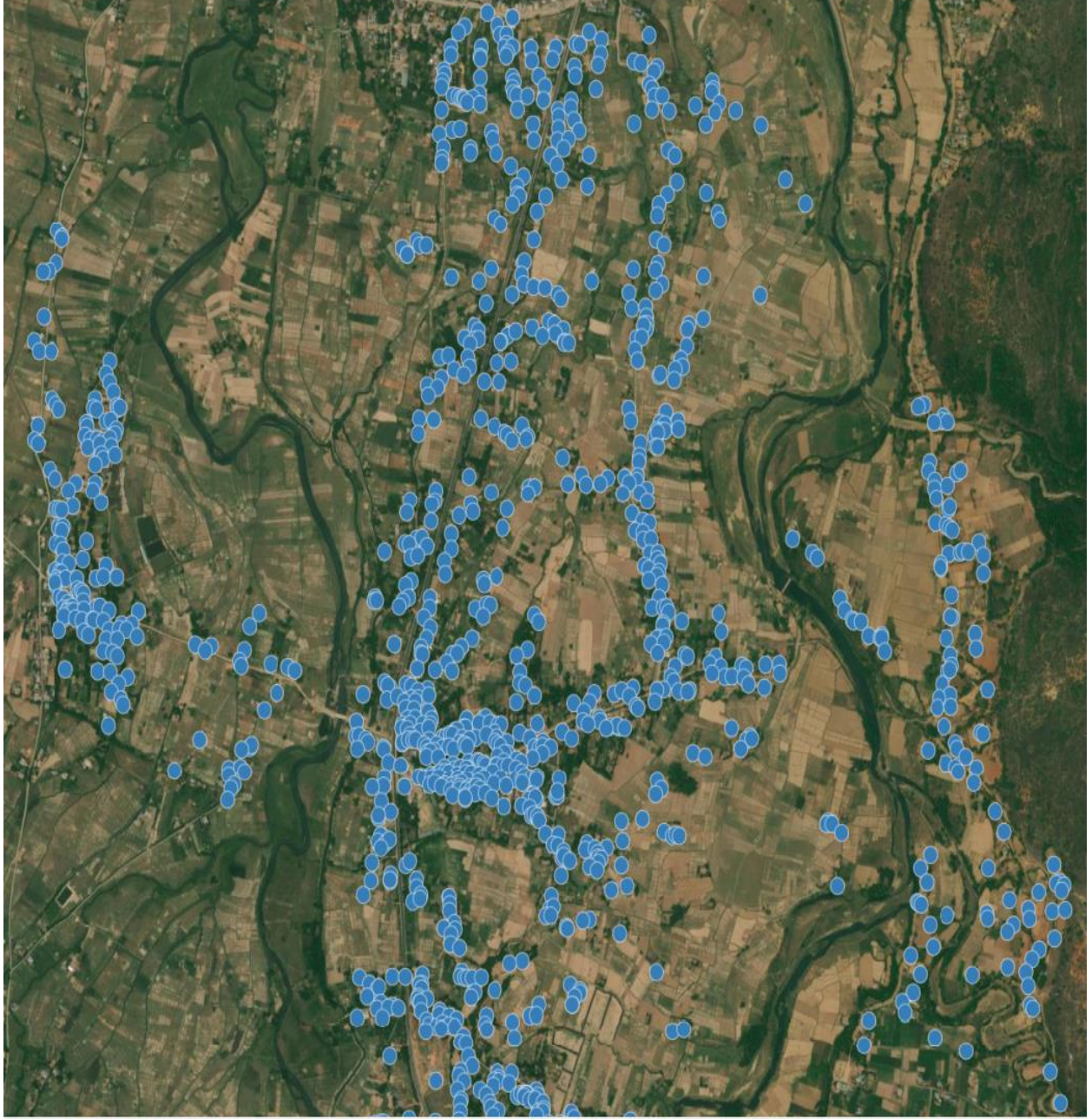
राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ७ को जी.पी.एस. नक्सा :

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_राप्ती गाउँपालिका, दाङ

- ★ Safely managed
- ★ Basic
- ★ Limited
- ★ Unimproved
- ★ Surface water

राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ८ को जी.पी.एस. नक्सा :

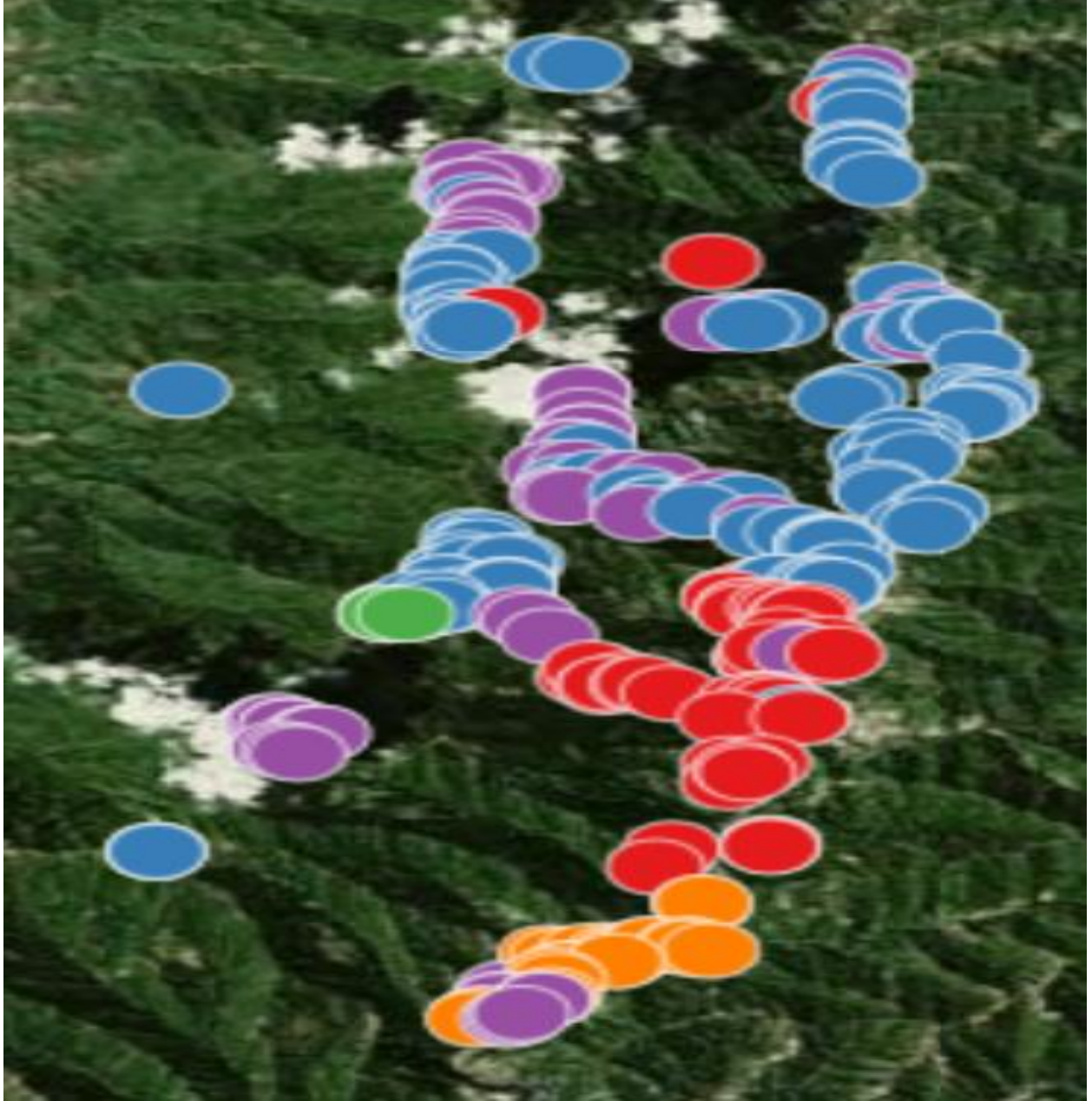

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_राप्ती गाउँपालिका, दाङ

- Safely managed
- Basic
- Limited
- Unimproved
- Surface water

»

राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ९ को जी.पी.एस. नक्सा :

Final Household WASH Survey (घरायसी वास सर्भेक्षण)_राप्ती गाउँपालिका, दाङ

- Safely managed
- Basic
- Limited
- Unimproved
- Surface water

